

SLAVÉ KATIN

СЛАВЕ КАТИН

STEVE PLIAKES

СТИВ ПЛЪКАС

SLAVÈ KATIN

STEVE PLIAKES

СЛАВЕ КАТИН

СТИВ ПЉАКАС

Steve Plakes

SLAVÈ NIKOLOVSKI - KATIN
STEVE PLIAKES

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН
СТИВ ПЉАКАС

*To my Homelands:
Macedonia and Canada*

*На моите татковини:
Македонија и Канада*

PUBLISHER - MAKEDONSKA ISKRA – SKOPJE, MACEDONIA
ИЗДАВАЧ - „МАКЕДОНСКА ИСКРА“ - СКОПЈЕ, MAKEDONIJA

EDITION: MONOGRAPHS
ИЗДАНИЕ: МОНОГРАФИИ

SLAVÈ NIKOLOVSKI - KATIN
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

STEVE PLIAKES
СТИВ ПЉАКАС

REVIEWERS

Academician Antonije Shkokljev - Doncho
Vera Stojchevska - Antikj, Ph.D.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Академик Антоније Шкокљев - Дончо
Проф. д-р Вера Стојчевска - Антиќ

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information store and retrieval system without written consent from the author, except for the inclusion of brief and documented quotations in a review.

Сите права се задржани. Ниту еден дел од оваа книга не може да се репродуцира или пренесува во која било форма или на кој било начин, електронски или механички, вклучувајќи фотокопирање, снимање или какви било информации за складирање и пронаоѓање систем без писмена согласност од авторот, освен за вклучување на кратки и документиранци цитати во списание.

SLAVÈ KATIN
STEVE PLIAKES

СЛАВЕ КАТИН
СТИВ ПЉАКАС

CONTENTS

INTRODUCTION: BY ACADEMICIAN ANTONIJE SHKOKLJEV - DONCHO STEVE PLIAKES - PROMOTOR OF MACEDONIA		12
I	THE LIFE STORY OF STEVE AND LILLY PLIAKES	
	A PART OF STEVE PLIAKES' LIFE	22
	LILLY PLIAKES - STEVE'S LIFE COMPANION	38
	50 YEARS OF MARRIED LIFE	46
	THE FAMILY TREES OF STEVE AND LILLY	54
II	AEGEAN MACEDONIA – THE BIRTH COUNTRY	
	A PART OF THE TRUTH ABOUT THE AEGEAN	72
	GATHERING OF THE CHILDRENS EXPELLED FROM THE AEGEAN	80
	FROM PRESPA TO LERIN AND BACK	92
	ZELENICHE - THE NATIVE PLACE OF STEVE	106
	ZHELEVO - THE NATIVE PLACE OF LILLY PLIAKES	124
III	DEMOCRATIC CANADA – THE SECOND COUNTRY	
	CANADA-THE COUNTRY OF PROSPERITY	140
	IMMIGRATION TO CANADA AS A DESTINY	146
	NEWMARKET - THE LIVING AND BUSINESS PLACE	154
IV	A PART OF STEVE'S ACTIVITIES	
	THE VIEWS OF THE TRUTH	166
	PRESIDENT OF THE “UNITED MACEDONIANS”	178
	PRESIDENT OF THE OLYMPIC COMMITTEE	202
V	ON THE ROAD OF ALEXANDER THE MACEDON	
	MACEDONIA - HOMLAND OF STEVE PLIAKES	216
	THE MACEDONIANS IN PAKISTAN	226
	FOLLOWING THE FOOTSTEPS OF ALEXANDER THE GREAT	232
VI	MUTUAL TRAVELING	
	IN FRONT OF THE SARCOPHAGUS OF ALEANDER THE GREAT IN ISTANBUL	254
	IN EPHESUS AND IN THE HOUSE OF (THE HOLY MOTHER OF GOD) ST. MARY	266
	VISITES OF ANCIENT LOCATIONS IN MACEDONIA	274
	ON THE GRAVE OF YANE SANDANSKI	286
	LILLY & STEVE IN MALA PRESPA	298
VII	APPENDIX	
	ARTICLES IN THE NEWSPAPERS	316
	STEVE PLIAKES' AWAREDS AND DIPLOMAS	322
	SLAVE KATIN'S BIOGRAPHY AND PUBLICATIONS	328

СОДРЖИНА

**ВОВЕД: АКАДЕМИК АНТОНИЈЕ ШКОКЉЕВ – ДОНЧО
СТИВ ПЉАКАС - ПРОМОТОР НА МАКЕДОНИЈА**

13

ЖИВОТНАТА ПРИКАЗНА ЗА СТИВ И ЛИЛИ ПЉАКАС

ДЕЛ ОД ЖИВОТОТ НА СТИВ ПЉАКАС	23
ЛИЛИ ПЉАКАС - ЖИВОТНИОТ СОПАТНИК НА СТИВ	39
50-ГОДИШЕН БРАЧЕН ЖИВОТ	47
СЕМЕЈНИТЕ СТЕБЛА НА СТИВ И ЛИЛИ	55

ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА - РОДНАТА ЗЕМЈА

ДЕЛ ОД ВИСТИНАТА ЗА ЕГЕЈОТ	73
НА СРЕДБАТА НА ДЕЦАТА ПРОГОНЕТИ ОД ЕГЕЈОТ	81
ОД ПРЕСПА ДО ЛЕРИН И НАЗАД	93
ЗЕЛЕНИЧЕ - РОДНОТО МЕСТО НА СТИВ	107
ЖЕЛЕВО - РОДНОТО МЕСТО НА ЛИЛИ ПЉАКАС	125

ДЕМОКРАТСКА КАНАДА – ВТОРАТА ТАТКОВИНА

КАНАДА-ЗЕМЈА НА ПРОСПЕРИТЕТОТ	141
ИСЕЛУВАЊЕТО ВО КАНАДА КАКО СУДБИНА	147
ЊУМАРКЕТ - МЕСТОТО НА ЖИВЕЕЊЕ И БИЗНИСОТ	155

ДЕЛ ОД АКТИВНОСТИТЕ НА СТИВ ПЉАКАС

ПОГЛЕДИТЕ КОН ВИСТИНАТА	167
ПРЕТСЕДАТЕЛ НА „ОБЕДИНЕТИ МАКЕДОНЦИ“	179
ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОЛИМПИСКИОТ КОМИТЕТ	203

ПО ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ

МАКЕДОНИЈА - РОДНАТА ЗЕМЈА НА СТИВ ПЉАКАС	217
МАКЕДОНЦИТЕ ВО ПАКИСТАН	227
ПО ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ	233

ЗАЕДНИЧКИ ПАТУВАЊА

ПРЕД САРКОФАГОТ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ ВО ИСТАНБУЛ	255
ВО ЕФЕС И КУЌАТА НА СВЕТА БОГОРОДИЦА	267
ПОСЕТА НА АНТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ ВО МАКЕДОНИЈА	275
НА ГРОБОТ НА ЈАНЕ САНДАНСКИ	287
ЛИЛИ И СТИВ ВО МАЛА ПРЕСПА	299

ДОДАТОК

НАПИСИ ВО ВЕСНИЦИТЕ	316
НАГРАДИ И ДИПЛОМИ НА СТИВ ПЉАКАС	322
БИОГРАФИЈА И ПУБЛИКАЦИИ НА СЛАВЕ КАТИН	328

Steve and Lilly in 1985
Стив и Лили во 1985 година

Lilly, Margaret, Jeannie and Steve in 1994
Лили, Маргарет, Џини и Стив во 1994 година

INTRODUCTION

BY ACADEMICIAN
ANTONIJE SHKOKLJEV - DONCHO

STEVE PLIAKES PROMOTOR OF MACEDONIA

Steve Pliakes or Stevo Plakov, as he prefers to introduce himself, is a Canadian Macedonian, or Macedonian Canadian whose origin is from the beautiful Macedonian village of Zeleniche, in the region of Lerin, from the Aegean part of Macedonia. He is extremely famous, recognized and an outstanding figure among the Macedonians in Canada and in the United States.

Businessman Steve Pliakes is one of the most prominent Macedonians who are initiators, organizers and strong fighters for affirmation and the defense of the Macedonian name, which is a centuries-old name. The Macedonians have used this name worldwide for centuries. The Macedonian Orthodox Church and the spiritual life whose roots go back to the mission of the Apostle Paul in Macedonia country, two thousand years ago also used this name.

He is a man who is filled with very much emotion and patriotism for all that is connected with his grandfather's country, of Macedonia. At the same time, he is a defender and promoter of the history and

honor of the Macedonian people and Macedonia in the world, especially in Canada, and in recent years in the United States (Florida), where he spends the winter months.

Steve Pliakes is particularly active in promoting democracy in Macedonia to protect the Macedonian name, flag, constitution and he is a promoter for the recognition of Macedonia as a sovereign, independent and self-governed state in the Balkans and the truth about Macedonia in the world. He is proud that he is Macedonian. In addition, businessman Steve Pliakes has close contacts with several celebrities, diplomats and organizations worldwide concerning current events and developments, and he fights for a prosperous future for Macedonia.

Steve Pliakes is the man to who has a great love for Macedonia. He firmly defends everything that is connected with ancient Macedonia. With his commitment to preserve the ancient Macedonian roots he is spread the truth about Ancient Macedonia worldwide. Among other things, together with Professor Michael Dimitri, he is the one

ВОВЕД

АКАДЕМИК
АНТОНИЈЕ ШКОКЉЕВ - ДОНЧО

СТИВ ПЉАКАС ПРОМОТОР НА МАКЕДОНИЈА

Стив Пљакас, или Стево Пљаков, како што тој милува да се претстави е канадски Македонец, или македонски Канаѓанец по потекло од убавото македонско село Зелениче, Леринско, од егејскиот дел на Македонија. Тој е исклучително позната, призната и неодминлива личност меѓу Македонците во Канада и Соединетите Американски Држави.

Бизнисменот Стив Пљакас е еден од најистакнатите Македонци кои се иницијатори, организатори и големи борци за афирмација и за одбрана на македонското многувековно име, на Македонците ширум светот, Македонската православна црква и на духовниот живот чии корени датираат уште од мисијата на апостол Павле во македонската земја, уште пред две илјади години.

Тој е човекот кој со многу чувства и родољубие гледа и на сè она што е поврзано со неговата дедовска земја, етничка Македонија. Во исто време, тој е бранителот и афирматорот на историјата и честа на македонскиот народ и Македонија во

светот, посебно во Канада, а во последните години и во Соединетите Американски Држави (на Флорида), каде престојува во зимските месеци од годината.

Стив Пљакас е особено активен во промовирањето на демократијата во Македонија за заштита на македонското име, знаме, Устав и промотор за признавање на Македонија како суверена, независна и самостојна држава на Балканот и на македонската вистина во светот. Тој се гордее дека е Македонец. Исто така, бизнисменот Стив Пљакас остварува блиски контакти со повеќе познати личности, дипломати и организации во светот во врска со моменталните настани и состојби во татковината и се бори за просперитетна иднина на Македонија.

Стив Пљакас е човекот на кого Македонија му е големата љубов. Тој не отстапува и го брани сè она што е поврзано со античка Македонија. Со неговата посветеност за зачувување на древните македонски корени, на секаде во светот ја раширил вистината за античка Македонија. Меѓу другото, заедно со професорот

of the first people who in 1995 visited and discovered Kaleshi, people in Pakistan who are considered descendants of Alexander III of Macedonia (the Great).

His work and perennial creative engagement with a strong desire and appreciation within the Macedonian community in Canada, and also now in Florida, are an incentive and an example of how to affirm national dignity in the North American regions. His impressive balance, among other things, includes the organization of humanitarian activities for sponsoring research activities in the field of history, culture, spiritual living, sports, gatherings, picnics and other activities to promote large and exceptional presentation of the Macedonians in the Diaspora.

After the independence of the Republic of Macedonia, Mr. Pliakes was actively involved in the political scene, and at international level he is one of the greatest fighters for the preservation and fostering of national interests of Macedonians in Macedonia, in the Balkans and worldwide. He pays particular attention to the national and common progress and coexistence of all Macedonians, regardless of their political, religious and other differences by place of birth and place of living. Therefore, he consistently says that we have only our Macedonia, which is the one and is irreplaceable for all Macedonians.

In these moments the crucifixion of Macedonia, when the Republic of Macedonia is internationally recognized, although not under its constitutional name, he exposes his views on its further democratic development as a sovereign, self-governed and independent country in these Balkan windswept places.

Steve Pliakes became a member very long ago and later chairman of the "United Macedonians" in Toronto, one of the oldest Macedonian organizations in North America. During his mandate as president the

gatherings of the expelled Macedonians from the Aegean part of Macedonia were held. Then, he was also president of the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto. In addition, he was president and creator of the Canadian-Macedonian Olympic Committee for the Games in Canada, who gave significant financial support to sponsor Canadian-Macedonian Athletes to compete with the Macedonian Olympians at the Olympics in 2004 in Athens, and 2008 in Beijing. Steve Pliakes was the man who carried the Macedonian flag in front of Macedonian athletes at both Olympics, and he was the happiest Macedonian worldwide at that moment.

Among other activities in his new environment in Canada, Steve Pliakes became a member of the Masonic Lodge in Newmarket. As a Mason, he is renowned as an advocate for human rights, and therefore for the rights of Macedonians in Canada, and in all parts of Macedonia and in the world.

The Macedonian community in Toronto consistently promotes its ancestral country - Macedonia, the Macedonian nation, its history, literature, religion, language, culture, and at the same time; the truth about their achievements in the new multi-ethnic democratic Canada. Therefore it is right to say that Steve Pliakes has united the Macedonian community in Toronto and beyond through various activities and by sponsoring social and cultural events. He also collaborates with Canadian authorities to promote the rights of Macedonians in Canada and he is a bridge between Canada and the Republic of Macedonia.

Steve Pliakes was born on 2 June 1940 in the village of Zeleniche, in the region of Lerin, in the Aegean part of Macedonia and he witnessed the Macedonian partisan movement for freedom. But at the same time he was also a witness to when the Greek fascist order made their black scenario to drive out,

Мајкл Димитри се првите ентузијастички кои во 1995 година ги посетија и ги открија Калешите, народ кој се смета за потомок на Александар III Македонски (Велики) во Пакистан.

Работата и многугодишниот најразновиден ангажман со силен порив и признателност во македонска заедница во Канада, а и на Флорида, е поттик и пример како се афирмираат националните достоинства на северноамериканските простори. Во импресивниот биланс, меѓу другото, се сместуваат организирањето на хуманитарни активности за спонзорирање на истражувачки работи од областа на историјата, културата, духовното живеење, спортот, собирањето, пикниците и други активности за голема промоција и за исклучителна презентација на Македонците во дијаспората.

По осамостојувањето на Република Македонија, господинот Пљакас активно се вклучува во македонската политичка сцена, а на меѓународен план е еден од најголемите борци за зачувување и негување на националните интереси на Македонците во Македонија, на Балканот и широм светот. При што особено внимание посветува на националниот и заедничкиот напредок и соживот на сите Македонци, без разлика на нивните политички, религиозни и други разлики по место на раѓање и живеење. Затоа, постојано вели дека ние ја имаме само Македонија, која за сите Македонци е една и единствена.

Во овие мигови на распетие на Македонија, кога Република Македонија е меѓународно призната, иако не под нејзиното уставно име, тој ги изложува своите погледи за нејзиниот натамошен демократски развој како суверена, самостојна и независна држава на овие балкански ветрометини.

Стив Пљакас, многу одамна, станал член на подоцна и претседател на организацијата

„Обединети Македонци“ во Торонто, една од најстарите македонски организации во Северна Америка. Во времето кога беше претседател се одржаа Средбите на протераните Македонци од егејскиот дел на Македонија. Потоа, беше претседател на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто. Исто така, беше претседател и креатор на Комитетот за олимписки игри од Канада, кој даде значајна финансиска помош. Тој ги финансираше Канадско-Македонските атлетичари за да се натпреваруваат со Македонците олимпијци на олимпијадите во 2004 година во Атина, и во 2008 година во Пекинг. Стив Пљакас е човекот кој го носеше македонското знаме пред македонските спортисти на двете олимпијади и беше најсреќниот Македонец во светот.

Меѓу другите активности во новата, средина во Канада, Стив Пљакас станал член на масонската ложа во Њумаркет. И како масон е познат поборник за човековите права, а со тоа и за правата на Македонците во Канада и во сите делови на Македонија и во светот.

Македонската заедница во Торонто постојано ја промовира дедовската земја – Македонија, македонската нација, нејзината историја, литература, религија, јазик, култура, а во исто време и вистината за постигнувањата во новата мултиетничка демократска Канада. Затоа, со право се вели Стив Пљакас ја обедини Македонската заедница во Торонто и пошироко, преку најразлични активности и преку спонзорирање на социокултурни настани. Исто така, тој соработува со канадските власти за унапредување на правата на Македонците во Канада и претставува мост меѓу Канада и Република Македонија..

Стив Пљакас е роден на 2 јуни 1940 година во селото Зелениче, Леринско, во егејскиот дел на Македонија и бил сведок на македонското партизанско движење за слобода. Но, во исто време бил и

to move out, and thus erase Macedonians from their own country, from his old grandfather's roots and to bring Orthodox Turks (Prosvigi) in their place.

The famous Macedonian businessman Steve Pliakes with his wife Lilly had experienced freedom, democracy and a free life in Canada. Therefore, they are committed as Canadian residents, respected, renowned and well-known citizens of a democratic multicultural Canadian society. This has given them the chance to be great benefactors and donors to many important national and cultural events in Canada and the United States where many Macedonians from all parts of Macedonia live and work.

Steve Pliakes has been working years for Macedonia, the Macedonians and the Macedonian issue, uniting Macedonian immigrants and the Macedonians in the neighboring countries by sponsoring social and cultural events. He particularly takes care of his compatriots in the Aegean and Pirin Macedonia, for Macedonians from Mala Prespa and elsewhere around the world. In doing this he has donated funds for humanitarian and other organizations in the Republic of Macedonia, including dialysis machines. He has sponsored news media, portals, organizations, churches and other associations in his homeland and elsewhere in the world where Macedonians live. He is the man who owns the large and unique shopping center "Macedonian Plaza" in Newmarket. Strikingly designed billboards of the challenge some people, while for many it is a place for recognizing and getting acquainted with Macedonia.

Therefore, it is right to say that Steve Pliakes is a true Macedonian who's dedicated himself to our national issues. He,

with his knowledge, God given talent, intelligence, skillfulness and his adaptability to the new democratic conditions, has successfully settled down in Canada. Guided by the love of Macedonia and its Sons, like Alexander the Great, he is also active in Macedonia. Entire twenty years since the independence of the Republic of Macedonia, he's been participating with his heart, soul and his great love of politics, culture, media, and generally in social life and the survival of his people and his homeland.

Macedonians in Diaspora, particularly in Canada and the United States, have the potential and capital to increase the presence of Macedonian companies in new areas and to be Macedonian promoters with the Canadian investors and businessmen. It is particularly visible in the case of Steve Pliakes that, following the independence of the Republic of Macedonia, has actively involved himself on the political and economic scene. Internationally, he is one of the greatest fighters with direct engagements for the preservation and fostering of business interests of the Macedonians in the country and worldwide, and despite the business dealings, he pays special attention to national progress.

In 2017 Steve Pliakes celebrated his seventy-seventh birthday, a blessing for him, and his turbulent life, for whose life it is said to be one of the most successful Macedonian activists, businessmen in the world and promoter of Macedonia. Therefore, the author Slavé Katin devoted this monograph to the noble family of Pliakes (Pljakov) about whom he presents numerous texts, documents, photographs and other materials that mirror the life and work of Steve and Lilly, and of their respected family.

сведок кога грчкиот фашистички поредок го направил црното сценарио за да ги прогони, да ги исели, а со тоа да ги избрише Македонците од својата земја, од своите вековни дедовски корени, а на нивно место да досели православни Турци (Просвиѓи).

Познатиот македонски бизнисмен Стив Пљакас заедно со својата сопруга Лилија најдоа и ја почувствуваа слободата, демократијата и вистинскиот слободен живот во Канада. Затоа, тие како посветени канадски жители, почитувани, познати и признати граѓани на демократското мултикултурно канадско општество. Тоа им даде крилја тие да бидат големи хуманисти, донатори на многу важни национални и културни манифестации во Канада и Соединетите Американски Држави каде живеат и работат многубројни Македонци од сите делови на Македонија.

Стив Пљакас долги години работи за Македонија, за Македонците и македонското прашање, обединувајќи ги македонските иселеници и Македонците во соседните земји со спонзорирање на социокултуролошки настани. Тој, особено, се грижи за своите сонародници во егејскиот и пиринскиот дел на Македонија, Македонците од Мала Преспа и на други места ширум светот. Притоа, донирал средства за хуманитарни и други организации во Република Македонија, меѓу кои и апарат за дијализа. Спонзорирал информативни гласила, портали, организации, цркви и друг вид асоцијации во неговата родна земја и насекаде во светот каде живеат Македонци. Тој е човекот кој е сопственик на големиот и единствен трговски центар „Македонија Плаза (центар)“ во Њумаркет. Впечатливо дизајнираните рекламни табли на центарот на некои им пркосат, а за многумина е место за препознавање и запознавање со Македонија.

Затоа, со право се вели дека Стив Пљакас, навистина, е Македонец кој се посветил

на националното прашање. Тој, со своето знаење, со својата Господова дарба, интелигенција, итрина и приспособливост во новите демократски услови, успешно се приспособил на приликите во Канада. Воден од љубовта кон татковината и од нејзиното сонце, како Големиот Александар Македонски, тој е мошне активен и во Македонија. Цели дваесет години од осамостојувањето на Република Македонија, тој со срце, душа и голема љубов учествува во политиката, културата, медиумите и, воопшто, во социјално-општественото живеење и опстојување на својот народ и својата татковина.

Македонците во дијаспората, особено во Канада и Соединетите Американски Држави, поседуваат потенцијал и капитал да го зголемат присуството на македонските фирми во новите средини и да бидат македонски промотори кај канадските инвеститори и бизнисмени. Тоа е особено изразено кај Стив Пљакас кој по осамостојувањето на Република Македонија, активно се вклучи на македонската политичка и економска сцена. На меѓународен план, тој е еден од најголемите борци со директни ангажмани за зачувување и негување на бизнис интересите на Македонците во земјава и во светот, при што и покрај бизнис зделките, посебно внимание посветува на националниот напредок.

Во 2017 година Стив Пљакас го прослави своето седумдесет и седмо лето Господово на неговиот бурен живот, за кој со право се вели дека е еден од најуспешните македонски активисти, бизнисмени во светот и бранител на Македонија. Затоа, авторот Славе Катин монографијата ја посвети на благородното семејство Пљакас (Пљаков), за кое презентира бројни текстови, документи, фотографии и други материјали со кои авторот се потруди монографијата да ја претстави како огледало на животот и делото на Стив и Лили Пљакас и нивното почитувано семејство.

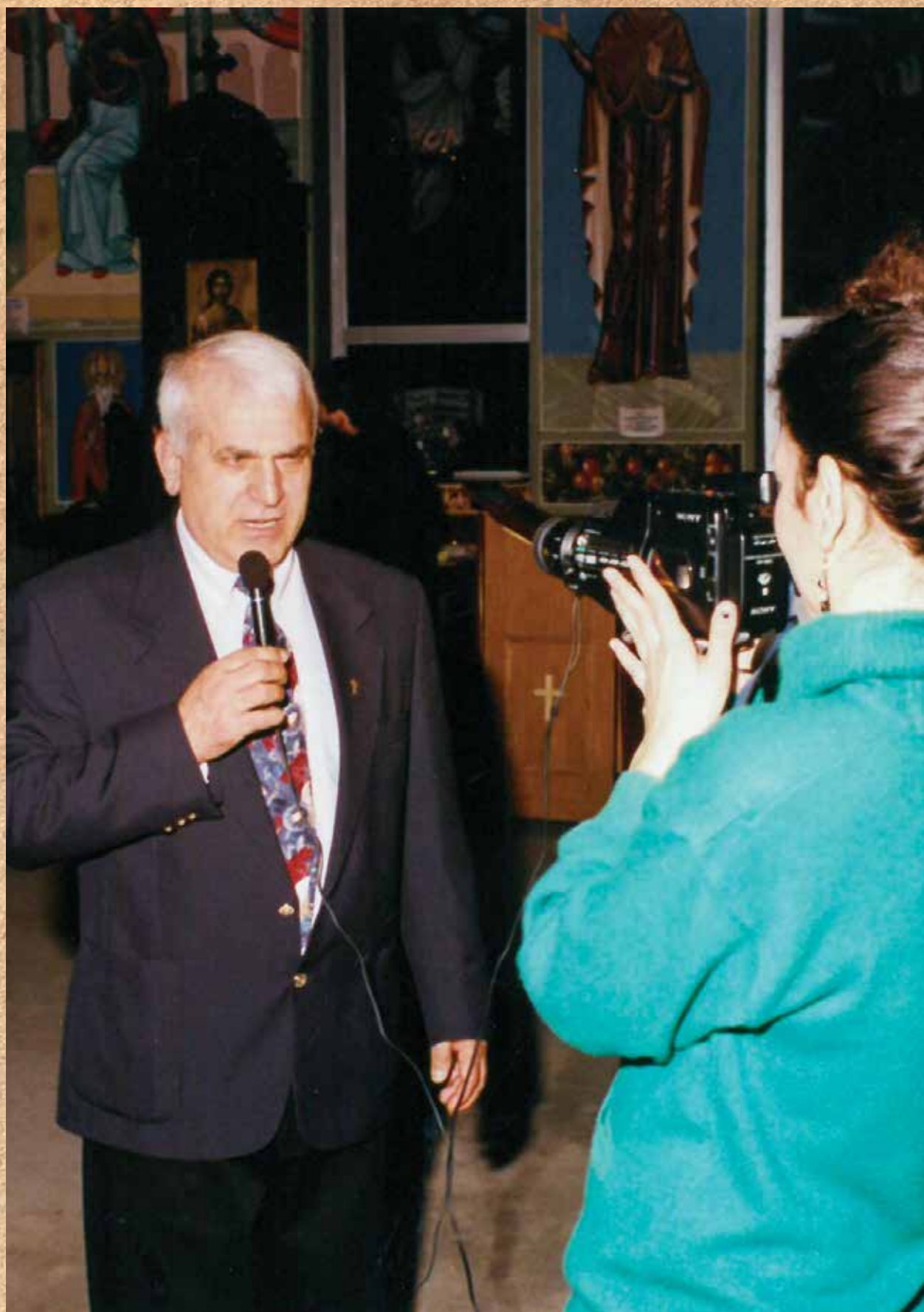

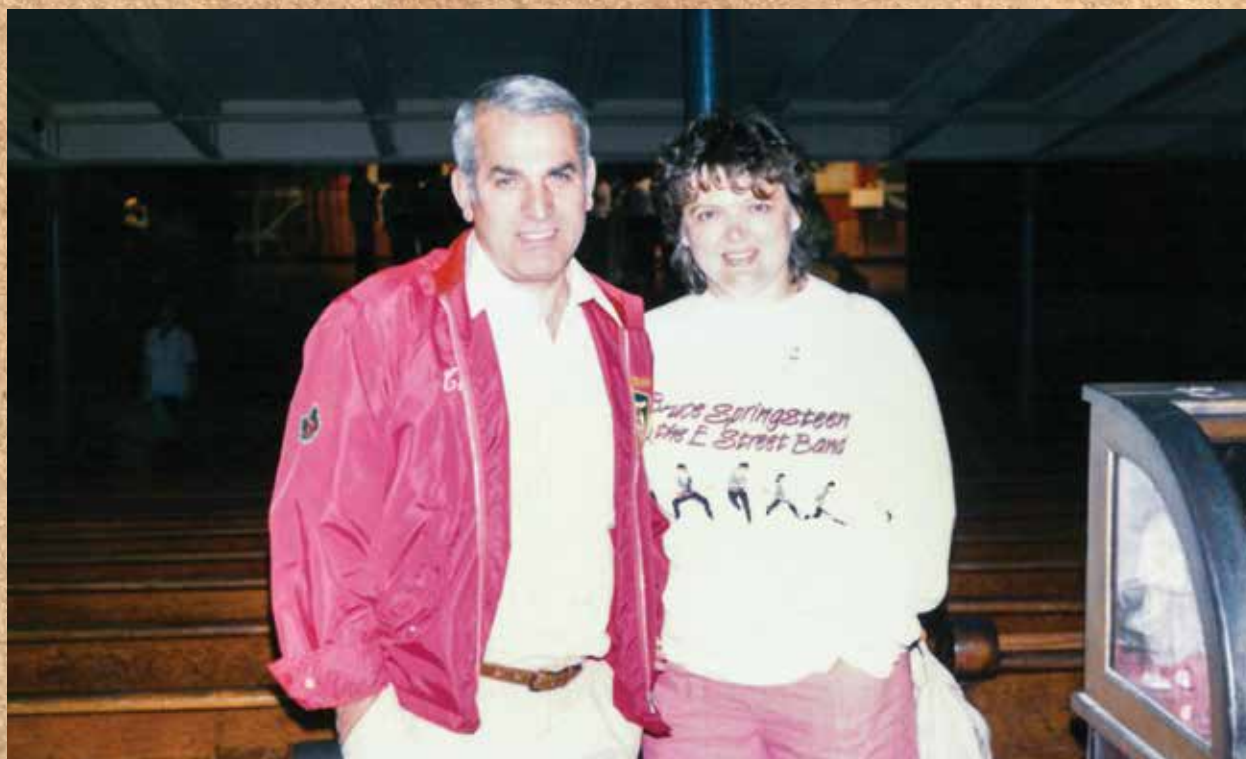
THE LIFE STORY OF STEVE AND LILLY PLIAKES

A PART OF STEVE PLIAKES' LIFE
Lilly PLIAKES - STEVE'S LIFE COMPANION
50 YEARS OF MARRIED LIFE
THE FAMILY TREES OF STEVE AND LILLY

ЖИВОТНАТА ПРИКАЗНА ЗА СТИВ И ЛИЛИ ПЪКАС

ДЕЛ ОД ЖИВОТОТ НА СТИВ ПЪКАС
ЛИЛИ ПЪКАС - ЖИВОТНИОТ СОПАТНИК НА СТИВ
50-ГОДИШЕН БРАЧЕН ЖИВОТ
СЕМЕЈНИТЕ СТЕБЛА НА СТИВ И ЛИЛИ

Steve and Lilly
Стив и Лили

Jeannie as miss United Macedonians of North America
Џини како мис на Обединети Македонци од Северна Америка

A PART OF STEVE PLIAKES' LIFE

Steve Pliakes who comes from the Aegean part of Macedonia is a respected, appreciated and virtuous Macedonian. He is a recognized and proven lover of his homeland; an outstanding promoter of his Macedonian origin, his roots, name and Fatherland; a businessman and traveler of the world

He is an extremely great, well known, easily recognized and unavoidable figure of the Macedonian Diaspora and in Macedonia. He is without doubt one of the most financially successful Macedonians in Canada. Although he's been living long in Newmarket, Ontario, he is deeply and strongly linked with the destiny, the truth and the events in Macedonia since his arrival on the American continent up to now. Steve Pliakes is a Macedonian by nationality, a respected Canadian, one of the Macedonian masons on the north-American continent, but an Orthodox Christian by faith. Businessman Pliakes is a great defender of the Macedonian name and promoter of the history and honor of the Macedonian people and Macedonia throughout the world, especially in Canada.

Steve (Stevo) Pliakes (Plakov) was born on June 2, 1940 in the beautiful village of Zeleniche, region of Lerin in the Aegean part of Macedonia, his father Lambro and his mother Gena. This year he celebrates his seventh year of his birth, his 77th year of his turbulent life and successful career. Steve came into the world as a beloved baby, first male child whose parents were

immensely happy. His sister Mary (Marika) was born before him, while his sister Toula and brother George were born after him. As a small child he was very lively, bright child that enchanted the people around him with his perceptions and points of view.

In beautiful Zeleniche, through the local wide fields and flowering meadows, through alleys and yards, along the river and on the hills around the village, Steve spent his first 12 years. In this village he spent his childhood days filled with games and fantasy, because instead of carelessness, joy and tranquility, those early years were times of anxieties and ordeals. First, during the Second World War, and then during the Greek Civil War, when the plight of the Macedonians that experienced some of the most tragic periods in their long and very rich history took place. The various experienced developments and testimonies on the spot about the symptoms and struggling existence had left indelible marks, scars and memories on the fragile child's soul.

The family of Pliakes pressed by difficult economic conditions and faced with terrible political turbulence of the Macedonians in Aegean Macedonia, decided reluctantly to leave behind their century-old hearth and home. Forced parting with the homeland, leaving it forever, was a very difficult decision and an open road to unknown destinations on the North American continent.

ДЕЛ ОД ЖИВОТОТ НА СТИВ ПЉАКАС

Стив Пљакас (Стево Пљаков) кој потекнува од егејскиот дел на Македонија е угледен, почитуван и доблесен Македонец. Тој е признат и докажан роднокраен вљубеник, исклучителен афирматор на својата македонска припадност, на своите корени, име и татковина, бизнисмен и патник по целиот свет

Тој е исклучително голема, позната, призната и неодминлива личност во македонската дијаспора и во Македонија. Без сомнение, тој е еден од Македонците во Канада кој е мошне успешен на економски план. Иако долго време живее во Њумаркет, во Онтарио, од своето емигрирање па до денес тој е длабоко и силно поврзан со судбината, вистината и настаните во Македонија. Стив Пљакас е Македонец по националност, почитуван Канаѓанец, еден од македонските масони на северноамериканскиот континент, но и православен христијанин по вера. Бизнисменот Пљакас е голем бранител на македонското име и афирматор на историјата и честа на македонскиот народ и Македонија во светот, посебно во Канада.

Стив (Стево) Пљакас (Пљаков) е роден на 2 јуни 1940 година, во убавото село Зелениче, Леринско, во беломорскиот дел на Македонија, од татко Ламбро и мајка Гена. Тој оваа година го слави своето седумдесет и седмо лето Господово на наговиот бурен живот и успешна кариера. Стив дошол на свет како сакана принова во семејството, како прво машко чедо на

кое толку многу му се радувале родителите. Пред него се родила сестра му Мери (Мари-ка), а по него се сестрата Тула и братот Ѓорѓи. Уште од мали нозе бил темпераментно, умно дете, кое восхитувало со своите перцепции и видувања на работите.

Во убавото Зелениче, низ тамошните ширни полиња и цветни ливади, низ сокаците и дворовите, покрај реката и околните ридови, Стив ги минувал своите детски 12 години од животот. Тоа биле само понекогаш убави детски денови исполнети со игрите и фантазијата, бидејќи, наместо безгрижност, радост и спокојство, тие години во детството биле времиња на стравови и премрежија. Прво, во годините на Втората светска војна, а потоа и во Граѓанската војна во Грција, кога бил погромот на Македонците, кои ги доживеале најтрагичните раздобја во својата долга и многу богата историја. Повеќето видени случувања и сведоштвата на самото место за тегобите и макотрпниот живот, оставиле неизбришливи траги, лузни и сеќавања во крвката детска душа.

Семејството Пљаковци притиснато од тешките економски услови и соочено со лошите политички турбуленции на Македонците во егејскиот дел на Македонија, со тешко срце, одлучило да го напушти своето вековно огниште. Присилната разделба со родниот крај, заминувањето од него засекогаш, било многу тешка одлука и пат кон непознатите белосветски дестинации на северноамериканскиот континент.

Their choice was moving to the great country of Canada. As a boy who has just started in life, Steve together with his beloved ones - his mother, two sisters and the brother, left one early morning, on May 5, 1952, leaving behind his homeland. He turned back once again to look and say goodbye to his home and its blossoming garden, to whose flowers, trees and early fruits, each of them, he'd rejoiced so much and so often.

That morning a swarm of tears rolled down the face of a child who was leaving his home and who was heading into a different new world and among unknown people and remote regions. He hugged his friends with whom he'd played along the alleys, in the school yard and through the fields, who came to send his favorite peer in that early dawn. A sad scene of farewell, an unforgettable memory since he was to leave forever his centuries-old ancestral doorstep and treasured birth place.

The traveling family saga of the Pliakes began even in Zeleniche on their way to Athens, from where departed for Halifax, in distant Canada by boat through the Mediterranean waters and the great Atlantic Ocean. In the long days and nights while sailing on the blue expanses, Steve did go up on the deck many, many times and while staring at the endless wide open place so many thoughts passed through his mind as if in dream and reality.

Shortly after Halifax, their new destination was the city of Windsor, in the province of Ontario. A city that is an entrance door when from the US Michigan and car maker Detroit one arrives in Canada through underwater tunnel or across the bridge. At 30 km north of Windsor, in place Colester, his father Lambro had already had a farm of about 3 hectares of land, around 10 acres. In that place, Essex County various vegetables were planted, which even then were genuine eco food, so it is no coincidence that they were highly valued and constantly sought after.

Being friendly and good family people, the Pliakes acquired many friends and their family became highly appreciated and respected, especially among the Macedonians from Aegean Macedonia, living in many areas outside of

Windsor. This family "went off the pattern" and brought innovative content, gatherings and events in their daily life routine.

Thus, in 1953 the family, together with other Macedonian families organized a picnic on their farm, which was an extraordinary act of the All-Macedonian friendship, understanding and unity. They did their best to make it an event to be remember, because all who attended left satisfied, wishing again to return to such good hosts.

As time went on, so increasingly as Steve matures the knowledge that this place, this business and other circumstances are not a dueling ground for the big plans he's designed for his future. For several reasons, he ended his the farming business after six years spent in the Windsor region to continue a new search and looking for new emerging destinations.

Steve Pliakes and his family faced a new challenge. After various analyzes, thoughts and plans they made a family decision and in 1958 they completely left Windsor. They settled down in the big city of Toronto, which was a new beginnings and a new challenge in Canada.

As an 18 old year industrious and very bright boy, Steve decided to start a garage business by himself just to start from somewhere. He was doing it very well and after a while he became a representative of the car giant "Ford" to sell their vehicles. Managers in this business recognized the talent, resourcefulness and ability of this young boy, Steve, and therefore he got such a working engagement that opened up his roads to the business.

However, as time went by so his visions and plans for a different tomorrow got more ambitious and greater because Steve had the capacity to create new values, to embark on a far more effective projects. Toronto had many options and offered alluring opportunities but he, however, decided to look for happiness in the nearby towns of metropolitan Toronto.

Thus, in 1974 he packed his belongings and went to the town of Newmarket. That place has remained his longtime private and family wharf. And there is Steve today. Together with

Нивниот избор при преселбата била големата земја – Канада. Стив со своите најмили, со мајка му, двете сестри и братот, едно рано утро на 5 мај 1952 година, како момче кое штотуку зачекорило во животот, заминал, го напуштил родниот крај. Уште еднаш се свртел назад за да го погледне и да се збогува со домот и со расцутената градина, во која толку многу им се радувал на секој цвет, на секое дрво и раните овошки.

Тоа утро рој солзи му се стркалале низ образите на детето кое се дели и оди во еден поинаков нов свет и меѓу незнајни луѓе и далечни средини. Се прегрнал со другарите, со кои играл по сокаците, во училишниот двор и низ полјаните, а кои уште во рани зори дошле да го испратат својот омилен вреник. Тажна сцена на разделбите, незаборав во спомените, бидејќи засекогаш го напуштил вековниот дедовски праг и незаборавното родно место.

Патувањата сага на семејството Пљаковци започнала во Зелениче на пат кон Атина, од каде натаму, со брод по медитеранските води и големиот Атлантски Океан, заминува за Халифакс, во далечната Канада. Во долгите деноноќија додека пловеле по сините просторства, колку ли пати Стив застанувал на палубата и се загледувал во бескрајните широчини, толку многу мисли му поминувале низ неговите сон и јаве.

Кратко по Халифакс, нивната нова дестинација е градот Виндзор, во провинцијата Онтарио. Градот што претставува влезна врата, кога од американскиот Мичиген и автомобилскиот Детроит, преку подводниот тунел или мостот се доаѓа во Канада. На 30-тина километри северно од Виндзор, во местото Колестер, неговиот татко Ламбро веќе ја имал фармата од околу 3 хектари земја, 10-ина акри. Во тоа место, Есес Каунти, се саделе разновидни зеленчуци, кои уште тогаш, биле вистинска еколошка храна, па затоа и не случајно биле многу ценети и постојано барани.

Како дружељубиви луѓе и добри домаќини, семејството Пљакас стекнува многу пријатели и станува мошне почитувано семејство,

особено меѓу Македонците од Егејска Македонија, кои ги имало на повеќе полиња надвор од Виндзор. Ова семејство излегува од шемата на „обичното“ живеење и внесува иновативни содржини, средби и настани во секојдневието.

Така, во 1953 година, семејството, заедно со други македонски семејства го организираат македонскиот пикник на нивната фарма, што претставувало еден исклучителен чин на семакедонската дружба, разбирање и сплотеност. Сториле сè, тоа да биде настан за паметење, бидејќи сите што присуствувале заминале задоволни, посакувајќи повторно да се вратат кај така добри домаќини.

Како минувало времето, така сè повеќе кај Стив созревало сознанието, дека, тоа место, тој бизнис и другите околности, не се мегданот за големите планови кои ги имал за својата иднина. Од низа причини, фармерскиот бизнис го завршил по шесте поминати години во виндзорскиот регион, за да продолжи по нова потрага и нови дестинации.

Стив Пљакас и неговото семејство биле исправени пред нов предизвик. По разните анализи, размислувања и планови тие донеле цврста семејна одлука и во 1958 година целосно да заминат за Виндзор. Се доселиле во големиот град на Торонто, што било ново соочување со новите животни почетоци и предизвици во Канада.

Како 18-годишно вредно и многу бистро момче, Стив решава сам да почне со автомеханичарството, колку за да стартува од некаде. Добро му тргнало и веќе по извесно време, станал претставник на автомобилскиот гигант „Форд“ за продажба на нивните возила. Менаџерите во овој бизнис го препознале талентот, снаодливоста и умењето на младото момче Стив, затоа тој и добива таков ангажман кој му ги отвори идните патишта во бизнисот..

Меѓутоа, како што одминуvalo времето, така и визиите и плановите за поинакво утре станувале сè поамбициозни и сè поголеми, бидејќи Стив имал капацитет да создава нови вредности, да се зафати со далеку поефективни проекти. Во Торонто имал многу опции

Lilly and Steve
Лили и Стив

Lilly and Steve with their grandchildren
Лили и Стив со внуцињата

A part of the family Pliakes
Дел од семејството Пљакас

Steve, Lilly and Petca (Lilly's mother)
Стив, Лили и Пеца (мајка ѝ на Лили)

his faithful life companion with a big heart, a charming and serene Lilly Pliakes, exactly in Newmarket they live for ages. This is the place that's elevated their business. Also, here is the oasis of their personal and family peace, where they really live happily and enjoy with the families of Margaret and Jeannie. At the same time, Newmarket is their first step for all their trips around the meridians worldwide.

With the funds from his first business in the automotive work, and as a dealer of services and car sales, Steve acquired a building plot across the road, where they built their family home. However, the restless soul of Steve still wasn't calm. He searched for new businesses, other jobs, his own road and future. So after a while he sold his automotive service center, leaving quite successful automotive work and entered into real estate business, where his life experience and knowledge of the English language came to light; needless to say that the sales of properties is especially lucrative business in Canada. At the same time, the financial assistance from the family of his wife was of great importance.

All his activation in several areas was an interesting mix. As a result, it all allowed him to be involved in politics that was already a significant step forward in his rich and very impressive biographical pages. Thus, in the 1987-88 election cycle Steve was elected in the department "Police Service" as a member of the federal party NDP (New Democratic Party).

As in every engagement until then, Steve did well and achieved great success in the long run. He is therefore a respected member and activist in Newmarket where he was elected, but also beyond receiving many compliments, recognition and satisfaction for the commitments on political plan.

But still, his first and main occupation was business. Along with Lilly he opened the Lilcris Industries Limited in Newmarket, together with Jim, a Macedonian from the village of Besvina, Aegean Macedonia. However, in 2000, Steve and Lilly bought the part of their partner and friend Jim and went on independently towards their happy future. After separation, i.e. after he

got full ownership of the company, Steve added a new impetus, new energy and initiated new activities and expansions. As a holding company this company has grown into a powerful business center in Newmarket, whose president and CEO is Steve Pliakes. Under his control are also the stock exchange trends, transactions and actions. Altogether, a very interesting mix in the field of business that their daughter Jeannie and son-of-law Aleck successfully run getting great support from Steve and Lilly.

The famous Macedonian activist and businessman Steve Pliakes and his wife Lilly are also major benefactors and philanthropists to many persons, associations and significant Macedonian cultural and other events in Canada, the US and the Republic of Macedonia.

Steve Pliakes has been working many years for Macedonia, the Macedonians and the Macedonian issue, uniting Macedonian immigrants and the Macedonians in the neighboring countries. They are sponsors of a number of socio-cultural events, including folk festivals, sports events and more. Therefore, it is rightly to say that Steve Pliakes has managed perfectly well in Canada. However, driven by the love of Macedonia and its son, he's been active in Macedonia like Alexander the Great.

In addition, Steve Pliakes is one of the Macedonians on the North American continent that is a mason, or free mason. As an explanation, Freemasonry is a fraternal organization that emerged in the late of 16th and early 17th century. Freemasons exist today in various forms around the world, with a membership of about five million people, including half a million in England, Scotland and Ireland, and about two million in America, where it is largest by number.

According to Steve Pliakes, all forms of Masons share the same moral and metaphysical ideals, which in most cases include a statement of belief in God. The fraternity is administratively organized into major lodges, each of which has its own jurisdictions. There are also additional bodies which are closely related to the Freemasons by their organization, but they have their own independent administration.

и понуди, имал примамливи најави, но, сепак, донел одлука среќата да ја побара во блиските градови на метрополата Торонто.

Така, во 1974 година се спакувал и заминал во гратчето Њумаркет. Тоа место останало негов долгогодишен приватен и семеен пристан. И денес Стив сè уште е таму. Со својата верна животна сопатничка со големо срце, со шармантната и ведре Лили Пљакас, тие токму во Њумаркет век-векуваат. Таму е нивниот бизнис кој високо ги воздигна. Исто така, таму е оазата на личниот и семејниот мир, каде, навистина, среќно уживаат со семејствата на Маргарет и Џини. Во исто време, Њумаркет е нивната почетна станица за сите патувања низ светските меридијани.

Со средствата од првиот бизнис во автомобилската работа, а и како сервис-дилер на услуги и продажба на автомобили, Стив го купува големиот градежен плац отспротива, каде го изградиле и семејниот дом. Меѓутоа, и натаму не мирува немирниот дух на Стив. Тој трага по нови бизниси, по друго работно место, по сопствен пат и иднина. Затоа, по некое време го продава автомобилскиот сервисен центар, ја напушта доста успешната автомобилска работа и влегува во продажба на имоти, односно недвижности (real estate), во кои дошле до израз неговото животно искуство, познавањето на англискиот јазик, кој е особено внослив бизнис во Канада. Притоа, финансиската помош од страна на семејството на неговата сопруга била од многу голема важност.

Интересен спој било сето тоа негово активирање на повеќе полиња. Сето тоа му овозможило да се занимава и со политика, што е веќе значаен исчекор во неговите богати и многу впечатливи биографски страници. Така, во изборниот циклус од 1987 до 1988 година, како член на федералната партија НДП (Нова демократска странка), Стив е избран во одделот „Полициски сервис“.

Како и во секој негов ангажман дотогаш, и во политичките води, Стив се снаоѓа и постигнува успех и тоа мошне добро и на долги патеки. Затоа е респектиран член и активист и во Њумаркет каде што е избран, но, и пошироко,

добивајќи многу комплименти, признанија и сатисфакција за ангажманите на политички план.

Меѓутоа, сепак, прва и основна преокупација му е бизнисот. Заедно со сопругата Лили, во Њумаркет ја отвора компанијата Lilicris Industry Ltd, заедно со Џим, Македонец од селото Бесвина, Егејска Македонија. Меѓутоа, во 2000 година, Стив и Лили го купуваат делот на нивниот партнер и пријател Џим и самостојно ја продолжуваат среќната иднина. По поделбата, односно по неговата целосна сопственост врз компанијата, веќе се внесува нов импулс, нова енергија и се започнува со нови проширувања и дејности. Како холдинг компанијата прерасна во моќен бизнис центар во Њумаркет, чиј претседател и директор е Стив Пљакас. Под неговата контрола се и берзанските движења, трансакции и акции. Сето тоа претставува многу интересен спој на полето на бизнисот, кој со голема поддршка од Стив и Лили со успех го водат нивната ќерка Џини и зетот Алек.

Познатиот македонски активист и бизнисмен Стив Пљакас и неговата сопруга Лили, исто така, се и големи хуманисти и донатори на многу личности, асоцијации и важни македонски културни и други манифестации во Канада, САД и во Република Македонија

Стив Пљакас долги години работи за Македонија, за Македонците и македонското прашање, обединувајќи ги македонските исленици и Македонците во соседните земји. Тие се спонзори на бројни социокултуролошки настани, вклучувајќи и фолк-фестивали, спортски настани и друго. Затоа, со право се вели дека Стив Пљакас успешно се снашол во Канада. Меѓутоа, воден од љубовта кон татковината тој е мошне активен и во Македонија.

Исто така, Стив Пљакас е еден од Македонците на северноамериканскиот континент кој е масон, или слободен сидар. Инаку масонството е братска организација која се појавила кон крајот на XVI и почетокот на XVII век. Масоните денес постојат во различни форми низ целиот свет, со членство од околу пет милиони луѓе, вклучувајќи околу половина

The first Grand Lodge of England was founded on June 24, 1717, when four existing Lodges met in London at dinner, while the Lodges of Ireland and Scotland were formed in 1725 and 1736 respectively. Freemasonry was also spread in the British colonies in North America and in Canada during the 1730's, where various local Grand Lodges were set up. It should be emphasized that there are no real differences between Masonic practices of the lodges in the past and today.

The oldest jurisdiction in continental Europe, however, has the Grand Lodge of France, established in 1728. Most lodges of the English-speaking countries severed contacts with this Lodge around 1877 - when the Grand Lodge of France changed the requirement for its members in connection with the belief in God and has accepted atheism. So usually it said that Freemasonry is composed of two branches: the Grand Lodge of England (UGLE), and the Grand Lodge of France (GLDF).

In our longer conversation with Steve about Freemasonry, he's said that Freemasons are often called "secret societies", adding that this term is more suitable than the term "esoteric society" because most of their activities are secret. Secret activities in modern lodges are also the ways of recognition among members, as well as certain parts of the rituals. We were assured of this in Izmir, Turkey, when Steve did not feel well, but he and another mason recognized

each other through their masonry rings, and he promised he could do everything for Steve.

As an explanation, any candidate-mason has to enter the lodge of his state. He is to be asked a question by an already member-mason if he wants to be a Mason. If positive, he becomes a candidate for membership. In some lodges it is practiced that a possible candidate would be asked three times. The other members approve his membership by placing "white balls" in a ballot box. If there is only one "black ball", the candidate will be denied. The number of negative votes rejecting the candidate is not the same with all lodges, but mostly one vote against is sufficient.

Some of the general requirements for becoming a Mason, inter alia, are: joining the organization by their own free will; belief in a supreme being; any candidate should enjoy a good reputation, have good moral values; be psycho-physically healthy; be able to accept the basic rules of the lodge, and more. Derogation of one or more of these conditions is considered as an indicator of rejection of Masonic organization.

It is interesting to mention that since 1723, it is accepted that Mason can only be a man. Most lodges do not accept women in their ranks. However, before 1723, there were several women who became Masons. Nowadays, women-masons establish their own lodges following the example of the men's lodges, and they practice the same rituals. Women's Masonic organizations are spread worldwide.

Steve with grandchildren / Стив со внуцињата

милион во Англија, Шкотска и Ирска, како и околу два милиона во Америка, каде нивното членство е најбројно.

Според зборовите на Стив Пљакас, сите форми на масоните делат исти морални и метафизички идеали, кои во најголемиот број случаи вклучуваат изјава за верување во Бога. Инаку, братството административно е организирано во големи ложи, а секоја од нив си има свои јурисдикции. Исто така, постојат дополнителни тела, кои се организации што се во тесна врска со масоните, но со своја независна администрација.

Првата Голема ложа на Англија е формирана на 24 јуни 1717 година, кога четири веќе постојни ложи во Лондон се сретнале на заедничка вечера, додека во Ирска и Шкотска се формирани во 1725 и 1736 година. Масонството е распространето и во британските колонии во Северна Америка, односно во Канада во текот на триесеттите години на XVIII век, каде биле оформени различни локални големи ложи. Треба да се нагласи дека во суштина не постојат вистински разлики меѓу масонските практики на ложите во минатото и денес.

Најстарата надлежност во континенталниот дел од Европа, пак, ја има Големата ложа на Франција, формирана во 1728 година. Повеќето ложи од земјите од англиско говорно подрачје ги прекинале контактите со оваа ложа околу 1877 година-- кога Големата ложа на Франција го сменила условот за своите

членови во врска со верувањето во Бога и го прифатила атеизмот. Затоа, обично се вели дека масонството е составено од две гранки: Големата ложа на Англија (UGLE), и Големата ложа на Франција (GOdF).

Во подолгиот разговор со господин Стив, во врска со масонството, тој рече дека масоните често се нарекуваат „тајни здруженија“, велејќи дека тој термин повеќе соодветствува отколку терминот „езотеричко здружение“, бидејќи поголемиот дел од нивните активности се тајни. Тајните активности во модерните масонски ложи се начините за препознавање меѓу членовите, како и одредени делови од ритуалите. За тоа се уверивме во Измир, во Турција, кога Стив не се чувствуваše најдобро и, преку прстените се препознаа со еден масон, кој со сите заложби вети дека сè ќе направи за Стив.

Инаку, кандидатот за масон мора да влезе во ложата од својата држава. Треба да биде прашан од веќе постоен член, дали сака да биде масон. Доколку се согласи, станува кандидат за член. Во некои ложи се практикува можниот кандидат да биде прашан три пати. Останатите членови го одобруваат неговото членство со ставање на „бели топчиња“ во кутијата за гласање. Доколку се појави едно „црно топче“, кандидатот ќе биде одбиен. Бројот на негативни гласови за одбивање на кандидат не е ист кај сите ложи, но најчесто еден глас против е доволен.

Според општите услови за станување масон, меѓу другото, се: стапување во организацијата по своја слободна волја; верба во врховното битие; кандидатот да биде со добро реноме, добри морални вредности; да биде психофизички здрав; да биде способен да ги прифати карактерните правила на ложата и друго. Отстапувањето од еден или од повеќе од овие услови се смета за показател за одбивање од масонската организација.

Интересно е да се спомене дека од 1723 година, прифатено е дека масон може да биде само маж. Најголемиот број масонски ложи не примаат жени во своите редови. Сепак, пред 1723 година, постоеле неколку жени кои станале масони. Во денешно време, жените си формираат свои ложи по углед на машките, и ги практикуваат истите ритуали. Женски масонски организации постојат низ целиот свет.

Jeannie & Aleck Vassos Wedding
Свадбата на Џени и Алек

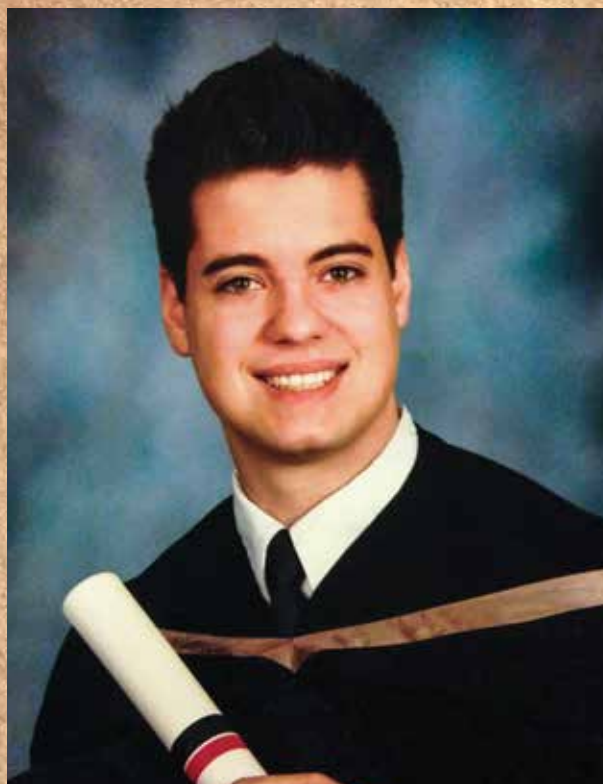
Margaret & George Karr Wedding
Свадбата на Маргарет и Џорџ

Grandchildren of Lilly and Steve
Внуцињата на Лили и Стив

Stephanie Vassos
Стефани Васос

Christopher Vassos
Кристофер Васос

Angela Karr
Ангела Кар

Steven Karr
Стивен Кар

Steve with Grandchildren on a siteseeing outing
Стив со внуцињата на излет

Lilly and Steve on Niagara Falls
Лили и Стив на Нијагарските водопади

Archbishop Stefan and Steve
Архиепископот Стефан и Стив

Steve & Lilly on Mechkin Kamen
Стив и Лили на Мечкин Камен

Mitropolitan Kiril, Steve, Archbishop Stefan, Lilly and Katin
Митрополит Кирил, Стив, архиепископ Стефан, Лили и Катин

Steve and Lilly at their wedding
Стив и Лили на нивната свадба

*Lilly, Margaret and Jeannie
Лили, Маргарет и Цини*

LILLY PLIAKES - STEVE'S LIFE COMPANION

Businessman, gentleman and at the same time a man who is dedicated to Macedonia and the Macedonian people, Steve Pliakes and his life companion Lilly, write a lovely common patriotic, personal, family, professional and national saga have been together about fifty years.

It is often said that a woman is the right hand of a man. This is confirmed in their marital life, in their life together for a period of five decades in which they've been sharing joy and sorrow, successes and failures, and beautiful moments, trips, gatherings, opening new paths of life and survival, of which they cherish beautiful memories of a harmonious and happy Macedonian marriage.

Lilly Pliakes was a Canadian of Macedonian origin. She was born on October 10, 1947 in the Macedonian famous village of Zhelevo, in the region of Lerin. On her birth certificate she was registered as Lefa from her parents Michael (Mijajle) and Petsa, who carried out the act of baptism of Lefa in the village's Orthodox Church. Their daughter came in this world in the turbulent years of the second half of the forties of the last century, when in Aegean Macedonia the consequences of the civil war in Greece were felt, when the end of the beginning of the extermination of the Macedonians from their grandfathers' roots started. It was a time when at the age of just two, Lefa, together with her loved ones, left her native Zhelevo forever and

picked unhappy moments from her birth place in the Aegean part of Macedonia.

In that war period, instead of growing up in carefree childhood days, she left the ancestral threshold and headed, together with her grandmother Tena (Trendafilka) and her mother Petsa, to the village of Porodin, region of Bitola, in 1949 to save themselves from the military unrest. There they remained a year and a half and returned to Zhelevo again. Unfortunately, only after a short time, in August 1949, she was again forced to leave her native Zhelevo and to take only a bag with her torn children's clothes and a dry flower from Grandma's yard as fond memory in the fragile child's soul. She joined the river of the expelled refugees from Aegean Macedonia and the road took them through Prespa in Albania, and from there to Poland.

In the new homeland Poland they were accommodated at the shelter for refugees from Greece in the city of Zgozelec. In this place Lefa's family commenced new adaptation and dealing with the life in a new environment. There the basis for the future of the new life was laid down. In Zgozelec Lefa learned Polish and Greek. It seems that the wisdom, goodness, resourcefulness and the natural gift of her grandmother Tena (Trendafilka) helped them greatly to go through a better and happier life.

Their life as refugees continued in Poland too. In fact, her father Michael (Mijajle) had left his birthplace Zhelevo in 1952 and emigrated

ЛИЛИ ПЉАКАС - ЖИВОТНИОТ СОПАТНИК НА СТИВ

Бизнисменот, благородникот и, во исто време, човекот кој е по-светен на Македонија и на македонскиот народ, Стив Пљакас и неговата животна сопатничка Лили, испишуваат една прекрасна заедничка роднокрајна, лична, семејна, национална и професионална сага долга педесетина години.

Често се вели дека жената е десната рака на мажот. Тоа се потврдува во брачниот живот, во нивното заедничко живеење во период од цели пет децении во кои споделиле и радост и тага и успеси и падови и убави мигови, патувања, дружења, отвориле нови патишта на живеењето и опстојот, од кои носат прекрасни спомени за еден хармоничен и среќен македонски брак.

Лили Пљакас беше Канаѓанка од македонско потекло. Таа беше родена на 10 октомври 1947 година во познатото македонско село Желево, Леринско. Во документите е запишана како Лефа од нејзините родители Мијајле (Мајкл) и Пеца, кои го извршиле чинот на крштевање на Лефа во селската православна црква. Нивната ќеркичка дошла на свет во немирните години на втората половина на четириесетите години од минатиот век, кога во Егејска Македонија се чувствуваа последиците од Граѓанската војна во Грција, кога започнал крајот на почетокот на истребувањето на Македонците од своите дедовски корени. Тоа е време кога, на само двегодишна воз-

раст Лефа со своите најблиски засекогаш го напуштила своето родно Желево и со себе понела несреќни моменти од родниот крај во егејскиот дел на Македонија.

Во тој воен период, наместо да расте и да минува безгрижни детски дни, таа го напушта дедовскиот праг и топлото огниште. Заедно со баба си Трендафилка (Тена) и мајка си Пеца, за да се спасат од воените немири заминуваат во селото Породин, Битолско во 1949 година. Таму остануваат една и пол година и повторно се враќаат во Желево. За жал, само по кусо време, во август 1949 година била принудена заедно со своето семејство повторно да го напуштат родното Желево и со себе да ја понесе само торбичката со искинати детски алишта и едно суво цвеќе од бабиниот двор како драг спомен во крвката детска душа. Во реката протерани бегалци од егејскиот дел на Македонија, патот ги однел преку Преспа во Албанија, а оттаму во Полска.

Во новата татковина Полска биле сместени во домот за бегалци од Грција во градот Згожеlec. Во ова место на семејството на Лефа отпочнало новото адаптирање и снаоѓање во животот во новата средина. Таму била поставена основата за иднината на новиот живот. Во Згожеlec Лефа учеше полски и грчки јазик. Се чини мудроста, добрината, снаодливоста во животот и природната дарба на нејзината баба Трендафилка (Тена) во голема мерка помогнале тие да имаат подобар и посреќен живот.

to Canada with his father Tanas who'd already was in Toronto about fifteen years. From there he established contacts with their loved ones in Poland and started the procedure for withdrawal of his family to Canada. And so it happened. On February 10, 1955 Tena (Trendafilka), Petsa and Lefa, with the help of the Red Cross, left Poland and came by plane through England as migratory birds in Toronto.

Their joy had no end. The reunion of the family of the Kostovci in Toronto after seven years of separation was both happy and sad, with hugs and many tears. At these moments, the joy did not allow the members of this family, now happy, to speak. It was the beginning of a new happy life in the new democratic environment in Canada away from the birthplace in their native Macedonia.

The name 'Lilly', which was transformation of the name "Lefa" in Canada, was a new identity from the very outset in the new environment. So, Lilly began his primary education in English immediately after their arrival. Every beginning is hard and Lilly had difficulties with the language, but as gifted Macedonian girl, the language barrier was quickly overcome.

Upon successful completion of primary education, Lilly entered high school where she spent two successful years. However, as a result of the family financial conditions she had to leave her education at the age of 16 and start working and to make money in the family budget respectively for a better tomorrow. Her first job was at the TTC (Toronto Transport Company) where she worked as a clerk in an office. There she taught typing and shorthand, which later would open doors to a better position when she became a secretary in the firm. All this helped Lilly to successfully fit into private business.

In was the time when she met Steve Pliakes, when the first love sparks ignited between these two beautiful young persons that was an introduction into new challenges, into a married life. Thus, the year 1965 would be recorded in golden letters in the lives of Lilly and Steve Pliakes. It was the year when they got married at the Macedonian Orthodox Church "St. Clement

of Ohrid" in Toronto and when they began a life together and happier tomorrow for the years to come.

Lilly Pliakes was a noble Macedonian that with all her pure essence, with her heart and soul, was devoted to her family - to Steve, daughters Margaret and Jeannie, sons-of-law George and Alec, but mostly to their grandchildren Angela, Christopher, Steven and Stephanie, who were her bright jewels, the beauty in her life. At the same time she is a Canadian of Macedonian origin who was actively involved in the Macedonian and Canadian community in Toronto and Newmarket.

Therefore Lilly Pliakes was known and recognized Macedonian coming from a Macedonian patriotic family. She was one of the most active in the Macedonian community in Toronto, especially in the church of St. Clement of Ohrid. She's had several functions at the Ladies Auxiliary. On the committee at St. Clement of Ohrid Church where a number of actions were taken that enriched the church and national life of the Macedonian community. Lilly was also on the Board of Directors at the Canadian-Macedonian Place where she was an instrumental part of all their fund raising events and promotion of the seniors home for Macedonias. Lilly was also on the Committee of the Canadian-Macedonian Historical Society. She pays particular attention to the preservation of the Macedonian identity, customs, song and dance and many other values brought from her native Macedonia. In doing this, she devotes meticulous attention to traditions that the Macedonians keep and enrich in Canada.

It is undoubtedly true that when writing about the historical development of the woman in the Macedonian community in Toronto, then the name and work of Lilly Pliakes is closely connected with the activities and work on the national and spiritual level. She was a Christian belonging to the Macedonian Orthodox Church and with her industriousness, chastity, diligence, humanity and philanthropic relationship, she leave deep imprints among the young generations and she was a roadmap for expansion of the Macedonian spirit and love among people.

Бегалскиот живот продолжил и од Полска. Имено, нејзиниот татко Мијајле (Мајкл) веќе од 1952 година засекогаш заминал од своето родно место Желево и емигрирал во Канада кај неговиот татко Танас, кој веќе околу петнаесетина година бил на печалба во Торонто. Оттаму воспоставил контакт со своите најмили во Полска и ја започнал процедурата за повлекување на семејството во Канада. Така и се случило. На 10 февруари 1955 година Трендафилка (Тена), Пеца и Лефа, со помош на Црвениот крст се иселиле од Полска и со авион преку Англија дошле како птици преселници во Торонто.

На радоста ѝ немало крај. По седум години разделеност средбата на семејството Гиану во Торонто била и среќна и тажна, со топли преградки и многуте солзи на разделените. Во тие мигови радоста не им дозволила на членовите на ова, сега веќе, среќно семејство да прозборат. Тоа било почеток на еден нов среќен живот далеку од својот роден крај од родната Македонија во новата средина во демократска Канада.

Името Лефа, кое во Канада се трансформира во Лили значеше еден нов идентитет уште од самиот почеток во новата средина. Така, Лили веднаш по пристигнувањето го започнала своето основно образование на англиски јазик. Секој почеток е тежок така што и за Лили имало тешкотии со јазикот, но како надарено македонско девојче, јазичната бариера брзо ја совладала.

По успешното завршување на основното образование, Лили се запишала во гимназија каде поминала две успешни години образование. Меѓутоа, семејните финансиски услови наложиле да го прекине образованието и на 16-годишна возраст да започне да работи односно да отпочне со печалење на пари во семејниот буџет за едно поинакво утре. Првото вработување ѝ било во ТТС (Торонто транспорт компанија) и работела во канцеларија како службеничка. Таму научила дактилографија и стенографија, со што подоцна и се отвориле вратите за подобра позиција, кога и станала секретарка во фирмата. Тоа и помогнало на Лили успешно да се вклопи во приватниот бизнис.

Во тој период се запознала со Стив Пљакас, кога и пламнале првите љубовни искри на двајцата лични млади луѓе, што е и најавата за нови предизвици, за еден нов брачен живот. Така, 1965 година ќе биде забележана со златни букви во животот на Лили и Стив Пљакас. Таа е година кога тие беа венчани во Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто и кога го започнаа својот заеднички живот и посреќно утре во годините што следат.

Лили Пљакас беше благородна Македонка која со сето свое битие, со душа и срце беше посветена на своето семејство, на Стив, на ќерките Маргарет и Џини, на зетовците Џорџ и Алек, но најмногу на внучињата Анџела, Кристифор, Стивен и Стефан, кои ѝ беа светлата точка, убавината во нејзиниот живот. Во исто време таа е Канаѓанка од македонско потекло која активно беше вклучена во македонската и канадската заедница во Торонто и во Њумаркет.

Значи, Лили Пљакас беше позната и призната Македонка која потекнува од македонско патриотско семејство. Таа беше една од најактивните во македонската заедница во Торонто, особено во црквата „Свети Климент Охридски“. Била на повеќе функции во црковната женска секција, а била во Управата на црквата Св. Климент Охридски кога биле преземени бројни активности кои го збогатице црковно-националниот живот во македонската заедница. Исто така Лили беше во Управниот одбор на директорите во Канадско-Македонското место (старскиот дом) каде постојано учествуваше во собирање средства и промоција на домот на македонците. Лили беше и во Управата на Канадско-Македонското историско друштво. Особено внимание било посветено на зачувувањето на македонскиот идентитет, обичаите, песната и орото и многу други вредности донесени од родната Македонија. Притоа, особено внимание било посветено на традициите кои Македонците во Канада ги чуваат и ги збогатуваат.

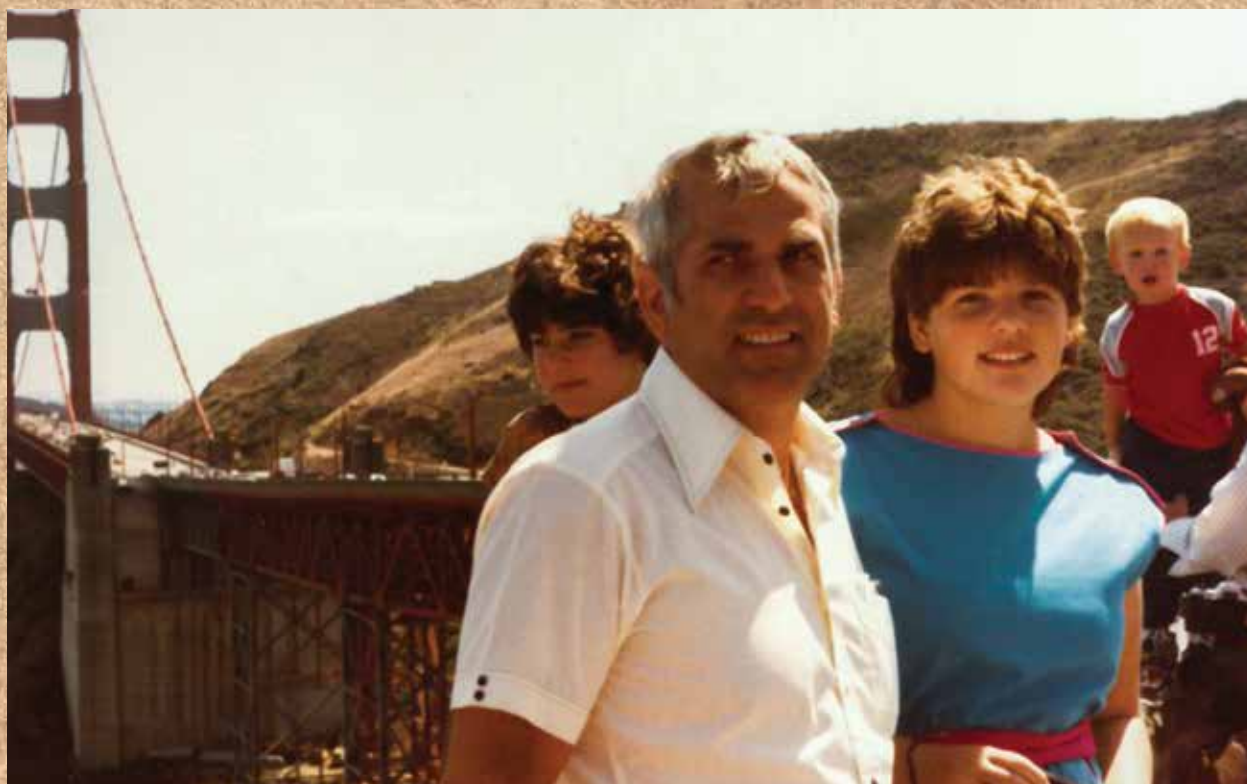
Несомнено дека кога се пишува за историскиот развој на жената во македонската заедница во Торонто, тогаш името и делото на Лили Пљакас е тесно поврзано со активностите и

Lilly and Jeannie
Лили и Цини

Lilly Pliakes
Лили Пљалас

Steve and Jeannie
Стив и Џини

Although Lilly left her birthplace Zhelevo when she was only two and had only fading memories, she is proud of her ancestral country and her Macedonian descent. She has transferred such pride among her family members too. All their goings to and partings with her native Zhelevo, as well as Macedonia, the country of their origin and their roots, are very emotional and touching, remaining deeply engraved in her memory, in her remembrance

Lilly Pliaques was an example of a Canadian woman of Macedonian origin that not only works hard in their own business, but is also active in organizing various visits, gatherings, friendship bonds, as well as picnics, and other Macedonian get-togethers. At the same time she was the woman who financially supports the Macedonian community, especially the Macedonian Orthodox churches, and she was a great humanist and benefactor to many individuals and associations.

She was an initiator, organizer and financial supporter of numerous trips of the Macedonians of Toronto, especially the Ladies Auxiliary.

Among other things, on the occasion of the 75th anniversary of the partition of Macedonia, she was the organizer of the trip to the UN in New York in defense of the Macedonian name and Macedonia.

This noble and wonderful person kept with exceptional feelings the memories and events from her life paths, both of childhood and her youth, of those early battles she had to fight to succeed at all costs when it was difficult and, of course the feelings and memories of her most beautiful period – the long marital life with her Steve. She cherishes these memories as a legacy. Unfortunately, she died on July 18th, 2016.

Much more could be written about this shared idyll, joys, successes, moments of burden, enviable reputation and status, starting from the middle of the 20th century, and now well into the first decades of this century, as well as about all subsequent decades that God for lived a happy life with their family – their daughters, sons-of law, and the greatest joy – their grandchildren.

Lilly and Steve with grandchildren / Лили и Стив со внуцињата

Lilly and Petsa / Лили и Пеџа

работата на национален и духовен план. Таа беше христијанка, припаѓаше на Македонската православна црква и со нејзината работливост, честитост, трудољубивост, хуманост и донаторски однос, оставаа длабоки траги кај младите генерации и претставува патоказ за ширење на македонскиот дух и љубов меѓу луѓето.

И покрај тоа што Лили го напуштила родното место Желево кога имала само две години и останала со избледените спомени, таа е горда со дедовската земја и нејзиното македонско потекло. Таквата гордост ја има пренесено и кај своето семејство. Сите средби и разделби со родниот желевски крај, како и со Македонија, земјата на нивните корени и потекло, се доживувани многу емотивно, останувајќи длабоко врежани во нејзините спомени, во нејзиниот незаборав.

Лили Пљакас беше пример на Канаѓанка од македонско потекло која не само што напорно работи во нивниот бизнис, туку таа е активна во организирање на различни посети, видувања, другарувања, како и на вечеринки, пикници, и друг вид македонски собири и дружења. Во исто време таа беше жената која финансиски ја помага македонската заедница, особено македонските православни

цркви, таа беше голем хуманист и донатор за поединци и асоцијации.

Била иницијатор, организатор и финансиски поддржувач на бројни патувања на Македонците од Торонто, особена на женската секција. Меѓу другото, по повод 75 - годишнината од поделбата на Македонија била организатор на патувањето до Обединетите нации во Њујорк во одбрана на македонското име и на Македонија.

Оваа благородна и прекрасна личност со исклучителни чувства ги чуваше како аманет дел од спомените и настаните од нејзините животни врвици, и во детството и во онаа рана младост на битките да се бори и да се успее по секоја цена и кога е најтешко и, се разбира, најубавиот период – тоа се долгите брачни години со нејзиниот животен сопатник Стив. За жал, Лили почина на 18 јули 2016 година.

Колку може да се пишува за таа заедничка идила, за радостите, успехите, тежобните моменти, среќниот углед и статус, и сè така од средината на минатиот, XX, век, па еве, ги врвме првите децении и сите следни што ќе им ги дари Бог, тие живејат среќни, заедно со своето семејство, ќерките и најголемата радост внуцињата.

50 YEARS OF MARRIED LIFE

In the life paths of Steve Pliakes there is a special place for his marital idyll, marital years contained in the beautiful story with his wife Lilly. It's really a life "constellation" of several decades which continues to be a harmonious, beautiful story – then, now and forever. There is much to write and speak about the years they've been sharing thus far, but on this occasion the author of these lines would try to portray at least a portion of the marital happiness of Steve and Lilly.

The beginning the love between young Steve Pliakes, at the age of 25, born in Zeleniche and juvenile Lilly Gianou, at the age of 16, from the village of Zhelevo, region of Lerin, took place when their eyes met for the first time. The beautiful girl and the handsome boy got to know each other and the first sympathies of the future couple immediately aroused. Great love was born, rings were exchanged and engagement was announced. Soon after a lavish wedding took place and their joy was intensified by the newborn babies, the two daughters, Margaret and Jeannie, and their marriage with the son-in-laws George and Alec. The families of their daughters have made their story very interesting and in many ways specific, making their marriage homogeneous and so happy, especially enriched with the birth of their grandchildren: Angela, Steve, Christopher and Stephanie.

Since many personal-marital and family mosaics are intertwined and embedded in the life

story contained in this biographical work, we are going to select part by part of the events to round out them as if a movie about the family saga of the Pliakes (Pljakovcis) of Canada.

We return to the wedding of Lilly and Steve. Namely, on 24 January, in midwinter of 1965, the young and beautiful couple of Lilly and Steve said their - yes. Finally they entered the marital waters. They stood in front of the church altar and mystical podium at the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto, receiving a blessing for a long, happy, and productive life together. It was a very big day for them, for both families and their relatives and friends. It was an exceptional act when they made a vow of fidelity and when they directed their prayers to God for happiness, joy and success in the years to come, in their future life.

They entered the history of St. Clement's temple in Toronto as the second couple who was registered at the first Macedonian Orthodox Church in Canada. The priest at this service Atanas Popov, famous Prespa man born in Bitola, immortalized the extremely joyous moment with biblical words, those who are read from the canons when a couple enters the marital waters. And when Steve and Lilly formally put their signatures in the church book pledging that from that moment onwards they would be together forever, a long applause resounded spontaneously.

50-ГОДИШЕН БРАЧЕН ЖИВОТ

Во животните врвици посебно место кај Стив Пљакас има брачната идила, брачните години сместени во убавата приказна со неговата сопруга Лили. Тоа е навистина долгодецениско животно „сосвездие“ кое останува да биде една хармонична, прекрасна сторија и тогаш и сега и засекогаш. Има многу да се пишува и да се раскажува за нивните заеднички години, затоа во оваа прилика авторот на овие редови ќе се обиде да пренесе барем дел од заедничкиот живот на Лили и Стив.

Почетокот на љубовната идила на двајцата млади Стив Пљакас на возраст од 25 години, по потекло од Зелениче и малолетната Лили Ѓиану на 16-годишна возраст, од селото Желево, Леринско е кога им се сретнуваат погледите. Се запознаваат убавата мома и стаситото момче и веднаш се раѓаат првите симпатии на идната брачна двојка. Се зачнува големата љубов, се разменуваат прстени и се дава збор за свршувачка. Набргу потоа следи и раскошната венчавка, натаму, пак, радоста со приновите, со раѓањето на двете ќерки, Маргарет и Џини и зетовците Џорџ и Алек, што е, всушност, многу интересна и по многу нешта специфична сторија, која нивниот брак го прави хомоген и толку среќен, особено со внуцињата: Анџела, Стивен, Кристифор и Стефани.

Бидејќи низ целовитата приказна сместена во овој биографски труд, се испреплетуваат и се компонирани многу лично-брачни

и семејни мозаици, затоа ќе издвојуваме дел по дел од настаните, за да ги заокружуваме во една небаре филмска сага за фамилијата Пљакас (Пљаковци) од Канада.

Се враќаме на венчавката на Лили и Стив. Имено, на 24 јануари среде зима 1965 година, двајцата млади и убави Лили и Стив, го кажуваат своето судбоносно – да. Конечно влегуваат во брачните води. Застануваат пред црковниот олтар и мистичен подиум во Македонскиот православен храм „Свети Климент Охридски“ во Торонто, добивајќи благослов за долг, среќен и берикетен заеднички живот. Тоа е многу голем ден за нив, за двете семејства и за нивните роднини и пријатели. Тоа е исклучителен чин кога си даваат завет за верност и кон Бога упатуваат молитва за среќа, радост и успеси во идните заеднички години, во идниот нивен живот..

Влегуваат во историјата на Светиклиментовиот дом во Торонто како втора брачна двојка која се регистрирала во првата македонска православна црква на територијата на Канада. Свештеникот, кој во тоа време службуваше, познатиот битолски Преспанец - Атанас Попов, го овековечи исклучително радосниот миг со библиските зборови, со оние што се чита од каноните при влегувањето во брачните води. А кога свечено ги ставиле и потписите во црковната книга дека конечно ќе се заедно засекогаш, одекнал спонтан, долг аплауз.

Relatives and friends who were attending that glorious act, over 200 of them, heaped them with a million good wishes and sincere congratulations to lifelong marriage. They wholeheartedly wished the newlyweds happy years together, and to continue the family line with their offspring. Then a banquet followed with the catering service of the Bitola famous Van Petroff. The wedding food and drink was rich in various Macedonian-Canadian international specialties. Good enough to satisfy the most demanding tastes of everyone present.

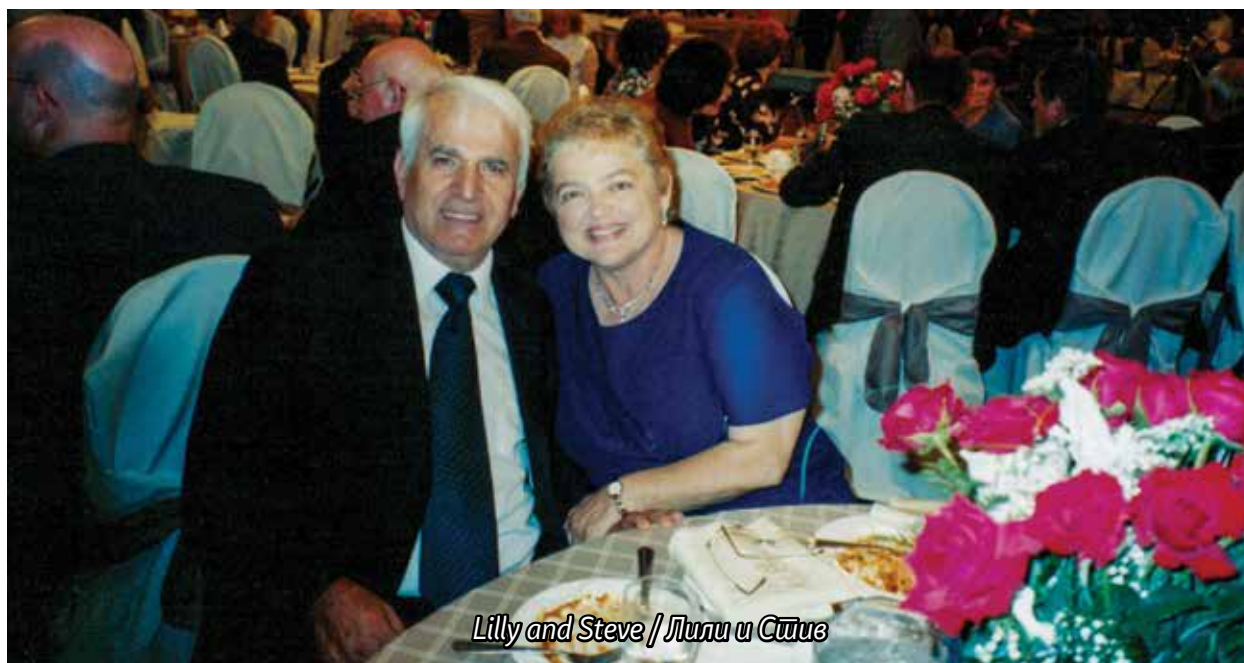
The happy groom and bride shared their emotions with their closest ones, with their families and friends. And all this took place before the icon of the Most High God and Mother of God, in the Macedonian temple and with Macedonian priests, in front of saints and angels soaring above them in the temple. All in all, memorable moments that remain cherished deeply in the beautiful wedding memories of Lilly and Steve.

Over the years and decades nothing's faded, on the contrary. They remember with great feelings almost every detail of that glorious day, when they were standing before the altar of the St. Clement's spiritual temple in Toronto. They were young and in love. They entered into a joint life with infinite confidence and with a pledge to be and remain together forever.

That was the beginning. That was the beginning of five marital decades thus far to be lined up on and on, like anniversaries, diamond weddings, jubilees, gatherings and other family joy. Their fifty years in the marital waters were solemnly celebrated and remembered; this is a very different story for Lilly and Steve Pliakes that is also celebrated a rich, interesting, and in many things unusual.

Their significant date was the January 24 January 1965. Amid the winter in cold Canada. Now half a century later, here follows a monographic document about the past and present of this famous and recognized Macedonian couple in Canada. A book that immortalizes a wonderful life that is likely to be a strong incentive, motivation and inspiration for future couples. To commit themselves to one another when life is cheerful, happy and exciting, and also when burdens, difficult situations and days burden the life. Therefore, such literary works like this monograph are recommended to shed light on life story and the truth about the Macedonian people so that other Macedonians worldwide would follow the example of Lilly and Steve Pliakes.

The wedding at the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto helped to Steve and Lilly to enrich the feeling and love

Lilly and Steve / Лили и Стив

Home property / Куќно место

Роднините и пријателите кои присуствувале, а биле повеќе од 200, ги опсипале со многубројни благопожелби низ искрените честитки за долговечен брак. Тие од срце посакале заеднички среќни години на младенците, кои со рожби треба да ја продолжат семејната лоза. Потоа следела богата гозба од кетеринг сервисот на познатиот битолчанец Ван Петров. Храната и пијалакот изобилувале со најразновидни македонско-канадско-интернационални специјалитети. Токму било погодено и за најпребирливите вкусови на сите присутни гости.

Среќни зетот и невестата ги споделиле емоциите со своите најблиски, со фамилиите и пријателите. И сето тоа пред иконите на Севишниот Бог и Мајката Божја, во македонски храм со македонски свештенослужител, пред погледите на светците и ангелите извишени над нив во храмот. Сè на сè, незаборавни мигови кои остануваат длабоко меморирани во прекрасните венчални спомени на Лили и Стив.

Низ годините и децениите ништо не избледило, туку напротив, со големи чувства, пак, се сеќаваат речиси на секој детаљ од тој славен ден, кога застанале пред олтарот во Светиклиментовиот духовен храм во Торонто. Биле млади и вљубени. Влегле во заедничкиот живот со бескрајна доверба, сплотеност и за вечна припадност еден кон друг.

Тоа бил почетокот на нивниот живот, почетокот на сегашните пет децении брачен живот

кои ќе се редат натаму, како јубилеи, дијамантски свадби, годишнини, средби и други семејни радости. Педесетте години во брачните води беа свечено прославени и запаметени, зошто оваа година се прослави една богата, интересна, несекојдневна и по многу нешто различна приказна за Лили и Стив Пљакас.

Меѓникот беше на 24 јануари 1965 година. Среди зима, во студената Канада. Половина век потоа, еве следи и монографски документ за минатото и сегашноста на оваа позната и призната македонска брачна двојка во Канада. Книга со овековечената чудесна животна реденица, која, веројатно, ќе биде и силен поттик, мотив и инспирација можеби и за идните брачни двојки. За да се посветат еден на друг и кога е животекот весел, среќен и возбудлив, но и кога доаѓа соочување со тегобни, морничави и мачни ситуации и денови. Затоа, препораката е вакви дела кои ја осветлуваат животната приказна и вистината за македонскиот народ да оставаат и други Македонци во светот по примерот на Лили и Стив Пљакас.

Со венчавката во Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто, кај Стив и Лили кулминираа чувствата и љубовта на еден кон друг, кон Македонија, кон македонските корени и, воопшто, кон сè што е македонско.

Во изминатите 50 години Лили и Стив прво живеела во Торонто, а потоа се преселила во Њумаркет. Меѓутоа, во последните десетина

one to other, towards Macedonia, Macedonian roots and everything what is Macedonian.

In the past 50 years Steve and Lilly lived first in Toronto and then moved to Newmarket. However, in the last ten years in summer they live in Markham or travel to Macedonia and to many places around the world, while in autumn and winter they are among the Macedonians who move as migratory birds from Canada to Florida.

IN LOVING MEMORY OF

Lilly Pliakes

October 10th, 1947

July 18th, 2016

It should be emphasized that Lilly and Steve Pliakes are among the most active persons in the Macedonian community in Toronto. Among others, Steve Pliakes, who hails from the village of Zeleniche, district of Lerin was president of the "United Macedonians" and one of the most active during the maintenance meeting of Refugee Children from Aegean Macedonia in 1988, held in the Republic of Macedonia. He was president of the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto and is the first Macedonian who went to visit Hunza in Pakistan to discover and left an eternal mark in each of the descendants of Alexander the Great the Macedonian, and the Macedonian Empire.

Lilly and Steve Pliakes were among the sponsors of the Olympians from the Republic of Macedonia in the Olympic Games in Athens and Beijing, where Steve wore Macedonian flag and besides athletes, he was the proudest of all proud Macedonians worldwide.

Lilly Pliakes, life companion Steve, meanwhile, was born in the village of Zhelevo, district of Lerin, when she was less than two years old left her native place and the roads took her to Poland, and then came to Canada. She is very active in the women's sections of the Macedonian Orthodox churches in Canada and Florida and other associations known and recognized by Macedonian.

Lilly, along with Steve, among other things, donated a dialysis machine to a hospital in Skopje, financial supporters of many activities of the Macedonians in Canada and the US, as well as the Macedonian Orthodox churches, folklore groups, media and various Macedonian Associations in Macedonia in the Aegean, Pirin, Albania and other places around the world where Macedonians live.

Also, Steve and Lilly Pliakas their family and their businesses play a significant role in Canadian society. However, it seems that they are especially known for their mall named "Macedonian Plaza" in Newmarket, in Canada one of its kinds in the Macedonian Diaspora.

години во летниот период живеат во Њумаркам или патуваа за Македонија и на многу места ширум светот, а во есенскиот и во зимскиот период беа едни од Македонците кои се преселуваа како птиците преселници од Канада во Флорида.

Треба да се нагласи дека Лили и Стив Пљакас беа едни од најактивните во македонската заедница во Торонто. Меѓу другото, Стив Пљакас, кој потекнува од селото Зелениче, Леринско бил претседател на организацијата „Обединети Македонци“ и еден од најактивните во текот на одржувањето на Средбата на децата бегалци од Беломорска Македонија во 1988 година, што се одржа во Република Македонија. Тој бил и претседател на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто и е првиот Македонец кој отиде во посета на Хунзите во Пакистан да ги открие и да остави вечна трага кај едни од потомците на Александар Македонски во големата Македонска Империја.

Лили и Стив Пљакас беа едни од спонзорите на учесниците на олимпијадата од Република Македонија на Олимписките игри во Атина и во Пекинг, каде Стив го носеше македонското

знаме и, покрај спортистите, тогаш тој беше најгордиот од сите горди Македонци во светот.

Лили Пљакас, животниот сопатник на Стив, пак, е родена во селото Желево, Леринско, која со неполни две години го напуштила родното огниште и патиштата ја однеле во Полска, а потоа дошла во Канада. Таа со своите активности во женските секции на македонските православни цркви во Канада и Флорида и други асоцијации е позната и призната Македонка.

Лили, заедно со Стив, меѓу другото, се донатори на инструмент за дијализа во болницата во Скопје, финансиски подржувачи на голем број активности на Македонците во Канада и САД, како и на македонските православни цркви, фолклорни друштва, медиуми и различни македонски асоцијации во Македонија, во Беломорието, во Пирин, во Албанија и други места ширум светот каде живеат Македонци.

Исто така, Стив и Лили Пљакас и нивното семејство со своите бизниси играат значајна улога во канадското општество. Меѓутоа, се чини дека тие особено се познати по трговскиот центар именуван како „Македонска плаза“ во Њумаркет, во Канада единствен од таков вид во македонската дијаспора.

Steve in front of Lilly's grave / Стив пред гробот на Лили

Steve and Lilly
Стив и Лили

Jeannie, Petsa and Tena (Lilly's grandmother)
Џини, Пеџа и Тена (бабата на Лили)

Jeannie, Margaret and Lilly
Џини, Маргарет и Лили

THE FAMILY TREES OF STEVE AND LILLY

Steve's father - Lambro (1912-1999) was also born in the village of Zeleniche in the region of Lerin. Faced with difficult life, with no prospects he left in 1948 to work in the US city of Pittsburgh. He joined his brothers Kole and Slave who were already there as older migrant workers and united good brothers. Later, they would assist Lambro with buying a farm in Canada.

As an explanation, Lambro was very diligent and worked painstakingly to make money and fight for his own way in the new surroundings, and four years later he brought his entire family in Ontario. Fortune seeking tradition of this family goes back to his ancestors.

Steve's grandfather, Vane, crossed the great water in the early years of the last century to the eastern shores of the North American continent, where he remained for about three years. With the money he earned and many ideas to improve their lives, he returned back to the village.

However, in addition to money Vane returned with an extreme patriotic sentiment. He came with a great desire to do something together with like-minded people and heroes for the freedom of his people, for the liberation of Macedonia. Informers were always behind his heels. They measured his every single word, registered each contact and recorded his actions. In 1943 gendarmes caught him and he was sentenced to three years in prison. The reasons were his libertarian and patriotic ideas. He served his sentence in an awful prison, but he finally came out from behind the

bars. But nevertheless his grandfather Vane was not still. Everyone knew and respected him. Vane created a network of Macedonian patriotic-cells in the Aegean part of Macedonia with dedication and secretly, very secretly.

Just to underline that, according to the family tree, Steve's Great Grandfather, Vane's father came from Albania.

According to Steve's words, Vane was the best grandfather ever who held in his lap Steve and his brothers. He used to tell them stories for long and make them asleep on his chest.

And certainly that the ancestors by his grand - grandfather and by his grandfather line had a strong influence on the development and formation of the young Steve. He simply absorbed all learning from his ancestors. And it is not by pure chance that he holds in himself such patriotic spirit unremittingly as something sacred, something most strongly. His grandfather and father were telling Steve the truth about their people through various legends, stories, songs and events, and they conveyed ideas and vows, as a sort of family tradition.

Steve finished the sixth grade in the village school with his many peers after World War II. Then moving and going to the Canadian country followed. In 1958, when he was already gone from his birthplace in the Aegean, he received an invitation to go back to serve his military service in the Greek army formations. However, he didn't go, without surprise. Nothing could make

СЕМЕЈНИТЕ СТЕБЛА НА СТИВ И ЛИЛИ

Таткото на Стив – Ламбро (1912-1999), исто така, е роден во селото Зелениче, во леринска околија. Соочен со тешкиот живот, без перспектива, во 1948 година заминува на печалба во американскиот град Питсбург. Им се придружил на своите браќа Славе и Коле, кои како постари печалбари и сложни добри браќа веќе биле таму. Подоцна, тие му помогнале на Ламбро околу купувањето на фармата во Канада.

Инаку, Ламбро бил многу трудољубив човек кој вредно работел, печалел и се проби-вал во новата средина, па наредните четири години во Онтарио го носел товарот на цело-то семејство на своите плеќи.. Печалбарската традиција на оваа фамилија е уште од дедов-ското гурбетџиство.

Дедото на Стив, Ване во почетокот на ми-натиот век, заминал преку големата вода до источните брегови на северноамерикански-от континент каде останал речиси три годи-ни. Со заработените пари и многуте идеи за подобар живот, тој се вратил назад во род-ното село.

Меѓутоа, Ване освен со парите се вратил задоеен и со многу патриотски дух во себе. Дошол со голема желба заедно со истомис-лениците и хероите да стори сè за слобода на својот народ, за ослободување на Македонија. Кодошите секогаш му биле зад петиците. Му го мереле секој збор, го регистрирале секој негов контакт и секое негово дејствување. Во

1943 година, џандарите го фатиле и тој бил осуден на три години затвор. Причините биле, неговите слободарски и патриотски идеи. Го издржал тој неподнослив тригодишен затвор, кога конечно излегол од зад решетките. Ама и натаму дедото Ване не мирувал. Сите го знае-ле и почитувале. Ване посветено, а тајно, мно-гу тајно, создавал мрежа од патриотско-маке-донски ќелии во егејскиот дел на Македонија.

Инаку, да потсетиме, дека според семеј-ното стебло прадедо му на Стив, таткото на Ване дошол од Албанија.

Според зборовите на Стив, Ване бил нај-добриот дедо кој во скотот го држел Стив и неговите браќа. Долго им раскажувал најуба-ви приказни и ги заспивал на своите гради.

И, секако, дека предците по прадедов-ска, дедовска и татковска линија имале сил-но влијание врз развојот и формирањето на младиот Стив. Тој напосто впивал сè учејќи од своите предци. И, не случајно, таквиот па-триотски дух постојано го носи во себе како нешто свето, како нешто најсилно. Дедото и таткото на Стив, низ разни преданија, сказни, песни и настани, му ја кажувале вистината за својот народ, му пренесувале идеи и завети, како своевидна семејна традиција.

Стив по Втората светска војна го завршил шестото одделение во селското училиште со многу свои врсници. Потоа следела преселба-та и патот кон канадската земја. Во 1958 го-дина, кога веќе бил отиден од родното место

him go back and be a soldier in the country he left. A Solomonian solution was found. He paid fine and closed the case.

Meanwhile, he was making successful steps through life and business routes in Canada. He quickly dealt successfully with his perseverance, courage, skill and capacity regardless of what kind of business he went into. He chose those businesses that brought him a beautiful perspective, profit, name and reputation there in the immigrant environment.

With the woman in his life, Lilly, they decided for the first time in 1972 to cross the Atlantic Ocean and come to Europe, and thus to visit the Republic of Macedonia and their hearth and home in Aegean Macedonia

It was also their first arrival on the Macedonian soil following the partition of this ethnic country. First they arrived in Croatia, and Zagreb was their staging post, from where they drove along the Adriatic coast by car, visiting Dubrovnik, Split and other cities and towns along the Adriatic. They came to Macedonia via Montenegro. Here they felt at home, as if they'd belonged here for ages.

During their 30-day stay in Macedonia, they spent most of the days walking through villages and visiting towns, amazed by the beauty of their motherland. They had great, wonderful time in Skopje, Bitola, Ohrid, Prilep, Gevgelija, Heraklea, Pelister, Stobi, Prespa and anywhere they went. Millennium traces of civilization in time and space were the most faithful identity card for their people and their biblical land.

They traveled in Aegean Macedonia too. For the first time since their moving to Canada, together they visited their birthplace, the village of Zeleniche, which according to literature belongs to Lerin as a municipality, but spiritually, it belongs to Kostur by its church. Again after many years, Steve walked through the neighborhoods and alleys of his childhood, reflected upon his early days and he stood with nostalgia on the house threshold where tears cannot be stopped. In Zeleniche he shared memories from the past with Lilly, telling detail after detail of

memories that continually flooded back in those moments.

During the meetings with his beloved fellow villagers great grief remained in Steve's soul because they didn't want to speak in their native Macedonian language, frightened that they could be denounced to the Greek authorities, something that he's never forgotten, experiencing it as a curse when you are banned from the most sacred.

They left Europe and returned to Canada where they carried many memories supported with countless photos. All this was shown told and shown to their loved ones and many friends. For them that trip was an everlasting memorial which opened the path of truth and love of Macedonia.

Steve & Lilly Wedding
Венчавката на Лили и Стив

во беломорието, тој добил покана да се врати назад за да го отслужи воениот рок во грчките армиски формации. Меѓутоа, се разбира, не се вратил назад. Ништо не можело да го натера да појде и да биде војник во земјата од која заминал. Било најдено Соломонско решение - платил казна и го затворил тој случај.

Во меѓувреме, во Канада сè поуспешно чекорел низ животните и бизнис патиштата. Бргу се снаоѓал со својата упорност, храброст, умешност и капацитет, за кој бизнис и да се определел. Го бирал тоа што му носи убава перспектива, профит, име и углед во тамошната доселеничка средина.

Со избраничката на неговото срце, Лили, тие за првпат решаваат во 1972 година да го прелетаат Атлантскиот Океан и да дојдат во Европа, а со тоа да ја посетат Република Македонија и родните огништа во Егејска Македонија.

Тоа било и прво нивно доаѓање на македонските простори од поделената етничка

земја. Најпрвин стасале во Хрватска, а попотна станица им бил Загреб, од каде со автомобил го прокрстариле брегот на Јадранското Море, посетувајќи ги Дубровник, Сплит и други места и градови долж јадранскиот брег. На таму, преку Црна Гора стасале во Македонија. Во оваа земја тие се свои на своето.

Речиси еден месец колку што престојувале во Македонија, најмногу денови поминале шетајќи низ селата и градовите, воодушевени од убавините на татковината. Во себе носеле прекрасни доживувања од престојот во Скопје, Битола, Охрид, Прилеп, Гевгелија, Хераклеја, Пелистер, Стоби, Преспа и каде сè не. Милениумските цивилизациски траги во времето и просторот, биле најверната лична карта за својот род и својата библиска земја.

Отпатувале и во Егејска Македонија. За првпат по преселбата во Канада, заедно го посетиле родното место, селото Зелениче, кое според литературата припаѓа на Општина Лерин, а духовно, со црквата припаѓа на Костур. Повторно, по низа години, Стив со многу емоции чекорел низ маалата и сокаците, се присутувал на детството, и носталгично застанал на куќниот праг каде што не можело ни солза да се задржи. Во Зелениче со сопругата Лили ги споделувал спомените од некогашното време, раскажувајќи детаљ по детаљ за она што непрекинато навирало во тие мигови.

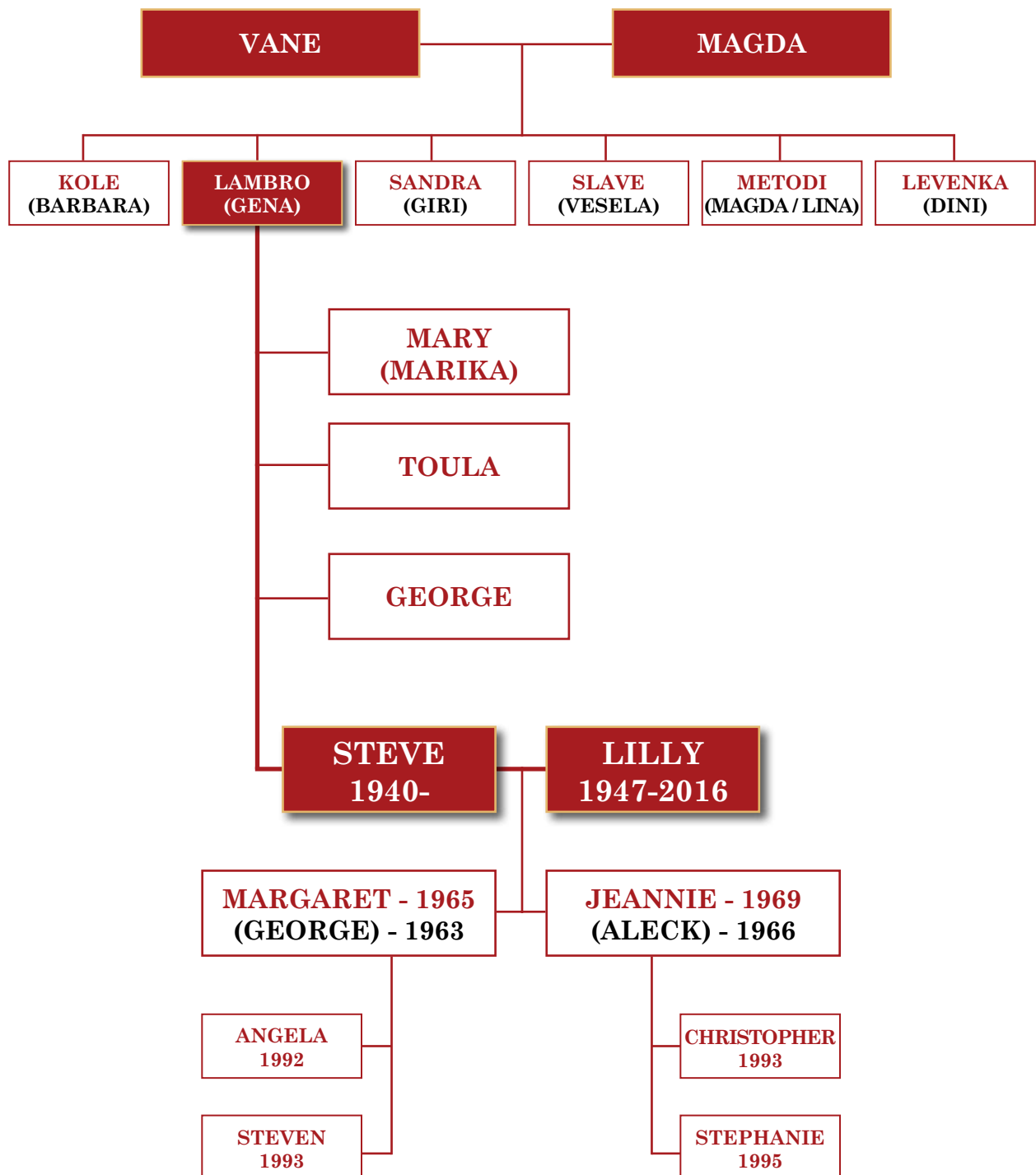
При средбите и разговорите со најблиските, кај Стив се напластила тага во душата, бидејќи неговите соселани не сакале да зборуваат на својот мајчин македонски јазик, уплашени да не ги поткаже некој на грчките власти, тоа е нешто кое тој никогаш не го заборавил, доживувајќи го како проклетство, кога ти го забрануваат најсветото.

Стив и Лили си заминале од Европа и се вратиле во Канада каде понеле многу спомени кои ги потврдиле со безброј фотографии. Сето тоа било прикажано и пренесено на своите најблиски и на голем број пријатели. Тоа патување за нив бил вечен спомен кој им ги отворил патиштата на вистината и ја потврдил љубовта кон Македонија.

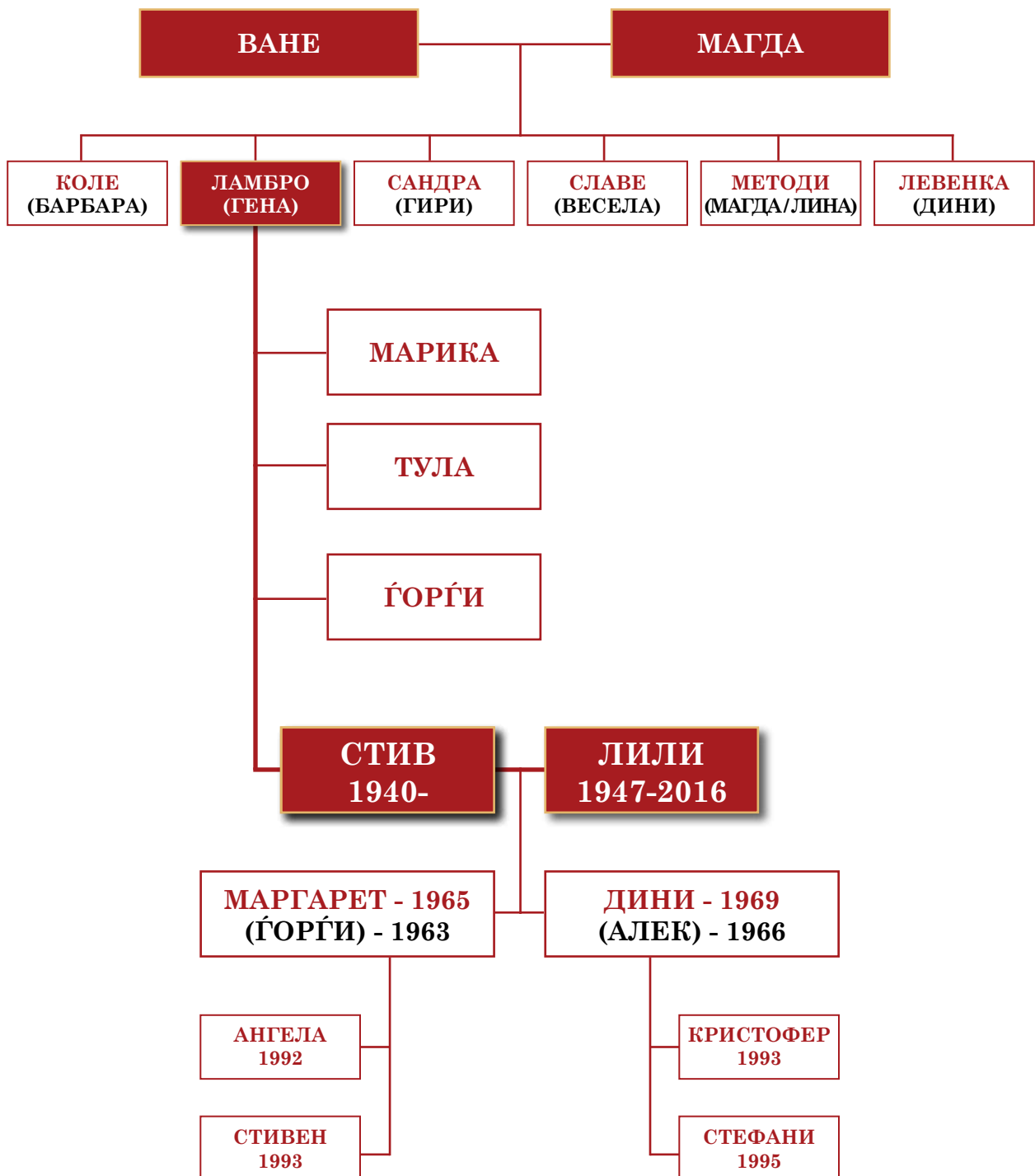

Steve & Lilly
Лили и Стив

THE FAMILY TREE OF STEVE

СЕМЕЈНОТО СТЕБЛО НА СТИВ

Steve's Family on the Farm in Colchester, Windsor, Ontario
Фамилијата на Стив на фармата во Вундзор

Steve's Mother Gena and Father Lambro
Мајката Цина и таткото Ламбро на Стив

*Steve, Lilly & Margaret at the
Beijing Olympics
Стив, Лили и Маргарет на
Олимписките игри во Пекинг*

*Steve with Grandchildren
Стив со внуцињата*

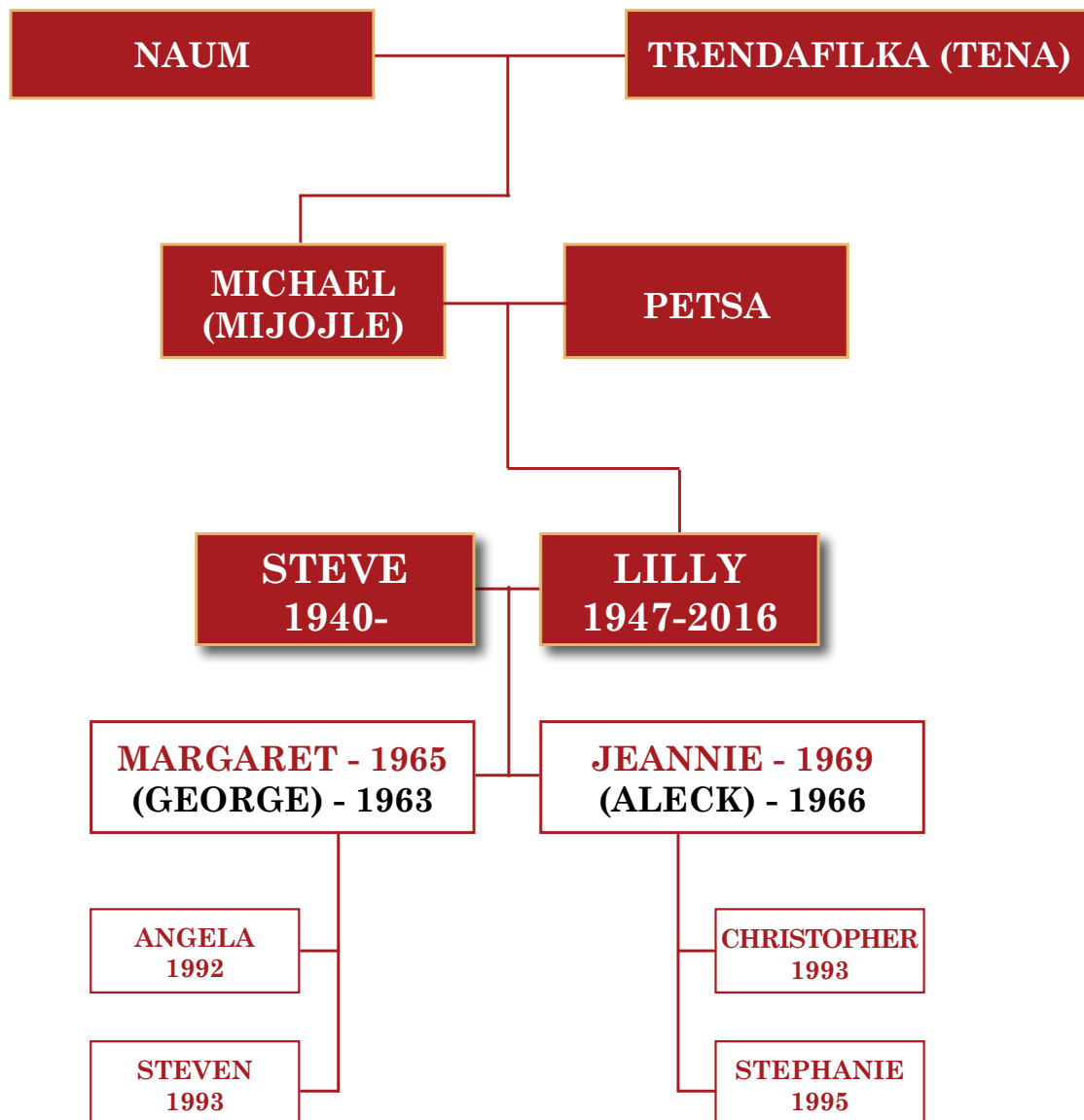
*Steve with Archbishop Michael and Metropolitan Carknjas
Стив со Архиепископот Михаил и Митрополит Царкњас*

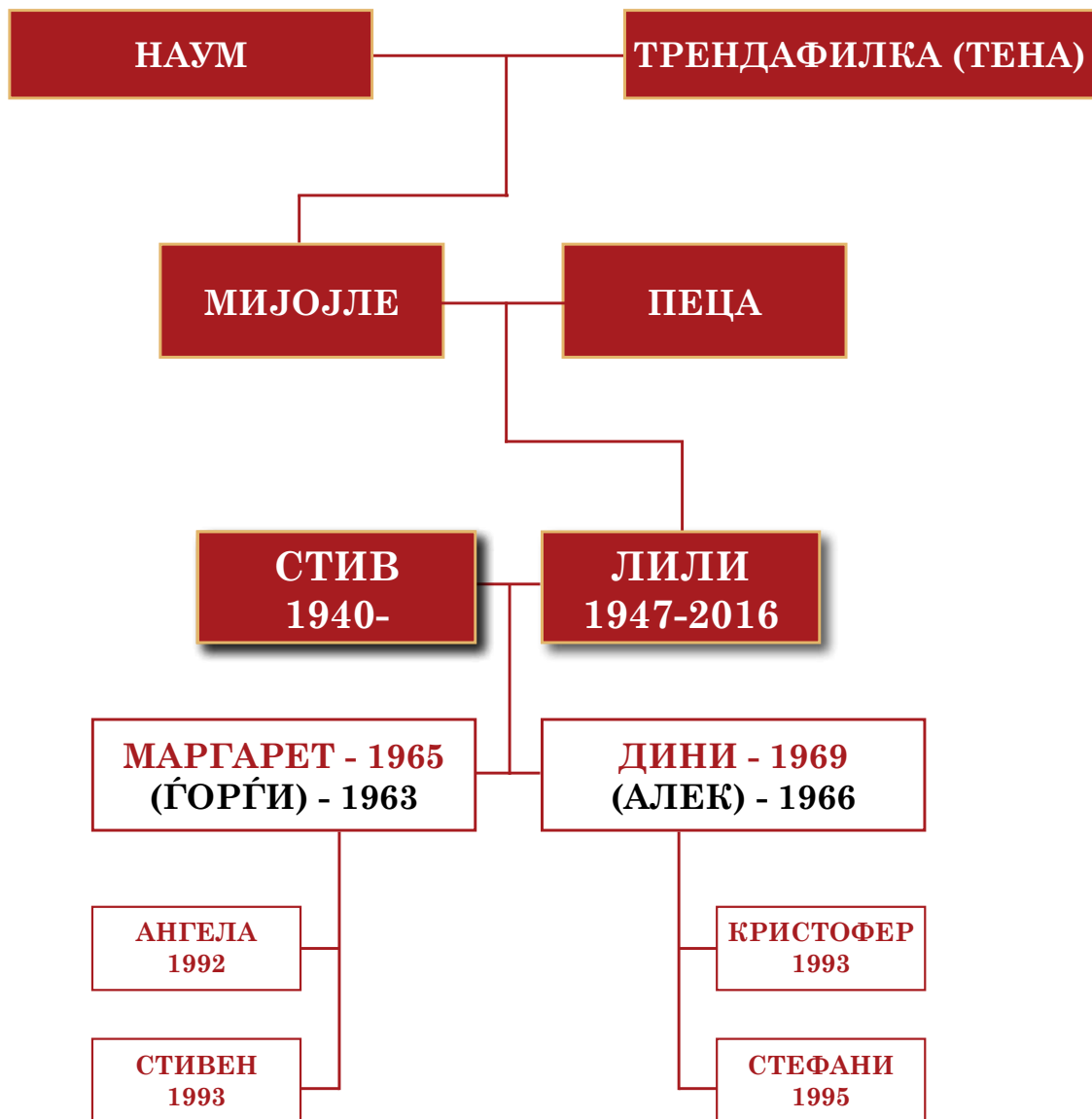
Steve's appointment on the York Region Police Board
Стив за време инаугурацијата во Одборот на полицијата

THE FAMILY TREE OF LILLY

СЕМЕЈНОТО СТЕБЛО НА ЛИЛИ

Steve and Lilly
Стив и Лили

Jeannie and Lilly
Џини и Лили

Mitropolitan Kiril, Steve & Lilly
Митрополитот Кирил, Стив и Лили

AEGEAN MACEDONIA – THE BIRTH COUNTRY

**A PART OF THE TRUTH ABOUT THE AEGEAN
THE GATHERING OF EXPELLED CHILDREN FROM AEGEAN
FROM PRESPA TO LERIN AND BACK
ZELENICHE - THE BIRTH PLACE OF STEVE
ZHELEVO - THE BIRTH PLACE OF LILLY**

ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА - РОДНАТА ЗЕМЈА

**ДЕЛ ОД ВИСТИНАТА ЗА ЕГЕЈОТ
НА СРЕДБАТА НА ДЕЦАТА ПРОГОНЕТИ ОД ЕГЕЈОТ
ОД ПРЕСПА ДО ЛЕРИН И НАЗАД
ЗЕЛЕНИЧЕ - РОДНОТО МЕСТО НА СТИВ
ЖЕЛЕВО - РОДНОТО МЕСТО НА ЛИЛИ**

Lerin (Florina)
Лерин

Kostur (Kastoria)
Костур

Voden (Edessa)
Воден

Solun (Thesaloniki)
Солун

A PART OF THE TRUTH ABOUT THE AEGEAN

To write about the past and present of Aegean Macedonia, a part of the divided Macedonia is responsible task, but also very pleased. It is for reasons often said that Macedonia is the most beautiful country in the Balkans and Aegean part of Macedonia is the core of this Macedonian beauty. It is not accidental, because in that area was once the headquarters of the Macedonian state of Philip and Alexander and of a great number of known and unknown heroes. That is why their descendants shine the horizons of the Macedonian emigrant galaxy with charisma as it may have only the stars of the Macedonian sky.

According to Steve Pliakes: *“The Mother Nature donated Aegean Macedonia with a wealth of beauty and attractiveness. At the same time, its history has left invaluable traces of important events. Therefore, Macedonians from Aegean Macedonia wherever they are in the homeland or outside of divided Macedonia, rejoice proudly in all that and keep such a treasure for future generations.*

Aegean Macedonia is a country whose name ever since the classical period has denoted a small province located in the immediate vicinity of Pella - the capital of the Classical Macedonian Empire. At the time Macedonia covered the territory between the currently drained Pazar Lake and the lower course of the Vardar River. With the expansion of the boundaries of the Macedonian Empire, however, the area designated by the name of Macedonia gradually grew. Within it, the Macedonians from

that period distinguished Upper and Lower Macedonia, primarily according to its geographic properties. Nonetheless, such distinction had political, cultural, military, and administrative significance” points Steve Pliakes.

Otherwise, Macedonia as a geographic region covers the central part of the Balkan Peninsula, an area enclosed to the north with the Mountains Sara, Skopska Crna Gora, Kozjak, Osogovo and Rila, and to the south with the Bistrica River and the coast of the Aegean Sea, ending at the mouth of the Mesta River. Bigla and the watersheds of Mounts Korab, Jablanica, Gramos and Pindus surround Macedonia on the west, and on the east the Mesta River and the western parts of Mount Rhodope. Within these boundaries Macedonia covered an area of 67,741.2 square kilometers.

On the other hand, Lower Macedonia, unlike Upper Macedonia, mostly consisted of lowlands. On the south it was surrounded by the waters of the Aegean Sea, on the south-west by the waters of Thermy Bay and the Perian Mountains, on the west by the mountains Vermion, Voras and Pajko, on the north by the Balkan massifs, and on the east by the hilly division between the Vardar valleys and Struma Rivers. Vardar divided Lower Macedonia into Eastern and Western; the western part of Lower Macedonia both physically and geographically was characterized by the central plain formed by the alluvia of the rivers Vardar, Bistrica, Ludias and Galikos. That fertile land (with an area of approximately 1,500

ДЕЛ ОД ВИСТИНАТА ЗА ЕГЕЈОТ

Да се пишува за минатото и сегашноста за Егејска Македонија, за поделена Македонија е одговорна задача, но, истовремено, причинува големо задоволство. Тоа е од причина што често се вели дека Македонија е најубавата земја на Балканот, а егејскиот дел на Македонија е срцевината на таа македонска убавина. И не случајно, зашто на тие простори некогаш било седиштето на македонската држава на Филип и Александар и на бројни знајни и незнајни јунаци. Ете зошто нивните потомци блеснуваат на хоризонтите на македонската иселеничка галаксија, со харизма каква што можат да имаат само свездите на македонското небо.

Според зборовите на Стив Пљакас: „Мајката природа на Егејска Македонија ѝ подарила божајство од убавини и атрактивности. Во исто време, историјата ѝ оставила нејроценливи траги од значајни настани. Затоа, Македонците од Егејска Македонија каде и да се во родниот крај или надвор од него, се радуваат со секој што има во своите делови на поделена Македонија, се жордеат и го чуваат таквото божајство за идните генерации.

Егејска Македонија е земјата со чие име уште во античките времиња се означувала малата покраина во нејосредна близина на Пела - престојалната на античкото Македонско Царство. Во тоа време Македонија го офакала просторот меѓу денешното исушено Пазарско Езеро и долниот тек на реката

Вардар. Но, со проширувањето на границите на Македонското Царство, постојено пораснала и областа означена со името Македонија, која античките Македонци ја делеле на Горна и Долна Македонија, пред сè, заради нејзините географски карактеристики на просторот. Сепак, таквата поделба на Македонија има политичко, културно, воено и административно значење“, вели Стив.

Инаку, Македонија како географски регион го зафаќа средишниот дел на Балканскиот Полуостров, просторот што на север е заграден со планините Шар Планина, Скопска Црна Гора, Козјак, Осогово и Рила, а на југ со реката Бистрица и брегот на Егејското Море, до утоката на реката Места. Бигла и вододелниците на младонабраните планини Кораб, Јабланица, Грамос и Пинд ја заградуваат Македонија од запад, а од исток реката Места и западните делови на Родопските Планини. Во овие граници Македонија зафаќа простор од 67.741,2 квадратни километри.

Долна Македонија, пак, за разлика од Горна Македонија, е претежно рамничарска земја. Таа на југ ја ограничуваат водите на Егејското Море, на југозапад водите на Термајскиот Залив и Перијанските Планини, на запад планините Вермион, Ворас и Пајко, на север планинските масиви на Балкан, а на исток ридестата разделница меѓу долините на реките Вардар и Струма. Реката Вардар ја дели Долна Македонија на источна и западна;

square kilometers) on the south was enclosed by the waters of Thermy Bay, on the southwest by the mountains of Peria, on the west by Mount Vermion, on the north by Mount Pajko, and on the east by the Vardar River.

Today Aegean Macedonia covers a large part of Lower Macedonia. From the total area of Macedonia, the Aegean part spreads over 34,153 square kilometers, half of entire Macedonia. The Vardar and Pirin Macedonia were to the north, i.e. the current boundaries of Greece to the north, Albania and Epirus to the west, divided by the mountains Ivan and Pindus. The southern border line reached Thessaly, divided by mounts Kamvunia, Pieria and Olympus. It was washed by the Aegean Sea and the Mesta River from the east.

Steve Pliakes has said the following: The Aegean Macedonia relief is characterized by mountains that divide the country into numerous small and large lowlands and valleys with a large number of rivers and lakes. According to the current Greek administration, Aegean Macedonia is divided into the following districts: Kostur, Kozhani, Lerin, Voden, Kukus, Solun, Ser, Drama, Kavala, and Halkidiki.

Macedonia is a historic and geographic area whose name dates from the beginning of times. The Bible mentions it several times, and many chronicle writers experienced Macedonia as a Biblical country. Everybody describing Macedonia, both in the past and in more recent history, were fascinated by the country. That is why Macedonia is said to be the country of crossroads, and yet a land of beautiful landscape and mystery, the land of people who have felt the burden of conquerors, empires, changes, and various enslavement. Nevertheless, it has preserved its magic and its name. From the time of Alexander of Macedonia, through the rule of Rome and Byzantium, including the time of major Slav migrations to the south, Macedonia was the crossroads of different civilizations, cultures, religions, languages, and peoples. During that lengthy and opulent time, only two nations were designated as part of the identity of the country - the Ancient Macedonians and the contemporary Macedonians".

Christianity was the dominating religion within this area ever since the IV century which is evident from the archaeological findings and the numerous Christian churches, Episcopal cathedrals, basilicas, baptisteries and other sacral buildings of monumental dimensions. They all show that Christianity was deeply rooted and well organized in Macedonia from the beginning to the present period.

Prior to the arrival of the Turks in the XIV century, Macedonia used to be a country in revival, with fascinating arts, affluent medieval literature, symbol of civilization. The Ottomans, however, regressed the development, and the long-lasting struggle for survival commenced. So, in the light of the Ottoman plunders, long-lasting propagation of islamisation, cruel feudal system, various military campaigns, the difficulties and sufferings caused by them will leave deep and painstaking mark on the spiritual landscape of Macedonia, making it a vestibule where the West meets the East.

The Balkan Wars will designate the liberation of Macedonia from Turkish subjugation, but they will also mark its tragic severance between Greece, Bulgaria, and Serbia, later also Albania, consequently followed by even coarser conditions and discrimination of the Macedonian people. The greatest disaster of the XX century - the Second World War - will bring about the Second Ilinden and the ASNOM Decisions which will contribute to the accomplishment of the century-long aim - the establishment of the Macedonian State. Namely, through active participation in the antifascist struggle during the Second World War, the Macedonians attained their freedom, but only on the part of their territory - Vardar Macedonia, which will be constituted as the Peoples' Republic of Macedonia, thereupon the Socialistic Republic of Macedonia, and since 1991 the Republic of Macedonia.

Finally, at the turn of the second millenium the Third Ilinden happened. The Republic of Macedonia become an independent and sovereign country that continued to build its independent democratic development.

западната половина на Долна Македонија физички и географски е карактеристична по централната рамнина создадена од наносите на реките Вардар, Бистрица, Лудијас и Галикос. Оваа плодна земја (со површина од околу 1.500 квадратни километри) на југ ја ограничуваат водите на Термајскиот Залив, на југозапад планините на Перија, на запад планината Вермион, на север планината Пајко, а на исток реката Вардар.

Денес, Егејска Македонија опфаќа голем дел од Долна Македонија. Од вкупната површина на Македонија, егејскиот дел на Македонија зафаќа 34.153 квадратни километри, половина од цела Македонија. На север се граничи со Вардарска и Пиринска Македонија, како што се денешните граници на Грција спрема север, на запад со Албанија и Епир, од кои ја делат планините Иван и Пинд. На југ граничната линија достига до Тесалија, од која се разделува со планините Камвунџа, Перија и Олимп и се мие од Егејското Море, а на исток досега до реката Места.

Стив Пљакас го има речено следното: „*Карактеристичкије на релјефот на Егејска Македонија се состојат во тоа што планините ја делат земјата на мнозубројни мали и големи низини и колинни, со голем број реки и езера. Според денешната администрација на Грција, Егејска Македонија е поделена на следније окрузи: Костурски, Кожански, Лерински, Воденски, Кукушки, Солунски, Серски, Драмски, Кавалски и Халкидски округ.*

Македонија е историско и географско подрачје чие име потекнува од памтивека. Таа е спомната како земја на неколку места и во Библијата и многумина патеписци ја имаат доживеано како библиска земја. Сите кои ја опишале Македонија во поодминатата и поновата историја, се фасцинирани од неа. Затоа се вели дека Македонија е земја на премрежја, но и земја на убавина, земја на мистерији, каде народот на своите илџи почувствувал освојувања, империји, промени и бројни неприятелиски јареми. Меѓутоа, таа го задржала своето волшебство и своето име. Од времето на Александар Македонски, преку владеењето

на Рим и Византија и преку големите миграции на Славјаните на југ, Македонија била раскрсница на различни цивилизации, култури, религии, јазици и народи. Во текот на овој долг и богат временски период, само два народа имаат право да се наречат дека се дел од идентитетот на земјата, а тоа се античките Македонци и Македонците денес“.

Почнувајќи од IV век па наваму христијанството како религија преовладува на овие простори. Тоа го потврдуваат археолошките откритија и бројните христијански цркви, епископалните катедрали, базиликите, крстилниците и другите сакрални објекти со големи димензии, кои покажуваат дека христијанството длабоко се закоренило и добро се организирало во Македонија од самиот почеток па до денес.

Пред доаѓањето на Турците во XIV век, Македонија била земја во преродба, со фасцинантна уметност, богата средновековна литература, еден симбол на цивилизацијата. Меѓутоа, отоманските Турци го уназидиле временското движење и затоа почнала долга борба за опстанок. Така, во духот на ограбувањата на отоманските Турци, исламизацијата ширена долго време, суровиот феудален систем, нивните најразлични завојувачки походи, тешкотиите и страдањата предизвикани од тоа, ќе остават длабок и болан белег на духовниот пејзаж на Македонија, правејќи ја предворје каде што се вкрстуваат Западот со Истокот.

Балканските војни ќе го означат ослободувањето на Македонија од турскиот јарем, но тие ќе ја обележат и трагичната поделба на Македонија од страна на Грција, Бугарија и Србија а подоцна и од Албанија, поради што ќе следат уште погруби состојби и дискриминација врз македонскиот народ. Најголемата катастрофа на XX век - Втората светска војна, на Македонија и го донесе Вториот Илинден и одлуките од АСНОМ, со кои се остварија вековните стремежи - создавањето на македонската држава. Имено, преку активното учество во антифашистичката борба за време на Втората светска војна, Македонците стекнаа слобода

According to Steve Pliakes the following is important to stress: *“The national composition of the population in the Aegean Macedonia was subject to major ethnic changes, in particular after the Balkan Wars and the division of Macedonia. Macedonians under the Greek rule were, and still are, subjected to assimilation torture and forced to immigrate, with the sole aim of altering the ethnic composition of Macedonia. However, Macedonians existed, exist and will continue to exist since it is not easy to uproot a nation that has survived for centuries in spite of all measures of violence and assimilation.*

Macedonians were given many national names to influence their awareness in a negative manner. They were called: Slavs, atheists, Christians, Macedonian Slavs, Macedoslavs, Slavo-Macedonians, Bulgarians, Bulgarian Slavs, Macedonian Bulgarians, Serbs, South-Serbs, Greeks, Macedonian Greeks, Greek inclined Slavs, Bulgarophones, Slavophones etc. However, regardless of how they were called, they were and still are Macedonians. All of the names they were called can and should be disregarded since they are only a bunch of names for the same notion that denotes a single, tormented, divided nation with tragic fate, a nation that could be found all over the world.

The characteristics and traditions of the Macedonian nation, both by language and ethnic back-

ground, are unfamiliar to Greece. Therefore, the Greek bourgeoisie from the very beginning of its extended rule over Aegean Macedonia built a policy of physical extermination of Macedonian people focused towards alteration of their ethnic composition to its own benefit. That was the fundamental policy, in particular since the substantial support previously invested in the Patriarchate and the schools in Macedonia did not render the required results.

The Greek bourgeoisie, in its attempt to wipe out any marking that would suggest Macedonian attributes of Aegean Macedonia, in November 1926 adopted a law on replacement of the Macedonian geographical names with Greek names for villages, towns, mountains, fields, rivers, etc. That law was published in the Official Journal of the Greek Government «Efimeristis kivemiseos», No. 332 dated 21 November 1926, and in No. 346 of the same Journal new Greek names were published, concludes this man from Aegean Macedonia

There, in Aegean Macedonia, the village of Zelenice is located. Steve Pliakes spent pleasant and sad times in his birthplace Zeleniche. National and political slavery reigns there even today and the Greek nationalists and chauvinists are still making great efforts to depersonalize Macedonian national spirit and to destroy and bury deep the rich historical and cultural past of the Macedonian people from Aegean Macedonia.

и тоа само во еден дел од својата територија, Вардарска Македонија, која ќе се конституира како Народна Република Македонија, подоцна Социјалистичка Република Македонија, а од 1991 година Република Македонија.

Конечно, на крајот од вториот милениум се случи Третиот Илинден, кога Република Македонија стана независна, самостојна и суверена држава која го гради својот независен демократски развој.

Според Стив Пљакас треба да се нагласи следното: „Националниот состав на населението во Егејска Македонија има претрпено големи етнички промени, особено по балканските војни и поделбата на Македонија. До балканските војни македонското население во Егејска Македонија било најбројно. Македонците под грчка власт биле и сè уште се изложени на асимилаторска политика и присилна емиграција, со единствена цел да се измени етничкиот состав на Македонија. Меѓутоа, Македонците не само што постоеле, постојат, туку и ќе постојат, зашто не е лесно да се искорени еден народ, таму каде што живеел со векови и покрај сите мерки на насилство и денационализација.

На Македонците им давале најразлични национални имиња, настојувајќи нежактивно да се влијае врз нивната свест, наречувајќи ги: Словени, каури, рис-јани, македонски Словени, Македослави, Славомакедонци, Буџари, буџарски Словени, македонски Буџари, Срби, Јужно-србијанци, Грци, македонски Грци, жркомани, буџарофони, славофони. Но, како и да биле нарекувани, тие биле и си останале Македонци, а сите имиња со кои Македонците биле нарекувани поради историските, општествени и политичките услови, можат и треба да се асистираат, бидејќи тоа се само многу имиња за еден ист поим, кој означува еден најтешен, разделен народ со трагична судбина, народ којшто може да се среќае насекаде по светот.

Македонскиот народ, според своите карактеристики и обичаи, јазично и етнички и е туѓ на Грција. Од тие причини грчката буржоазија од првиот момент кога ја проширила својата власт над Егејска Македонија, изградила

политика на физичко искоренување на македонскиот народ и менување на етничкиот состав во своја корист. Тоа го прифатила како основно средство, уште повеќе што обилните материјални средства дојдош вложувани преку Патријаршијата и училиштата во Македонија, не го дале бараните резултати.

Грчката буржоазија, со цел да го избрише секој белег што постоела на македонскиот карактер на Егејска Македонија, во ноември 1926 година, донела Закон за замена на македонските топоними со грчки имиња на селата и градовите, називите на планините, полињата, реките итн. Тој Закон е објавен во службениот весник на грчката влада „Elimeristis kiveimiseos“ бр. 332 од 21 ноември 1926 година, а во истиот весник бр. 346, објавени се новите грчки имиња“, заклучува овој човек од Егејска Македонија.

Таму, во Егејска Македонија, се наоѓа селото Зелениче, родното место на Стив Пљакас, каде тој како дете поминал пријатни и тажни времиња. Таму денес владее национално и политичко ропство, таму грчките националисти и шовинисти прават големи да го обезличат македонскиот национален дух и да го уништат и длабоко да го закопаат богатото историско и културно минато на македонскиот народ од Егејска Македонија.

A group of children from Aegean Macedonia
Група деца од Егејска Македонија

The monument of the persecuted children, Skopje
Споменикот на децата прогонети, Скопје

Macedonian dances in Ovcharani
Македонски игри во Овчарани

GATHERING OF THE CHILDRENS EXPELLED FROM THE AEGEAN

The next visit of Lilly and Steve Pliakes to Macedonia was in 1988 on the occasion of the first World Meeting of children-refugees expelled from their doorstep in Aegean Macedonia in 1948.

Being a president of the organization "United Macedonians" in Toronto, along with Lili, Steve was welcome and dear participant in the grand ceremony marking the anniversary of the agony of the Macedonian children caused by the Greek regime. In fact, it was a day for those children who were separated and who survived. A day when fellow countrymen from all over the world arrived and gathered in Skopje; those fellow countrymen who, when they were small children, who were not spared from the monarch-fascist cruelty but, nevertheless survived. Now, as adult compatriots they arrived from all countries of the world. Many of them have never seen each other after leaving their birth places forty years ago and were scattered all over the world at destinations of salvation and hope. Each of them with their own destiny, each of them with their own story.

The sound of truth filled Skopje's streets, theaters and museums, family circles, the air on radio waves and TV programs, anywhere. Many emotional and touchy testimonies could be heard, and many messages were sent by Macedonian mothers, grandmothers, sons, daughters, fathers, grandparents and grandchildren, as a result from the terrible consequences of this exodus. And even after forty years deep

traces of sorrow and everlasting pain have left in the fragile souls for their lost childhood and youth, for the curse to be separated.

Loud was the Macedonian voice in condemnation of the evils of discrimination, oppression, human and national tragedies; of terror and genocide over the Macedonian population. The word of anger could be often heard at this meeting – how anyone could talk about Greece as a cradle of democracy when Greece itself had violated any basic human and national rights guaranteed by the international conventions, laws and declarations. Above all, those of the United Nations, Helsinki documents, European standards, and the like.

From the meeting in Skopje a request was sent to Athens that Greece, as well as the civilized world, should break down the barriers it had put up for the Macedonians born in Aegean Macedonia. Greece should remove its various methods of coercion and threats, and absurd excuses just to prevent them to go to their hometowns; to visit their homes unless they were deserted and burnt to ashes; to light candles for their close and beloved at their graves and in the temples, if not burned down.

Another undeniable proof that discriminatory and uncivilized behavior by the regime in Athens continued was presented when, to the disappointment of general public, the buses filled with Macedonian participants in the World Meeting in Skopje were returned from crossing the border with Greece.

НА СРЕДБАТА НА ДЕЦАТА ПРОГОНЕТИ ОД ЕГЕЈОТ

Една од посетите на Лили и Стив Пљакас на Република Македонија била во 1988 година, а поводот бил, Првата светска средба на децата прогонети од родниот праг во Егејска Македонија во 1948 година.

Стив како претседател на организацијата „Обединети Македонци“ од Торонто, заедно со Лили беа добредојдени и драги учесници на големата свеченост по повод јубилејот од голготата на македонските чеда од грчкиот режим. Всушнот, тоа беше ден на разделените и преживеаните. Кога од сите страни на светот пристигнаа сонародници кои како деца не биле поштедени од монархофашистичката суровост. Многумина од нив не се виделе никогаш повеќе откако заминале од своите родни места пред четириесет години и биле распрснати по белосветските дестинации на спасот и надежта. Секој со својата судбина, секој со својата приказна.

Низ скопските улици, сали и музеи, во семејните кругови, во етерот на радиобрановите и на ТВ-програмите, насекаде допре гласот на вистината. Колку ли трогателни изјави можеа да се чујат, колку пораки беа испратени од македонските мајки, баби, синови, ќерки, татковци, дедовци и внуци, поради страшните последици од егзодусот. И по четириесет години останале длабоки траги на тага и непребол во крвките души за изгубеното детство и младост, за проклетството на разделените.

Силен беше гласот на Македонците во осудата на сите зла од дискриминации, обесправеност, човекови и национални трагедии, од теророт и геноцидот врз македонското население. Колку ли пати можеше да се слушне мислата и гневот - за каква ли колевка на демократијата би можело да се зборува за Грција, кога таа не ги почитувала ниту основните човекови и национални права кои ги гарантираат меѓународните конвенции, закони и декларации. Пред сè, законите на Обединетите нации, хелсиншките документи, европските стандарди и другите права.

Од средбата во Скопје беше упатено барање до Атина и таа, како и останатиот цивилизиран свет, да ги тргне рампите кои ги спушти за Македонците родени во Егејска Македонија. Да ги тргне разно-разните методи на присила и закани и апсурдните изговори, само да не им биде дозволено на Македонците да појдат во своите родни места и да си ги посетат домовите ако не им се пеплосани и опустошени. Да запалат свеќи на вечните почивалишта на блиските и во храмовите, ако не се изгорени.

А дека продолжува дискриминаторското и нецивилизирано однесување од страна на режимите во Атина, беше уште еден непобитен доказ кога на општо разочарување, од граничните премини кон Грција, беа вратени полните автобуси со Македонци, учесници на Светската средба во Скопје.

Namely, after the first gathering of the former refugee children, dozens and dozens of them holding Canadian, American, Australian and other European passports went to the border in order to cross it to visit the places where they were born and from where they were expelled. They found a closed border ramp and they were denied entering Greece getting some absurd, tragicomic explanations or even no explanation at all. But what matters is that they were returned as undesirable, personae non grata and dangerous elements for the security of Greece.

It was the main point contained in the responses from the authorities that caused much bitterness, endless wonder and tears among those who'd crossed hundreds of thousands of kilometers hoping that the ramp would not be closed. In such a situation, the revolt was huge among all Macedonians, as among many those who'd come from all parts of the world to join the meeting in Macedonia and who knew the tragic fate because they were well informed about the thousands of children expelled under military threat. They knew that as little children they were carried in countless arms along the long, difficult paths towards the Republic of Macedonia, i.e. the then Yugoslavia, only to be rescued from the worst scenario of the Greek regimes.

How tragic were those scenes when the children were separated from their mothers and fathers, their loved ones: brother, sister, grandparents, and when the dearest and loved ones were torn from their roots. All that emotional charge and set of the circumstances has united Macedonians further, and the meeting was a manifestation of national unity and a unique All-Macedonian parliament, composed of deputies from all continents and meridians.

The touching stories about expelling of 28,000 children, aged 2 to 15, in 1948 when they were separated from their parents, reached out to many hearts. The sufferers themselves were telling about their travel to the Yugoslav border exhausted, frightened, hungry and thirsty, and many of them ill. When they entered Macedonian territory they were immediately sent and taken care of at children's homes and various centers and institutions, not only in Yugoslavia, but also

in Poland, Czechoslovakia, Russia, Romania, Hungary, Bulgaria and other countries.

In the historical annals it is written that the Greek Civil War (1946-49) imposed the problem with the children-refugees who had to be rescued before the incursion of the monarch-fascists, as well as bombings, hunger and diseases. Barefoot, poorly dressed and weeping it is a real miracle how they managed to walk down so many kilometers through mountains and fields out of the clutches of death.

This persecution changed the ethnic structure in the Aegean part of Macedonia forever. Were the foundations of the future survival undermined when the youngest population of Macedonians was decimated? Thousands of them have never seen each other again being scattered all over the world, never returned. Destiny separated them forever.

Very sad were their gatherings in Skopje and other cities when they barely recognized each other, let alone their closest and dearest. They were stifled by emotion in their long hugs and brotherly-sisterly feelings. They were searching the exhibitions of old photographs to spot themselves. They walked from a photo to photo. Some would recognize themselves, others not. The official ceremony echoed strong message to the world that something similar, like this being one of the largest exoduses in modern Europe, is not to be happen again anymore.

The first meeting of the children-refugees at the jubilee anniversary, held from June 30 to July 3, 1988 in Macedonia, was well organized by the hosts as a parade of togetherness, belonging and unity, no matter where Macedonians live. It was one of the largest gatherings of Macedonians from all parts and continents in Macedonia that suffered the fate to be uprooted from their hearth and home.

Some of them never managed to gain entry at the Greek borders because they were black-listed as dangerous for Greece.

The whole atmosphere, the many life stories, many meetings and other events have deeply touched the souls and feelings of Steve and Lilly.

Имено, по завршувањето на првата средба на некогашните деца-бегалци, десетици и десетици од нив со канадски, американски, австралиски и разни европски пасоши, тргнаа кон границата за да ги посетат местата во кои се родиле и од каде беа протерани. Наидоа на затворена гранична рампа, беа вратени со некои апсурдни, шутири трагикомични образложенија или без нив. Но, главно е, дека се вратени како непожелни, неподобни и како опасни елементи по безбедноста на Грција.

Тоа се вртеше во одговорите на границата што предизвика многу горчина, гнев, бескрајно чудење и солзи кај оние кои поминаа стотици и илјадници километри и отидоа со надеж дека граничната рампа нема да биде затворена. По таквата ситуација, огромен беше револтот и кај сите Македонци, како и кај многумина од светот што беа дојдени да ја следат средбата во Македонија, а кои ја знаат трагичната судбина бидејќи беа добро информирани за илјадниците деца прогонети под воена закана. И кога како малечки дечиња, голем број од нив во раце беа носени по долгите и тешки патеки кон Република Македонија, односно кон тогашната Југославија, и со една единствена цел - само да бидат спасени од најлошото сценарио на грчките режими.

Колку ли биле трагични сцените кога децата биле одделувани од своите мајки и татковци, од своите најблиски: брат, сестра, дедо и баба и кога најблиските се откорнуваа од коренот свој. Сиот тој емоционален набој и сплетот на околности уште повеќе ги сплоти Македонците, па средбата беше манифестација на национално единство и своевиден семакедонски парламент, составен од пратеници од сите континенти и меридијани.

Потресните приказни за присилата на 28.000 деца, на возраст од 2 до 15 години, во 1948 година кога беа разделени од родителите, допреа до многу срца. Самите страдалници раскажуваа за патувањата до југословенската граница исцрпени, уплашени, гладни и жедни, многумина и болни. Со влезот на македонска територија биле веднаш разместувани и упатувани во детски домови и разни прифатни центри и институции, не само во тогашна Југославија, туку и во Полска, Чехословачка, Русија, Романија, Унгарија, Бугарија и други земји.

Во историските анали останува дека Граѓанската војна во Грција (1946-49) го наметна проблемот со децата-бегалци што мораа да бидат спасувани пред налетот на монархофашистите, како и од бомбардирањата, гладот и болестите. Боси, слабо облечени, обземени со тага и болка во детската душа, како ли пропешачиле толку многу километри низ планините и полињата, со цел да се извлечат од канците на смртта.

Прогонството засекогаш ја измени етничката структура во егејскиот дел на Македонија. Се поткопуваа ли темелите на идниот опстој, кога најмладата популација Македончиња, беа десеткувани. Илјадници неповратно заминаа, распрснати по светот. Голем број никогаш повеќе не се видоа, никогаш повеќе не се вратија. Судбината нив засекогаш ги раздели.

Тагови беа средбите во Скопје и другите градови кога едвај се препознаваа, а биле толку блиски или најсвои. Се гушеа од емоции во долгите преградки споделувајќи ги братско-сестринските чувства. На изложбите на старите фотографии се бараа да се најдат каде се. Шетаа од слика до слика. Некои ќе се препознаеја, а други не. На свечената академија одекнаа силните пораки до светот, никогаш повеќе да не се повтори нешто слично, како тој што беше еден од најголемите егзодуси во современа Европа.

Првата средба на децата-бегалци на јубилејната годишнина одржана од 30 јуни до 3 јули 1988 година во Македонија, беше одлично организирана од домаќините, како смотра на сплотеноста, припадноста и единството, каде и да се Македонците. Тоа беше еден од најмасовните собири на Македонците од сите делови и континенти одржан во Македонија. Всушност, тоа беше средба на децата-бегалци кои ја имаа судбината на откорнатите од родните огништа.

Некои не успеаја никогаш да добијат влез на грчките граници бидејќи биле ставени на црната листа како опасни за Грција.

Целата атмосфера, многуте животни стории, многуте средби и другите манифестации длабоко допреа до чувствата на Стив и Лили.

VOICE AGAINST ALL HUMAN OPPRESSIONS DECLARATION OF THE MEETING OF REFUGEE CHILDREN FROM THE AEGEAN PART OF MACEDONIA ADDRESSED TO THE WORLD PUBLIC

JULY 1, 1988 SKOPJE

In the name of the basic human freedoms and rights, we, the former children from the Aegean part of Macedonia, now citizens of many countries in the world, are demanding the ban to be removed by which the Macedonians from the Aegean part of Macedonia have deprived us of the right to return to Greece because we are not Greeks by birth.

From the solemn assembly held on July 1 in the hall of the Skopje Fair, the following declaration was sent to the world public:

We, the former children born in the Aegean part of Macedonia, forced, before the horrors of the Greek Civil War in 1948 to leave our native country, we gathered after 40 years at the meeting in Skopje, the capital of the Socialist Republic of Macedonia, in the Socialist The Federal Republic of Yugoslavia, after so many years

separated from our closest relatives, from our friends, from our homes, to see, to present our creative achievements, exchange experiences about our lives in the environments from which we come to meet our homeland, its all-embracing construction. At the same time, we use the opportunity to express our deep gratitude to the countries and peoples who gave us shelter and protection in the most difficult moments of our lives and that allowed us to live a worthy life. With this meeting, we express our attachment to the ideals of peace, freedom, democracy, our aspiration to create a world freed from all kinds of clutches, hatreds, discrimination and from everything that diminishes the dignity of man.

From the name of our generation, on behalf of our fathers and mothers, on behalf of all of us gathered at this meeting, we are addressing the international public with the following

We, who passed through the hell of the war, through all the traumas of the forced exile, know very well what the personal and collective drama of man means. Thousands of our peers stayed forever in the ashes of the war, or, their suffering lives scattered them throughout the world as torn. We, who have remained-brought up in various countries of the world, have learned to persevere in good and evil, never losing hope, despite the cruelty of life, that one day, we will see our mothers, fathers and our homeland.

We do not ask for anything more than what our great fathers and mothers demanded for decades through the international public, the great and deserving figures of progress, and the names that represent the conscience of our epoch: Anatol France, Leo Tolstoy, Henri Barbys, Albert Einstein, Pandit Jawaharlal Nehru and many other great men of mankind.

ГЛАС ПРОТИВ СИТЕ ОБЕСПРАВУВАЊА НА ЧОВЕКОТ ДЕКЛАРАЦИЈА ОД СРЕДБАТА НА ДЕЦАТА-БЕГАЛЦИ ОД ЕГЕЈСКИОТ ДЕЛ НА МАКЕДОНИЈА УПАТЕНА ДО СВЕТСКАТА ЈАВНОСТ

1 ЈУЛИ 1988, СКОПЈЕ

Од името на основните човечки слободи и права, ние, некогашните деца од егејскиот дел на Македонија, сега како граѓани на повеќе земји во светот, бараме да се симне забраната со која нам, на Македонците од егејскиот дел на Македонија, ни е одземено правото на враќање во Грција поради тоа што не сме Грци по род

Од свечениот Собир што се одржа на 1 јули во салата на Скопскиот саем до светската јавност беше упатена следнава декларација:

Ние, некогашните деца, родени во егејскиот дел на Македонија, принудени, пред ужасите на Граѓанската војна во Грција во 1948 година, да ја напуштиме родната земја, се собравме по 40 години на средбата во Скопје, главен град на Социјалистичка Република Македонија, во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, по толку години разделени од своите најблиски, од своите другари, од своите огништа, да се

видиме, да ги презентираме нашите творечки остварувања, да размениме искуства за нашиот живот во средините од кои доаѓаме, да ја запознаеме нашата татковина, нејзината сестрана изградба. Истовремено, ја користиме можноста да ја изразиме нашата длабока благодарност кон земјите и народите што ни дадоа прифатлиште и заштита во најтешките животни мигови за нас и кои ни овозможиле да живееме живот достоин за човекот. Со оваа наша средба ја искажуваме нашата приврзаност кон идеалите на мирот, слободата, демократијата, нашиот стремеж кон создавање на свет ослободен од секакви стеги, омрази, дискриминации и од сè што го урива достоинството на човекот.

Од името на својата генерација, од името на нашите татковци и мајки, од името на сите нас собрани на оваа средба, ѝ се обраќаме на меѓународната јавност со следната.

Ние, кои минавме низ пеколот на војната, низ сите трауми на принудниот егзил, добро знаеме што значи личната и колективната драма на човекот. Илјадници наши врсници останаа засекогаш во пепелиштата на војната или, пак, своите страдалнички животи ги расфрлаат по светот како откорнати. Ние, кои останавме – израснати во разни земји на светот, научивме да истраеме во добро и зло, никогаш не губејќи надеж, и покрај суровоста на животот, дека еден ден, пак, ќе си ги видиме нашите мајки, татковци и родниот крај.

Ние за нас не бараме ништо повеќе од она што за нашите татковци и мајки пред повеќе децении го бараа преку меѓународната јавност големите и заслужни личности на прогресот, имињата кои претставуваат совест на нашата епоха: Анатол Франс, Лав Толстој, Анри Барбис, Алберт Ајнштајн, Пандит Џавахарлал Нехру и многу други великани на човештвото.

In the name of the basic human freedoms and rights, we, the former children from the Aegean part of Macedonia, now citizens of many countries in the world (Albania, Bulgaria, DR Germany, Hungary, Poland, Romania, Czechoslovakia, the Soviet Union, Yugoslavia, Australia, Canada and the United States), we raise our voice against all human rights abuses, against all forms of discrimination: political, national, racial, religious and cultural. We appeal to recognize and apply to us both the Macedonians and our close relatives who live in Greece: the Universal Declaration of Human Rights, the European Convention on Human Rights; the final documents from Helsinki and all other documents of the International Community that protect humanity, its present and its future. In the name of this, we ask for removal of the ban which deprives us, the Macedonians from the Aegean part of Macedonia of our right to return to Greece because we are not Greeks by birth. We have been deprived of the right to visit our parents and loved ones, our homes and everything that we care of. We are deprived of the right to visit our sanctuaries, the graves of our ancestors, our fathers and mothers, to visit our friends and comrades in Greece. We are convinced that such an inhuman attitude towards us also insults the feelings of the progressive public in Greece, the former cradle of European civilization!

We live in a century in which countries and peoples have decided to base their mutual relations and build them upon the power of the law, not upon the right of power! Therefore, we appeal to undertake and respect all the rights of the Macedonian national minority, the right to equality before the law, the right to protection of the Macedonian national and spiritual integrity, the right of Macedonians to learn their mother tongue and all other human rights.

We do not want to repeat our destiny for no child on the globe. We are not to blame for being children of dead heroes who, brotherly fought for each other with the most progressive sons of the Greek people against fascism and against the bearers of evil and horror!

National minorities living in the Balkans represent wealth and a historic chance - through the cultural competition of the peoples to build solid foundations of fraternal cooperation and a more humane human future. We are aware and confident that the future of the Balkans should be resolved through cooperation and understanding, openness, communication and democratic free development of peoples and minorities in all countries. Today, the whole world is changing and going through a process of liberation and a versatile rise. We are committed to recognizing the most fundamental human rights and dignity of the Macedonian minority in that world.

In front of us are the peaks of a magnificent century in which all people should live in a happy union, without threats and terror, without humiliation and persecution, in tolerance and love. For the triumph of humanity in the century in which we enter is needed a good will and effort: with the help of the International Community and all progressive forces, we are confident that we will finally fight everything that divides people and nations, against all kinds of injustices; we believe in a better and brighter future.

Од името на основните човечки слободи и права, ние, некогашните деца од егејскиот дел на Македонија, сега граѓани на повеќе земји во светот (Албанија, Бугарија, ДР Германија, Унгарија, Полска, Романија, Чехословачка, Советскиот Сојуз, Југославија, Австралија, Канада и САД), го креваме својот глас против сите обесправувања на човекот, против сите облици на дискриминација: политичка, национална, расна, верска и културна. Апелираме да се признаат и да се применуваат и спрема нас Македонците и спрема нашите блиски кои живеат во Грција: Општата декларација на ООН за правата на човекот, Европската конвенција за човечки права; завршните документи од Хелсинки и сите други документи на Меѓународната заедница со кои се заштитува човештвото, неговата сегашност и неговата иднина. Од името на тоа, бараме да се симне забраната со која нам, на Македонците од егејскиот дел од Македонија, ни е одземено правото на враќање во Грција поради тоа што не сме Грци по род. Нам ни е одземено правото да ги посетуваме своите родители и блиски, своите огништа и сè што ни е најмило. Ние сме лишени од правото да ги посетуваме нашите светилишта, гробовите на своите предци, на своите татковци и мајки, да ги посетиме пријателите и другарите во Грција. Уверени сме дека таквиот нехуман однос спрема нас не може, а да не ги навредува и чувствата и на прогресивната јавност во Грција, некогашната лулка на европската цивилизација!

Живееме во век во кој земјите и народите се определија односите меѓу себе да ги засноваат и да ги градат врз силата на правото, а не врз правото на силата! Затоа апелираме да се преземат и почитуваат сите права на македонското национално малцинство, правото на еднаквост пред законот, правото на заштита на македонскиот национален и духовен интегритет, правото на Македонците да го изучуваат својот мајчин јазик и сите други човечки права.

Ние не сакаме да се повтори нашата судбина, ниту за едно дете на Земјината топка. Ние не сме виновни што сме деца на загинати херои кои братски, еден до друг, се бореа со најпрогресивните синови на грчкиот народ против фашизмот и против носителите на злото и ужасот!

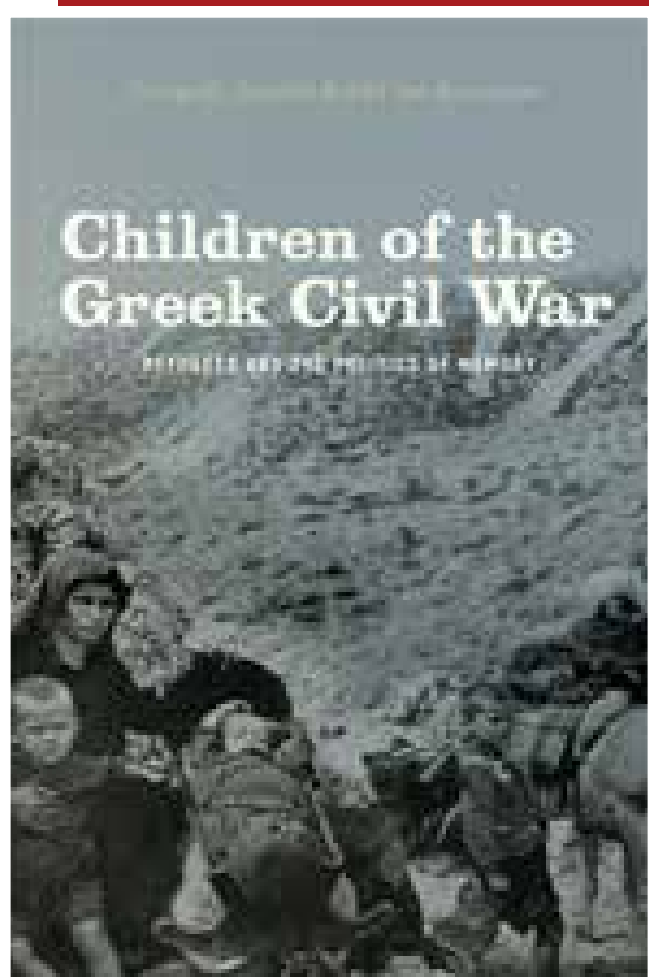
Националните малцинства што живеат на Балканот претставуваат богатство и историска шанса – низ културен натпревар на народите да се изградат цврсти темели на братска соработка и похумана човекова иднина. Свесни сме и уверени дека иднината на Балканот треба да се решава со соработка и разбирање, отвореност, комуникација и демократски слободен развој на народите и малцинствата во сите земји. Денес целиот свет се менува и минува низ процес на ослободување и сестран подем. Ние се залагаме во тој свет на македонското малцинство да му се признаат најелементарните човекови права и достоинства.

Пред нас се покажуваат врвовите на едно величествено столетие во кое треба сите луѓе да живеат во среќно заедништво, без закани и терор, без понижување и прогони, во толеранција и љубов. За триумфот на човештвото во векот во кој влегуваме неопходна е добра волја и напор: со помош на Меѓународната заедница и на сите прогресивни сили, ние сме уверени дека конечно ќе се избориме против сè она што ги разделува луѓето и народите, против сите видови неправди; ние веруваме во подобра и во посветла иднина.

CHILDREN OF THE GREEK CIVIL WAR

REFUGEES AND THE POLITICS OF MEMORY

LORING M. DANFORTH AND RIKI VAN BOESCHOTEN

At the height of the Greek Civil War in 1948, thirty-eight thousand children were evacuated from their homes in the mountains of northern Greece. The Greek Communist Party relocated half of them to orphanages in Eastern Europe, while their adversaries in the national government placed the rest in children's homes elsewhere in Greece. A point of contention during the Cold War, this controversial episode continues to fuel tensions between Greeks and Macedonians and within Greek society itself. Loring M. Danforth and Riki Van Boeschoten present here for the first time a comprehensive study of the two evacuation programs and the lives of the children they forever transformed.

Marshalling archival records, oral histories, and ethnographic fieldwork, the authors analyze the evacuation process, the political conflict surrounding it, the children's upbringing, and their fates as adults cut off from their parents and their homeland. They also give voice to seven refugee children who poignantly recount their childhood experiences and heroic efforts to construct new lives in diaspora communities throughout the world. A much-needed corrective to previous historical accounts, *Children of the Greek Civil War* is also a searching examination of the enduring effects of displacement on the lives of refugee children.

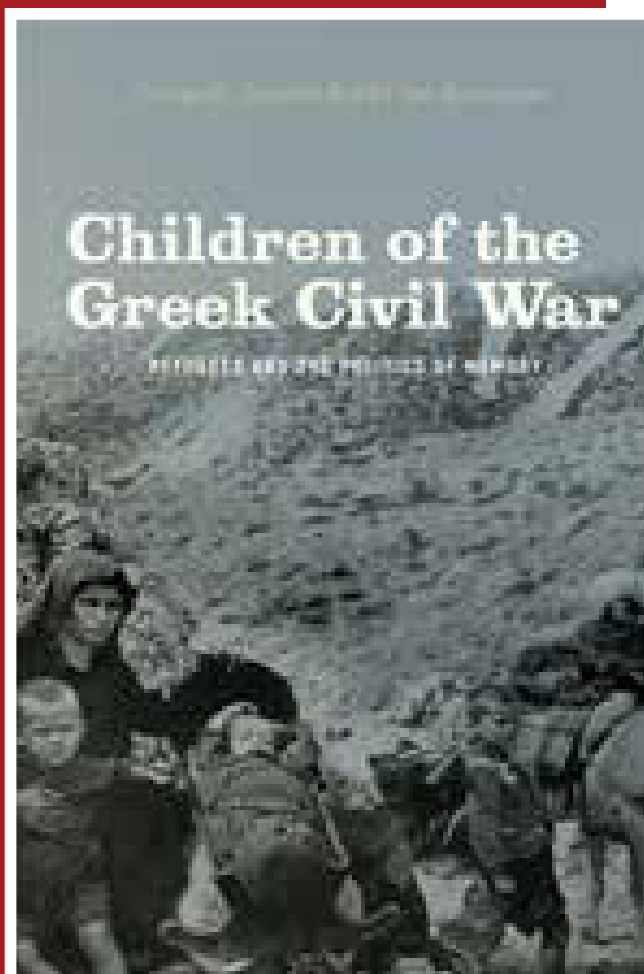
ДЕЦАТА ОД ГРАЃАНСКАТА ВОЈНА ВО ГРЦИЈА СЕЌАВАЊЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА БЕГАЛЦИТЕ

ЛОРИНГ М. ДАНФОРТ И РИКИ ВАН БОШОТЕН

Во екот на грчката граѓанска војна во 1948 година, триесет и осум илјади деца беа евакуирани од нивните домови во планините во Северна Грција. Грчката Комунистичка партија пресели половина од нив во сиропиталиштата во Источна Европа, додека нивните противници во националната влада ги сместија останатите во детски домови во други места во Грција. Точка на расправијата за време на Студената војна, оваа контроверзна епизода продолжува да ги подгрева тензиите помеѓу Грците и Македонците и во самото грчко општество. Лоринг М. Данфорт и Рики Ван Бошотен за прв пат овде презентираат сеопфатна студија за двете програми за евакуација и животите на децата кои што тие засекогаш ги трансформирале.

Собирајќи архивски записи, усни истории и податоци од етнографска теренска работа, авторите го анализираат процесот на евакуација, политичкиот конфликт околу него, воспитувањето на децата и нивните судбини како возрасни кои биле одвоени од нивните родители и нивната татковина. Тие, исто така, им даваат можност да се изјаснат на седум деца-бегалци кои со горчина ги раскажуваат своите искуства од детството и херојските напори за изградба на нови животи во заедниците на дијаспората низ целиот свет. Еден многу потребен коректив на претход-

ните историски извештаи, Децата од грчката Граѓанска војна, исто така, бара испитување на трајните ефекти на раселувањето врз животот на децата бегалци.

A group of children from Aegean Macedonia
Група деца од Егејска Македонија

In front of the monument of children from Aegean Macedonia
Пред споменикот на децата бегалци од Егејска Македонија

A monument of of children from Aegean Macedonia in Skopje
Споменик за децата бегалци од Егејска Македонија во Скопје

FROM PRESPA TO LERIN AND BACK

It was Sunday morning, God's day when we departed Ljubojno in Prespa. The Sun was protruding from the direction of Baba Mountain, and the Prespa Lake was like being in a summer dream, the water was calm and a lake bird occasionally caused light waves. We were rushing from North and driving along the road to Bitola. This road, from the opposite direction, toward South is asphalted to Markova Noga, where unjustly one world ends and another begins in the one and only Macedonian country. There, nearby the villages of Rabi and German, unfortunately, is located the closed or projected border crossing between the Republic of Macedonia and Greece.

After one hour drive we reached Bitola, the City of Consuls, as usually people in Bitola enjoy saying, and then across the village of Kravari we quickly reached Medzitlija, the board crossing with Elada (Greece). The aim of our travel was to visit the villages of Zeleniche, the native place of Steve Pliakes, and Zhelevo, the native place of Lilly Pliakes, as well as the cities of Lerin and Kostur in the Aegean Macedonia.

However, trips to Aegean Macedonia at the same time represent a challenge and excitement, and satisfaction and disappointment for the visitors of this desperate and exhausted Macedonian country. We could immediately feel it on the very border crossing. We passed the crossing Medzitlija quickly and smoothly as it is normal everywhere else in the world.

Nevertheless, the problems arose when we approached the Greek border officers. Namely, the officer in charge talked to me in Greek, so I asked him in English to talk in the language which is worldwide used for communication. Then he said to me in Macedonian: "Deka odis?" ("Where are you going?"). I briefly answered him in Macedonian language that we were headed toward Lerin and Kostur. And only because I didn't say that we were traveling to Florina and Kastoria, the officer grabbed our documents and ordered me to open the trunk of the jeep. He started to mess around with our stuff within which I had several books in Macedonian language as well as the monograph of Gjorgji George Atanasoski, wrapped in a white paper, which was intended to be a present for our friend from USA who was staying in Lerin.

The official tore off the wrapping of the book and when he saw the Sun from Kutlesh placed on the cover of the monograph, he began to browse it with a visible excitement. That unpleasant ceremony at the border took more than a half an hour. Several Greek officials approached, they were looking, talking, thinking, negotiating and at the end they felt pity on us and allowed us to enter Greece.

We left behind the border crossing and headed for Lerin. We entered the village of Niki, that is, Negochani and we continued our trip toward Lerin ... along the road which passes across Pelagonia, namely, its south-western part. In that

ОД ПРЕСПА ДО ЛЕРИН И НАЗАД

Беше недела наутро, Господов ден кога го напуштивме Љубојно во Преспа. Сонцето се намираше од кај Баба Планина, а Преспанското Езеро како да беше во летен сон, водата мируваше и само одвреме-навреме некоја од езерските птици предизвикуваше бранови. Ние брзавме кон север и се движевме по патот за Битола. Тој истиот пат, од спротивната насока, кон југ е асфалтиран до Маркова Нога, каде неправедно завршува еден свет, а почнува друг на иста земја македонска. Таму од кај селата Раби и Герман, за жал, е затворениот, или планиран граничен премин меѓу Република Македонија и Грција.

По еден час возење стасавме во Битола, градот на конзулите, како обично битолчани милуваат да кажат, а потоа преку селото Кравари брзо стасавме во Меџитлија на граничниот премин со Елада (Грција). Нашата цел на патувањето беше да ги посетиме селата Зелениче, родното место на Стив Пљакас и Желево, родното место на Лили Пљакас, а со тоа и градовите во Егејска Македонија Лерин и Костур.

Инаку, патувањата за Егејска Македонија, во исто време претставуваат и предизвик и возбуда и задоволство и разочарување за посетителите на оваа несреќна и напатена македонска земја. Тоа веднаш се почувствува на граничниот премин. Брзо и без проблеми како што е вообичаено во светот го поминавме преминот на Меџитлија.

Меѓутоа, проблемите се јавија со грчките службеници. Имено, службеното лице ми зборуваше на грчки, а јас на англиски го замолив да зборуваме на светскиот јазик за комуницирање. Тогаш тој ми се обрати на македонски и ми рече: „Дека одиш“. Јас на брзина одговорив на македонски дека патуваме за Лерин и Костур. Бидејќи не сум кажал дека патуваме за Флорина и Касторија, службеникот ми ги грабна документите и ми нареди да го отворам багажникот на џипот. Притоа, почна насекаде да буричка во џипот, имав неколку книги на македонски и монографијата за бизнисменот Ѓорѓија-Џорџ Атанасоски, завиткана во бела хартија, а која ја носевме како поклон на еден наш пријател од САД кој престојуваше во Лерин.

Службеното лице ја скина опаковката на книгата и кога го виде сонцето од Кутлеш на корицата на монографијата, почна возбудено да ја прелистува. Непријатната гранична церемонија траеше повеќе од половина час. Се собраа повеќе службени лица, гледаа, разговараа, размислуваа, се договараа, за на крајот да се смилуваат и да ни дозволат влез во Грција.

Го напуштивме граничниот премин и се упативме кон Лерин. Влеговме во селото Ники, односно Негочани и патувањето го продолживме кон Лерин, по патот кој минува низ Пелагонија, низ нејзиниот југозападен дел. А, таму поради познатите миграциски процеси и иселувањето на Македонците, голем дел од плодните површини се останати како неми

part of Pellagonia, due to the well-known migration processes and emigration of the Macedonian population, a large part of the fertile land is remained as a silent monument of the time. In that area the villages of Sveta Petka, Klabuchishte, Lower and Upper Kleshtino, Kladorabi, Kabasnica, Buff etc., are located. These villages are known for the fact that a large number of Macedonians even before the World War I have decided to leave their native places and become fortune seekers in the overseas countries, which trend was increased after the Civil War. Over there, in the new world, far away from their native country, fortunately, the Macedonians had opportunity to enjoy the freedom, justice as well as the human rights and freedoms.

We passed through a large number of Macedonian villages and reached Lerin, or, as the Greeks renamed it, Florina, which is the capital of Lerin District. Lerin is located at the outskirts of Pellagonia, in the Valley of Lerin. Lerin is connected to Bitola and Solun (Thessalonica) by

railway. Lerin shares the similar altitude like Bitola, which is less than 700 meters height above sea level. Lerin is a city in Aegean Macedonia which is positioned among the forestry mountain peaks of Bigla Mountain. It is a trading and administrative centre of Lerin District. Lerin is a town of crafts. The numerous shops which are the soul of the city are evidence. It has a favorable climate due to which the soil is porous, and the adjacent rich forests are utilized for the needs of the industry and households.

Lerin is populated by approximately 20,000 inhabitants, of whom a significant number is Macedonian population, and the rest are Orthodox Turks and other Orthodox people from Caucasus and other places (Madzirs). It should be emphasized that the national conscience of the Macedonians in Lerin and in the entire Aegean Macedonia is very strong, and that the battle is waged at home and in front of the international organizations of Europe and the United Nations.

In the village of Banica, Lerin / Во селото Баница, Леринско

An old house in Lerin / Стара кука во Лерин

споменици на времето. Таму се сместени селата Света Петка, Клабучиште, Долно и Горно Клештино, Кладораби, Кабасница, Буф и др. Овие села се познати по тоа што од нив голем број Македонци започнале да заминуваат на печалба во прекуокеанските земји уште пред Првата светска војна, а особено тоа било изразено по Граѓанската војна. Таму, во новиот свет, далеку од својата родна земја, за среќа Македонците ја почувствуваа слободата, правдината и ги уживаат човековите права и слободи.

Поминавме поголем број македонски села и стасавме во Лерин, или како Грците го прекрстија Флорина, кој е главен град на Леринскиот округ. Тој е сместен на крајот од Пелагонија во Леринското Поле, каде со железничка пруга е поврзан со Битола и Солун. Лерин е на слична надморска височина како и Битола на помалку од 700 метри. Лерин е град во Егејска Македонија што е сместен меѓу шумовитите планински врвови на планината Бигла.

Тој е трговски и административен центар на Леринската околица. Лерин е еснафски град. Тоа се гледа по бројните дуќани кои се душата на градот. Тоа е поднебје во кое земјата е ровка, а околните богати шуми се користат за потребите на индустријата и во домаќинствата.

Во Лерин живеат дваесетина илјади жители, од кои се смета дека значаен број е македонско население, а другите се православни Турци и други православни народи од Кавказ и други места (Маџири). Притоа, треба да се нагласи дека националната свест кај Македонците во Лерин и во цела Егејска Македонија е силна, а битката се води дома и пред меѓународните организации на Европа и Обединетите нации.

Формирањето на партијата на Македонците „Виножито“ е голем чекор напред и постоење на едно јадро, чии членови лавовски се борат, а партијата исклучително многу значи за зачувувањето на идентитетот и борбата за човекова правда и вистина.

The formation of the Party of Macedonians named "Vinozito" ("Rainbow") is a big step forward and it means an existence of a core which members are fiercely fighting, and the party has a great significance both for the preservation of the identity and the struggle for human rights and truth. Therefore, the Macedonians in Aegean Macedonia are trying to preserve their language, folklore dance, song ... having in mind that the nations should compete in the field of culture which is borderless.

Nevertheless, in the recent period the spiritual and national holidays across the Macedonian villages and cities are celebrated in more glorious way. The wedding ceremonies include two pairs of drums and many wedding guests and old rituals which are transferred from one to another generation.

As an example, we will mention the celebration (according to the old calendar) of Ilinden organized in the village of Ovcharani. In this Macedonian village which mayor is a Macedonian, thousands of Macedonians are gathering and those celebrations are famous after the largest folklore dance (oro) which the Macedonians are dancing. In Neret, in Voden, in Sobotko and in other places the inhabitants gather and celebrate their own festivities. On these occasions the Macedonians from Aegean Macedonia, from the Republic of Macedonia and those who live throughout the world and arrive during the summer periods in order to visit their roots and the graves of their ancestors are gathering. All of them pledge for development of culture among the peoples without borders.

Macedonians have also their House of Culture in Lerin which still operates despite the numerous obstacles and plots by the authorities. There is also an editor's office of the newspaper "Zora" ("Dawn"). Macedonians have their own restaurants and hotels where the Macedonian music is played.

Regretfully, the "democratic" Elada even in the XXI century does not allow the Macedonians living in Aegean Macedonia to express their nationality during the censuses. According to the available data from Aegean Macedonia there is

more than a million of population, and now half of the population of that southern part of Macedonia is Macedonian. Greek government does not recognize the existence of the Macedonian population. Many experts around the world have come and convinced themselves that the number of the Macedonians was large and that they had their own language, traditions, culture, religion, customs, that is, they have distinctive national features at all, which are different from the Greek and Turkmenian ones.

The origin of the name Lerin probably comes from the word "green", which refers to the climate and the vegetation of that region. As a town and a district predominantly populated by Macedonian population, Lerin has given a large number of Macedonian freedom fighters, revolutionaries and heroes during the history. Let's mention that in the period of Ottoman Empire there were a number of Macedonian squads in Lerin and Lerin region which were organized in their fight for freedom of all nations.

In 1925, the government of Greece which was put under the pressure exerted by the League of Nations, has printed the Abecedar intended for the Macedonian students, which was based upon the Lerin dialect. Despite the riots of the anti-Macedonian fascist extremists, this Spelling Book was transported by a train which was set in fire. However, this book was re-published and promoted in Thessalonica and Athens in 2006.

Lerin and its area gave a large number of partisans and fighters in DAG during the World War II (1941 – 1945) and the Civil War in Greece (1945 – 1949). Nevertheless, instead of gaining freedom, the Macedonian population has experienced enormous terror, murders, tortures and exiles from their fireplaces by the Greek authorities. The cruelest event was the murder and decapitation of a number of young male and female Macedonians by the Greek monarch-fascist authorities and English soldiers, which occurred in the middle of the day in the very centre of Lerin. Even today the status of the land where is the mass grave with corps of Macedonian and Greeks – freedom fighters of the Democratic Army of Greece who died in the battle for Lerin, is not solved.

Затоа, Македонците во Егејска Македонија отвориле широки полиња на одржување на нивниот јазик, оро, песна, сметајќи дека меѓу народите треба да има натпревар во културата, за која не постојат граници.

Така, во последно време во егејскиот дел на Македонија продолжуваат уште повеличествено да се слават духовните и националните празници по македонските села и градови. Се прават свадби и венчавки со две рала тапани и многу сватови и стари обичаи кои се пренесуваат од генерација на генерација.

Само како пример ќе ја споменеме прославата (по стариот календар) на Илинден во селото Овчарани. Во ова македонско село во кое градоначалникот е Македонец се собираат и се веселат илјадници Македонци кои стануваат препознатливи по најголемото оро кое тие го вијат. Во Нерет, во Воден во Сobotско и на други места, исто така, народот се собира на свои слави. На овие свечености се собираат Македонците од Егејот, од Република Македонија и оние раселени по целиот свет, кои доаѓаат особено во летниот период да ги посетат дедовските корени и нивните вечни почивалишта. Тие сите се за развој на културата меѓу народите без граници.

Исто така, Македонците го имаат Домот на културата во Лерин кој уште опстојува со многу пречки и подметнувања од властите. Таму постои и Редакцијата на весникот „Зора“. Македонците имаат свои ресторани и хотели каде ечи македонска музика.

За жал, во „демократска“ Елада на Македонците сè уште и во XXI век на пописите не им се дава право да можат да се изјаснуваат тоа што се во Егејска Македонија. Според многу податоци од Егејска Македонија има повеќе од еден милион население, а сега во тој јужен дел на Македонија една половина се Македонци. Грчката власт не го признава нивното постоење. Многу експерти од светот дошле и самите на лице место се увериле дека Македонците се во огромен број, со свој јазик, традиции, култура, религија, обичаи и, воопшто, со посебни национални обележја, поразлични од грчките, од туркменските.

Името на Лерин веројатно потекнува од зборот зелено, што се однесува на климата и

вегетацијата на областа. Како град и област со доминантно македонско население, Лерин во историјата дал голем број македонски борци, револуционери и херои. Само во времето на Отоманската Империја, во Лерин и Леринско крстосувале повеќе македонски чети кои биле организирани и се бореле за слобода на сите народи..

Врз основа на леринскиот говор во 1925 година грчката влада под притисок на Лигата на народите ќе го изработи Букварот (Абецедарот) за учениците Македонци, кој по запалувањето на возот со кој, и покрај анти-македонските фашистички екстремистички побуни бил транспортиран. Тој Буквар е повторно издаден и промовиран во Солун и Атина во 2006 година

Лерин и Леринско ќе дадат и голем број партизани и борци во ДАГ за време на Втората светска војна (1941 - 1945) и Граѓанската војна во Грција (1945 - 1949). Меѓутоа, македонското население наместо да добие слобода, напротив, тоа ќе доживее невиден терор, убиства, мачења и протерувања од своите огништа од страна на грчките власти. Најкрвав настан ќе биде убиството со обезглавување на повеќе млади Македонци и Македонки, од страна на грчките монархофашистички сили и англиските војници, среде бел ден во центарот на Лерин. Денес е актуелна состојбата со земјиштето на кое се наоѓа масовната гробница со телата на Македонци и Грци - борци на Демократската армија на Грција кои загинале во битката за Лерин.

Целта на нашата посета на Лерин беше да се сретнеме со неколку наши пријатели, и пријатели на вистината кои како лингвисти од САД и Канада учествуваа на научната конференција „Македонија – на маргините на европската современост“, што се одржа од 16 до 19 јули 2015 година во Лерин. Овој значаен научен собир на кој учествуваа познати и признати научници од светот го организираше „Австралиско-македонскиот комитет за човекови права, ОМО Илинден-Пирин, Европската слободна алијанса и домаќинот „Виножито“.

Целта на овој мултидисциплинарен настан беше да даде суштински придонес кон

The purpose of our visit to Lerin was to meet several of our friends, and friends of the truth from USA and Canada who being linguists have participated in the scientific conference "Macedonia – At the Margins of the European Modernity", held on July 16-19, 2015 in Lerin. This significant scientific convention which was attended by many well-known and recognized scientists around the world was organized by the "Australian - Macedonian Committee for Human Rights, OMO Ilinden – Pirin, the European Free Alliance and the host "Vinozito" (Rainbow).

The goal of this multidisciplinary event was to offer substantial contribution to the understanding of the modern Macedonian national history viewed from different academic perspectives, including sociological, linguistic, anthropological and political aspects.

The Lerin Conference in Greece was the second of that kind, following the scientific convention held in 2013 at the Monash University in Melbourne, Australia, which was organized in the honor of 100th anniversary of the end of the Second Balkans War and the division of Macedonia with the Peace Treaty of Bucharest.

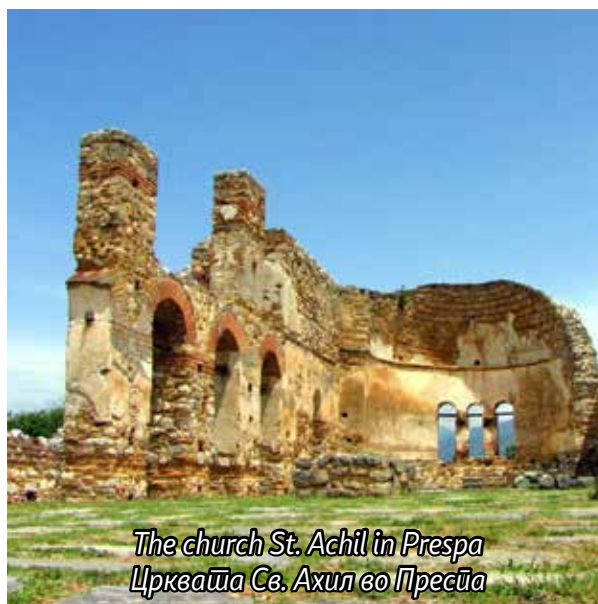
When we arrived in Lerin, we moved along one of the main streets and we admired the old architecture. Suddenly we saw a large group of people holding flags and signs, who played music, and made great noise. We did not know what was going on and we were stunned. At that moment one unfamiliar to me man approached to me and said in Macedonian language "Buddy, you better run away immediately with that jeep and those license plates from Skopje, because those guys are fascists and they will attack you; Greek fascists are worse than the German fascists, so you better make U turn and go toward the river". We thanked to that noble man and immediately turned our jeep toward the street along the river and headed to the West. Running away from the fascist's aggression we reached the outskirts of Lerin and took the road which led as to Armensko.

The marching of the members of the fascist organization in Lerin who are very aggressive toward the Macedonian population and who deny

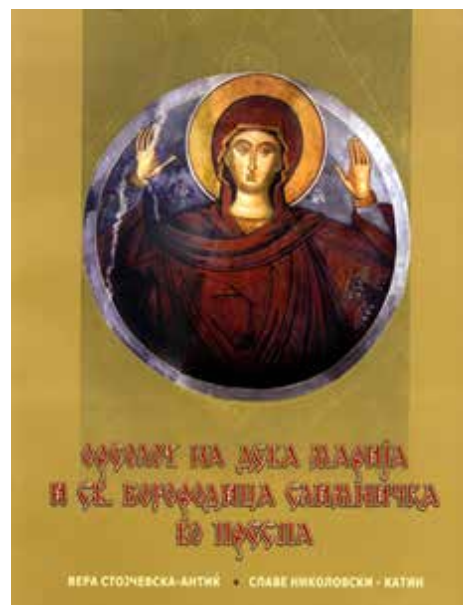
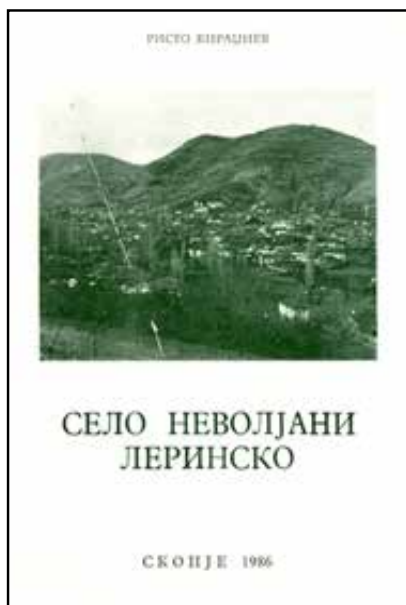
and destroy everything which is Macedonian, seemed to me very similar to those in Berlin. Namely, during one of my visits to Berlin, in democratic Germany, we saw aggressive German fascists walking along a new avenue and yelling fascist paroles. That march of the fascists in Berlin was very similar or identical to the march of the fascists in Lerin, in "democratic" Greece.

Instead of enjoying the beauty and the warmth of the people and the gorgeous architecture of Lerin, which is identical or similar to the architecture of Kratovo, we were frightened of the idea to try to get back. So, we stopped for a while on the bank of the river, in the vicinity of several beautiful, supposable cottages where we could hardly meet any person. We somehow managed to spot a man who was working in the field who explained to us how to reach Lerin following the upper road which runs toward Bitola and Thessalonica.

We fled Lerin without a word and farewell, feeling big sorrow in our souls and disappointment because we could not meet our friends in which company we were supposed to visit the village of Ovcharani in order to celebrate Ilinden. Regretfully, in a state of fear, we used the road which was still under construction and which led us to the village of Armenoro. From the village of Armenoro we continued our trip toward Banica and toward our main destination, the village of Zeleniche, the native place of Steve Pliakes.

*The church St. Achil in Prespa
Цркваа Св. Ахил во Преспа*

разбирањето на современата македонска национална историја од различни академски перспективи, вклучувајќи социолошки, лингвистички, антрополошки и политички аспект.

Конференцијата во Лерин, во Грција беше втора од ваков вид, по научниот собир кој беше одржан во 2013 година, на Универзитетот „Монаш“ во Мелбурн, Австралија, а со кој беше одбележана 100-годишнината од крајот на Втората балканска војна и поделбата на Македонија со Букурешкиот мировен договор.

Кога пристигнавме во Лерин, се движевме по една од главните улици и се одушевувавме на старата архитектура. Меѓутоа, наеднаш видовме голема група луѓе со знамиња и пароли, со музика, правејќи силна врева. Не знаевме што се случува и бевме вцашени. Во тој момент ми пријде еден непознат човек и на македонски ми рече „Брачко, брзо бегај со џипот со скопска плаки, отие вие са фашисти и ќе те опере. Грчките фашисти се положи од германските фашисти, зато врти кмо реката наугоре и бегај“. Му се благодаривме на непознатион, а благороден човек и набрзина свртивме кон улицата што води покрај реката и се упативме кон запад. Така, бегајќи од фашистичкиот налет отидовме до крајот на Лерин по патот кој води кон Арменско.

Марширањето на членови на фашистичката организација во Лерин кои се агресивни кон македонското население и негираат и

уништуваат сè што е македонско, ми заличија на оние во Берлин. Имено, во една посета на Берлин, во демократска Германија гледавме како се движат по една нова авенија агресивните германски фашисти, и извikuваат фашистички пароли. Тоа марширање на фашистите во Берлин беше слично или идентично како на фашистите во Лерин, во „демократска“ Грција.

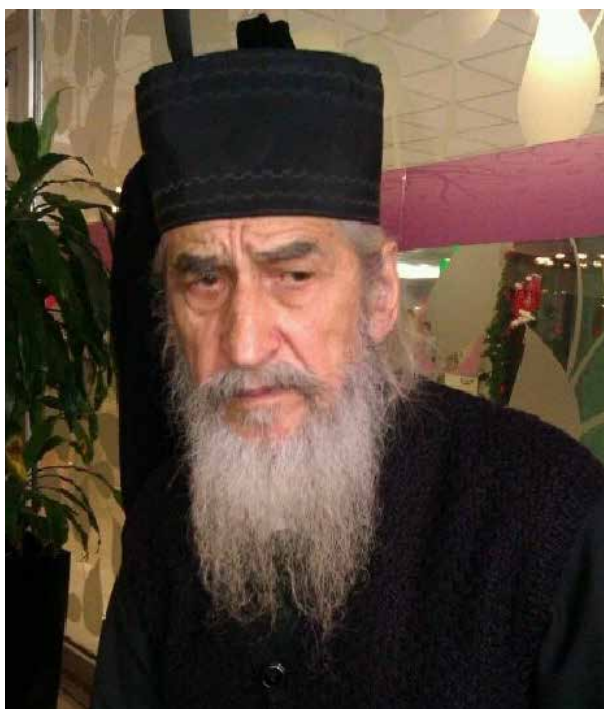
Наместо да ги почувствуваме убавините и топлината на народот и на прекрасната архитектура на Лерин, која е иста или слична како архитектурата во Кратово, ние со страв размислувавме дури за враќање назад. Така, застанавме на една ширинка покрај реката, а во непосредна близина на неколку преубави, веројатно, викенд куќи, каде беше тешко да се најде некој намерник на патот или во околината. Некако успеавме да видиме еден човек кој работеше во една нива и кој не упати побрзо да се вратиме кон Лерин по горниот пат кој води кон Битола и кон Солун.

Брзо го напуштивме Лерин и без збор и без поздрав, со тага на душата и со големо разочарување што не се сретнавме со нашите пријатели со кои требаше да одиме во селото Овчарани да го прославиме Илинден. За жал, во состојба на страв, се упативме по патот кој беше во изградба и кој води кон селото Арменоро, а оттаму патувањето го продолживме кон Баница и кон нашата главна дестинација, селото Зелениче, родното место на Стив Пљакас.

Македонска нација

АРХИМАНДРИТОТ НИКОДИМ ЦАРКЊАС - СИМБОЛ НА БЕЛОМОРСКА МАКЕДОНИЈА

Архимандритот Никодим Царкњас е етнички македонски, православен монах. Роден е во селото С'ботско, Воденско, Егејска Македонија во 1942. година. Со својата упорна и посветена борба за признавање на правото на сопствен јазик и црква на Македонците во северна Грција, Отец Никодим Царкњас е една од водечките фигури и симбол на движењето на македонците од Егејска Македонија за остварување на националните и политичките права.

Архимандритот Никодим Царкњас е духовен воин и национален деец кој се бори да го зачува јазикот на својот македонски род. Поради македонската национална дејност повеќе пати бил апсен. Го издавал весникот „Меглен“, но по интервенција на грчките

политичари, било забрането натамошното излегување.

Тој е роден во 1942 година, во селото С'ботско, егејскиот дел на Македонија.

Во родното место завршува основно и средно образование. По завршување на средното образование се запишува на богословското училиште во Солун, кое се трансформира во Теолошки факултет. По дипломирањето во 1973 година, бил назначен за ѓакон во манастирот „Свети Пантелејмон“ во селото Пателе, Леринско, а малку потоа, на 21 октомври 1973 година отец Никосим Царкњас станал старешина на црквата „Свети Пантелејмон“ во Лерин.

Родното место на архимандрит Никодим Царкњас С'ботско со вариантите Суботско, Соботско и Саботско, на грчки, Аридеа и Ардеја е град во Воденско, денес во општината Меглен, во Егејска Македонија. Тоа е градче чиј број на населението во 2011 година бил 6.561 жител.

Уште како дете, неговите родители го воспитувале да биде добар христијанин и свесен Македонец. Тргувајќи по стапките на своите родители, тој станува вљубеник во Бога, добар човек, но и горд Македонец. Како свештеник ќе го проповеда Словото Божјо и Исусовите страдања, но, и за страдањата на македонскиот народ. Со пастирска љубов, тој застапува на чело на својот напатен народ за да се справи со проблемите со кои се соочуваат етничките Македонци во Грција.

По долги подготовки, во 1978 година Царкњас го објавува весникот „Меглена“, во кој се

Црквата „Света Злата Меџленска“ во Собојско

обработуваа прашања за вработување на жителите од регионот, како и прашања поврзани со животот и историјата на Македонците. Водејќи сметка за актуелната политичка состојба, во списанието се поставуваат и текстови кои не се од интерес за македонскиот народ, што ќе овозможи првите критики од познати личности од политичкиот живот да бидат позитивни. Меѓутоа, набргу реагираат грчките политичари, воените власти и грчката црква. Митрополитот на Лерин и Преспа, Августин, го укорува Царкњас за употребата на името.

Во 1980 година, на свештеничкиот собор во манастирот „Св Параскева“, Катраница (Eordaia), епископот Августин, искажал многу негативни критики за Македонците. На обвинувањата на леринскиот владика дека шири сепаратистички идеи, Царкњас ќе истакне дека тој е обичен Македонец кој „се бори за правата на Македонците а не за автономија.“

Сепак, искрата која беше фрлена го потпали антимакедонскиот оган, а леринскиот владика одлучува да го отстрани Царкњас од епархијата. На ваквата одлука се спротивставуваат верниците кои собраа повеќе од 500 потписи во одбрана на Царкњас, Тоа ги изненадува грчките власти, па, по обидите да Царкњас да

изврши панахида на местата каде што биле закопани Македонците, жртви на Граѓанската војна, како и да богослужи на македонски јазик, леринскиот владика во 1981 година донесува одлука за расчинување на Царкњас. Меѓутоа, уплашен од големата поддршка од светот и реакцијата на верниците, леринскиот владика одлуката за расчинувањето ја депонира, а го принудуваат Царкњас да ја напушти Леринската и Преспанската епархија.

За случувањата во леринската епархија дознава неговиот пријател од студентски денови епископот Амвросиј, кој во недостаток на свештеници му понудува на Царкњас да работи во Кукуш, Веќе во декември истата година Царкњас почнува да служи во епархијата на Кукуш, а во 1982 година, Никодим Царкњас бил примен во служба во Митрополијата во Кукуш. Во првите четири месеци проповеда во Кукуш, а потоа кукушкиот митрополит го назначил за претставник во градот Агиос Атанасиос во 1983 година.

Месното население на Агиос Атанасиос го засакува Никодим Царкњас и топло го прифаќа „бегалецот“, иако е познат како „сепаратист“. Заедно работат напорно да се изгради голема црква, но процесот за елиминација на

Царкњас од страна на „Државната информативна служба“ (ДПХ) веќе бил започнат. Како што распадот на Југославија беше се поизгледен, така се засилуваа активностите на грчката тајна полиција.

Царкњас беше следен насекаде, а по домовите беа делени летоци кои имаа за цел да го оцрнат неговото име. Согледувајќи дека со нивните методи немаат резултати и дека месното население нема да го протера „сепаратистот“, ДПХ се обидува преку Црквата да го отстрани „Царкњас“. Иако работи напорно и претставува свештеник за пример, кој во меѓувреме дипломирал и на Теолошкиот факултет во Атина (1987), митрополитот на епархијата на Кукуш под закана од власта „или Царњас или тој“, му испраќа нему писмо во кое го информира дека има намера да го отстрани затоа што бил „опасен за грчкиот дел на Македонија“.

Под притисок на јавноста (протести), Царкњас останува некое време во Кукушката епархија. Но, грчката полиција не мирува и прави секакви обиди за дискредитација на Царкњас. Во специјалната пропагандна војна против Царкњас, грчката полиција на населението му поделува незгодни експлицитни фотографии, по што Грчката православна црква го обвинува за сериозно нарушување на етиката.

Меѓутоа, населението не наследува на играта на грчката полиција и фотографиите ги носи на Солунскиот универзитет, каде на

поседна работилница се докажува дека се тие добра фотомонтажа. „И слеп човек би видел дека фотографијата е лажна,“ ќе изјави на работилницата еден од присутните универзитетски професори.

По осамостојувањето на Република Македонија на 8 септември 1991 година дополнително се загреваат тензиите во Грција и на Новата 1992 година, четириесет грчки полицајци го апсат Царкњас. Иако месното население се спротивставува и со жив штит го брани саканиот свештеник, грчките полицајци со сила влегуваат во Црквата и го апсат Царкњас. Во монтиран политички процес, Царкњас бил осуден условно на шест месеци заради промена на бравите на Црквата. Откако световните власти не можат да се справат со „опасниот сепаратист и агент на Скопје“, Светиот Синод на Грчката православна црква го изнесува случајот пред црковното правосудство. На 10 март 1992 година, тие го расчинуваат Никодим Царкњас, но дури по една година консултации одлуката станува правосилна. Во меѓувреме, Царкњас веќе станал свештеник на Македонската православна црква (МПЦ-ОА), со служба во манастирот „Св. Ѓорѓи“ во с. Кучково, Скопско.

По расчинувањето од ГПЦ, грчката полиција продолжи со оцрнувањето на името на Царкњас, а тој 13 пати бил осудуван за носење на свештеничката мантија. Сепак, и покрај сите

Внатрешниот дел на црквата „Света Злата Меѓленска“

препреки, понижувања, осуди, пресуди и лежења по затвори, поради својата богослужба на македонски јазик, Царкњас не се откажал од борбата за македонските права во Грција.

Во црквата „Св. Злата Мегленска“ Царкњас започна да проповеда на македонски јазик. Со тоа ги разбудува националните чувства кај Македонците од егејскиот дел на Македонија. Со тек на времето, бројот на верниците кој на почетокот поради страв бил мал, се зголемува и се’уште се зголемува. Црквата станува симбол на отпор на македонското малцинство во Грција, кое учи да ги почитува своите корени, но истовремено станува и мета на напади на грчките националисти.

Ваквиот став на Грција, ќе инструира деца кои вандалски ќе се однесуваат кон Црквата и неговиот дом во С’ботско, а Царкњас ќе биде осуден во 2004 година на три месеци затвор за воспоставување и работење на Црква без дозвола, а во 2009 година без докази судот го осудува Царкњас на шест месеци затвор за претепување на 12 годишно дете кое во 2002 година фрлало со јајца и камења врз неговиот дом, иако Царкњас само го привел до полициската станица.

Всушност, сите кои се осмелија јавно да проговорат за македонското прашање во Грција, меѓу кои и Царкњас, се соочија со државниот систем, кои не прифаќаат ништо што е различно од грчкиот национален мит, а кој вели дека во Грција живеат само Грци, главно православни христијани. Затоа, Царкњас станува еден од иницијаторите кои покреваат постапка пред Судот во Стразбур против државата Грција, за да се овозможи на законски регистрирана Црква во која ќе се богослужи на македонски јазик и да се овозможи озаконовување на сите црковни и духовни активности.

Архимандрит Никодим Царкњас, со својата смиреност и истрајност, посветена работа за признавање на правото на сопствен јазик и црква на Македонците во денешна Северна Грција, станува една од водечките фигури и симбол на движењето за остварување на националните и политичките права на Македонците од Егејска Македонија. За

својата заложба за проповед на македонски јазик, која претставува своевидна борба за зачувување на јазикот на својот род, културната манифестација „Македонски духовни конаци“ во август 2009 година му го доделува признание „Духовен воин“.

Веќе 15 години, расчинетиот од ГПЦ, а никогаш формално не примен во МПЦ, отец Никодим Царкњас во Сobotско, ја продолжува својата света мисија. Тој е особено присутен меѓу Македонците во Австралија и Канада кои со почит се однесуваат кон овој македонски страдалник и борец за човекови права.

При една неодамнешна посета на Торонто, Никодим Царкња, заедно со авторот на овие редови беа гости на еден македонски радио час на кои зборуваа за голем број прашања од духовен и национален карактер. Притоа, дедо Царкња, како милуваат Македонците да му се братат, меѓу другото изјави:

„Јас сум многу благодарен, бидејќи кога почнувавме беше многу поинаку, многу потешко но, како одминува времето работите се менуваат. Полека, полека, луѓето се враќаат кон корените, кон традицијата. Почнуваат да доаѓаат во Црквата. Многу сум задоволен од македонската младина, која чита и која ја гледа вистината подобро од нивните дедовци и татковци кои се плашат од грчката пропаганда“, рече Царкњас.

Господ да го чува Никодим Царкњас да истрае во неговата света мисија!

Пишува: **Славе Кайин**

Lerin
Лерин

Partizans from Aegean Macedonia
Партизани од Егејска Македонија

A map of Aegean Macedonia
Карта на Егејска Македонија

The office of "Vinozito" in Lerin
Канцеларијата на „Виножито“ во Лерин

ZELENICHE - THE NATIVE PLACE OF STEVE

After those unpleasant moments in Lerin, we decided to continue our trip through the Aegean Macedonia and to visit the native place of Steve Pliakes. And we did so. After we left Lerin, we took the new road to Thessalonica, the town which was named after the sister of Alexander the Great, and built by her husband Cassander.

During the trip we started to talk about one of our visits to Thessalonica, which is a nice, sea-side city and being a trade centre it attracts and even seduces the visitors with its beauty, Mediterranean climate, neighboring sandy beaches and numerous monuments. It is located on the Halkidiki Peninsula and it is famous for its many green areas, White Tower of Thessalonica (Beas Kule), the Salonica assassins, the numerous other cultural monuments, as well as for the monasteries at the Mount Athos (Sveta Gora), where a number of monks from the Republic of Macedonia have also spent a part of their lives.

But, not only Thessalonica with its location, trade, and coast and as a capital of Belomorska Macedonia, but also the entire Macedonian country is wonderful. What can one admire the most? The mystic Pella – the ancient Macedonian metropolis – through the divine waterfalls in Voden, the landscapes of Kostur, the beauties of the churches and the frescoes which are built in the rocks throughout the coasts of Mala Prespa? This serenity and openness is also enriched with the green areas of the mountains divided

by the borderline, and the visitor can enjoy the shine of the numerous Macedonian mountains which look like a pearl.

That is the reason why the ancient Macedonians had built their metropolis in Pella which is at a distance of about hundred kilometers from Zeleniche, the native place of Steve Pliakes. One part of Pella is today available to the visitors, but its major part, according to the older inhabitants of Postol (Pella) is still under the ground. Because of the glory of the ancient metropolis of the Macedonian kings Philip and Alexander the Great who had set the Macedonian seed, in the tourist brochures the Greeks call that entire region Pella with its capital Voden (Edesa).

Each day a large number of tourists pass through Pella, and they keep for years their memories and the scent of the marble over which the great Philip and his son had walked as leaders of the ancient Macedonians.

We quickly left Lerin and took the road which led us to Voden, Pella and Thessalonica. We passed by a number of villages and reached Banica, from the west side. We used the new road to enter this large Macedonian village which is neither a village nor a town. In the centre of Banica we noticed several newly built buildings, including a hotel, and we recalled the memories of our last visit which was around 20 years ago. We also recalled the image of our friends in Toronto who originate from Banica and who are proud that being from Banica, they were the

ЗЕЛЕНИЧЕ - РОДНОТО МЕСТО НА СТИВ

По непријатните моменти во Лерин се одлучивме да го продолжиме нашето патување во Егејот и да го посетиме родниот крај на Стив Пљакас. Така и сторивме. Откако го напуштивме Лерин, се упативме по новиот пат кој води кон Солун, градот што го доби името по сестрата на Александар Македонски, а го создал нејзиниот сопруг Касандар.

Одејќи по патот разговаравме за една наша посета на Солун, кој е убав приморски град, кој како трговски центар ги мами, па дури и ги заведува посетителите со својата убавина, медитеранската клима, околните песокливи плажи и бројни културно-историски споменици. Тој е сместен на полуостровот Халкидики и е познат по бројните зелени површини, по Беас Куле, по солунските атентатори, по многуте други културни споменици, како и по манастирите на Света Гора, каде што дел од својот живот поминале и извесен број монаси од Република Македонија.

И не само Солун, со својата местоположба, трговија, крајбрежје и како престолнина на Беломорска Македонија, туку и целата таа македонска земја е прекрасна. Така, започнувајќи од мистичната Пела – древната македонска престолнина – па преку божествените водопади на Воден, пејзажите на Костур, убавините на карпестите цркви и фрески по бреговите на Мала Преспа. Таа питомина и широчина е збогатена и со зелените предели

на планините разделени со границата, а меѓу нив, како бисер, патникот оддалеку ужива во сјајот на бројните македонски планини

Затоа, античките Македонци токму во Пела, која е оддалечена стотина километри од Зелениче, родното место на Стив Пљакас, ја подигнале својата престолнина. Еден дел од Пеладенес е достапен на посетителите, но огромен дел, како што велат и постарите жители на Постол (Пела), сè уште лежи под земјата. Токму поради славата на древната престолнина на Филип и Александар Македонски, кои го посеаја македонското семе, во туристичките проспекти целиот тој регион Грците го нарекуваат Пела со главен град Воден (Едеса).

Секојдневно низ Пела минуваат голем број туристи, кои потоа со години ги носат спомениците и мирисот на мермерот по кој чекорел големиот Филип и неговиот син како водач на античките Македонци.

Брзо го напуштивме Лерин и тргнавме по патот кој води кон Воден, Пела и кон Солун. Поминавме поголем број села и стасавме до Баница, но од западната страна. По новиот пат влеговме во ова големо македонско село, кое е ни село ни град. Дојдовме до центарот на Баница каде се изградени нови објекти, меѓу кои и еден хотел и се потсетивме и ги вративме спомените на нашата посета од пред дваесеттина години. И овој пат ја вративме сликата за нашите пријатели во Торонто кои потекнуваат од Баница, а кои се гордеат со

first Macedonians who had established a bank in Canada. Banica is a village with lot of beauties, and the inhabitants of Banica are characterized not only by prestige and progress, but also by controversies.

We left behind Banica and took the road which run beside the quarry and continued our trip using the three-line highway which climbs up to the hill and leads toward Kostur. After approximately 10 kilometers from Banica we connected to the junction toward the old road which led us straight to Ajtos. It took us short time to arrive in that large and beautiful Macedonian village which we have also visited about 20 years ago and had a pleasant time in the restaurant owned by our friends and our parents' neighbors in Toronto. As soon as they came from Canada, they opened a restaurant in Ajtos, but from some reasons they closed their business and went back to Canada.

We drove along the main street in Ajtos and we stopped by to ask a young lady to direct us to Zeleniche. She spoke in English, but when she realized where we were from, she began to speak in Macedonian, in a dialect characteristic for Lerin area. She was very kind and informed us that the village of Zeleniche was the second village in row counting from Ajtos to Kostur. We thanked her and continued the trip to our final destination.

We headed to Zeleniche along the road which runs through a small but colorful canyon which hills are mainly woodless. Unfortunately, on that road we saw neither a vehicle nor a passenger, which can be explained with the fact that in such hot afternoons Greek people, like the people in Spain prefer to take a rest or to stay in a restaurant.

We climbed fast to the plain on which the village of Zeleniche is located. The first thing we have noticed was the sign with the changed name of Zeleniche – Sklithron written in Greek and Latin alphabet. During that long and at moments unpleasant trip only our great wish to visit the native place of our friend Steve Pliakes gave us a strong motivation and we finally arrived in the famous Zeleniche.

The village of Zeleniche is located about 50 kilometers southern from the city of Lerin, 5 kilometers south-western from Ajtos (where it belongs) and 3 kilometers western from the Zazerci Lake, in the valley which is spread in the foot of Kereta Mountain, which is a part of the Vich Mountain, on the main road from Sorovich (Amindeo) to Kostur. The village lies in a valley which is surrounded from all sides with high hills. It is considered that the village of Zeleniche has got its name because of the abundance of green vegetation around it. It is populated by Macedonians and Orthodox Turks (Prosvigi).

Zeleniche is one of the oldest villages in that region established before 1300. This village is mentioned for the first time in the Ottoman Ledger (Defter) from 1481 under the name Zhelenich. In XIX century Zeleniche is a large multiethnic village populated by Macedonian and Turkish population.

According to some Bulgarian documents, in 1900 in Zeleniche there were approximately 1,800 Orthodox Macedonian inhabitants, approximately 500 Turks and approximately 70 Roma, or, in total approximately 2,400 inhabitants. In that period the Macedonian Christians of Zeleniche were under the jurisdiction of the Bulgarian Exarchate. On the other hand, according to the Greek data, at the beginning of the last century there were 150 Muslim families, 150 exarcists and 65 patriarchists. But the truth is one and only. Zeleniche was from the beginning populated by Macedonians, and therefore there are two churches in Zeleniche – "St. Demetrius" (1864) and "St. George" (1867), which under all of those jurisdictions endured to watch over the Macedonian population in this large, beautiful and important Macedonian village.

According to the written documents, in 1912 there were 2,232 inhabitants in Zeleniche, and 2,219 inhabitants in 1920. After the emigration of 170 families, or 1,100 members of Turkish population in 1924, the village was inhabited by the refugees from Asia Minor, but there were also around 350 refugees from Caucasus and Istanbul. In 1927, like the all toponyms in the Aegean Macedonia, the village was renamed

тоа што баничани биле први Македонци кои отвориле банка во Канада. Баница е село со многу убавини, но баничани ги красат и престиж и напредок, но и контроверзи.

Ја напуштивме Баница по патот што води од кај каменоломот и го продолживме патувањето по новиот пат со три ленти што се искачува на ридот и води кон Костур. По поминати десетина километри од Баница се приклучивме на стариот пат кој води право кон Ајтос. Брзо стасавме во тоа големо и убаво македонско село, каде што, исто така, пред дваесеттина години го посетивме ресторанот на нашите пријатели и соседи на нашите родители во Торонто. Тие како повратници од Канада отвориле кафеана во Ајтос, но од некакви причини, по неколку години ја затвориле кафеаната и пак се вратиле во Канада.

Се движевме по главната улица на Ајтос, каде застанавме и ѝ се обравивме за помош на една млада дама - кој пат води кон Зелениче. Таа зборувааше англиски, но кога виде од каде сме, започна да ни зборува на македонски јазик на дијалектот од Леринско. Беше љубезна во разговорот и нè информира дека селото Зелениче е второ село кога се оди од Ајтос по патот за Костур. Сречно ѝ се благодаривме и го продолживме патувањето кон нашата цел.

Се упативме кон Зелениче, по патот што оди низ малечка а живописна клисура чии ридови на поголемиот дел не се пошумени. На патот, за жал, не сретнавме ниту возило, ниту патник, веројатно, од причини што во тие попладневни жештини луѓето во Грција, слично како и во Шпанија, се одмораат и, освен да отседнат во кафеаните немаат друга работа.

Брзо се искачивме до рамницата каде е сместено селото Зелениче. Најпрвин се соочивме со таблата на која на грчки и латиница го пишува променетото име на Зелениче – Склитрон. По долго и на моменти непријатно патување, кое беше исполнето со голема желба да се посети и види родниот крај на нашиот пријател Стив Пљакас, стасавме во славното Зелениче.

Инаку, селото Зелениче е лоцирано на педесеттина километри јужно од градот Лерин, на 5 километри југозападно од Ајтос (каде и припаѓа) и на три километри западно од езерото Зазерци во котлината во подножјето на Керечка Планина, дел од планината Вич, на главниот пат од Сорович (Аминдео) за Костур. Селото лежи во една котлина обиколена од сите страни со високи сртови. Се смета дека селото Зелениче го добило името поради изобилството на зеленило во околината. Во него живеат Македонци и православни Турци (Просвиѓи).

Зелениче е едно од најстарите села во регионот и постои од пред 1.300. година. Селото за првпат се споменува во отомански Дефтер од 1481 година, под името Желенич. Во XIX век Зелениче е големо мешано село со македонско и турско население.

Според некои бугарски документи, во 1900 година. Зелениче имало околу 1.800 жители православно македонско население, околу 500 Турци и околу 70 Роми, или вкупно околу 2.400 жители. Во тој период, македонските христијани на Зелениче биле под јурисдикција на Бугарската егзархија. Од друга страна, пак, според грчки податоци во почетокот на минатиот век во селото имало 150 семејства муслимани 150 егзархисти и 65 патријаршисти. Меѓутоа, една е вистината. Во Зелениче отсекогаш живееле Македонци, затоа, во Зелениче има две цркви - „Свети Димитар“ (1864) и „Свети Ѓеорѓи“ (1867), кои без разлика под каква и чија јурисдикција се, тие ќе останат да го чуваат македонското население во ова големо, убаво и значајно македонско село.

Според пишаните документи, во 1912 година Зелениче имало 2.232, а во 1920 година 2.219 жители. По иселувањето на 170 семејства, или 1.100 жители од турското население во 1924 година, во селото се населиле бегалски семејства од Мала Азија, но ги имало и од Кавказ и од Истанбул, чиј број изнесувал околу 350 бегалци. Во 1927 година, како и сите топоними во Егејска Македонија, и селото било прекрстено во Склитрон. Покрај населувањето со бегалски жители во триесеттите години од

A street in Zeleniche
Улица во Зелениче

„Agonari Inn“ in Zeleniche
„Агонари Инн“ во Зелениче

Sklitron, Despite the fact that the village was inhabited by refugees in the 1930s of the last century, the number of the citizens in the villages showed decrease due to the massive emigration of the Macedonians in the overseas countries, as well as in Bulgaria.

Due to the Civil War, approximately 60 families had left the village, of which about 30 families had gone over to the Former Yugoslavia, and around 30 families emigrated in the Eastern European countries. As a result, according to the 1951 Census, the number of inhabitants of the village was 1,153, in 1961 – 1,084, and in 1971 – 853 inhabitants. Today there are approximately 600 inhabitants in the village, most of them being Macedonian Christians. The occupation of the inhabitants of Zeleniche is mainly connected to agriculture, especially growing potatoes and clover, and there are a number of families which are engaged in cattle breeding. It is interesting to mention that every year in August there is a Potato Festival.

The Macedonian people in Zeleniche, as well as in the entire Aegean or Belomorski part of Macedonia, based on its characteristics and customs, linguistically and ethnically is strange to the Greeks (Prosvigi). That was the reason why the Greek bourgeoisie, from the first moment after it had established its governance over Aegean Macedonia, had structured its policy toward physical extermination of the Macedonian people and alternation of the ethnical composition in Greek interest. Therefore, the national composition of the population in this part of the Balkans has gone through major ethnical changes, especially after the Balkans Wars and the division of Macedonia.

Before the Balkans Wars the Macedonian population in Aegean Macedonia was dominant. The Macedonians under the Greek rule were and still are exposed to the assimilatory torture and forceful emigration, in order to change the ethnical composition of Macedonia. Nonetheless, the Macedonians not only were there, but they are still there and they will be there, because it is not easy to disrupt one people from the place where it has lived with centuries despite all acts of violence and denationalization.

In the Aegean part of Macedonia, as well as in Zeleniche, the native place of Steve Pliakes, the crimes, the assimilatory policy over the Macedonians and the inhabitation with strangers (Turkmens) only of Orthodox confession continued all in order to change the ethnic composition of the population and to reduce the number of Macedonians. Thousands of Macedonians who were expelled and moved away are forbidden to visit their native places in that country of “democracy and miracles”, the phrase which was used by a journalist of the newspaper “New York Times”.

When we reached Zeleniche, we stopped at the parking of the hotel which was located on the both sides of the road to Kostur; there was a restaurant on the right side, and the hotel rooms were on the left side of the road. The view from the hotel was marvelous and one could see the Vich Mountain which is headed toward the sky and hides many secrets about the truth of Aegean Macedonia and Macedonian people, about the victories and losses during the Civil War in Greece.

We walked through the steep street to the village, next to the hotel facilities. We had an opportunity to enjoy the beautiful view on the village, the village church and the street which is characteristic for that type of dense villages. The road leads to the both sides of the village. We chose the right side and approached the river. There are old and new houses, kindergarten and a number of different constructions, among which three drawbridges. We went to the end of the village and visited the home of a cattle breeder, an Asian Turk, who was very polite. When we asked him a question in Macedonian, he explained us in Greek using his hands and mimics, how to return to the main road, thinking that we have been lost in the village.

We returned along the western street of the village which led as by the beautiful new houses, among which was the house of the local priest. We could see big houses on the right side, and a fertile field on the left side, and we quickly reached the main road to Kostur, where there was another restaurant.

At that moment we were convinced why Steve Pliakes, like any other person, has felt

минатиот век, сепак, во селото се покажува на малување на бројот на жителите, кое се должи на големиот број иселувања на Македонците во прекуокеанските земји и во Бугарија.

Поради Граѓанската војна селото го напуштило околу шеесет семејства, од кои триесетина пребегале во поранешна Југославија, а триесетина во источно-европските земји. Како резултат на тоа, по пописот во 1951 година селото броело 1.153 жители, во 1961 година 1.084, во 1971 година 853, а денес во селото има околу 600 жители, од кои поголемиот број е македонско христијанско население. Жителите на Зелениче се занимаваат со земјоделство, особена садат компири и детелина, а има и повеќе семејства кои се занимаваат со сточарство и неговите производи. Интересно е да се спомене дека секоја година во август во Зелениче се одржува Фестивал на компирот.

Македонскиот народ во Зелениче, а и во целиот егејски или беломорски дел на Македонија, според своите карактеристики и обичаи, јазично и етнички им е туѓ на Грците (Провсвите). Од тие причини грчката буржоазија од првиот момент кога ја проширила својата власт над Егејска Македонија, изградила политика на физичко истребување на македонскиот народ и менување на етничкиот состав во своја корист. Затоа, националниот состав на населението во овој дел на Балканот има претрпено големи етнички промени, особено по балканските војни и поделбата на Македонија.

До балканските војни македонското население во Егејска Македонија било најбројно. Македонците под грчка власт биле и сè уште се изложени на асимилаторска тортура и присилна миграција, со единствена цел да се измени етничкиот состав на Македонија. Меѓутоа, Македонците не само што постоеле, постојат, туку и ќе постојат, зашто не е лесно да се искорени еден народ, таму каде што живеел со векови и покрај сите мерки на насилство и денационализација.

Во егејскиот дел од Македонија, а со тоа и во Зелениче, родното место на Стив Пљакас, продолжија злосторствата, асимилаторската политика врз Македонците и доселувањата на

туѓинци (Туркмени) само со православна вера, само за да се смени етничкиот состав на населението и Македонците да бидат што помалу бројни. На илјадници Македонци прогонети и иселени им е забрането да ги посетат родните огништа, во таа земја на „демократијата и чудата“, како милуваше да напише еден новинар на весникот „Њујорк тајмс“

Кога стасавме во Зелениче, застанавме на паркингот кај хотелот што е сместен на двете страни од патот кон Костур, на десната е ресторанот, а на левата страна од патот се хотелските соби. Оттаму има убав поглед кон планината Вич, која се вишнее кон небото и крие многу тајни за вистината на Егејска Македонија и македонскиот народ, за победите и загубите во Граѓанската војна во Грција.

Ние се спуштивме по улицата која стрмно се спушта кон селото, веднаш до хотелските простории. Имавме убав поглед кон селото, кон селската црква и кон улицата која е карактеристична за такви села од збиен тип. Патот води на две страни во селото. Ние ја одбравме десната страна и дојдовме до реката, каде има и стари и нови куќи, детска градинка и поголем број објекти, меѓу кои и три подвижни мостови. Отидовме до крајот на селото до куќата на еден сточар азиски Турчин кој беше љубезен и кој, кога го прашавме на македонски јазик, тој на грчки, со раце со мимики, ни објаснуваше како да се вратиме на главниот пат, сметајќи дека сме се загубиле во селото.

Се вративме по западната улица на селото, која води покрај нови убави куќи, меѓу кои и куќата на селскиот свештеник. Од десната страна на селото гледавме големи куќи, а од левата страна плодно поле и брзо стасавме на главниот пат кон Костур, каде од другата страна на патот има уште еден ресторан.

Така се уверивме зошто Стив Пљакас, како и секој човек има голема болка за родниот крај. Но, за тоа Господ е голем. Тој наградува и казнува, а во исто време и го чува семето македонско на сите страни во светот, зошто тоа се раширило од пред времето на Филип и Александар, од времето на апостол Павле, па сè до денес. Затоа, сите кои ја опишувале

strong desire for his native place. But God is almighty. God rewards and punishes; at the same time God nurtures the Macedonian seed all over the world, because it was spread since the time of Philip and Alexander, since the time of the Apostle Paul, and God nurtures it until nowadays. Therefore, everyone who has described Macedonia whether it was through traditions and legends, or through the traces on the rocks, constructions, archeological items, papyrus or whether it was an author of travel pieces and historian or a plain mortal, experiences the country as a biblical one, and they are fascinated by its richness and beauty, magic and pride.

We were curious to see the village once again. This time we passed by the village church and turned to the left. We made U-turn on the northern side of Zeleniche and we went back to the main road where the hotel was located. We entered the restaurant where the polite manager together with his associates welcomed us being aware that we were foreigners. We explained him that we arrived there in order to visit the village of Steve Pliakes and that he has recommended that restaurant to us. I wanted and asked to talk to the general manager of the hotel. The young man who was a son of the hotel owner spoke English and he told us that we were welcome and he offered us delicious drinks and food specialties of the house. Then we spoke in

Macedonian with the owner who was very kind and although he was very busy, he devoted some of his time to talk with us about Steve's village and to answer some questions of our interest.

After the abundant lunch we thanked the young man to his kindness, paid our bill and we gave him the books we had problems with at the border crossing. We asked him to hand over the books as a gift to his father in order to put them in the hotel because we wanted to make a contribution in the honor of this Macedonian village which is the native place of our great friend Steve Pliakes.

It was afternoon when the Sun was falling over the mountains on the west when we left behind the village of Zeleniche, the native place of Steve Pliakes. We made one more tour through the village only to see how it looked like in the afternoon hours and we took the road to Kostur on our journey to the native place of Lilly Pliakes, the village of Zhelevo.

From Zeleniche to Kostur we passed through the colorful slopes of the Vich Mountain, where are located several villages, among which is the Vlach's village of Vlahovi. It is the native village of many distinguished persons of the Greek society who had been enemies of the Macedonian people, like it was Dora Bakoyani, the greatest female Greek minister of foreign affairs with Vlach's origin. But, there is also the revolutionary village of Zagorichani. It is a famous Macedonian village, especially after the 1905 Andart slaughter. We mentioned and reminded of our friend Lefter Manche MD, who originates from Zagorichani and lives in Ottawa, Canada. He is a man of the world who with his knowledge, intellect, patriotic spirit and love toward his native land Macedonia has established the foundation "Dzidrovi Brothers" in memory of his brothers who had given their lives for Macedonia.

That part of Aegean Macedonia is abundant with many gorgeous places which must be seen. It looks like it was the village of Zeleniche which made great impression to us as one beautiful Macedonian area where Steve Pliakes originates from. He should be proud to be a Macedonian originating exactly from Zeleniche.

Panoramic view of Zeleniche
Панорана на Зелениче

Македонија било низ преданијата и легендите, низ трагите на камењата, градбите, археолошките предмети, папирусите и потоа, патеписците и историчарите или обичните смртници, ја доживуваат земјата како блиска, и се фасцинирани од нејзиното богатство и убавина, волшебност и гордост.

Бевме љубопитни повторно да го видиме селото. Овој пат поминавме кај селската црква и завртивме лево. Направивме кружно движење на северната страна на Зелениче и повторно се вративме на главниот пат каде што е лоциран хотелот. Влеговме во ресторанот каде љубезниот менаџер со своите соработници не пречека и ни приредија добредојде како на странци. Ние му објаснивме дека сме тука за да го видиме селото на Стив Пљакас и дека по негова препорака сме во овој ресторан и дека сакаме и го замолуваме да разговараме со главниот менаџер на хотелот. Момчето кое беше син на сопственикот на хотелот зборуваше англиски и ни рече дека сме добредојдени и нè нагости со убави пијалаци и специјалитети на куката. Потоа, со сопственикот кој беше мошне љубезен разговаравме на македонски јазик, а одвои и од своето скапоцено време да поразговараме за селото, за Стив, за повеќе прашања што не интересираа.

По богатиот ручек, се заблагодаривме на љубезноста на момчето, а потоа му ги поклонивме книгите со кои имавме проблем на граничниот премин, да му ги предаде на својот татко, да бидат во хотелот, со цел во Зелениче да оставиме спомен во чест и слава на ова македонско село кое е родно место на нашиот голем пријател Стив Пљакас.

Беше попладне кога сонцето се приближуваше кон планините на Запад, кога ние го напуштивме селото Зелениче, родното место на Стив Пљакас. Направивме уште еден круг низ селото, за да видиме како изгледа тоа во попладневните часови и се упативме по патот кој води кон Костур, а оттаму не чекаше патување кон родното место на Лили Пљакас, селото Желево.

Од Зелениче до Костур поминавме низ живописните падини на планината Вич, каде има

неколку села и тоа влашкото село Влахови, од каде потекнува коренот на голем број видни личности во грчкото општество, кои биле непријатели на македонскиот народ, како што беше министерката најголемата Гркинка од влашко потекло, Дора Бакујани. Но, таму, исто така, е и револуционерното село Загоричани, познато македонско село, особено по Андартскиот колеж во 1905 година. Таму го споменавме и се потсетивме за нашиот пријател д-р Лефтер Манче, кој потекнува од Загоричани, а живее во Отава, во Канада и е познат светски човек, кој поседува знаење, умеење, патриотски дух и љубов кон својата родна земја Македонија, и понесен од таа љубов и лојалност кон татковината ја формирал Фондацијата „Браќа Џидрови“, во спомен на неговите браќа кои ги дале своите животи за Македонија.

На тој дел од Егејска Македонија насекаде се протегаат многу прекрасни места што треба да се видат. Тоа што ние го видовме во селото Зелениче, ни остави голем впечаток на еден убав македонски крај од каде потекнува Стив Пљакас, кој треба да се гордее дека е Македонец и тоа токму од Зелениче.

Zelenice / Зелениче

Zeleniče / Зелениче

Zeleniče / Зелениче

Zeleniche / Зелениче

Македонска нација

113 YEARS HAVE PASSED SINCE THE BLOODY WEDDING IN ZELENICHE

WEDNESDAY, 15 NOVEMBER 2017

On November 13, 1904, during the wedding held in the Zeleniche village in Florina, the Greek Andartes killed 13 Macedonians. Among the victims were the bridegroom, his friends, two children, and the activist of the Macedonian Revolutionary Organization Pando Mechkarov, a total of 13 people. Since then 113 years have passed, but the Greek genocidal policy toward the Macedonian people has not changed. And today, the Macedonian people are requested to change its name, identity, history ...!?

The appearance of Greek troops in Macedonia dates back to the Ilinden uprising in 1903, but not with such systematics as in the post-Ilinden period. Under the direct leadership of the Greek government, the efforts of diplomacy, church, education and weapons were combined. During this period, the Greek armed action, richly financed by the state budget funds, was massive and acted with particular vigor in the southern parts of Macedonia.

Athens' goal was to impose Greek domination in Macedonia. The armed intervention, aimed at the Macedonian Revolutionary Organization, stemmed from the famous Megali idea, which envisaged the expansion of the Greek state to territories in which there was no Greek population, or if it had, it was in minimal numbers. After the island of Crete, Thessaly and Epirus, the territorial aspirations of the Greek state were directed towards Macedonia.

Germanos Karavangelis (1866-1935), a Patriarchal Metropolitan in Kostur (Castoria) (1900-1907), was especially active in the struggle against the Macedonian Revolutionary Organization. He maintained close ties with the Ottoman authorities and was one of the organizers of the first Greek troops for armed action in Macedonia.

From 1904 to 1908, using the good relations of Greece with Turkey, the church-educational propaganda was complemented by an even more intensive dispatch of armed troops that were wreaking havoc on the Macedonian villages, forcing the population that left the Greek Church to return under its authority and to declare itself Greek.

Encountering a resistance by the Macedonian Christian population, as well as by the troops of the Macedonian Revolutionary Organization, the Greek armed propaganda became genocidal in character to a part of the ethnic Macedonian population. Namely, anyone who did not want to be a member of the Greek Patriarchate, i.e. did not declare himself Greek, was a target of torture and subjected to ethnic purge regardless of whether it was Macedonian, Vlach or Albanian.

In fact, Greece tried with the help of the weapon to return the Macedonians within the Patriarchate, which would show the Greek character of Macedonia. In order to return all those who approached the Exarchate, where worship was

Македонска нација

ИЗМИНАА 113 ГОДИНИ ОД ЌРВАВАТА ЗЕЛЕНИЧКА СВАДБА

СРЕДА, 15 НОЕМВРИ 2017

На 13 ноември 1904 година, во текот на свадбата која се одржувале во леринското село Зелениче, грчките андарти убиле 13 Македонци. Меѓу жртвите се младоженецот, неговите пријатели, две деца, како и деецот на Македонската револуционерна организација Пандо Мечкаров, вкупно 13 лица. Оттогаш изминаа 113 години, но грчката геноцидна политика кон македонскиот народ не се изменила. И денес од македонскиот народ се бара промена на име, идентитет, историја...!?

Појавата на грчките чети во Македонија датира од пред Илинденското востание во 1903 година, но не со таква систематичност како во постилинденскиот период. Под непосредно раководство на грчката влада, биле здружени услубите на дипломатијата, црквата, просветата и оружјето. Во овој период грчката вооружена акција, богато финансирана од средствата на

државниот буџет, се одликувала со масовност и настапувала со особена жестина во јужните делови на Македонија.

Целта на Атина била да се наложи грчката доминација во Македонија. Вооружената интервенција, насочена кон Македонската револуционерна организација, произлегувала од познатата Мегали идеја, која предвидувала проширување на грчката држава кон територии во кои немало грчко население или доколку го имало, тоа било во минимални бројки. По островот Крит, Тесалија и Епир, територијални аспирации на грчката држава биле насочени кон Македонија.

Германос Каравангелис (1866 – 1935) кој е патријаршиски митрополит во Костур (1900–1907), бил особено активен во борбата против Македонската револуционерна организација. Одржувал блиски врски со османлиските власти и бил еден од организаторите на првите грчки чети за оружено дејствување во Македонија.

Од 1904 до 1908 година, користејќи ги добрите односи на Грција со Турција, црковно-просветната пропаганда се надополнува со уште поинтензивно испраќање вооружени чети што вршеле пустош по македонските села, принудувајќи го населението што ја напуштило Грчката црква пак да се врати под нејзина власт и да се декларира како грчко.

Наидувајќи на отпор кај македонско христијанско населението, како и на четите на Македонската револуционерна организација, грчката вооружена пропаганда добива геноциден карактер кон дел од етничкото македонско население. Имено секој кој не сакал да биде припадник на грчката патријаршија, односно не се декларира како Грк, бил цел на тортура и подложен на етничко чистење без разлика дали е тоа Македонец, Влак или Албанец.

Вусшност, Грција настојувала со помошта на оружјето да ги врати Македонците во рамките на

performed in Slavic language, Greek armed propaganda in addition to torture, terror, murdered those who did not declare themselves Greeks - patriarchists.

The first major attacks on the Greek armed troops against the Macedonians, with a final result - murder of the innocent Macedonian population, occurred in the autumn of 1904. It is the well-known attack on the village of Zeleniche district of Lerin (Florina) or known as the Bloody Wedding in Zeleniche,

On November 13, 1904, during the wedding held in the Zeleniche village in Lerin, the Greek Andartes killed 13 Macedonians. The reason was the revenge for the defeat of the founder of the Andartes' Movement Pavlos Melas, who committed suicide besieged by the Turkish army. Namely, the Greeks opted for revenge, believing that the Macedonians deceived the Turks, saying that it has been the troop of Mitre Vlaot.

The proposal to attack the village of Zeleniche came from Captain Evtimios Kaudis and was supported by his deputy Georgios Katehakis (Captain Rouvas), who had a detachment of 60 people who entered Macedonia on October 20, 1904 and settled in the village of Lehov. From there, on November 13, they headed towards the village of Zeleniche, where one resident of the village of Suljo of Turkish origin showed them the house where the wedding was held, in which the merchant Stefan Gatev organized a wedding of his son. Many of his relatives, friends and local Turks attended the wedding.

The Andartes attacked in the evening at 22:30 hrs. and started shooting all people in the house. At the same time, part of the troop shot those people who accidentally managed to escape. In the evening, the Greek Andartes killed 13 people. Among the 13 victims were: 1. Stefan Gotev - 44 years old - father of the bridegroom; 2. Grigor Gotev - 19 years old - bridegroom; 3. Dosi Stojnov - 38 years old; 4. Vladimir Stojnov - 13 years old; 5. Mihail Puchov - 32 years old; 6. Lambro Stoykov - 23 years old; 7. Pando Mechkarov - 35 years old activist of MRO; 8. Dori Almanov - 42 years old; 9. Argir Pandilov - Babata - 45 years old; 10. Maria Pandilova - 10 years old; 11. Lazar Kostavichin - 11 years old; 12. Dosta Lazova - 50 years old, and 13. Hussein Abdullah Kerim - 50 years old.

Elena Gotoveva from Zeleniche will later say: "This wedding was a folk wedding; there were no comits, no

comits at all. All were peaceful peasants. There was not a single Greek in our village. There were only few Greek houses that received money from the Greek bishop Germanos Karavangelis from Kastoria. The Greek Andartes did not kill us to fear and say that we are Greeks ... "

At that time, the member of the Macedonian Revolutionary Organization Georgi Pop Hristov was in Ekshi Su and learned about the attack on the village Zeleniche. He, together with other representatives of the MRO, decided to strengthen village militias and ordered all villages to be protected and to attack the Andartes' troops if they saw them.

However, the number of Greek troops increased rapidly, mostly with mercenaries from Crete. During 1905, 800 to 1000 people were acting in the Bitola vilayet, and the attacks continued to increase in the coming years. Only in the attacks of the village of Zagorichani on March 25, 1905, as well as during the attack on the second bloody wedding in the village of Nevoliani in October 1905, about 110 Macedonians were killed. Then the attacks also spread in all parts of southern and central Macedonia, where the Greek armed propaganda behaved more fiercely and aggressively towards the peaceful Macedonian village population.

Greece's attitude towards the Macedonian population has never changed. For decades, Macedonians have been exposed to threats, blackmail, terror, expulsions and committing ethnic genocide by Greece, but have never managed to break the Macedonian people.

113 years have passed since the bloody wedding in the Zeleniche village in Lerin, and the Macedonian issue remains open. As in the past, so today Athens requires the Macedonian people to change its name, identity, history... But does Athens think that the names of the victims of their genocidal politics can be forgotten? Certainly not! As long as the Macedonian people is not recognized by the Greeks, they will be permanently imprinted in their memory regardless of how much the history textbooks change, no matter how much the Macedonian monuments are destroyed under the dictation of the current politics.

Macedonian Nation

Патријаршијата, со што ќе се покажел грчкиот карактер на Македонија. За да се вратат сите оние кои пристапиле кон Егзархијата, каде се изведувало богослужба на славјански јазик, грчката вооружена пропаганда покрај измачувањата, теророт, вршела убиства врз оние кои не се декларираат како Грци - патријаршисти.

Првите поголеми напади на грчките вооружени чети врз Македонците, со крајен резултат – убиство на недолжно македонско население, се случиле уште во есента 1904 година. Тоа е добропознатиот напад на село Зелениче (Леринско) или попознат како Крвава зеленичка свадба,

На 13 ноември 1904 година, во текот на свадбата која се оддржувале во леринското село Зелениче, грчките андарти убиле 13 Македонци. Како причина се наведува одмаздата за поразот на одредот на основачот на движењето андаертското движење Павлос Мелас, кој се самоубил опколен од турскиот аскер. Имено Грците се одлучиле за одмазда, сметајќи дека Македонците ги измамиле Турците, наведувајќи дека тоа била четата на Митре Влаот.

Предлогот за да се нападне на селото Зелениче бил од капетанот Евтимииос Каудис, а бил поддржан од заменик Георгиос Катехакис (капетан Рувас), кој имал одред од 60 лица со кои влегле во Македонија на 20 октомври 1904 година и се сместиле во селото Лехово. Од таму, на 13 ноември, се упатиле кон селото Зелениче, каде што жител на селото Суљо со турско потекло им ја покажал куќата каде се оддржувала свадбата, во која трговецот Стефан Гатев го женел својот син. На самата свадба присуствувале голем број роднини, пријатели и локални Турци.

Андартите нападнале вечерта во 22:30 и почнале да пукаат по сите луѓе во куќата. Во исто време, дел од четата пукале по оние луѓе кои случајно успеале да избегаат надвор. Вечерта грчките андарти убиле 13 луѓе. Меѓу 13 – те жртви биле: 1. Стефан Гатев - 44 години - татко на младоженецот; 2. Григор Гатев - 19 години – младоженец; 3. Доси Стојнов - 38 години; 4. Владимир Стојнов - 13 години; 5. Михаил Пучов - 32 години; 6. Ламбро Стојков - 23 години; 7. Пандо Мечкаров - 35 години деец на МРО; 8. Дори Алманов - 42 години; 9. Аргир Пандилов - Бабата - 45 години; 10. Марија Пандилова - 10 години; 11. Лазар Коставичин - 11 години; 12. Доста Лазова - 50 години и 13. Хусеин Абдулах Керим - 50 години

Елена Готева од Зелениче подоцна ќе раскажува: "Оваа свадба беше народна свадба. На свадбата немаше комити, ниту еден комита. Сите беа мирни селани. Во нашето село немаше ниту еден Грк. Имаше само пат гркомански куќи, кои добиваа пари од грчкиот епископ Германос Каравангелис од Костур. Грчките андартти не убиваа за да се уплашиме и да кажеме дека сме Грци..."

Во тоа време членот на Македонската револуционерна организација Георги Поп Христов бил во Екши Су и дознал за нападот врз селото Зелениче. Тој, заедно со други претставници на МРО, решиле да ги зајакнат селските милиции и им наредиле на сите села да бидат заштитени и да ги напаѓаат андартските чети ако ги видат.

Меѓутоа, бројот на грчките чети набрзо се зголемил, најмногу со наемници од Крит. Во текот на 1905 година, во Битолскиот вилает дејствувале од 800 до 1000 души, а нападите продолжиле да се зголемуваат во наредните години. Само во нападите на село Загоричани на 25 март 1905 год, како и за време на нападот на втората крвава свадба во село Неволјани во октомври 1905 год., биле убиени околу 110 Македонци. Потоа нападите се прошириле и во сите делови на јужна и централна Македонија, каде грчката вооружена пропаганда се однесувала се пожестокито и поагресивно кон мирното македонско селско население.

Односот на Грција кон македонското население никогаш не се променил. Со децении Македонците биле изложени од страна на Грција на закани, уцени, терор, протерувања и вршење на етнички геноцид, но никогаш не успеале да го скршат македонскиот народ.

Изминаа 113 години од крвавата свадба во леринското село Зелениче, а македонското прашање сеуште останува отворено. Како и во минатото, така и денес Атина бара македонскиот народ да го смени името, идентитет, историја... Но дали мисли дека можат да се заборават имињата на жртвите на нивната геноцидна политика. Секако не! Се додека македонскиот народ не биде признат од Грците, тие вечно ќе бидат втиснати во нивната меморија без разлика колку и да се менуваат историските учебници, без разлика колку и да се уништуваат македонските споменици под диктат на актуелната политика.

Македонска нација

MHRMC - PRESS RELEASE

CANADIAN HUMAN RIGHTS ACTIVIST: REJECTED AT GREEK BORDER

BIL NIKOLOV

Macedonian Movement for Human Rights in Canada

July 31, 2002

Steve Pliakes, a well-known ethnic Macedonian activist from Canada, was turned back by Greek border officials at the border between the Republics of Macedonia and Greece. Mr. Pliakes attempted to cross the Bogorodica-Negocani (Niki) border crossing on July 6, 2002 to visit the land of his birth.

Greek border officials informed Mr. Pliakes his name was on that country's "Inadmissible List", although they could not explain why. Officials gave Mr. Pliakes an official document verifying that his name is registered on Greece's "Inadmissible List".

This is not the first time that Mr. Pliakes has been refused entry into Greece. The first time occurred in 1992 and since then he has been refused entry into Greece five times, including 1996 when he was part of the entourage travelling with the dance group "Makedonka" from Toronto. On that occasion, Mr. Pliakes's wife Lilly Pliakes was allowed to enter Greece with the dance troupe while he had to stay behind.

Mr. Pliakes was born June 2, 1940, in the village of Zeleniche (Sklithron in Greek), and in 1952 legally emigrated from Greece to Canada. Since then, he has been allowed to visit his birthplace only twice.

Mr. Pliakes believes he was put on Greece's blacklist right after becoming an activist for the rights of the ethnic Macedonians in Greece and elsewhere. Namely, in 1988 he became president of the United Macedonians Organization of Canada, an organization that espouses the ethnic, cultural and spiritual unity of all ethnic Macedonians, born in ethno-geographic Macedonia and their descendants. For the last two years Mr. Pliakes was also the president of the "St. Clement of Ohrid" Macedonian Orthodox Cathedral in Toronto.

Mr. Pliakes said, "Calling for the just treatment of the Macedonian minority in Greece should not be a crime. By this action, Greece has once again shown itself to be the antithesis of a democratic country where the open exchange of differing points of views is accepted and encouraged. This sort of high-handed conduct makes Greece a disgrace to the European Union."

The Macedonian Human Rights Movement of Canada has been active on human rights issues for Macedonians since 1986. It pursues its dual roles of advocacy and education throughout Canada and in the Balkans by, among other actions, highlighting cases of human rights abuse or wrong-doing against members of the Macedonian minorities in the countries of the Balkans.

КАНАДСКИ АКТИВИСТ ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА: ВРАТЕН ОД ГРЧКАТА ГРАНИЦА

БИЛ НИКОЛОВ
Македонско движење за човекови права на Канада
Јули 31, 2002

Стив Пљакас, добро познат етнички македонски активист од Канада, беше вратен од грчките погранични власти на границата меѓу Република Македонија и Грција. Господин Пљакас се обиде легално да ја премине границата на граничниот премин Богородица-Негочани (Ники), на 6 јули 2002 година за да ја посети родната земја.

Грчките погранични власти го информираа господин Пљакас дека неговото име е на „Листа на неприфатливи“ за таа земја, иако не можеа да објаснат зошто. Официјалните лица му вратија на господинот Пљакас официјален документ со кој се потврдува дека неговото име е внесено во „Листата на неприфатливи“. (Кликнете овде да го видите документот)

Ова не е прв пат на господин Пљакас да му се забрани влез во Грција. Првпат тоа се случи во 1992 година и оттогаш пет пати му е забранет влез во Грција, вклучувајќи ја и 1996 година, кога беше дел од придружбата на патувањето на фолклорното друштво „Македонка“ од Торонто. Во таа пригода, на Лили Пљакас, сопруга на господинот Пљакас, и беше дозволено да влезе во Грција со фолклорната група, додека тој мораше да остане.

Господин Пљакас е роден на 2 јуни 1940, во селото Зелениче (Склитрон на грчки јазик), а во 1952 година законски емигрирал од Грција во Канада. Оттогаш, нему му е дозволено да го посети своето родно место само двапати.

Господин Пљакас верува дека е ставен на црната листа на Грција веднаш по станувањето активист за правата на етничките Македонци во Грција и секаде на други места. Имено, во 1988 година тој стана претседател на Организацијата „Обединети Македонци“ од Канада, организација која се залага за етничко, културно и духовно единство на сите етнички Македонци родени во етногеографската Македонија и нивните потомци. Во последните две години, господин Пљакас беше и претседател на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто.

Господин Пљакас изјави: „Повикот за праведно постапување кон македонското малцинство во Грција не треба да биде кривично дело. Со ваквото однесување, Грција уште еднаш покажа дека е антитеза на демократска држава во која отворената размена на различни точки на гледишта е прифатена и охрабрувана. Овој вид на однесување ‘со крената рака’ ја прави Грција срам за Европската унија.“

Македонското движење за човекови права од Канада активно работи на прашањето за човековите права на Македонците од 1986 година. Тоа ја спроведува својата двојна улога на застапување и образование ширум Канада и на Балканот, меѓу другите активности, истакнувајќи случаи на злоупотреба на човековите права или прекршоци врз припадници на македонските малцинства во земјите на Балканот.

ZHELEVO - THE NATIVE PLACE OF LILLY PLIAKES

The aim of our journey throughout Aegean Macedonia was to visit, not only the village of Zeleniche, the native place of Steve Pliakes, but also the village of Zhelevo, the native place of Lilly Pliakes. The village of Zhelevo is located exactly between the municipalities of Lerin and Kostur, but on the western side. Therefore, from Zeleniche we headed straight to Kostur in order to get informed on its historical development and to see the gorgeous nature offered by this beautiful Macedonian city.

Kostur, the city of fur and leather industry is located on the peninsula which divides the Kostur Lake in two equally attractive halves. The one part of the city which is heightened on the peninsula and is mirrored over the one half, and the other part is mirrored in the other half of the lake. The houses are built in a sequence one over another and at night when you look at them from the lake coast; it looks like you see an enormous Christmas tree with thousands of lampions which are mirrored in the golden lake.

By its geographical position, with the fertile valley full of fruit trees, the shiny blue Kostur Lake and the cultural-historical monuments, Kostur is an important tourist, cultural and economic region, attractive in all seasons. Kostur is a nice place for living, for rest and recreation. Due to its favorable climate conditions, the clean and fresh air, its altitude and all natural beauties of Kostur Lake and its surrounding, the

restaurant and tourist businesses take increasingly significant place.

From the historical point of view, Kostur region is known in the ancient period as Arestida and it was located along the upper part of Bistrica River, and its capital Art was placed in the village of Rupishte. This is important to mention because it was the place of origin of the Macedonian dynasty Argeada that is the dynasty of the Macedonian king Philip, who moved later in Pella.

From the limnological point of view, it should be emphasized that Kostur Lake is a typical example of the lakes in the Aegean zone. It belongs to the group of desaret lakes, such as Ohrid and Prespa Lakes and it has all the features of that type of lakes: high temperature of the water during the summer period, wide coastal area with developed rich animal and vegetable world, characteristic configuration, specific appearance, unique climate conditions and interesting historical past.

When you are in Kostur and at the Coast of Kostur Lake you have a feeling that you are in Ohrid and Ohrid Lake, because Kostur resembles Ohrid by both its positioning and natural beauties. The nature has been very generous regarding the beauties of Kostur, which are unfortunately not exploited enough.

The city of Kostur is located on the south-western part of Macedonia, on the coast of Kostur Lake. Some educated people consider that the name was given after the rare animal

ЖЕЛЕВО - РОДНОТО МЕСТО НА ЛИЛИ ПЉАКАС

Нашето патување по Егејска Македонија беше со цел, покрај селото Зелениче, родното место на Стив Пљакас, да го посетиме и селото Желево, родното место на Лили Пљакас, селото Желево кое е на границата меѓу општините Лерин и Костур, но од западната страна. Затоа од Зелениче се упативме по патот право за Костур, со цел да се запознаеме со историскиот развој и раскошната природа што ја нуди овој убав македонски град.

Костур, градот на крзното и на кожарската индустрија се наоѓа на полуостровот што го дели Костурското Езеро на две подеднакво убави половини. Едниот дел од градот што се издигнува на полуостровот се огледува во едната, а другиот дел во другата половина на езерото. Куќите се извишуваат една над друга, па навечер, ако се гледа од брегот на езерото, сето тоа изгледа како некоја огромна новогодишна елка со илјадници лампиони кои се огледуваат во позлатеното езеро.

Со својата географска положба, со плодната котлина полна со овошки, со блескавото сино Костурско Езеро и културно-историските споменици, Костур претставува важен туристички, културен и стопански крај, привлечен во сите годишни времиња. Тој е прекрасен за живеење, за одмор и за рекреација. Поради добрите климатски услови: чистиот и свеж воздух, надморската височина и сите убавини што природата му ги подарила на Костурското

Езеро и неговата околина, угостителско-туристичкото стопанство од година во година зазема сè позначајно место.

Од историски аспект костурскиот крај бил познат во античкиот период како Арестидеа и се наоѓал по горното течение на реката Бистрица, а главн град бил Арт и се наоѓал во селото Рупиште. Ова е значајно да се спомене, бидејќи оттаму потекнува македонската династија Аргеади, на Филип Македонски, која подоцна се преселила во Пела.

Од лимнолошки аспект, пак, треба да се нагласи дека Костурското Езеро е типичен пример на езерата од егејската зона. Тоа спаѓа во групата на десаретските езера, како што се Охридското и Преспанското Езеро и ги има сите својства на езерата од овој тип: висока температура на водата во летниот период, широко крајбрежно подрачје во кое се развива буен животински и растителен свет, карактеристична конфигурација, својствен изглед, посебни климатски услови и интересно историско минато.

Кога човек е во Костур и на брегот на Костурското Езеро има чувство дека се наоѓа во Охрид и на Охридското Езеро, бидејќи Костур наликува на Охрид и по својата местоположба и по природните убавини. Тука природата подарила многу убавини кои, за жал, не се целосно искористени.

Инаку, градот Костур се наоѓа на југозападната точка на Македонија, на брегот на

castor which was bred in the area of Kostur Lake and which skin was used for manufacture of very nice and luxurious fur coats. There are also many churches in Kostur, well known basilicas and other historical and cultural monuments.

We made a tour around the city and the lake. We saw many shops for fur and fur products, which witnesses that the fur means life for Kostur. The pedestrians could hardly move along the narrow streets due to the heavy traffic which seemed like it challenged the visitors to see and feel the beauties of this lake city, a city which is beautiful in all seasons. After that we went to the eastern part of the city and we sat in the garden of a dissent restaurant located at the coast of the lake to rest for a while, to enjoy and admire the beauties of the city.

We were curious to get as more information as possible about the fur manufacturers in Kostur, the luxurious and expensive furs which hung in the numerous shops in the city, about the lake and the swans which complemented the beauty of the lake similar to Prespa Lake and we felt a desire to hear them speaking the Macedonian language in Kostur dialect.

However, we were short of time and we could not stay much longer. After the pleasant time spent in Kostur, we decided to go to Zhelevo, but this time from the other side, from the direction of Gramos to see that part of Aegean Macedonia where a large number of Macedonians lost their lives during the Civil War. We took the road to the legendary village of D'mbeni, the native village of numerous famous and recognized persons, among which is the donor and humanist Atanas Blizakoff. He lived in Gary, Indiana, in USA and he has established the largest Foundation for the Macedonian youth – students of the University "Sts. Cyril and Methodij" in Skopje. The author of this book is proud to underline that he is a lifelong member of this Foundation. My good friend of whom I am proud, the famous academician Antonie Shkopljev Doncho is also from D'mbeni. We are co-authors of four historical works about Macedonia.

The village of D'mbeni is located approximately 20 kilometers north-western of Kostur,

in the south armpits of the Lokvata and Vinjari Mountains, at altitude of around 1,000 meters. It is surrounded with mountains covered with lime stone, which leads us to conclude that it is a part of the western Macedonian mountain chain.

Regretfully, the Greek official authorities were persistently trying to wipe out the traces which reminded that Macedonia was an ancient Slavic country. They continually invent laws, decrees, rules, amendments ... After the Balkans Wars and the "Peace" Treaty of Bucharest followed by the division of Macedonia, all names of the populated places as well as the toponymes in the Aegean part of Macedonia were replaced with Hellenic (Greek). As a result of that government policy in November 1926, the village of D'mbeni was renamed into Dendrohorion.

The village of D'mbeni is within the area of Koreshta where in the past there were 34 villages spread all over the eastern and western sides of Bistrica River. All villages in Koreshta are exclusively Macedonian, except one from which in the turbulent years, its Macedonian population was completely expelled and Albanians – Muslims were inhabited.

D'beni has never lost its Macedonian spirit and mark, although it was constantly enslaved by foreigners. For centuries its population has carried on its fighting spirit and love toward its native land and ancestors' fireplaces, which was constantly attracting the Macedonians which were dispersed all over the world. Thanks to it, the population of this part of Aegean Macedonia has eternally remained faithful to the fighting revolutionary and patriotic traditions.

The wide asphalt road which runs up to the hill on the northern side of Kostur, only about 10 kilometers, more precisely from the road which splits for the village of Kostur, continues toward Gabresh, Drenoveni and other villages. These are Macedonian villages, but the most of their inhabitants have emigrated after the Civil War. Today only you can see in those places are the high walls of the houses with broken windows and without roofs. This view causes sorrow, fear and horror. We stopped by the road and watched

Костурското Езеро. Некои учени луѓе мислат дека името дошло од реткото животно кастор што се одгледувало во Костурското Езеро и од чија кожа се правеле многу убави и раскошни бунди. Исто така, во Костур има многу цркви, познати базилики и други споменици од историјата и културата.

Направивме круг околу градот и езерото. Видовме многу дуќани за крзно и крзнени производи, а крзното е животот на Костур. По тесните улици пешаците тешко се движеа поради густотот сообраќај, кој како да им пркосеше на гостите да ги видат и доживеат убавините на овој езерски град, град кој е убав во сите годишни времиња. Потоа, се упативме кон источниот дел на градот и на самиот брег на езерото, во летната бавча на еден пристоеен ресторан, седнавме да се одмориме, да уживаме и да се восхитуваме на убавините на градот.

Бевме љубопитни да видиме и да разбереме нешто повеќе за костурските курчии, за раскошните и скапи крзна што висеа во безбројните дуќани во градот, за езерото и лебедите кои ја дополнуваа убавината на езерската шир, слично како на Преспанското Езеро, сакавме да слушнеме како тие зборуваат македонски јазик на костурски дијалект.

Но времето не ни дозволуваше повеќе да се задржуваме и по пријатно поминатото време во Костур се упативме кон Желево, но овој пат од другата страна, од кај Грамос за да го видиме и тој дел на Егејска Македонија каде што загинале голем број Македонци во текот на Граѓанската војна. Појдовме по патот за легендарното село Д'мбени, родното село на голем број познати и признати од дамина до денес, меѓу кои и донаторот и хуманист Атанас Близнаков. Тој живееше во Гери, Индијана во САД и ја формираше најголемата Фондација за македонската младина – студентите на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје, на која Фондација, со гордост авторот на овие редови потенцира дека, е постојан (доживотен) член. Исто така, од Д'мбени е мојот голем пријател со кого се гордеам, познатиот академик Антоније Шокљев Дончо, со кого сме автори на четири историски дела за Македонија.

Селото Д'мбени се наоѓа дваесеттина километри северозападно од Костур, во јужните пазуви на планината Локвата и Вињари, на надморска височина од околу илјада метри. Оградено е со планини покриени со варовит камен, поради што се смета дека се дел од западниот македонски планински синцир.

За жал, грчките официјални власти отсекогаш настојувале да ги избришат трагите што потсетуваат дека Македонија почива на античко-словенската земја. Постојано измислуваат закони, декрети, правила, амандмани... По балканските војни и Букурешкиот „мировен“ договор и поделбата на Македонија, сите имиња на населените места и топоними во егејскиот дел на Македонија ги заменија со елински (грчки). Како резултат на тој акт на таа влада од ноември 1926 година, селото Д'мбени беше преименувано во Дендрохорион.

Селото Д'мбени влегува во состав на реонот Корештата во кој во минатото имало 34 села распослани по источната и западната страна на реката Бистрица. Сите села во Корештата се исклучително македонски, освен едно од кое во немирните години неговото македонско население било сосема иселено, а на нивно место биле населени Албанци муслимани.

Д'мбени никогаш не го загубило македонскиот дух и белег, иако постојано било под туѓинско ропство. Неговото население со векови го пренесувало борбениот дух и љубовта кон родната земја и дедовските огништа, чиј магнетизам постојано ги привлекувал Македонците распрснати по светот. Благодарение на тоа, населението од овој дел на Егејска Македонија до крај им остана верно на борбени-те револуционерни и патриотски традиции.

Широкиот асфалтен пат што се искачува по ридот на северната страна на Костур, на само десетина километри, поточно откај патот што се дели за селото Д'мбени, продолжува кон Габреш, Дреновени и други села. Тие се македонски села, меѓутоа, најголем број од жителите се иселиле по Граѓанската војна. Сега тие се места каде се гледаат високите сидови на куќите со искршени прозорци и без покрив. Се јавува глетка што одава тага, страв и ужас.

A street in Zhelevo
Улица во Желево

A street in Zhelevo
Улица во Желево

A church in Zhelevo
Цеква во Желево

A wedding in Zhelevo
Свадба во Желево

the houses with open drawers and broken balconies which were grieving for their owners. That sad image causes a thrill in the passerby and all he wants is to forget it as soon as possible. We felt there like the open windows were greeting us and telling that in the past there was a life, and the walls of the old Macedonian houses were crying together with the ruins and the roaring of the river which echoed in the wilderness in order to remind us of the wars waged on Gramos.

From the village of Gabresh, the native village of many famous and recognized businessmen like Steve Stavro, John Bitoff, Kosta Nikoff and many others, where we set our eyes on the valley, we took the road to Zhelevo, the native place of Lilly Pliakes.

The village of Zhelevo is pure Macedonian village, which is located on the edge of Lerin – Kostur municipality, but it belongs administratively to Kostur. It is one of the largest villages in this region. Zhelevo is located at the foot of Bigla Mountain and it is positioned at an altitude of about 1,000 meters. It has been from the beginning a pure Macedonian settlement. However, due to political and economic reasons after the Ilinden rebellion and the World War I, especially after the defeat of the Democratic Army of Greece in the Civil War, many inhabitants of Zhelevo had moved to the overseas countries, Canada, USA and Australia as well as to other European countries.

It should be noted that the zhelevci were active after they arrived in Canada. According to the written documents, in 1907 they formed a beneficial association "Zhelevo" in Toronto. The current auxiliary brotherhood "Zhelevo", however, was formed on October 1, 1921. It has developed a number activities including that in 1928 was initiated construction of the well-known Zhelevo Home. In 1929 it was created youth association named "Motherland". The "Zhelevo home" was re-initiated in 1946 and on 26 August the same year a land was bought. House officially opened on 10 July 1948. The House owns land for cottages, golf courts and other property.

It is interesting to note that "Zhelevo Home" was held meeting, which decided to build a

Macedonian Orthodox Church "St. Kliment Ohridski" in Toronto. The first president of the first Macedonian church in Canada was Spiro Sander from Zhelevo.

When we speak about the village of Zhelevo, it should be emphasized that it is a picturesque mountainous village located on the road Lerin – Kostur. There, the Bigla Mountain, above the village, is the well of Bistrica River which cuts the area of Koreshta and it flows in Thessalonica Bay. It is a mountain river with small waterfalls and trout, which water is utilized for irrigation of the green and succulent meadows and fertile fields on the both sides of the mountain foot.

At the entrance of the village we noticed a sign which indicated the name of the village Andartikon, written both in Greek and Latin alphabets. However, Zhelevo is a large Macedonian village and autonomous municipality in Lerin District. It is spread out behind the road which runs from Kostur to Prespa and with another leg toward Lerin. According to the legend, the old village was located even higher on the mountain at the place called Lazina. This village is very old and it is mentioned in the oldest Turkish documents. It has been Macedonian village from the beginning and it has not undergone any changes until today.

According to the Bulgarian documents, Zhelevo was mentioned as a settlement populated by approximately 1,200 inhabitants and more than 250 houses. It had the largest number of inhabitants in 1913 (1,415 inhabitants), and then the number started to decrease, that is around 1,000 inhabitants in 1940, 605 inhabitants in 1961 and 418 inhabitants in 1971. According to the local people, there are approximately 400 inhabitants living in the village today.

The number of inhabitants shows a decrease due to the massive emigration in the period between the two World Wars when lot of families had moved to Bitola, the village of Porodin, to Bulgaria as well as to the overseas countries. During the Civil War approximately 200 families had left the village which moved mainly in former Yugoslavia and the Eastern European countries. The inhabitants of Zhelevo had mainly moved to

Застанавме на патот и ги гледавме куќите во кои зјаеја отворени долапи и искршени балкони кои тагуваат за своите стопани. Од таа тажна слика на минувачот му се крева косата и посакува што побргу да ја заборави, да исчезне. Таму чувствувавме како отворените прозорци да нè поздравуваат и ни кажуваат дека во минатото овде имало живот, а сидовите од старите македонски куќи плачеа заедно со урнатините и со бучењето на реката што одсвонуваше во дивината за да нè потсетат на војните на Грамос.

Од селото Габреш, од каде има бројни познати и признати бизнисмени како Стив Ставро, Џон Битов, Коста Ников и многу други, долго ја гледавме долината, потоа појдовме по патот кој води кон Желево, родното место на Лили Пљакас.

Селото Желево е чисто македонско село, кое е лоцирано на границата на Леринско-костурската општина, припаѓајќи административно кон Костур. Тоа е едно од најголемите села на овие простори. Желево е сместено во подножјето на планината Бигла и се наоѓа на надморска височина од околу илјада метри. Тоа отсекогаш било чисто македонска населба. Меѓутоа, поради политичките и економските причини, голем број желевци се преселиле во прекуокеанските земји, Канада, Соединетите Американски Држави и Австралија и други европски земји по Илинденското востание и Првата светска војна, но особено по поразот на Демократската армија на Грција во Граѓанската војна.

Желево е живописно планинско село сместено на патот Лерин-Костур. Таму, во планината Бигла, над селото, извира реката Бистрица што ја сече областа Корешта и се влева во Солунскиот Залив. Тоа е планинска река со мали водопади и пастрмки, чија вода се користи за наводнување на зелените и сочни ливади и плодните ниви од двете страни во подножјето на планината.

На влезот на селото се сретнавме со таблата на која на грчки јазик на латиница пишува Андартикон. Инаку, Желево е големо македонско село и самостојна општина на Лерин-

скиот округ. Расположено е покрај самиот пат што води од Костур за Преспа и другиот крак кон Лерин. Според легендата старото село се наоѓало уште повисоко на планината во местноста Лазина. Селото е многу старо и се споменува во најстарите турски документи. Тоа отсекогаш било македонско и до денеска не претрпело никакви измени..

Според бугарски документи Желево се споменува како населба со околу 1. 200 жители и со повеќе од 250 куќи. Најбројно било во 1913 година со 1415 жители, за потоа тој број да почне да се намалува, во 1940 да дојде на околу илјада, во 1961 година имало само 605 жители, а во 1971 година 418 жители. Според кажувањата на мештаните, денес во селото живеат околу 400 жители.

Бројот на жителите покажува намалување поради големата емиграција меѓу двете светски војни кога повеќе семејства се иселиле во Битола, село Породин, во Бугарија и во прекуокеанските земји. Во текот на Граѓанската војна селото го напуштиле околу 200 семејства кои се прибрале, главно, во поранешна Југославија и во источно-европските земји. Желевци се иселиле, претежно во Канада, во Торонто, каде има голема желевска колонија.

Желево е село од збиен тип со типични македонски куќи на кои висат пространи балкони. Тоа наликува на другите македонски села од леринско-костурскиот дел, како што се: Ошчи-ма, Руља, Бесфина, Брезница, Смордеш, Габреш, Поздивиште, Д'мбени, или наликува на селата од другата страна на Превал кон Преспа.

Според старите преданија, селото Желево го добило своето име од зборот „жилево“. Поточно, на местото каде постоело старото село високо се издигале огромни стебла кои пуштале долги и големи жили. Од зборот жила, селото го завикале Жилево, за потоа да се замени во Желево. Но, тоа е само легенда. Вистината е дека луѓето од Желево и од целиот тој крај на Егејска Македонија ги ширеле своите жили по целиот свет и дека низ нивните жили тече македонска крв.

Вредните раце на желевци ги изградиле двете селски цркви: старата црква „Свети

Canada, especially to Toronto, where there is a large Zhelevo colony.

Zhelevo is a village of dense type with typical Macedonian houses and spacious balconies. It is similar to the other Macedonian villages from the regions of Lerin and Kostur, such as: Oshchima, Rulja, Besfina, Breznica, Smrdesh, Gabresh, Pozdivishte, D'mbeni, or it looks like the villages from the other side of Preval toward Prespa.

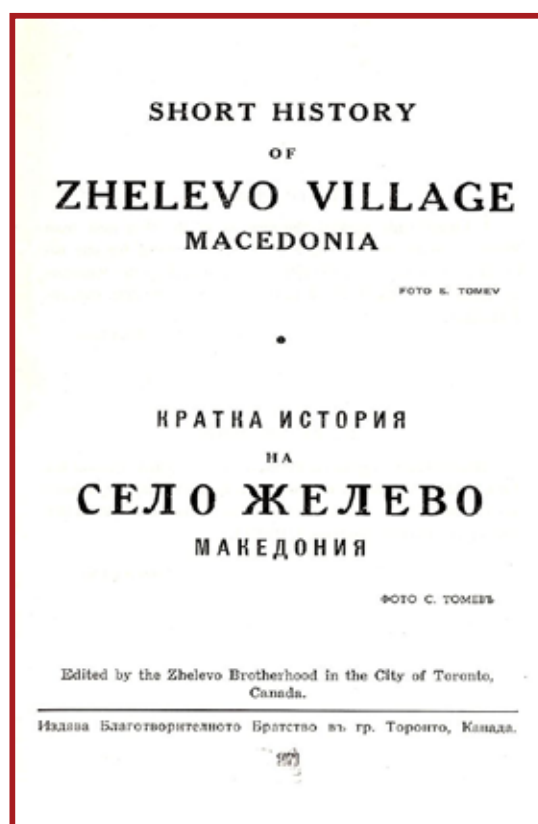
According to the old traditions, the village of Zhelevo has gotten its name after the word "zhilevo". More precisely, on the spot where the old village existed, there were high and large trees with long and big roots ("zhili" in Macedonian). Based on the word "zhila", the village was called Zhilevo, and then replaced by Zhelevo. But, it is only a legend. The truth is that the people from Zhelevo and from that entire region of Aegean Macedonia have spread their roots all over the world and that Macedonian blood is circulating through their veins (vein = zhila)

The hard-working hands of Zhelevo inhabitants had built the two village churches: the old "St. Nicholas", dating from 1713, and "St. Atanas", which is built more recently and which walls are painted with picturesque frescoes by the diligent hands of the fresco painter – the artisan Gjorgji and his son Nikola from Lazaropole. We visited Zhelevo in the afternoon and saw all the beauties of the village. We also talked to a number of inhabitants, among which was a couple from Zhelevo who live in Toronto. The meeting was really warm-hearted, Macedonian-style, and it was held in one of the three restaurants on the road.

On this occasion we should emphasize that Zhelevo is the native place of numerous famous emigrants, especially in Toronto, among which the first Macedonian who has graduated in Toronto, is the painter Foto Tomev, to whom the author of this book has devoted special texts. In Zhelevo was also born the first President of the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto, the well known Spiso Sanders, as well as his son Jimmy Sander, who was the first President of the national organization "United Macedonians" in Toronto.

We left Zhelevo in silence and headed to Lerin. We reached the ridge of the mountain where the ski center "Bigla" is located. From there we could watch the new windmills placed on the hill above the village Psoderi. Then we stopped at one plateau from which we could see a large part of Lerin, the village of Armensko, a part of Pelagonia and several villages put in a row along the road from Lerin to Voden and Thessalonica. There we enjoyed the beauties which were a gift of the Mother Nature, and recalled the narratives about komitas (solgers) who had shed their blood for Macedonia, somewhere on Bigla Mountain, betrayed by the priest Stavros from the village of Psoderi.

At those moments we wanted to forget the ugly historical truths and everything bad that was made to the Macedonian Orthodox people from the Aegean Macedonia, in hope that it will not happen again. We prayed to God to be just and to help the tormented Macedonian people from God's Aegean Macedonia to enjoy all the human rights, obligations and benefits prescribed in the UN declarations.

Никола“, што датира од 1713 година и „Свети Атанас“, што е изграден во поново време, и на чии сидови се насликани живописни фрески од вредните раце на фрескописецот – мајстор Ѓорѓи и неговиот син Никола од Лазарополе. Ние го посетивме Желево попладне и ги видовме сите убавини на селото, а разговаравме и со повеќе жители, меѓу кои и еден брачен пар од Желево кој живее во Торонто. Средбата беше навистина срдечна, македонска, а се одржа во една од трите кафеани на патот.

Во оваа пригода треба да се нагласи дека од Желево потекнуваат бројни познати исељеници, особено во Торонто, меѓу кои, првиот Македонец кој завршил факултет во Торонто, ликовниот уметник Фото Томев, за кој авторот на овие редови има посветено посебни текстови. Исто така, во Желево беше роден првиот претседател на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто, познатиот Спиро Сандерс, како и неговиот син Џими Сандерс, кој беше првиот претседател на националната организација „Обединети Македонци“ во Торонто.

Молчешкум го напуштивме Желево и се упативме кон Лерин. Стасавме до планинскиот превој, каде се наоѓа скијачкиот центар „Бигла“, од каде ги гледавме новите ветерници на ридот над селото Псодеери. Потоа застанавме на една ширинка од каде што се гледаше голем дел од Лерин, селото Арменско, дел од Пелагонија и неколку села што се нанижани на патот што води од Лерин кон Воден и Солун. Тука, се насладувавме на убавините што Мајката природа ги дарила, но се потсетивме и на раскажувањата за комитите кои ја пролеале крвта за Македонија некаде на планината Бигла, предадени од попот Ставрос од селото Псодеери.

Во тие мигови, сакавме да ги заборавиме лошите историски вистини и сè лошо што му е направено на македонскиот православен народ од Егејот, со надеж дека тоа нема да се повтори. Го помоливме Бога да биде праведен и да му помогне на напатениот македонски народ од Господовата Егејска Македонија да ги ужива сите човечки права, обврски и благодети пропишани со декларациите на Обединетите нации.

Zhelevo / Желево

On the road to Zhelevo / На патот кон Желево

Zhelevo in the past / Желево во минатото

Zhelevo today / Желево денес

The church in Zhelevo / Црквата во Желево

DEMOCRATIC CANADA – THE SECOND COUNTRY

CANADA - THE COUNTRY OF PROSPERITY
IMMIGRATION TO CANADA AS A DESTINY
NEWMARKET – THE LIVING AND BUSINESS PLACE

ДЕМОКРАТСКА КАНАДА – ВТОРАТА ТАТКОВИНА

КАНАДА – ЗЕМЈА НА ПРОСПЕРИТЕТОТ
ИСЕЛУВАЊЕТО ВО КАНАДА КАКО СУДБИНА
ЊУМАРКЕТ - МЕСТОТО НА ЖИВЕЕЊЕ И НА БИЗНИСОТ

CANADA-THE COUNTRY OF PROSPERITY

According to the words of Steve Pliakes who is a proud Canadian of Macedonian descend, Canada is the “land of the future”. It is a country with a population of about thirty million people, mainly from English and French origin. However, there are over one hundred other nationalities, including about 150,000 Macedonians from all parts of Macedonia. It consists of the following 10 regions, or provinces: Alberta, British Columbia, Quebec, Manitoba, New Scotland, New Brunswick, Newfoundland, Ontario, Prince Edward Island and Saskatchewan; and two independent territories: Yukon and the North-West region on the Arctic (French) Archipelago. Official languages are English and French. Members of various nationalities speak their native languages and have their own schools, churches, and associations...

The capital city is Ottawa with a population of about 800,000. It is located in Ontario, and it is a home for other big and important metropolises such as: Montreal, Toronto, Vancouver, Edmonton, Hamilton, Winnipeg, Quebec, Calgary, Halifax, Windsor, and others. Canada has a continental climate, sub-arctic in the south and polar in the north. The best known rivers are the St. Lawrence, McKenzie and Nelson River. Of the lakes we know the Upper Lake, Huron, Erie, Ontario, Winnipeg, and others. The best known mountains are the Rocky Mountains, which stretch across the western part of Canada.

Before the arrival of the Europeans, Canada was populated mainly with Iroquois Indians and Eskimos. It is believed that the Normans arrived, for the first time, in the 11th century. However, it is believed that Giovanni Cobato, an Italian sailor working for England, first discovered the east coasts and the Labrador Peninsula in 1497. The first immigrants from Europe were the French, who founded Quebec in 1608, led by Samuel Shaplen. In 1620 Canada was known as “New France”. In the abovementioned year they founded a special company in order to colonize the new land and to exploit its enormous natural resources.

During the 17th century the English colonists also arrived in Canada. They also fought with the Iroquois and slowly conquered territories expanding towards the west. At the beginning of the 18th century, the French-English war in Europe caused certain conflicts in Canada as well. As the conquest policy in Europe, led by Lui XIV, somehow neglected Canada, the dominance began shifting from the French to the English. During the war for the Spanish inheritance the English managed to take over some territories. With the Utrahtisk Peace Agreement in 1713 they were acknowledged the right to the territories around Hudson Bay. During the seven-year long war, the English conquered the entire territory of Canada and it was granted to them by the Paris Peace Contract in 1763. During the 19th century there was a great migration and expansion of the colonists towards the west,

КАНАДА-ЗЕМЈА НА ПРОСПЕРИТЕТОТ

Според зборовите на Стив Пљас кој е горд дека е Канаѓанец од македонско потекло, Канада е земјата на иднината. Таа е држава во која живеат триесетина милиони жители, главно, од англиско и француско потекло, а има и повеќе од сто други националности, меѓу кои и околу 150.000 Македонци од трите дела на Македонија. Таа е составена од 10 покраини (провинции): Алберта, Британска Колумбија, Квебек, Манитоба, Нова Шкотска, Њу Брансвик, Њуфаундленд, Онтарио, островот Принц Едвардс и Саскачеван; потоа од две самостојни територии – Јукон и Северозападната област на Арктичкиот (Францускиот) архипелаг. Службени јазици во Канада се англискиот и францускиот јазик. Припадниците на сите народи што живеат овде го зборуваат мајчиниот јазик, имаат свои училишта, цркви, друштва...

Главен град е Отава со околу 800.000 жители и се наоѓа во Онтарио, а поголеми важни метрополи се: Монреал, Торонто, Ванкувер, Едмонтон, Хамилтон, Винипек, Квебек, Калгари, Халифакс, Виндзор и други. Во Канада владее континентална клима, на југ на државата климата е субарктичка а на север таа е поларна. Најпознати реки се Сент Лоренц, Мекензи и Нелсон, а од езерата: Горно Езеро, Хјурон, Ири, Онтарио, Винипек и други, додека најпознати планини се Карпестите Планини што се протегаат на западниот дел на Канада.

Пред доаѓањето на Европејците, Канада била населена, главно, со индијанските

племиња Ирокези и со Ескимите. Се претпоставува дека во XI век за првпат дошле Норманите. Меѓутоа, се смета дека во 1497 година, прво се откриени источните брегови и полуостровот Лабрадор од Џовани Кобато, италијански морепловец во служба на Англија. Први доселеници од Европа биле Французите, кои во 1608 година, под водство на Самуел Шаплен го основале Квебек. Во 1620 година, Канада го добила името „Нова Франција“. Истата година била формирана засебна компанија со задача да се колонизира новата земја и да се користат нејзините големи богатства.

Во текот на XVII век се доселиле и англиски колонисти кои, исто така, воделе борби против Ирокезите и постепено освојувале простори и се проширувале кон запад. Во почетокот на XVIII век, Француско-англиската војна во Европа предизвикала судир и во Канада. Бидејќи освојувачката политика во Европа, водена од Луј XIV, ја запоставила грижата за Канада, превласта почнала да преоѓа од Французите на Англичаните. Во текот на војните за шпанското наследство, Англичаните успеале да освојат еден нејзин дел и со Утрахтискиот мир во 1713 година, им е признато правото на областите околу Хадсоновиот Залив. Во текот на седумгодишната војна, Англичаните ја освоиле цела Канада и таа им припаднала со Парискиот мировен договор од 1763 година. Во текот на XIX век се вршело големо населување и ширење на колонистите кон запад, што во 1867 година резултирало со

which led to formation of the Canadian confederation with the status of a dominion in 1867.

Steve Pliakes as a man of the Canadian business and progress says: *"Till the end of the 19th century Canada was an agricultural and cattle breeding country whose basic wealth consisted of forests and huge areas of land growing the renowned Canadian wheat which is exported. Farming dominated in this economic structure, as was the case in USA. However, industry began developing towards the end of the 19th century. Excellent conditions for industrial development enabled this significant commercial branch to develop tremendously. Hence, presently Canada is an industrial and agricultural global power in which foreign capital particularly that of USA has a huge influence. Canada possesses great water energy resources and highly developed food, metal, automobile, timber, leather, and chemical industry, oil refinery, and other branches. It also has highly developed agriculture, hunting, and fishing. After Russia it is second in the world in its wealth of coniferous forests. It also has highly developed railway, automobile, air, lake, and road transport."*

Today Canada is considered a world example of multicultural society. Since the Second World War in this democratic and multinational country there have been many significant cultural and economic changes. This meant great transformation in

its ethnic structure. It was the first country in the world to officially recognize the multicultural diversity and to support the constant and consistent non-discriminatory policy. Hence, they declared multi-culture as the policy of the Canadian government. This means that every person has the right to free conscience, religion, opinion, expression, peaceful gathering and socializing, freedom to nurture their own culture, propagandize and practice their own religion, and use their own mother tongue.

The legislation and the multicultural policy of Canada is especially tolerant towards all national church communities, including the Macedonian Orthodox Church. The Macedonian church communities have become real bridges for comprehensive advancement of the relations between the Macedonians and other nationalities living in Canada", states Steve Pliakes.

Therefore, Canada is often referred to as the "Promised Land" for Macedonians, especially from the Aegean part of Macedonia, who enjoy every human right in Canada. On the other hand, in their own country, they are treated as foreigners; they are denied their national identity; they are subject to assimilation, denationalization and systematic extermination from their own land. It is this reason that Macedonians in Canada rightfully and proudly sing the hymn "O, Canada..."

формирање на Канадската конфедерација со статус на доминион.

Стив Пљакас како човек од канадскиот бизнис и прогрес вели: „Сè до крајот на XIX век, Канада била земјоделско-сточарска земја, чие основно богајство се состоело од шуми и огромни комплекси земја засеана со прочуената канадска пченица која се извезувала. Во тоа време економската структура преовладувало фармерството, како што било случајот во Соединетите Американски Држави. Меѓутоа, при крајот на XIX век почнува развојот на индустријата. Извонредните услови за индустриски развој ја доведуваат оваа значајна стопанска гранка на завидно ниво. Така, денес Канада е индустриска и земјоделска светска сила, во која странскиот капитал, особено од Соединетите Американски Држави, има големо влијание. Канада поседува огромно богајство во водена енергија, а развиени се: прехранбената, металната, автомобилската, дрвната, кожарската и хемиската индустрија, рафинирањето на нафта и други гранки. Исто така, развиени се и земјоделството, ловот и риболовот. Таа е втора земја во светот (по Русија) по богајство на чешинарски шуми, а има досигнаето висок степен на развој на железничкиот, автомобилскиот, воздушниот, езерскиот и речниот сообраќај.

Денес, Канада се смета за светски пример на мултикултурно општество. Од Втората светска војна во оваа демократска и многунационална земја се одвиваат значајни социјал-

ни, културни и економски преобразби, а со тоа имаа доживува и голема трансформација во нејзиниот етнички состав. Канада е прва земја во светот која официјално го признава мултикултурниот мозаик и ја продолжува континуираната и доследна недискриминаторска политика, а со тоа мултикултурата се прогласи за политика на Владата на Канада, каде што секој има право на слобода на свеста, верата, мислата, изразувањето, мирното собирање и дружење, негување на сопствената култура, пројажирање и применување на сопствената религија и употреба на мајчиниот јазик.

Законодавството и мултикултурната политика на Канада се особено толерантни кон сите национални верски заедници, вклучувајќи ја и Македонската православна црква. Македонските црковни општини стануваат секогаш повеќе висшестепени мостови за сестрано зближување на македонскиот народ и друштвото националноста што живеат во Канада, констатира Стив Пљакас.

Затоа, често се вели дека Канада е „ветената земја“ и за Македонците, особено од егејскиот дел на Македонија, кои во Канада ги уживаат сите човечки права. Додека во својата родна земја тие се туѓинци; им се оспорува националниот идентитет, врз нив се врши асимилација, денационализација и систематско истребување од родната грутка. Затоа, со право и со гордост Македонците во Канада ја пеат химната „О, Канада...“.

Toronto / Торонто

Niagara / Ниагара

Montreal / Монтрeал

Vancouver / Ванкувер

IMMIGRATION TO CANADA AS A DESTINY

In the publication “The Macedonians in USA and Canada”, “Makedonska iskra”, Skopje, 2002, 1-380 (in Macedonian and English) by the author of this text, it is said that the Macedonian migration basically coincided with developments in the Balkans and it depended, even more, on the developments in Macedonia. As a result, the rate of moving away and going abroad to earn a living was conditioned, above all, by difficult economic hardships, and in very few cases of national and political character. The miserable, difficult, and often impossible conditions of living and the constant struggle for survival forced many Macedonians to opt, among other things, for leaving their own country in order to settle somewhere else.

The process of going abroad to earn a living and moving away from Macedonia to the United States and Canada respectively was characteristic of the traditional migration areas: regions of Lerin, Bitola, Prespa, Kostur, Ohrid, Voden, Prilep, Struga, Solun, Tetovo and other parts of Macedonia.

The immigration waves from these parts increased after the 1903 Ilinden Uprising, but they became more intense after the Balkan Wars and the First World War, which, instead of bringing liberation from the five-century old slavery, led to the triple partition, oppression, assimilation, denationalization and physical destruction of the Macedonian identity and culture. All this was done by Macedonia's just liberated neighbours: Bulgaria, Kingdom of Yugoslavia, Greece and Albania.

What happened in the previous period during several centuries and what happened after the First World War led, for a relatively short period, to great migration movements and ethnic changes in certain parts of Macedonia that had disastrous consequences for the Macedonian population.

Consequently, according to a report dated May 13, 1949 of the UN Special Committee for the Balkans, 232,000 Macedonians from Aegean Macedonia, including the families of Steve and Lilly Pliakes moved away, and the Greek authorities populated and colonized Aegean Macedonia with refugees from Asia Minor in their place.

The period after 1960 was also specific. As a result of the opening of SFR Yugoslavia to the world and its inclusion in the international division of labor, along with the creation of an urban population in cities and liberalization of the policy of going to work abroad, many workers and intellectuals from the former SR Macedonia moved away and settled in North America. Immigration waves from Macedonia to all corners of the world continue even today, but the intensity varies depending on the economic and political moments in Macedonia, the Balkans, and globally.

Some more realistic estimates indicate that, from the mid 19th century to the present, more than one million Macedonians from all parts of Macedonia have moved to different countries.

ИСЕЛУВАЊЕТО ВО КАНДАДА КАКО СУДБИНА

Во публикацијата „Македонците во Соединетите Американски Држави и Канада“, „Македонска искра, 2002, 1- 380 (на македонски и на англиски јазик, од авторот на овие редови се вели дека развојниот пат на македонското иселеништво во основа се совпаѓал со развојот на настаните на Балканот и уште повеќе во зависност од тоа како се движеле настаните околу Македонија. Како резултат на тоа преселничките печалбарски движења на Македонците и нивниот интензитет биле условени, пред сè, од тешките економски услови за живеење и работа, а во многу помалку случаи и од причини што имаат национално-политички карактер. Тешките, лоши, често и невозможни услови за живеење и постојаната борба за опстанок присилиле голем број Македонци да се определат, покрај другото, и за печалбарството.

Печалбарството, односно преселувањето од Македонија во Соединетите Американски Држави и Канада било карактеристично за традиционално иселеничките краишта: Леринско, Битолско, Преспанско, Костурско, Охридско, Воденско, Прилепско, Струшко, Солунско, Тетовско и други делови на Македонија.

Иселеничките движења од овие краишта се засилиле по Илинденското востание во 1903 година, а особено иселувањето било изразено по балканските војни и по Првата светска војна, кои наместо слобода од петвековното ропство, на Македонците им донеле

тројна поделба, угнетување, асимилација, денационализација и физичко уништување, што ги спроведувале порано ослободените соседи, Бугарија, Кралството Југославија, Грција и Албанија.

Она што се случувало во минатото во период од неколку векови, по Првата светска војна, за релативно кратко време во одделни делови на Македонија настанале крупни миграциски движења и етнички измени кои имале катастрофални последици за македонското население.

Така, според Специјалната комисија на Обединетите нации за Балканот, во Извештајот од 13 мај 1949 година, од Егејска Македонија, меѓу кои и семејствата на Стив и Лили Пљакас. се иселиле вкупно 232.000 Македонци, а на нивно место грчките власти доселиле и ја колонизирале Егејска Македонија со бегалци од Мала Азија.

Карактеристичен бил и периодот по 1960 година. Тогаш со отворањето на Социјалистичка Федеративна Република Југославија кон светот и со вклучувањето во меѓународната поделба на трудот, паралелно со создавањето на аграрно население во градовите и со либерализацијата на политиката за одење на работа во други земји, дошло до иселување на поголем број работници и интелектуалци од тогашна Социјалистичка Република Македонија на северноамериканскиот континент. Преселнички движења од Македонија кон

In the absence of complete statistical and other data, it is very difficult to accurately determine the exact number, but it is estimated that about 500 thousand Macedonian immigrants live in the U.S., Canada and Australia, out of whom about 150,000 live in the U.S., approximately 150,000 in Canada, and more than 200,000 in Australia and New Zealand. It is estimated that more than 150,000 Macedonians live in Europe and other countries. It is also estimated that about 50,000 immigrants of Macedonian origin live in South America, Egypt, Great Britain, South Africa and Eastern European countries, as well as in Turkey, where there are more than 300,000 Macedonian-Muslims and ethnic Turks from Macedonia.

According to Steve Pliakes the early Macedonian immigrant workers in the past and Macedonian expatriates later came mostly from rural backgrounds and lived in a more difficult economic situation, having less education and low professional qualifications, unlike today's immigrants who mainly have got higher education and are professionally trained. Hence, the main purpose of immigration was to provide a basic livelihood and earn money for their family. The number of immigrant workers who left their homeland for political reasons and just for the sake of tradition to go abroad to earn a living was very small.

However, among recent generations, as well as among the newcomers from more recent times, especially from the Republic of Macedonia, there are more and more highly educated immigrants with a higher cultural and social status that has set a new structural level in the Macedonian Diaspora. Thus, there are intellectuals among them from different areas of activity that have established themselves not only in Macedonia but also worldwide.

Steve Pliakes says: "The lifestyle of Macedonian emigrants in the Diaspora has gone through a partial transformation due to changes in their economic, social, education, qualifications and increased monetary potential. Moreover, many of them, especially from the Aegean part of Macedonia made their way into higher society where they live. But

in regard to political life in their new environments and societies, the Macedonian settlers lag way behind other ethnic groups, as is the case with immigrants from other Balkan countries. However, their achievements on an economic, spiritual, educational, cultural and sports level contribute more and more so they are not treated as second-class citizens, but as an integral and important factor in the new communities in the Diaspora, especially in multiethnic societies as it is Canada", and continues

"The earliest forms of gathering of Macedonian expatriates date back to the time of their massive arrival in new environments when they brought with them their culture, traditions, religion and customs. As a result of that they formed their religious and cultural associations, as well as associations for mutual assistance. Their goal was to preserve Macedonian culture, customs and religious traditions, to provide money to socially disadvantaged Macedonians, and to raise funds to construct churches, schools and other facilities in their new environments and in their birth places in Macedonia as well".

The largest population of Macedonians came to the former Soviet Union during the Civil War in Greece, and settled in the Caucasus regions. The number of Macedonians from Belomorska Macedonia was about 7-8,000 in only Tashkent and surrounding areas from 1949 onwards. That number later dropped rapidly due to the large number of returnees to Greece, Macedonia and other countries.

Today several thousand Macedonians, mostly from Aegean Macedonia, live in the former Eastern European countries: Romania, Hungary, Czech Republic and Slovakia, Poland, Ukraine, Russia and other countries. In addition, there are numerous immigrants coming from mixed marriages of Macedonians from all parts of Macedonia.

In addition to the overseas countries, European Union and other countries, the Republics of Croatia and Slovenia, are countries where all rights are guaranteed to Macedonians as a national minority. They are countries where their governments, through material and financial assistance, help the development of minorities

светот се присутни и денес, меѓутоа нивниот интензитет е различен, зависно од економско-политичкиот момент во Македонија, на Балканот и во светот.

Некои пореални процени зборуваат дека од средината на XIX век до денес од сите делови на Македонија, во разни земји во светот се преселиле повеќе од еден милион Македонци. Во отсуство на целосни статистички и други податоци, мошне е тешко реално да се утврди точниот број, меѓутоа, се проценува дека во Соединетите Американски Држави, Канада и во Австралија живеат околу 500 илјади македонски доселеници, од кои околу 150.000 во Соединетите Американски Држави, приближно 150.000 во Канада, и повеќе од 200.000 во Австралија и Нов Зеланд. Се проценува дека во Европа и во други земји живеат повеќе од 150.000 македонски иселеници. Околу 50.000 доселеници со македонско потекло живеат во Јужна Америка, Египет, Велика Британија, Јужна Африка и во источно-европските земји, како и во Турција, каде има повеќе од 300.000 Македонци муслимани и етнички Турци од Македонија.

Според Стив Пљакас, во минатото македонските печалбари, а потоа и иселениците претежно биле од селските средини, кои се наоѓале во потешка економска состојба, со понизок степен на образование и со ниски стручни квалификации, за разлика од денешните доселеници кои, претежно, се со високо образование и стручно оспособени. Оттука, главната цел на иселувањето била обезбедување на основната егзистенција и создавање материјални резерви за семејството. Мал број иселеници го напуштиле родниот крај поради политички причини, како и од традицијата за одење во друга земја.

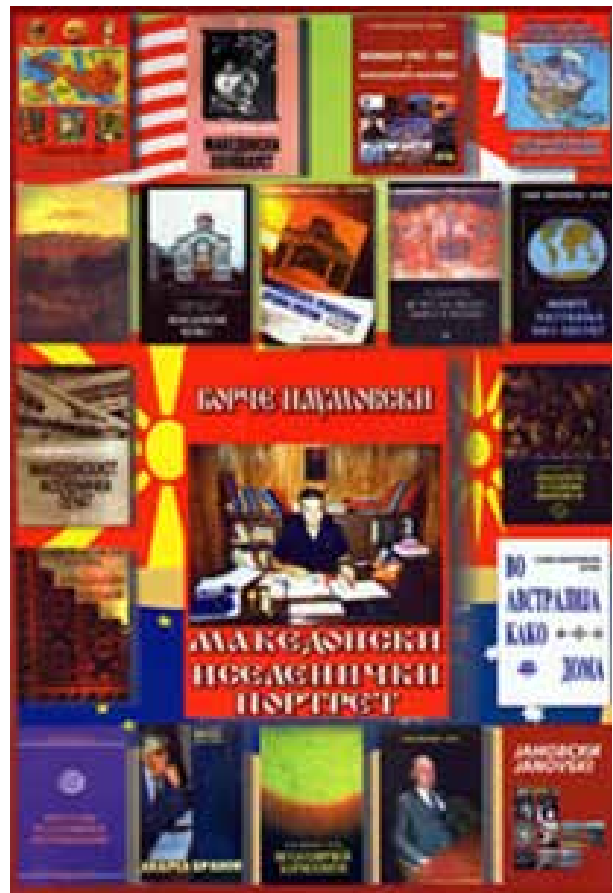
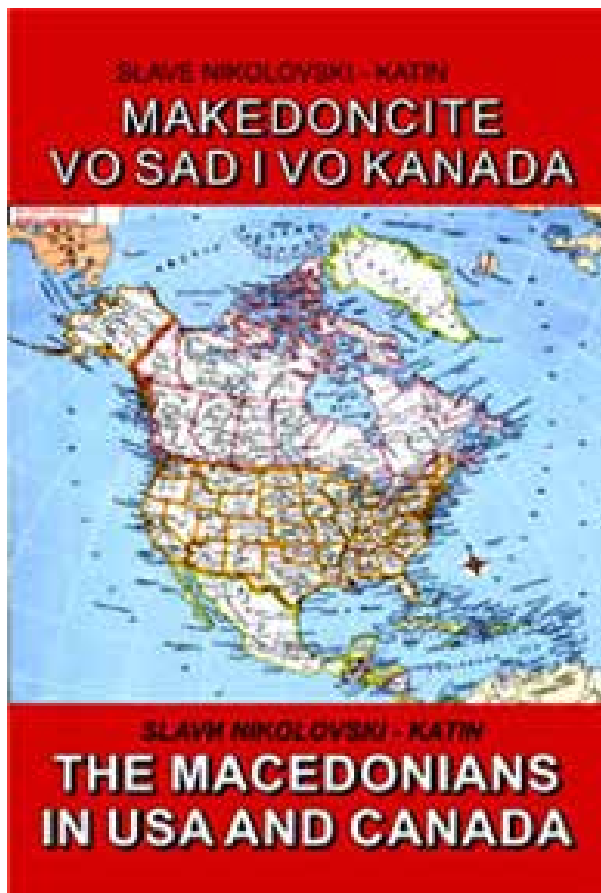
Меѓутоа, кај последните неколку генерации, како и кај доселениците од поново време, особено од Република Македонија, ескалира појавата на иселување на лица со високо образование, и со повисоко културно и социјално ниво, што условува нов структурален степен во македонската дијаспора. Така, меѓу нив има интелектуалци од различни сфери на различни области кои се афирмирани не само во македонски туку и во светски рамки.

Стив Пљакас вели: „Промениле во економската, социјалната, образовната и квалификациската структура, паралелно со остварениот материјален појтенцијал, условуваат и делумна трансформација на животиите навики на македонските иселеници во дијаспората. При тоа, голем број Македонци, особено од егејскиот дел на Македонија се пробиле во повисокото општество во кое живеат. Меѓутоа, во политичкиот живот во новите средини и општества, македонските доселеници осетно заостануваат зад другите етнички групи, а тоа е случај и со другите иселеници од балканските земји. Сепак, нивните постигнувања на економски, духовен, образовен, културен и спортски план, се повеќе придонесуваат тие да не бидат претирани како граѓани од втор ред, туку како интегриран и важен фактор во новите средини во дијаспората, особено во мултиетничките општества како што е Канада“, вели Стив Пљакас.

„Првите форми на собирање меѓу македонските иселеници датираат од времето на масовното доаѓање во новите средини, кога се себе ја носат својата култура, јазик, традициите, религијата и обичаите. Како резултат на тоа, уште на почетокот се формирале заемно-помошни, културни, црковни асоцијации и друг вид друштва. Тие имале за цел да ја зачуваат македонската култура, обичаите и верските традиции, да обезбедуваат материјална помош на социјално загрозените Македонци, како и да собираат средства за изградба на цркви, училишта и други објекти во новите средини и во нивните родни места, во Македонија“.

Најголем број Македонци во поранешниот Советски Сојуз, дошле во текот на Граѓанската војна во Грција и тие се населиле во кавкаските региони. Само во Ташкент и околните места во периодот од 1949 година, бројот на Македонците од Беломорска Македонија изнесувал околу 7-8.000 луѓе. Тој број подоцна рапидно се намалил поради големиот број повратници во Грција, Македонија и во други земји.

Денес во поранешните источноевропски земји: Романија, Унгарија, Чешка и Словачка, Полска, Украина, Русија и други земји живеат неколку илјади Македонци претежно од

to promote their national, cultural and linguistic values. Thus, the Macedonians serve as a bridge for developing friendly relations among Croatia, Slovenia and Macedonia, promoting these two countries as democratic and civil society countries. The destiny of Macedonians in Serbia and Montenegro is similar if not identical to that of Macedonians living in Croatia and Slovenia. But here, due to the problem with the Serbian Orthodox Church, Macedonians don't have their own religious temples; but they are organized in cultural and artistic societies and other associations.

"There are Macedonians who live in Pakistan as well and who consider themselves descendants of the soldiers and generals of Alexander of Macedon (the Great)". This we stated with Michael Keathley. "In the Himalayas, in the eastern part of Pakistan, there is a tribe which differs from the others. They

are tall with a white complexion. They have their own autonomous territory which they call Hunza or Hunzacut, they speak Burushaski, and identify as Macedonians. The sun on their red flag has eight gold rays. Recently they accepted Islam, but retained the old Macedonian traditions.

In addition, there are Macedonians in Israel whose fate is similar to that of the Jews. Their hard life, overall conditions, strong love for their religion, nation, country, past and future have made Macedonians and Jews establish their sovereign and independent states. One of them is me who has learned from the Jews how painstakingly difficult is and how much sacrifice is needed to establish a state: how it is even more difficult to achieve freedom, and how the newly established state, Republic of Macedonia, is to be defended, built, protected and developed loftily, with strong faith, great love and best hope" states Steve Pliakes.

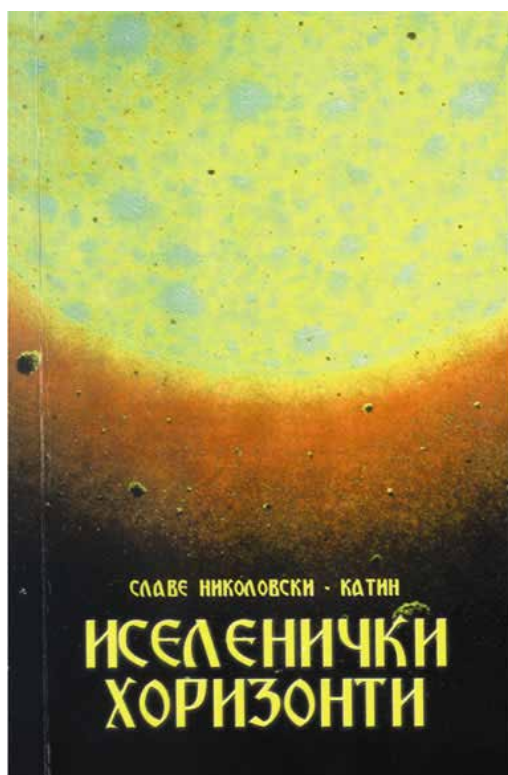
егејскиот дел на Македонија. Исто така, има и бројни доселеници од мешани бракови на Македонци од сите делови на Македонија.

Покрај прекуокеанските земји, Европската унија и некои други земји, Република Хрватска и Република Словенија, се земји каде што на Македонците им се гарантирани сите права како национално малцинство. Тие се земји каде што владите, преку материјална и финансиска помош, го помагаат развојот на малцинствата за афирмација на нивните национални, културни и јазични вредности. Со тоа Македонците служат како мост за развивање на пријателството помеѓу Хрватска и Словенија, со Македонија, афирмирајќи ги, на тој начин, двете држави како демократски и граѓански земји. Судбината на Македонците во Србија и Црна Гора е слична, ако не и идентична со онаа на Македонците во Хрватска и Словенија. Тука, поради проблемот со Српската православна црква, Македонците немаат свои духовни храмови, туку се организираат во културно-уметнички друштва и други асоцијации.

„Има Македонци кои живеат и во Пакистан и кои сметаат дека се постојат од војските и

генералите на Александар Македонски (Велики)“. Тоа го потврдивме со Мајкл Китли. „Имено, на Хималаите, во источниот дел на Пакистан, има племе кое се разликува од другите. Тие луѓе се високи и по боја руси. Имаат своја автономна територија која тие ја нарекуваат Ханза, или Ханза-куи, зборуваат бурошаски јазик и се чувствувале како Македонци. Нивното знаме е црвено и со сонце кое има осум златни краци. Речиси неодамна го примиле исламот, но ги задржале старите македонски традиции.

Исто така, Македонци има и во Израел, чија судбина е слична како на сите Евреи. Макоштриниот живот, целокупните состојби, силната љубов кон својата вера, народ, земја, минато и иднина, направи и од Македонците и од Евреите да формираат свои суверени и независни држави. Еден од нив сум и јас кој од Евреите учи колку тешко, макоштрино и со многу пожртвуваност се формира држава; како уште поешко се стекнува слободата и, како сето тоа возвишено, со силна вера, со голема љубов и со најголема надеж треба да се брани, гради, чува и развива новосоздадената држава Република Македонија“, вели Стив Пљакас.

Canada

Ottawa / Omaa

NEWMARKET - THE LIVING AND BUSINESS PLACE

The family of Steve Pliakes have moved from Toronto to Newmarket the town in York Region in the province of Ontario. The town of Newmarket was a new, but future town of Steve Pliakes and his family. It is populated with about 80.000 people, where for 77% English is the mother tongue, then Italian, French, Russian, Spanish and Macedonian are spoken. It is located on the Holland River long ago made the area a natural route of travel between Lake Ontario and Lake Simcoe, on the elevation above the sea level of about 250 meters.

According to the written documents, in June, 1800, Timothy Rogers, a Quaker from Virginia explored the area around the Holland River to find a suitable location for a new Quaker settlement. Some of the United States Quakers were interested in moving northward, disturbed by the violence they were expected to take part in during the American Revolution. In 1801 Rogers returned along with several Quaker families who had left their homes in Vermont and came to the new place in Canada.

Then by the Christmas of 1801, Joseph Hill had constructed a mill on the Holland River, damming it to produce a mill pond that is now known as Fairy Lake. The town of "Upper Yonge Street" sprouted up around the mill, which explains why its primary downtown area was centred on the Holland River, and not on the nearby Yonge Street. Hill also built a tannery just to the

north of the mill, and the first store and house, as well as additional mills. By 1802, Elisha Beman had begun to establish businesses and buy land in Newmarket. A mill was first and other businesses soon followed. The town continued to grow through the early 19th century, along with the formation of Aurora and Holand Landing, and a market held in the current downtown location gave rise to the name "Newmarket".

Armitage was the first settlement of King, named in honour of its first settler Amos Armitage. He had been recruited by Timothy Rogers, a Loyalist from Vermont, who in 1801 had travelled along Yonge Street and found the area appealing, and so applied for and received a grant for land totalling 40 farms, each of 200 acres (0.8 km²).

The John Bogart House on Leslie Ave is the oldest residential structure in Newmarket, and the oldest two storey residential building north of Toronto. It was built in 1811 and still serves as a house today.

For much of the 20th century, Newmarket developed along the east-west Davis Drive axis, limited to the area between Yonge Street on the west and between Bayview and Leslie Street in the east, and running from just north of Davis on the north to the Fairy Lake area on the south. By the 1950s, Newmarket was experiencing a suburban building boom due to its proximity to Toronto. The population increased from 5,000 to 11,000 between 1950 and 1970.

ЊУМАРКЕТ - МЕСТОТО НА ЖИВЕЕЊЕ И БИЗНИСОТ

Семејството на Стив Пљакас се пресели од Торонто во Њумаркет, град во регионот Јорк, во провинцијата Онтарија. Гратчето Њумаркет беше ново, но идно место за Стив Пљакас и неговото семејство. Тоа е населено со околу 80.000 жители, каде што за 77% од населението англискиот е мајчин јазик, а потоа следат италијански, француски, руски, шпански и македонски јазик. Градот се наоѓа на реката Холанд и одамна оваа област е создадена како природен пат за патување помеѓу езерото Онтарио и езерото Симкое, на надморска височина од околу 250 метри.

Според пишаните документи, во јуни 1800 година, Тимотеј Роџерс, квекер од Вирџинија, ја истражувал областа околу реката Холанд за да најде соодветна локација за нова квекерска населба. Дел од американските квекери биле заинтересирани да се преселат на север, вознемирени од насилствата што очекувале да се случат за време на Американската револуција. Роџерс, во 1801 година, се вратил заедно со уште неколку квекерски семејства кои ги напуштиле своите домови во Вермонт и дошле во новото место во Канада.

А потоа, до Божиќ 1801 година, Џозеф Хил изградил воденица на реката Холанд, преградувајќи ја реката за да направи воденички брзак, што сега е познат како Самовилско Езеро. Гратчето „Апр Јанг Стрит“ израснало околу воденицата, што објаснува зошто неговото

првично централно градско подрачје се насочило кон реката Холанд, а не кон блиското гратче Јанг Стрит. Хил, исто така, изградил и кожарница веднаш на север од воденицата, ја изградил и првата продавница и куќа, како и дополнителни мелници. До 1802 година, бизнисменот Елисеј Беман почнал да основа бизниси и да купува земјиште во Њумаркет. Прва била една мелница, а наскоро потоа следеле и други бизниси. Градот продолжил да расте во текот на почетокот на XIX век, заедно со формирањето на малите населени места Аурора и Холанд Лендинг, додека пазарот што се наоѓал во сегашното централно подрачје на градот дал инспирација за името „Њумаркет“.

Армитиџ била првата населба на Кинг, именувана во чест на првиот доселеник Амос Армитиџ. Тој бил регрутиран од страна на Тимотеј Роџерс, лојалист од Вермонт, кој во 1801 година пропатувал низ Јанг Стрит и заклучил дека местото е привлечно и затоа аплицирал и добил заем да купи земјиште за вкупно 40 фарми, секоја од 0,8 км².

Куќата на Џон Богарт на авенијата „Лесли“ е најстариот станбен објект во Њумаркет и најстара двокатна станбена зграда северно од Торонто. Била изградена во 1811 година и денес сè уште служи како куќа.

Во текот на поголемиот дел од XX век, Њумаркет се развил по оската исток-запад „Дејвис Драјв“, се ограничил на областа помеѓу Јанг Стрит на запад и помеѓу Бејвју и

By the early 1980s, the original historic Downtown area suffered as most businesses had built up in the area around Upper Canada Mall, with additional strip malls developing directly across the intersections to the south and southeast. A concerted effort to revitalize the historic Downtown area during the late 1980s was successful. A great investment was made by the Town in 2004 in streetscaping and infrastructure improvements to roads and sidewalks in the historic Downtown. The historic area of Downtown's Main Street is once again a major focal point of the Town.

The arrival of Highway 404 reversed the westward movement, pulling development eastward again, and surrounding the formerly separate hamlet of Bogart town at the intersection of Mulock Drive and Leslie Street. Since then, Newmarket has grown considerably, filling out in all directions. The town limits now run from Bathurst Street in the west to Highway 404 in the east, and from just south of Green Lane to just north of St. John's Sideroad, taking over the former hamlet of Armitage at Yonge Street south of Mulock Drive. The outer limit of the Town is contiguous with Aurora to the south.

In Newmarket is located Lilcris Industries Limited, which has been in business since the mid 1970's. Steve Pliakes proudly stresses that this company is the first in industrial leasing space in Newmarket. With an ascertained need for small business space in the Town of Newmarket, his founders proceeded to purchase an acre of land on Twinney Drive and build the first 14,000 sq ft building with industrial units of approximately 1000 sq ft each. Predictably, all units were leased while still in construction. Further land was purchased and more buildings built as the need for industrial, commercial and office space increased in this thriving community. Today, Lilcris Industries Limited have 6 properties in Newmarket, 4 in Orillia and 1 in Gormley, with over 130 units catering to needs ranging from small storage units, retail, executive offices to large industrial. Steve Pliakes also says that in-house property management team provides responsive and efficient administration and maintenance. With over 30 years experience, they offer assistance to potential tenants in determining their space requirements.

Newmarket / Ньюмаркет

улицата „Лесли“ на исток, а се протегал од Дејвис на север до Самовилското Езеро на југ. До 1950 година, Њумаркет доживеал градежен бум поради неговата близина до Торонто. Населението се зголемило од 5.000 до 11.000 жители помеѓу 1950 и 1970 година.

До почетокот на 80-тите години на XX век, оригиналниот историски центар на градот претрпел бидејќи повеќето бизниси биле изградени во областа околу Аир Канада Мол, со дополнителни молови изградени директно преку крстосниците на југ и југоисток. Заедничкиот напор да се ревитализира историското централно подрачје во текот на доцните 80-ти години на XX век беше успешен. Голема инвестиција била направена од страна на градот во 2004 година за подобрување на изгледот на улиците и за подобрувањето на инфраструктурата, со цел изградба на патишта и тротоари во историскиот центар на градот. Историската област на „Главната Улица“ во центарот на градот повторно е голема централна точка на градот.

Доаѓањето на автопатот 404 го сопрел ширењето на запад, свртувајќи го развојот повторно на исток и околу поранешното одвоено селце Богартаун, кај пресекот на Мулок Драјв и улицата „Лесли“. Оттогаш, Њумаркет расте значително, ширејќи се во сите правци. Границите на градот сега се движат од улицат „Батурст“ на запад, до автопат 404 на исток, и јужно од Грин Лејн до север на улицата „Свети Јован“, зафаќајќи го поранешното селце

Армитиџ на Јанг Стрит, јужно од Мулок Драјв. Надворешната граница на градот се соединува со Аурора на југ.

Во Њумаркет се наоѓа и компанијата „Лилкрис индустри лимитид“, која работи уште од средината на 70-тите години на XX век. Стив Пљакас гордо истакнува дека оваа компанија е прва во зоната на Њумаркет за индустриски лизинг. Со констатираната потреба за деловен простор за мали бизниси во градот Њумаркет, нејзините основачи продолжиле со купување на еден акр земјиште во Твини Драјв и со изградба на првата зграда од 1.400 квадратни метри, со индустриски единици, секоја од околу 140 квадратни метри. Очекувано, сите единици биле изнајмени додека сè уште биле во изградба. И уште едно земјиште било купено и повеќе објекти биле изградени, бидејќи потребата за индустриски, комерцијален и деловен простор се зголемила во оваа просперитетна заедница.

Денес, компанијата „Лилкрис индустри лимитид“ има 6 недвижности во Њумаркет, 4 во Орилиа и една во Гормли, со повеќе од 130 единици за задоволување на потребите кои се движат од мали единици за складирање, продавници на мало, дирекции за фирми до големи индустриски единици. Стив Пљакас, исто така, вели дека тимот менаџери внатре во компанијата обезбедува поефикасна администрација и одржување. Со над 30 години искуство, тие нудат помош на потенцијалните станари во одредување на нивните просторни барања.

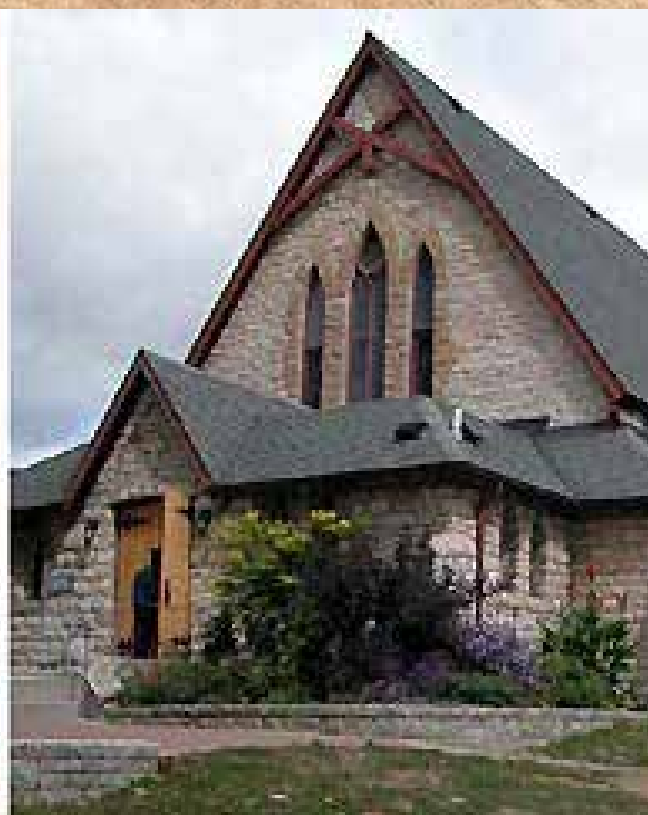
*The house of Lilli and Steve in Newmarket
Куќата на Лили и Стив во Њумаркет*

Steve in front of theie house / Стив пред нивната куќа

Newmarket / Ньюмаркет

*The Board od Macedonian Plaza
Таблата за Македонскиот центар (плаза)*

A part of the house / Дел од куќата

A PART OF STEVE'S ACTIVITIES

THE VIEWS OF THE TRUTH
PRESIDENT OF THE "UNITED MACEDONIANS"
PRESIDENT OF THE OLYMPIC COMMITTEE

ДЕЛ ОД АКТИВНОСТИТЕ НА СТИВ ПЉАКАС

ПОГЛЕДИТЕ КОН ВИСТИНАТА
ПРЕТСЕДАТЕЛ НА „ОБЕДИНЕТИ МАКЕДОНЦИ“
ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОЛИМПИСКИОТ КОМИТЕТ

A part of the Civil War in Aegean Macedonia
Дел од Граѓанската војна во Егејска Македонија

THE VIEWS OF THE TRUTH

Steve Pliakes remembers the countless happenings of the past and speaks about them with remarkable eloquence, as if they happened today. Going back to his life in Aegean Macedonia, the period in the first years of immigration, and dealing with the new and unknown, he demonstrates an in-depth knowledge of the events, facts, truth, destiny, where nothing is left out or forgotten, but remained in his memory.

Individual events and developments are singled out through these pages that build the mosaic of time and truth. When it comes to the hero of the monograph, Steve Pliakes, his wife and other persons close to him, the facts show that it is about a spring of inexhaustible energy, and a unique mirror of the author's approach to display an authentic story and objective reality.

As an explanation, Steve's faced the harsh truth since his childhood, when he was a witness of the Macedonian partisan "Freedom Movement" born in the bosom of Macedonian children and Macedonian regions. It was their hope of liberty, self-identification, their survival and survival in the Aegean part of Macedonia; where patriotism was punished most harshly, whereby the Greek regimes used all types of means and ways to destroy every progressive and national spark, thought and action in their White Sea region.

Steve says that the Greeks hated Macedonians. They simply wanted to make them

disappear forever from the country. To wipe them out of the ethnic map. He points out that they had three different charges against the Macedonians. The first was to be a communist. The second, to be Bulgarian. And third, the harshest one - when someone rummages in the pupil of your eye - to be Macedonian.

Surely one of these three charges could be imposed on anyone. And once a man was put in the whirlwind of the cruelty of the Greek islands or punished in prison only because they'd demanded justice and truth, then, almost always, there was no hope of returning home.

Witnessing the plight of his people, Steve, even as a child, longed to join the Movement. He longed it to happen as soon as possible. However, as a result of a string of concatenation of circumstances, it was too late for him because up to 1949 everything that was connected with waging war and libertarian challenges came to an end. He saw and listened how terrorized and abused were those Macedonians who refused to become Greeks or to give up and forget their Macedonian code. Their Macedonian language. Fears were high because the Greek authorities used any possible ways and means to punish any progressive thought, to destroy any progressive idea. Those were cruel methods. Even under the windows of their homes informers-agents used to come to listen whether Macedonian language was spoken, whether Macedonian song was sung.

ПОГЛЕДИТЕ КОН ВИСТИНАТА

Стив Пљакас се сеќава на безброј дејства од минатото и раскажува за тоа со извонредна речитост како тоа да се случило денес. Навраќајќи се на животот во Егејска Македонија, потоа за периодот во првите доселенички години, како и при соочувањето со новото и непознатото, раскажува на еден чудесен начин и со големо познавање на настаните, фактите, вистината, судбината, каде што ништо не е препуштено и подзаборавено, туку сето тоа останало во неговата меморија.

Низ овие страници издвојуваме одделни настани и случувања кои го градат мозаикот на времето и вистината. Кога станува збор за главниот јунак во монографијата, Стив Пљакас, за неговата сопруга и другите личности со него и до него, тогаш фактите говорат дека станува збор за еден врток на неисцрпна енергија, а и за вручно огледало на авторовиот пристап поради автентичниот расказ и приказ на реалноста.

Инаку, соочувањето со суровата вистина, Стив го имал уште во младите години, кога бил сведок на македонското партизанско „Движење за слобода“ кое било родено во пазувите на македонските чеда и простори. Токму тоа движење, всушност, претставувало надеж за слобода, себеидентификација, за нивниот опстој во егејскиот дел на Македонија. Таму, каде што патриотизмот бил најсурово казнуван, при што, не се бирале средства и начини

од грчките режими за да се уништува секоја прогресивна и национална искра, мисла и акција во Беломорието.

Стив вели дека Грците ги мразеле Македонците. Едноставно, сакале да ги снеса засекогаш од државата. Да ги збришат од етничката мапа, поради што, нагласува дека имало три различни обвиненија против Македонците. Првото било да се биде комунист. Второто, да се биде Бугарин. И третото, кога се буричка во зеницата на околото – да се биде Македонец.

Сигурно дека по едно од овие три обвиненија можело да се најде за секого. И кога еднаш човек ќе биде во вителот на суровоста на грчките острови или казнуван во затворите само поради тоа што барал правда и вистина, тогаш, речиси, и немало надеж за враќање дома.

Стив, гледајќи ги маките на својот народ, како дете копнеел да се приклучи на Движењето. Копнеел тоа да се случи што побргу. Меѓутоа, поради низата сплет на околности, веќе било доцна за него. Бидејќи до 1949 година завршува сè што било со воените и слободарските предизвици. Гледал и слушал колку се тероризирани и малтретирани оние Македонци кои не сакале да прифатат да се погрчат, или да се откажат и заборават – кој им е македонскиот код, кој им е – македонскиот јазик. Управот бил голем, оти не се бирале средства и начини за да се казни напредната мисла, за да се уништи прогресивната идеја.

Even old people were forced to go on courses and evening schools to learn Greek. But Macedonians endured that horrible nightmare and agony bravely, firmly and with patriotism but they didn't renounce their most sacred feature - their Macedonian identity.

Steve Pliakes as a person who reads a lot and he is well informed. In an occasion he said that one of the greatest Christian commandments states: "Love your neighbor as you love yourself." However, this commandment did not apply to the time of Philip and Alexander of Macedon, especially after the battle in Hironea. Unfortunately, ever since then, conditionally to say after the First Ilinden for the Macedonians up to now antagonism between the Macedonians and Greeks has been at a very high level.

Steve Pliakes also says that in the literature is written that both hate and love, faith and battle, submission and cooperation, and evil thoughts towards one's neighbor and all he possesses, continued to grow among both Christian peoples - the Greek and the Macedonians.

Part of this truth is still present even now, and many varieties of the neighbor's life sometimes influence the future of co-existence, while other times they throw a dark light upon these paths and turn them into labyrinths.

To state the above, let us start at the beginning. It is a fact that at the moment Aegean Macedonia encompasses a large part of southern Macedonia and that within it, the national composition of the population has undergone huge ethnic changes, especially after the Balkan wars and the partitioning of Macedonia. Macedonians under Greek rule were, and still are subjected to assimilatory tortures and forced emigration, with the sole aim of changing the ethnic composition of Macedonia. This is done for the reason that the Macedonian people, according to its characteristics and customs, linguistically and ethnically, differs from the Greek.

For this reason, from the very first moment when the Greek bourgeoisie spread its power over Aegean Macedonia, it established a policy of physical extermination of the Macedonian

people and changing the ethnologic composition to its own advantage. Thus, with the intention of erasing every possible trace that reminds of the Macedonian character of Aegean Macedonia, the Greek bourgeoisie adopted a law in November of 1926 to give Greek names to the villages and cities, mountains, fields, toponyms, rivers, and so on. Everything that remained on Macedonia and the Macedonian people.

According to Steve Pliakes during the time of the Civil War in Greece, during the period 1946-1949, they continued with the exodus of many Macedonians and members of the Greek communist party. As early as then, Macedonians were considered as potentially disloyal toward the Greek state. Therefore, on 1 October, 1947 a decree was adopted for taking away the right to citizenship, which was followed by steps for their expelling from at that time North Greece, while today Macedonia, but with a Greek character.

It is also a fact that during the Civil War in Greece, approximately 30,000 children aged between 2 and 14 years, the majority of which Macedonians, were driven out to former Yugoslavia and other Eastern European countries. At the time, more than 50,000 Macedonians were forced to emigrate due to the difficult and harsh reprisals to which members of the Macedonian national minority were subjected. More than 17,000 died in North Greece.

It is also a fact that on 23 August, 1953 a decree was adopted to colonize the border regions with "new colonists which have a healthy national conscience." Therefore, Greeks settled in places from which Macedonians had emigrated. The same decree meant that numerous Macedonians, refugees from Greece, were deprived a Greek citizenship and their properties confiscated.

Steve Pliakes says: *"In 1959 the Greek government adopted a law which predicted compulsory statements of loyalty. Hence, the Greek authorities demanded that the population in the villages surrounding Lerin (now Florina) and Kostur (now Kastoria) confirm publicly that they do not speak the Macedonian language. Such measures were*

Сурови биле методите. Дури и под прозорци им доаѓале кодоши-агенти за да наслушнуваат дали во домовите се зборува македонскиот јазик, дали некој ќе запее македонска песна.

Дури и старите луѓе ги натерале да одат на курсеви и вечерни школи за да учат грчки. Но, Македонците храбро, издржливо и патриотски ги претрпеле и мачеништвата и страдалништвото, ама не се откажале од своето, од македонското.

Стив Пљакас е човек кој многу чита и е многу информиран. Во една пригода тој рече дека една од најголемите христијански заповеди гласи: „Сакај го ближниот како што се сакаш себеси“. Меѓутоа, веднаш додаде дека, оваа заповед не се однесувала на времето на Филип Македонски, особено после битката кај Хиронеја (Хајронеја). За жал, оттогаш, од условно речено, Првиот Илинден за Македонците до денес, постои антагонизам меѓу Македонците и Грците.

Стив Пљакас вели дека и во литературата е запишано дека, меѓу овие два различни народа и по култура и по јазик, обичаи, боја и по ген, има и омраза и љубов, и верба и борба, омаложување и соработка, и лоши и задни мисли кон ближниот, а, во исто време се негира сè што се поседува, и сето тоа само продолжува да трае на свој начин, за жал, кај овие два соседни и христијански народа - грчкиот и македонскиот.

Дел од оваа вистина сè уште е присутен дури и сега, и многу видови на живот на соседот понекогаш влијаат на иднината на животот, бидејќи се фрла темна светлина врз животните патеки, за тие да се претворат во своевидни лавиринти на апсурдот.

За да го потврдиме горното ќе започнеме со фактот дека во овој момент Егејска Македонија опфаќа голем дел од јужна Македонија и дека во неа, националниот состав на населението претрпел големи етнички промени, особено по балканските војни и поделбата на Македонија. Против Македонците под грчка власт сè уште, континуирано, се води асимилаторска, измачувачка политика и

принудно истребување, со единствена цел, да се промени етничкиот состав на Егејска Македонија. Ова продолжува без престан, бидејќи македонскиот народ, според своите обичаи, лингвистички, генетски, етнички, фолклорни, национални и други карактеристики и белези се разликува од грчкиот измешан народ.

Од тие причини, од првиот момент кога грчката буржоазија започна да ја шири својата моќ над Егејска Македонија, таа има воспоставено брутална политика на физичко истребување на македонскиот народ и промена на етничкиот состав во своја корист. Така, со намера да ги избрише сите можни траги што потсетуваат на македонскиот карактер во Егејска Македонија, грчката буржоазија, меѓу другото, усвои закон со кој во ноември 1926 година ги промени македонските со грчки имиња на сите села и градови, лични имиња, планини, полиња, топоними, реки.... Сè што потсетуваше на Македонија и македонскиот народ.

Според Стив Пљакас за време на Граѓанската војна во Грција, во периодот 1946-1949 година, се продолжи со егзодусот на голем број Македонци и припадници на Грчката комунистичка партија. Уште оттогаш, според разните режимски сценарија, Македонците биле сметани како потенцијални неверници кон грчката држава. Затоа, на 1 октомври 1947 година со декрет беше усвоен Закон за одземање на правото на државјанство, што беше проследено со мерки за нивно протерување од нивните родни места кои се наоѓаа во тогашна Северна Грција, а денес најгласна Македонија, но, се разбира, со грчки карактер.

Исто така, факт е, кој влезе во црните анали на стариот континент, дека за време на Граѓанската војна во Грција, околу 30.000 деца на возраст од 2 до 14 години, од кои поголемиот дел Македонци, беа протерани во тогашна Југославија и други источноевропски земји. Во тоа време, повеќе од 50.000 Македонци беа принудени да емигрираат поради тешката и сурова одмазда на која беа подложени припадниците на македонското национално малцинство. Податоците велат дека повеќе од 17.000 луѓе починале во Северна Грција.

*The monument of “Gemičii” in Skopje
Споменик на „Гемиџиите“ во Скопје*

Macedonian dances in Aegean Macedonia
Македонски ора во Егејска Македонија

Macedonian folklor from Agean / Македонска носија од Егеј

also taken towards emigrants from Aegean Macedonia in Australia and Canada. In addition to this, in 1967 there was an interesting order that forbid the use of the Macedonian language, which was an act of taking away their citizenship, as well as other measures for assimilation of the Macedonians", he states and continues.

"It is also a fact that assimilation of the Macedonians by the Greek authorities continues to take place even now, through the system of education. The inability to find employment in any state institution for those who declare as Macedonians, and through an entire new series of laws and regulations which are discriminatory as regards the Macedonian national minority.

For instance, we will emphasize the decision of 1982 as regards the repatriation of Greek citizens and political refugees, which allowed only "Greeks by birth" to return to Greece, i.e. those who will give up their Macedonian identity and adopt Greek names. The law of 1985 also contains a discriminatory clause which prevents Macedonians in the Republic of Greece from attaining the right to ownership of property.

To top it all, in 1986 the Greek government dropped the "St. Cyril and Methodius" university in Skopje off the list of foreign academic institutions whose diplomas are acknowledged in Greece with the explanation that lectures at this university were in a language that was not "internationally recognized", says Steve Pliakes.

This shows that the official negation of the existence of the Macedonian national minority remained constantly in Greek policy, regardless of the government that was in power: left, right or profascistic.

In more recent times, Greek policy is once again turned against members of the Macedonian national minority. Similar destinies have the Turkish, Albanian, Vlah, Roma and other minorities that live in Greece. Some of the recidivism of Greek "democracy" continues to be evident.

According to Steve Pliakes: "It is also a fact that the Republic of Greece refused to recognize the Republic of Macedonia under its constitutional

name with the explanation that the use of the name shows its territorial aspirations toward parts of Greek Macedonia. Pressuring the Republic of Macedonia, Greece imposed an unofficial severe trading blockade in the autumn of 1992 by closing its border to Macedonia in February 1994 with the aim of inflicting economic damage, degrading the infrastructure, and throwing its northern neighbor, the Republic of Macedonia" on its knees."

It is a fakt that Greece rude and offensive returns Macedonians who were born or derived from the Aegean part of Macedonia to enter that country of the European Union, even though they have American, Canadian or Australian passports. Otherwise, all these citizens of the world are loyal, well-known and recognized many of them businessmen, cultural and prominent citizens in new areas of the United States, Canada, Australia, the European Union and other countries.

This Greek policy toward the Republic of Macedonia with diverse diplomatic activities slowed down the process of its international recognition, and contributed toward the precedent of its being accepted in the United Nations under a temporary name. And Greece is strong because it is a member of the European Union.

However, it forgets that it is not nationally homogeneous, but is in fact a multi-national country bearing all of the potential political consequences; it needs to accept European regulations regarding the treatment of minorities and protection of their human and cultural rights; it is a country from which the word "democracy" originates; it is a country with wide commercial, cultural, and other potentials; alongside with Macedonia it is the land of the past, with the hope that it will also be the land of the future; and finally, it is a neighbor of the Republic of Macedonia, who should be the right hand to a better tomorrow", states Steve Pliakes

We must emphasize here that the Macedonian and Greek people, regardless of their policy, have always collaborated in good times and bad times. This has been confirmed in recent decades with the increasing collaboration between the two countries and their people in cultural and other fields. In this respect, numerous translations from Macedonian to Greek

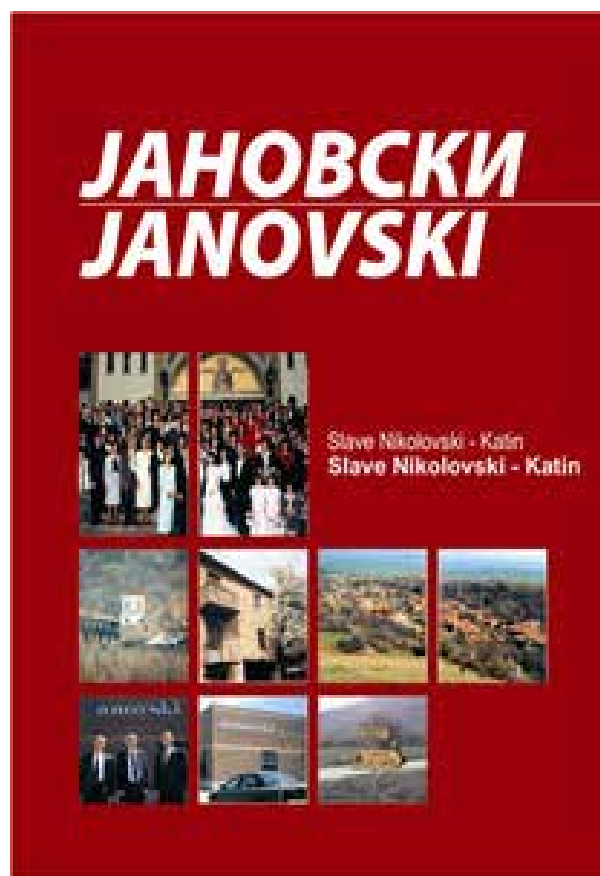
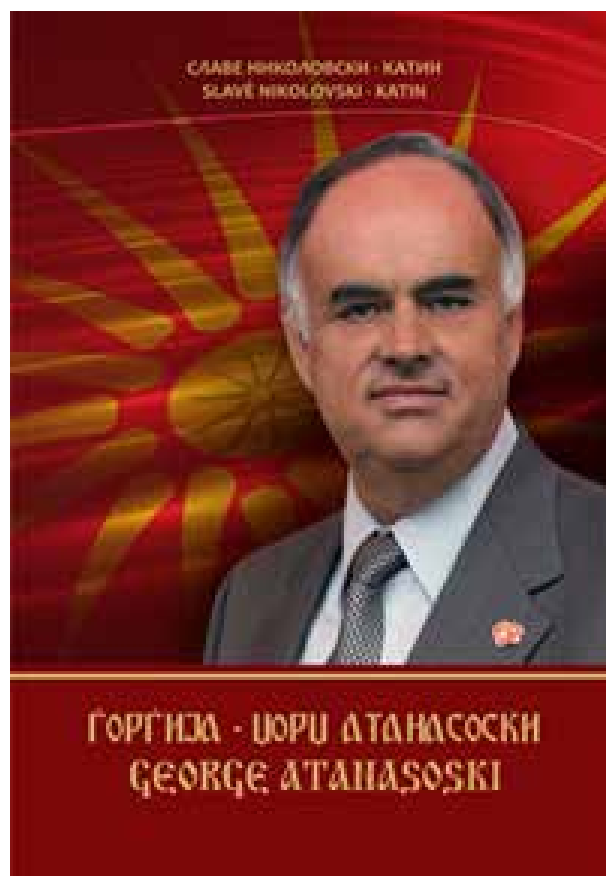
and vice-versa have been published, and there has been great collaboration between folk entertainment groups, theatrical and other associations. A large number of Greek intellectuals condemn the political injustice inflicted upon well-known and recognized Macedonian citizens who descend from Aegean Macedonia. We must also emphasize the significance of the Greek Helsinki Committee and other associations protecting human and other rights of every citizen in the Republic of Greece.

Greece's signing of the Council of Europe Convention for Protection of National Minorities of September 1997, showed good signs of gradual positive changes in the attitude toward the minorities in Greece. This convention will probably lead to the disappearance of the reasons for Greek denial of the name of the Republic of

Macedonia and the rights of the Macedonian and other minorities in Greece.

It is yet another fact that in most recent times Greece by far leads before all other foreign investors who have invested their capital in Macedonia. Thus, the participation of Greek companies in more than fifty investment projects amounting over 230 million dollars represents, on the one hand, a powerful potential and recovery, and on the other hand it means economic dependence of Macedonian economy on Greek investors.

Good economic relations between the Republic of Macedonia and the Republic of Greece continue providing expectations that collaboration and investment policy of both countries will continue in future.

културолози и видни граѓани во новиите средини на Соединетите Американски Држави, Канада, Австралија, Европската унија и други земји.

Ваквата несфатлива жрчка политика кон Република Македонија со различни дипломатски активности, мешање и ширење невистини, го забави процесот на меѓународното признание на Република Македонија, правејќи преседан за нашата држава да биде прифатена во ОН под привремено срамно име и никогаш да не биде примена во Европската унија.

Грција ја користи позицијата, милениче на Англија и Соединетите Американски Држави и продолжува да ја блокира Македонија, бидејќи е членка на Европската унија. Сепак, не треба да се заборава дека таа не е национално хомогена, туку, всушност, таа е мултинационална држава, имајќи ги сите поинтељигентни политички последици. Обврсана е, да ја прифати Европската регулатива во врска со третирањето на малцинствата и заштитата на нивните човекови и културни права. Таа е земјата од каде што потекнува зборот „демокрација“, но далеку е од демократијата. Заедно со Македонија е земја од минатото, со надеж дека ќе биде земја на иднината, и, конечно, таа е сосед на Република Македонија, кој треба да биде своевиден генералор, а не кочничар без преседан кон подобро утре“, вели Стив Пљакас.

Ние мора да истакнеме дека македонскиот и грчкиот народ, без оглед на нивната државна политика, соработувале во добри и лоши времиња. Ова е потврдено во последните децении со зголемување на соработката меѓу двете земји и нивните народи на културно и друго поле. Како потврда на ова, на пример, да посочиме дека се направени бројни преводи од македонски на грчки и обратно, а има голема соработка помеѓу фолклорни и забавни групи, театарски и други асоцијации. Голем број грчки интелектуалци ги осудуваат политиките и неправдите нанесени на познати и признати македонски граѓани кои потекнуваат од Егејска Македонија. Исто така, мора да се нагласи значењето на грчкиот Хелсиншки комитет и други здруженија за заштита на

човековите и други права на секој граѓанин во Република Грција.

Грција е потписник на Конвенцијата на Советот на Европа за заштита на националните малцинства од септември 1997 година, со кое покажа добри знаци на постепени позитивни промени во односот кон малцинствата во таа земја. Оваа Конвенција можеби ќе доведе до исчезнување на причините за грчкото негирање на името на Република Македонија и на правата на македонското и другите малцинства во Грција.

И, конечно, факт е дека во последно време Грција далеку води пред многу други странски бизнисмени и компании, кои инвестираат свој капитал во Македонија. Нивното учество во повеќе од педесет инвестициски проекти претставува, од една страна, моќен потенцијал и обновување на капиталот, а од друга страна, дали тоа значи, дека дел од македонското стопанство има економска зависност од грчките инвеститори?

Добрите економски односи меѓу Република Македонија и Република Грција ги навестуваат или ги потврдуваат очекувањата дека соработката и инвестициската политика на двете земји ќе продолжи и во иднина.

Macedonians in front of the White House
Македонци пред Белата куќа

MACEDONIAN NATIONAL DAY - ILINDEN

GOE DELCHEV

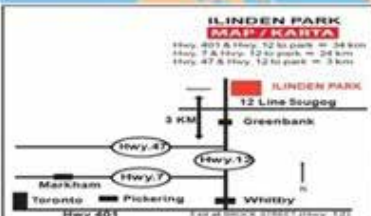
The Macedonian revolutionary leader who declared: "We are sons of the same enslaved land." The one goal and the one wish that unites us is the hope for liberation of Macedonia. That is our hope and our duty to the people of Macedonia. Macedonia is ours. It is here that our grandfathers, fathers and we were born. For us, there is no country in the whole world that is more beautiful than our Macedonia and we should not ever stop striving for the precious ideal of freedom for all Macedonians.

MEANING OF ILINDEN

August 2, 2014, we are celebrating the most important Macedonian national day, Ilinden. We honour the sons and daughters who gave their lives for Macedonia's freedom.

THE STRUGGLE FOR INDEPENDENCE

On August 2nd, 1903, on St. Rita's Day (Ilinden), the signal was given that commenced the Macedonian Uprising for freedom against the Ottoman Empire. With the Macedonian cry of "liberty or death" emboldened on their banner, Macedonians answered the call in the Macedonian regions of Solun, Skopje, and Bitola. Macedonian freedom fighters liberated many towns and villages, including the important town of Krushevo where they proclaimed an independent republic. The Ottoman Empire was shaken. An Ottoman army of 350,000 was deployed to brutally suppress the Uprising. Thousands of Macedonian men, women and children were killed and hundreds of villages and towns were destroyed. However, they could not destroy the Macedonian nation.

ALEXANDER THE GREAT

King of Macedonia and one of the greatest generals in history who conquered much of the civilized world. The Macedonians spoke their own native language, as the native language of Alexander the Great was not understood by the ancient Greeks (Quintus Curtius Rufus, VI, 9, 37). Similarly, Plutarch points out that Alexander spoke to his fellow countrymen in Macedonian: "He [Alexander] called out aloud to his guards in the Macedonian language....." (Plutarch, Alexander, 51).

ILINDEN MEMORIAL SERVICE

SAT AUG 2, 2014

ST. CLEMENT OF OHRID

MACEDONIAN

ORTHODOX

CHURCH

10 am: Memorial Service for the fallen heroes of Ilinden

12 pm: Wreath Laying Ceremony at the monument

PRESIDENT OF THE “UNITED MACEDONIANS”

In Canada, Steve closely monitors the activities of the highly recognized and one of the oldest organizations of Macedonian immigrants, "United Macedonians". Its agenda and very impressive engagement have attracted Steve to join the organization shortly after his marriage in the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto. He's become one of the most active members and supporters being a strong champion of affirmation of the Macedonian cause and Macedonian multiethnic community in Canada. Many of his commitments, perseverance and concrete actions have been effectively implemented. This is done through various forms, content and ways, and through direct events during the presidency of Steve.

Namely, in 1988 when he was elected president of the United Macedonians, a new page was open in the programming, organizational and manifestation aspect. The president, together with his associates, like-minded and numerous faithful members, has really made quite a step. It is a fact that Steve has invested considerable efforts to innovate and make its work more dynamic. To introduce a part of modern approaches to show and prove that the Macedonian nation and country have got deep roots. That their civilization and national dignity have a centuries-long verification and self-confirmation.

The year 1988 is marked as very significant by the two very important events, both attended by the delegation of the "United Macedonians".

The first event is already mentioned - World First Meeting of children- refugees in the Macedonian metropolis of Skopje. The second took place in New York on 10 August. Then a group of virtuous patriots organized a march to the building of the world assembly - to the United Nations on the East River. The Board of the "United Macedonians" agreed when Steve Pliakes asked for the assistance and support. And, in fact, they were the leading group that represented the Macedonians at the United Nations. On the same day, marking 75 tragic years from the partition of Macedonia, the six-member delegation climbed the 33rd floor where they were admitted to the General Secretariat of the United Nations. There they explained the whole story, that they wanted our Macedonia to be united again and be one whole under the skies of Vardar, Pirin, and Aegean Macedonia and Mala Prespa.

Furthermore, through time and activities, Steve and his friends have tended to show and prove in Canada and America that the Macedonian people is biblical people and not accidentally they are mentioned in the Scriptures several times; that the continuity of its existence is an indelible evidence; or that the greatest strategist and commander was not accidentally named Alexander of Macedonia. Migrations, wars, violence and exodus have constantly followed them. But the Macedonians were and remain Macedonians in their own territory and the Balkan Peninsula, in the southern flank of the European continent.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА „ОБЕДИНЕТИ МАКЕДОНЦИ“

Во Канада, Стив одблизу ја следи активноста на мошне познатата и една од најдолговечните организации на македонските иселеници, „Обединети Македонци“. Сета нивна агенда и мошне впечатлив ангажман го повлече Стив да влезе во организацијата, непосредно по неговата венчавка во македонскиот православен храм „Свети Климент Охридски“ во Торонто. Тој станува еден од најактивните членови и поддржувачи, поточно кажано силен борец за афирмација на македонската кауза и на македонскиот етникум во мултиетничка Канада. Многу од неговите заложби, упорност и конкретни активности, се ефектно реализирани. Тоа е сторено низ најразлични форми, содржини и начини и низ директни манифестации за време на претседателскиот мандат на Стив.

Имено, во 1988 година, кога тој е избран за претседател на организацијата „Обединети Македонци“, се отвора нова страница во програмскиот, организацискиот и манифестациониот поглед. Претседателот со своите соработници, со истомислените и многубројното верно членство, направија навистина доста исчекори. Факт е дека Стив вложи многу од себе, за да ја иновира и динамизира работата. Да воведо дел од модерните пристапи и да покаже и докаже дека македонската нација и земја се со длабоки корени. Дека нивните цивилизациски и национални достоинства имаат многувековна верификација и себепотврдување.

Годината 1988 ја одбележуваат два многу важни настана како многу значајна година. На нив присуствувала делегацијата на „Обединети Македонци“. Првиот настан е оној за кој веќе спомнавме – Првата светска средба на децата-бегалци во македонската метропола Скопје. Вториот настан, се случила во Њујорк на 10 август. Тогаш група доблесни патриоти организирал марш до зградата на светската асамблеја, на Обединетите нации на Ист Ривер. Управниот одбор на „Обединети Македонци“ се согласил кога од Стив Пљакас била побарана помош за поддршка. И, всушност, тие била водечката група која ги претставувала Македонците во седиштето на Обединетите нации. На истиот ден, на 75. трагични години од распарчувањето на Македонија, шестчлената делегација се искачила на 33. кат каде биле примени во Генералниот секретаријат на Обединетите нации. Таму ја објасниле целата приказна, дека сакаат нашата Македонија повторно да се обедини и да бидат една целина поднебјата на вардарскиот, егејскиот, пиринскиот дел и Мала Преспа.

Натаму, низ времето и активностите, Стив и другарите настојувале да покажат и докажат во Канада и Америка, дека македонскиот народ е библиски и дека не случајно повеќе пати е споменат во Светото писмо. Дека континуитет на неговото постоење се неизбришливите докази. Или дека најголемиот стратег и војсководец не случајно се вика Александар Македонски. Преселбите, војните, насилството и

In 1991 Steve Pliakes was again re-elected president of the famous organization "United Macedonians" of Canada. That same year, September 8 is the most important day in the contemporary Macedonian history. The most important event for Macedonians wherever they are all over the world, who have waited so long to have their own independent country of origin. Namely, on September 6, a referendum for an independent, sovereign Republic of Macedonia was held. After so many wars, occupying destruction and untold deaths the day for the Macedonian people came to decide by themselves and they actually did - they decided to be on their own.

At the referendum organized in the Republic of Macedonia and in major immigrant communities of Macedonians all over the world the result was impressive. Even 96 percent of the Macedonian people voted to have their independent Macedonian state.

Steve's talked about the participation of the Macedonian emigrants to vote in Canada. The polling stations were opened in Toronto and Windsor in churches "St. Clement of Ohrid", "Saint Elijah" and "St. Nicholas", as well as the park "United Macedonians". After counting the votes, the result was even more impressive - 99% were in favor of independent Macedonia. International verification followed. The recognition of Macedonia has started by Sofia, and followed onward by Ankara, Moscow...

Recognitions from all over the world continued. It was very important that the United States also stood on our side. United Macedonian Organization didn't have the necessary American links, so, according to Steve Pliakes, they contacted the Macedonian Patriotic Organization (MPO) from Gary, Indiana. They addressed them with the message saying, "If you, as you claim, are a Macedonian organization, then let's work jointly."

"We have prepared a resolution, and we agreed that we will work more forcefully for the recognition of our country," says Steve. The two organizations put their signatures on the Resolution - Steve Pliakes for the United Macedonian

Organization of Canada and Ivan Lebamov for the Macedonian Patriotic Organization of US, read the annals.

From that day onwards, i.e. from September 8, the Government of the Republic of Macedonia and the Macedonian people have sailed on their sovereign, independent path. And we, says Pliakes, have promoted our cause and to this day we all work for the good of the Macedonians, for the wellbeing of the Macedonian state. Hope dies last. And we hope that one day Macedonia will be united.

Unsurprisingly, but it was a sad day for us, underlines Steve, because in 1992 Macedonia betrayed our history and changed the sixteen-ray flag of King Philip and Alexander of Macedon. We know under what coercion and blackmail, under what circumstances it was done. But it should be borne in mind that Macedonia will never be united without our flag with the sun. We're looking forward to the new, our sovereign state of Macedonia, but we must go back forgetting not our roots in ethnic Macedonia.

Till the 1950's, the Macedonian emigrants in Canada organized themselves within village associations and regional groups, respectively that developed social and cultural activities among their members. At that time, there were organizations under the influence of the Bulgarian and Greek propaganda that gathered the Macedonians from all parts of Macedonia.

Especially after the Second World War, some individuals and groups of Macedonians in Canada and in the USA that seriously started considering organizing the Macedonians on a clearly national basis. At the same time, they raised the issue regarding the preservation of the Macedonian national identity and Macedonian national unification of the Macedonian immigrants. In that period a group of Macedonians undertook the initiative to establish a Macedonian national and patriotic organization. In this context, the first undertaking was the organization of 1958 picnic which, for the organizers, was unexpectedly successful.

The Ilinden picnic became traditional and it is organized every year on the first Sunday of

егзодусите непрестајно ги следеле. Но, Македонците биле и останале Македонци, на своја територија и на Балканскиот Полуостров, во јужното крило на европскиот континент.

Во 1991 година Стив Пљакас повторно е реизбран за претседател на познатата организација „Обединети Македонци“ од Канада. Истата година, 8 септември е најголемиот ден во современата македонска историја. Најважниот настан за Македонците каде и да се на планетата Земја, кои дочекаа да имаат своја независна матична држава. На 6 септември се одржа Референдумот за самостојна, суверена Република Македонија. По толку војни, окупаторски зулumi и неброени жртви, дојде чинот да одлучи македонскиот народ да биде свој на своето.

На организираниот Референдум одржан во Република Македонија и во поголемите иселенички средини на Македонците во светот, резултатот беше импозантен. Дури 96 отсто од народот беше – за своја самостојна македонска држава.

Стив раскажува за учеството на македонските иселеници на Референдумот во Канада. Гласачките места биле отворени во Торонто и во Виндзор во црковните храмови „Свети Климент Охридски“, „Свети Илија“ и „Свети Никола“, како и во паркот „Обединети Македонци“. По пребројувањето на гласовите резултатот бил уште поимпозантен – 99% биле за самостојна Македонија. Следеше меѓународната верификација. Признавањата од светот почнаа од Софија, па натаму Анкара, Москва...

Признавањата од светот продолжија. Многу беше битно што на наша страна застанаа и Соединетите Американски Држави. Обединетата македонска организација ги немала потребните американски линкови, па затоа, вели Стив Пљакас, стапиле во контакт со Македонската патриотска организација МПО од Гери, Индијана. Им сториле абер со зборовите: „Ако сте, како што тврдите, македонска организација, тогаш ајде да работиме заедно“.

- Ние подготвивме резолуција и се согласивме дека засилено ќе работиме на признавањето на нашата татковина, истакнува

тој. Потписи на Резолуцијата ставаат двете организации – Стив Пљакас за Обединетата македонска организација од Канада и Иван Лебамов за Македонската патриотска организација од САД, стои регистрирано во анализите.

Од тој ден па натаму, значи од 8 септември, Владата на Република Македонија и македонскиот народ запловија по својот суверен, самостоен пат. А ние, вели Пљакас, продолживме и еве, до ден-денес, сите заедно работиме за доброто на Македонците, за доброто на македонската држава. Надежта умира последна. А ние се надеваме дека еден ден Македонија ќе биде обединета.

Секако, како тажен ден за нас беше, нагласува тој, во 1992 година кога Македонија ја предаде нашата историја и го смени знамето со сонце со шеснаесет зраци на кралот Филип и Александар Македонски. Знаеме под каква присила и уцена, под какви околности беше сторено тоа. Но, треба да се има предвид дека Македонија никогаш нема да се обедини без нашето знаме со сонцето. Се радуваме на новата, наша суверена држава, на Македонија, но мораме да се вратиме и да не ги забораваме нашите корени во етничка Македонија.

До пред педесеттите години од минатиот век, македонските иселеници во Канада се организираа во рамките на селските и регионалните асоцијации, односно групите кои развиле социјални и културни активности меѓу своите членови. Во тоа време, имаше организации под влијание на бугарската и грчката пропаганда, во кои се собираа Македонците од сите делови на Македонија.

Особено по Втората светска војна, се појавија поединци и групи на Македонци во Канада и во Соединетите Американски Држави, кои почнаа да размислуваат сериозно за организирање на Македонците на јасно национална основа. Во исто време, тие го покренаа прашањето за зачувување на македонскиот национален идентитет и македонското национално обединување на македонските емигранти. Во тој период група Македонци презедоа иницијатива за формирање на македонска национална и патриотска организација. Во тој

August. This picnic is of special significance for the national life of the Macedonians from Toronto and beyond. It symbolizes the unity of all Macedonian emigrants.

Upon the successful picnic in 1958, the Organizational Committee decided to address the Macedonians with a letter, and to explain why it was necessary to establish a Macedonian national organization which would support the interests of all Macedonian emigrants in North America.

Hence, on 28 April 1959, a Macedonian conference for all Macedonians was held at the King Edward Hotel. The constitution of the organization was adopted there and a decision was reached to establish the Organization of the "United Macedonians".

From the very moment of its establishment, the organization "United Macedonians" had an active approach towards solving a number of important issues and demands of special national significance for the Macedonian emigrants in Canada. One of the most important tasks and needs for the Macedonian emigrants was construction of a number of Macedonian Orthodox churches with the aim of satisfying the religious, cultural, and national needs of all the Macedonians in general.

The "United Macedonians" undertook a wide range of cultural and educational activities. In fact, this organization was registered as a Macedonian national, cultural and educational organization. Within these activities, it appears as an organizer of numerous important cultural manifestations for the Macedonian emigrants in Toronto.

The "United Macedonians", during its existence, has managed to unite the Macedonians on both a national and a spiritual level. It has developed numerous activities in the life of the emigrants and managed to get rid of the influences of foreign propaganda. It has grown into a strong nucleus for uniting the Macedonian emigrants from all parts of Macedonia.

On 16 November 1968 the "United Macedonians" began activities for establishing their

own branches in Hamilton and Windsor in Canada, as well as in Detroit and Columbus in the USA. These activities continued at the meetings in Detroit on 7 June 1969 and in Hamilton on 17 May 1970. Hence, after expanding the activities of the organization as a national organization of the "United Macedonians for North America", a Convention was held in Toronto on 4-6 September 1970, when a Resolution was adopted.

The "United Macedonians" organized numerous protests in front of the Greek, Bulgarian and former Yugoslav consular offices, demanding protection of the national rights of the Macedonians in these countries. In addition, this organization was one of the organizers of the protest in front of the United Nations Headquarters, as well as in front of the Parliament of the province of Ontario in Toronto, demanding recognition of the Republic of Macedonia. Furthermore, in September 1991, it organized a referendum for sovereign and independent Macedonia, and fund raising activities, as well for supporting Macedonia, especially Pirin Macedonia and Mala Prespa.

Until the establishment of "The Miladinov Brothers" literary group, the "United Macedonians" had also been the organizer of the manifestation "Days of the Macedonian Literature and Literacy", which was held in May and was dedicated to the work of the Macedonian and pan-Slavic first educators, Sts. Cyril and Methodius. This cultural manifestation was organized in order to bring the culture of the Macedonian people closer to the Canadian cultural public.

The organization "United Macedonians" was also an organizer of the "Goce's Days" dedicated to the Macedonian revolutionary and a cultural worker, Goce Delčev. For the first time this manifestation was organized under the name "Goce's Komitadji Evening" in 1972. The interest for this manifestation has constantly increased in the recent years. Namely, in 1999, the "United Macedonians" celebrated its 40th Anniversary. On that occasion, Metropolitan Kiril was a special guest and he delivered an inspirational speech.

In February 1979, during the annual assembly of the members, they decided to erect a

контекст, прво, во 1958 година беше организиран пикник кој, за организаторите, беше очекувано успешен.

Со тоа Илинденскиот пикник стана традиционален и се организира секоја година во првата недела од август. Овој пикник е од посебно значење за националниот живот на Македонците од Торонто и пошироко. Тај го симболизира единството на сите македонски иселеници.

По успешниот пикник во 1958 година, организацискиот комитет одлучи да се обрати на сите Македонци со писмо, во кое се објаснува зошто е потребно да се формира Македонска национална организација која ќе ги поддржува интересите на сите македонски иселеници во Северна Америка.

Оттука, на 28 април 1959 година, се одржа семакедонска конференција во хотелот „Крал Едвард“. Беше донесен правилник со кој беше решено да се формира организација „Обединети Македонци“.

Од самиот почеток на формирањето, организацијата „Обединети Македонци“ презеде активен пристап кон решавање на голем број важни прашања и барања, особено од национално значење за македонските доселеници во Канада. Една од најважните задачи и потреби за македонските доселеници беше изградба на Македонска православна црква, место за задоволување на верските, културните и националните потреби на сите Македонци..

Организацијата „Обединети Македонци“ спроведе широк спектар на културни и едукативни активности. Всушност, оваа организација е регистрирана како македонски државјанин, културна и образовна организација. Во рамките на нејзините активности, таа се јави како организатор на бројни значајни културни манифестации за македонските иселеници во Торонто.

Организацијата „Обединети Македонци“, во текот на своето постоење, успеа да ги обедини Македонците на национално и духовно ниво. Таа има развиено голем број активности

во животот на иселениците и успеа да се ослободи од влијанието на странските пропаганди. Таа прерасна во силно јадро за обединување на македонските иселеници од сите делови на Македонија.

На 16 ноември 1968 година организацијата „Обединети Македонци“, започна активности за создавање сопствени филијали во Хамилтон и Виндзор во Канада, како и во Детроит и Колумбос во Соединетите Американски Држави. Овие активности продолжија и на средбите во Детроит на 7 јуни 1969 година и во Хамилтон, на 17 мај 1970 година. Оттука, по проширувањето на активностите на организацијата, како национална организација „Обединети Македонци за Северна Америка“, од 4 до 6 септември 1970 година во Торонто се одржа Конвенција на која беше усвоена и Резолуција.

Организацијата „Обединети Македонци“, била организатор на бројни протести пред грчкиот, бугарскиот и конзулатот на поранешна Југословија, барајќи заштита на националните права на Македонците во овие земји. Покрај тоа, таа беше еден од организаторите на протестот пред седиштето на Обединетите нации во Њујорк, како и пред Собранието на провинцијата Онтарио во Торонто, барајќи признавање на Република Македонија. Понатаму, во септември 1991 година, таа организира Референдум за суверена и независна Македонија, а организираше собирање на средства и даде целосна поддршка на Македонија, особено на Пиринска Македонија и Мала Преспа.

До формирањето на Литературното друштво „Браќа Миладиновци“, организацијата „Обединети Македонци“, беше организатор на манифестацијата „Денови на македонската литература и писменост“, која се одржува во мај и е посветена на делото на македонските и сесловенските просветители, свети Кирил и Методиј. Оваа културна манифестација се организира со цел културата на македонскиот народ поблиску да се приближи до канадската културна јавност.

Организацијата „Обединети Македонци“ е организатор и на манифестацијата „Гоцеви

monument to the fallen soldiers for Macedonia. Despite certain misunderstandings, the monument was erected in front of the Church of St. Clement of Ohrid, and it was formally unveiled on 26 January 1980. The members of "United Macedonians" visit this monument every year, on the first Saturday of August, at 12 o'clock exactly, in honor of Ilinden. Thus, since 1980 the Macedonians always lay wreaths on this memorial on each Ilinden, 11 October, "Gotse Days", "Days of Culture" and other holidays. It is also customary for the priests to hold a religious sermon for all soldiers that had fallen for Macedonia in the course of each year.

Within the "United Macedonians", until recently, there were two schools, one for studying Macedonian language and literature, and the other for studying Macedonian folklore and culture. The school for Macedonian language and literature no longer exists, while the school for folklore and culture grew into the "Goce Delčev" cultural and performing society.

The "Goce Delčev" folk dance group was established in 1986 and is one of the most active groups in Canada. It participated in almost all multicultural manifestations in Toronto; it participated in the Canadian Independence Day celebrations - on 1 July, as well as in various parades and students' dances; they were frequent guests to the Macedonians in Kitchener and Hamilton; it participated in the caravan of the nations and the so-called CHIN manifestations, as well as in many other gatherings and manifestations. In 1988 it participated in the "Ilindenski denovi" in Bitola.

In addition, the "Solun" soccer club used to function within the "United Macedonians" that participated in the Macedonian-Canadian league. This organization owns a property known as the "Macedonian park", when the Macedonian monastery St Ilija which foot stone was set by Metropolitan Kiril, who was often dear guest to the "United Macedonians". He was invited on all celebrations and manifestations,

and his presence enriched the contents of this Macedonian national organization.

Therefore, Steve Pliakes rightly says that the organization "United Macedonians" is the base of the prospects of future possible development of the Macedonian emigration in the North American region, which is an organization of national, cultural and ecclesiastical field. "United Macedonians" were the most important factor to unite the Macedonians and presenting and promoting the inalienable sacred Macedonian name, honor and glory. This organization is the custodian of the cultural and spiritual heritage of the Macedonian people. It is the first Macedonian national patriotic organization in their ranks and significant events, (especially for the big day Ilinden) gather most Macedonians from all parts of Macedonia.

The work that "United Macedonians" achieved and continues to upgrade and expand is large, bright and unchangeable. Therefore, the law and the merits that this Macedonian organization occupies is special, very important in the contents of the recent history of Macedonian emigrants in Canada.

денови“ посветена на македонскиот револуционер и културен работник, Гоце Делчев. За првпат оваа манифестација беше организирана под името „Гоцевата комитска вечер“ во 1972 година. Интересот за оваа манифестација постојано се зголемува во последниве години, особено во 1999 година, кога организацијата „Обединети Македонци“ го прослави својот 40-годишен јубилеј. По тој повод, митрополитот Кирил беше специјален гостин и одржа инспиративен говор.

Во февруари 1979 година, за време на годишното членско собрание се одлучи да се подигне споменик на паднатите борци за Македонија. И покрај одредени недоразбирања, споменикот е подигнат во предниот дел на црквата „Свети Климент Охридски“, кој официјално е откриен на 26 јануари 1980 година. Членовите на организацијата „Обединети Македонци“ го посетуваат овој споменик секоја година, во првата сабота на август, точно во 12 часот, во чест на Илинден. Така, од 1980 година Македонците секогаш положуваат венци на овој споменик на секој Илинден, 11 Октомври, на манифестациите „Гоцеви денови“ и „Деновите на културата“ и други празници. Исто така, свештениците одржуваат панахида за сите борци кои паднале за слободата на Македонија во текот на сите изминати година.

Во рамките на организацијата „Обединети Македонци“, до неодамна, работеа две училишта, едно за изучување на македонскиот јазик и литература, а другото за изучување на македонскиот фолклор и култура. Училиштето за македонски јазик и литература повеќе не постои, а училиштето за фолклор и култура прерасна во Културно уметничко друштво „Гоце Делчев“.

КУД „Гоце Делчев“ беше формирано во 1986 година и беше една од најактивните групи во Канада. Учествувахе во речиси сите мултикултурни манифестации во Торонто; на прослави на „Денот на независноста на Канада“ што се одржува на 1 јули, како и во други

различни паради и ученички натпреварувања; тие биле чести гости на Македонците во Кичинер и Хамилтон; учествувале на Караван на народите и на CHIN манифестации, како и на многу други собири и манифестации. Во 1988 година учествуваше на „Илинденски денови“ во Битола.

Покрај тоа, фудбалскиот клуб „Солун“ работел во рамките на организацијата „Обединети Македонци“ и се натпреварувал во Македонско-канадската лига. Оваа организација е сопственик на имотот познат како „Македонски парк“, каде се гради манастирот „Свети Илија“, чии темели ги положи митрополитот Кирил, кој често беше гостин на организацијата „Обединети Македонци“. Тој беше поканет на сите прослави и манифестации, а неговото присуство ја збогатуваше содржината на оваа македонска национална организација.

Затоа, Стив Пљакас со право вели дека организацијата „Обединети Македонци“ е основата на работата за идниот можен развој на македонската емиграција во северноамериканскиот регион, која се грижи на национално, културно и црковно поле. Организацијата „Обединети Македонци“ претставува најважниот фактор за обединување на Македонците за презентација и афирмација на неутуѓивото свето македонско име, чест и слава. Оваа организација е чувар на културното и духовното наследство на македонскиот народ. Тоа е првата македонска национална патриотска организација која организира значајни настани, (особено за големиот ден Илинден) кога се собираат најмногу Македонци од сите делови на Македонија.

Работата што организацијата „Обединети Македонци“ ја постигнува и продолжува е голема, светла и непроменлива. Затоа, според законот и заслугите оваа македонска организација зазема посебно место во содржината на поновата историја на македонските иселеници во Канада.

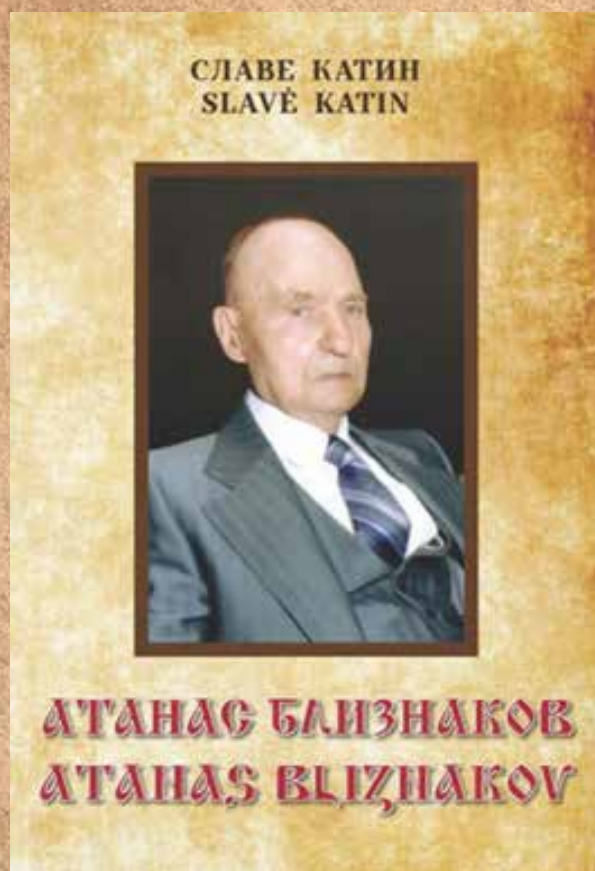
UNITED MACEDONIANS ORGANIZATION OF CANADA

Serving The Canadian
Macedonian Community
Since 1959

PROUDLY CANADIAN

Promoted books by Slave Katin in the church of St. Clement of Ohrid
Промовирани дела на Славе Катин во црквата Св. Климент Охридски

PRESIDENT OF "ST. CLEMENT OF OHRID"

At the beginning of the new century, in 2000, the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" in Toronto was held one of the most important board elections. Thus, the cathedral "St. Clement of Ohrid" received a new Board of 21 members. For the president was elected the prominent businessman and donor Steve Pliakes. Within the Board were also elected the following persons: for the vice presidents Bill Popovski and Mihajlo Dika, for Secretary Mitko Roshtankovski, Assistant Secretary - Dr. Andy Plukovski, and for treasurers were elected Danny Globochki and Ilya Shuklinovski. In addition the Executive Board, were elected 10 members for the Board.

The new leadership headed by Steve Pliakes in its program strived for affirmation of the Macedonian community in Toronto and beyond, to revive the activities of all existing sections, forming a Committee to work with the youth, cooperation with the Synod of the Macedonian Orthodox Church, intensifying informational and educational activities, and preparing and printing the By Law of "St. Clement of Ohrid".

The church to which Steve Pliakes was president from 2000 to 2002 is the pivot of most activities that Macedonians develop in Toronto and beyond, and yet another motive for the expression of love and respect for their native country Macedonia. The church St. Clement of Ohrid is the largest center of the Macedonians coming from all parts of Macedonia. It is a place

of friendship of Macedonians from seven to seventy-seven. In other words, it is a Macedonian center for the generations yet to come.

The initiative for establishing the Macedonian church community and its construction was born on the fourth Ilinden picnic National Organization "United Macedonians" held on July 29, 1962. It was an expression of the strong love to the ancestral country, Macedonia, which any expatriate carries deep in their heart. More than eight thousand Macedonians from Toronto and surrounding areas gathered in the area of Don Mills. This picnic created a great excitement with all present because for the first time in Toronto was present a Macedonian bishop – the Bishop of Zletovo and Strumica Diocese, His Eminence Naum. Together with the very reverend father Kiril Stojanovski they addressed those present and held a commemoration service in the Macedonian mother tongue. It was an unforgettable experience and left positive imprints in church life among Macedonians. Therefore it is rightly said that this meeting of organized Ilinden celebration meant belief, desire, unity and love for the homeland of the Macedonian immigrants in Toronto and the surrounding area. Later, with the restoration of the Ohrid Archbishopric a spark was ignited for the century-old church and national living of the Macedonian people.

At the large gathering, however, held on 7 August 1962 in the hotel "King Edward", a decision was made to build a church that would

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Се претпоставува дека Торонто е третиот град по големина на македонското население. Според некои неофицијални податоци, во оваа метропола и во околните места свиле гнезда околу 120.000 Македонци од сите делови на Македонија. Затоа се вели дека тој е македонски црковно-национален центар за поколенијата. Тие се соживеале и си нашле место под сонцето во секојдневниот живот со стотината други народи, нации и етнички групи од целиот свет, кои се доселиле во овој убав и по многу нешта карактеристичен велеград на богатите простори на Онтарио.

Од друга страна, пак, Канада се смета за светски пример на мултикултурно општество. Таа е првата земја во светот која официјално го призна мултикултурното шаренило и ја продолжува континуираната, значајна и доследна недискриминациска политика. Со тоа, мултикултурата се прогласи за политика на власта на Канада, каде што секој староседелец или новодојденец има право на слобода на свеста, верата, мислата, изразувањето, мирното собирање и дружење, уживање и развој во сопствената култура, пропагирање и применување на сопствената религија и употребата на мајчиниот јазик.

Метрополата Торонто е најголемиот центар на провинцијата Онтарио.. Според последниот попис, заедно со околните населби, градот има околу пет милиони жители. Во

аналите на оваа метропола е запишано дека во него е формиран Универзитет уште во 1827 година и дека тој бил и главен град на Канада во периодот од 1849 до 1851 и од 1855 до 1859 година.

Торонто е убав и раскошен град со многу добра местоположба. Тој е распространет на брегот на езерото Онтарио, на осумдесеттина километри од Нијагарските Водопади и претставува град со многу европски белези, кој магично го привлекува и опива посетителот и намерникот. Тој е град со прекрасни архитектонски зданија, раскошни населби со архитектура адаптирана од целиот свет, со уметнички галерии, музеи, опера и со други многубројни културно-историски споменици.

Инаку, првите македонски доселеници во Канада дошле во 1897 година. Поради високите дострели, особено на економско поле, Македонците се една од најзначајните етнички групи во Торонто и играат важна улога во целокупното живеење. Нив ги има од сите краишта од Македонија, кои се тесно врзани особено со црквата „Свети Климент Охридски“ и со организацијата „Обединети Македонци“.

Црквата на која Стив Пљакас беше претседател од 2000 до 2002 година е стожер на најголемиот број активности што Македонците ги развиваат во Торонто и пошироко и претставува мотив повеќе за изразување на љубовта и почитта кон родната земја Македонија.

be named St. Clement of Ohrid. Prominent expatriate Spiro Sanders, from the village of Zhlevo, region of Lerin, was appointed President, while Kosta Andrus and Paul Bazel-Vasilevski were elected as vice-presidents. In addition, the Board of Directors consisted also of Peter Floroff, Dan Pappas as secretaries, while Mike Neshovich and Paul George were elected treasurers, while the Supervisory Board included: Jim Sanders, Stevo Todorovski, Van Petroff, Viktor Paskaloff, John Cervenko, Blagoja Todorovski and Louis Misios.

The ceremony was attended by several hundred Macedonian immigrants, as well as by Bishop of Zhletovo and Strumica Diocese, His Eminence Naum, and the very reverend Kiril Stojanovski. They were the first Macedonian church-national missionaries in the largest Macedonian colony in Canada, who, for the first time on August 12, 1962, in the Zhelevo Hall in Toronto, conducted both a religious service in Macedonian language, and the first baptism. It was an event that remains in memory and is registered with capital letters in the history of the church community.

Among the most significant and notable dates of the church community of St. Clement of Ohrid is, of course, December 12, 1962 when the church was registered with the Canadian authorities and whose document was sent to a number of Macedonian families. The aim was to raise morale and trust among Macedonian emigrants, regardless from which part of Macedonia they've come and who, not by their fault, have satisfied their religious needs in non-Macedonian temples, most of which were built precisely from the financial support of the Macedonians, especially those from Aegean Macedonia.

The activities of the members of the newly formed church community and the organization "United Macedonians" were more and more intense from day by day and more important in achieving the great idea for their Macedonian Orthodox Church. Thus, within a period of two years, they collected a large sum of money and they bought a site for the future temple in central and rich Thorncliffe Park in East York, a

city twinned with Skopje. As a result, on April 5, 1964, on this Macedonian sacred piece of land in the presence of more than 500 people, friends of the Macedonians and municipal representatives of the Leaside community, the foundation stone of the Church was laid. On this occasion, in a special box a special inscription with the names of all members of the church board and their birthplaces in Macedonia was written in Macedonian and English, and it was laid down as well. The model of the painter Peter Stoyanoff from Zhelevo, region of Lerin, who offered the image of today's cathedral, was used as a project.

One year later, on April 18, 1965, the Archbishop of Ohrid and Skopje and the first Macedonian Metropolitan, Dositej, together with the Bishop for Zhletovo and Strumica Bishopric, Naum, very reverend Nestor Popovski and Atanas Popov, as well as the archdeacon Metropolitan Kiril of Polog and Kumanovo Diocese, in the presence of several hundred Macedonian immigrants from all parts of Macedonia, consecrated the temple of St. Clement of Ohrid.

With the opening of the Church community, the Macedonian immigrants began to live their own Macedonian church life. Each year they have a richer, more diverse, increasingly important, self-conscious and attractive church life. Because it is a place for all new comers. There Macedonians from all parts of Toronto go there to pray before in front of the altar of God for life and health, success and happiness. The church services are attended by many people, and weddings and baptisms enrich the souls of the Macedonians and they are the best indicator that the Macedonian ethnic community has progressed and it is getting bigger and more developed. Although the Macedonian people in their original homeland are divided in several parts, although destiny has dispersed them to many meridians, at least here, in Toronto, they are in one place together.

In the years that passed, MOC St. Clement of Ohrid has become a second home for many Macedonian immigrants. In the church community there are members who assist and donate,

Црквата „Свети Климент Охридски“ е најголем центар на раселените од сите делови на Македонија. Таа е место на другарување на Македонците од седум до седумдесет и седум-годишна возраст. Со други зборови, таа е македонски центар за поколенијата.

Иницијативата за формирање на оваа македонска црковна општина и за нејзина изградба се роди на четвртиот Илинденски пикник што националната организација „Обединети Македонци“ го одржа на 29 јули 1962 година. Тоа беше израз на силната љубов кон дедовската земја, Македонија, која секој иселеник длабоко ја носи во своето срце. Повеќе од осум илјади Македонци од Торонто и од околните места се собраа во месноста Дон Милс. На пикникот, кај сите присутни имаше голема возбуда, бидејќи за првпат во Торонто беше присутен македонски владика, епископот Злетовско-струмички господин Наум. Тој, заедно со свештеникот Кирил Стојановски, на мајчин македонски јазик им се обрати на присутните и одржа помен-служба. Тоа беше незаборавно доживување кое остави позитивни траги во црквното живеење кај Македонците. Затоа, со право се вели дека таа средба на организирано илинденско чествување значеше верба, желба, единство и љубов кон родната земја на македонските доселеници во Торонто и околината. Подоцна, со обновувањето на Охридската архиепископија се запали искрата за вековното црковно и национално живеење на Македонците.

На големиот собир, пак, што се одржа на 7 август 1962 година во хотелот „Крал Едвард“, се донесе одлука за изградба на црква што ќе го носи името „Свети Климент Охридски“. За претседател беше избран истакнатиот иселеник Спиро Сандерс од село Желево, Леринско, а за потпретседатели беа избрани Коста Андрус и Павле Базел-Василевски. Исто така, во управата влегоа и Питер Флоров, Дан Папас, како секретар, а Мајк Нешевич и Паул Џорџ беа избрани за благајници, додека во Надзорниот одбор беа вклучени: Џим Сандерс, Стево Тодоровски, Ван Петров, Виктор Паскалов, Џон Червенков, Благоја Тодоровски и Луј Миос. На свеченоста присуствуваа и неколкуте

стотици македонски доселеници, како и епископот злетовско-струмички, господин Наум и протаставрофорот Кирил Стојановски. Тие беа првите македонски црковно-национални мисионери во најголемата македонска колонија во Канада, кои, за првпат, на 12 август 1962 година, во „Желевската сала“ во Торонто, извршија богослужба на мајчин македонски јазик, како и прво крштевање. Тоа беше настан што остана во сеќавање и е запишан со големи букви во историјата на оваа црковна општина.

Меѓу најзначајните и бележити датуми на црквната општина „Свети Климент Охридски“ е, секако, 12 декември 1962 година, кога Црквата беше регистрирана пред канадските власти и чиј документ беше испраќан до бројни македонски семејства. Целта била да се подигне моралот и вербата кај дојденците без разлика од кој дел на Македонија се дојдени, а кои, не по своја вина, дотогаш своите црковни потреби ги задоволувале во немакедонски храмови, од кои поголемиот број биле изградени токму од средствата на Македонците, особено од Егејска Македонија.

Активностите на членовите на новоформираната црковна општина и на организацијата „Обединети Македонци“ од ден на ден беа поголеми и позначајни во остварувањето на големата идеја за своја македонска православна црква. Така, во период од две години, тие собраа голем број финансиски средства и беше купено местото за идниот храм во централниот и богат Торнклиф Парк, во Ист Јорк, град што е збратимен со Скопје. Како резултат на тоа, на 5 април 1964 година, на тоа свето македонско парче земја, во присуство на повеќе од 500 посетители, пријатели на Македонците и претставници на општината Лисајд, беше поставен камен-темелникот на црквата. По тој повод, во специјална кутија беше ставена посвета на македонски и англиски јазик и беа запишани имињата на сите што настојуваа да се изгради црквата и местото на нивното раѓање во Македонија. За проект на црквата беше користена макетата на академскиот сликар Питер Стојанов од Желево, Леринско, кој го понуди ликот на денешната катедрална црква.

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ – КАТИН
ФИДАНКА ТАНАСКОВА

МАКЕДОНСКИ ВОЗНЕС

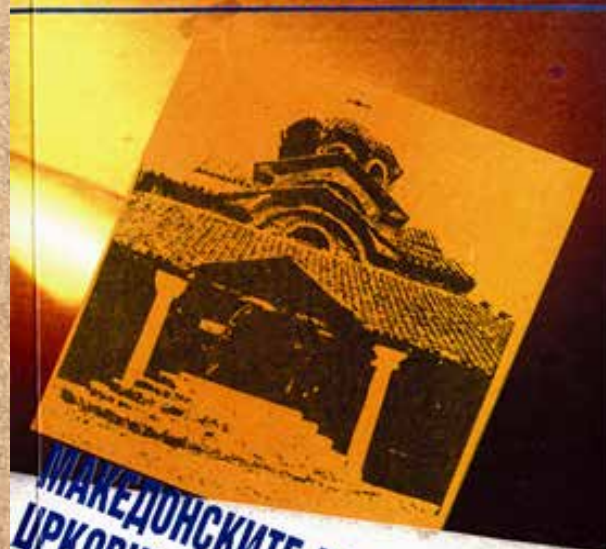
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

МИТРОПОЛИТОТ КИРИЛ

SLAVE NIKOLOVSKI - KATIN

МЕТРОПОЛИТАН KIRIL

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ – КАТИН

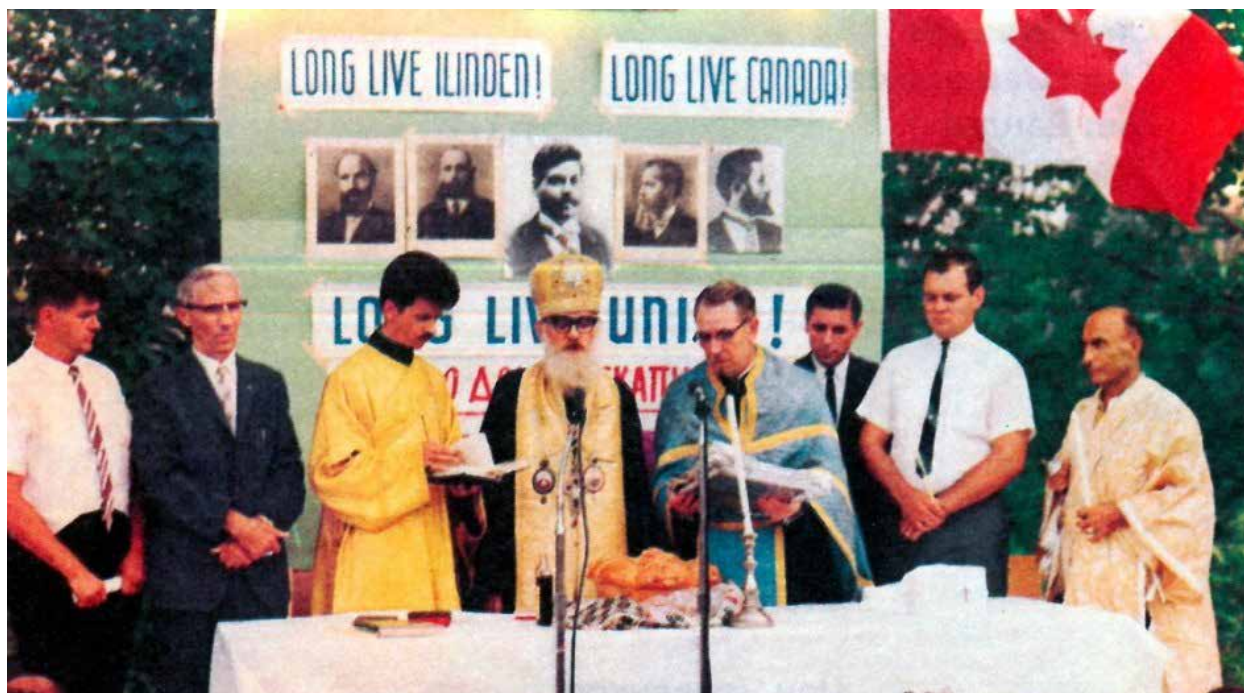

МАКЕДОНСКИТЕ ПРАВОСЛАВНИ
ЦРКОВНИ ОПШТИНИ
во Австралија,
Канада и САД

НОВА МАКЕДОНИЈА

ПЕТКО ЗАДЕСКИ
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ-КАТИН

БИБЛИСКИ РЕЧНИК

many enthusiasts, many of whom do not want to even mentioning their names, who work and contribute with a strong love and zeal. They do this because they believe in their cause, and in the goodness of all who proudly keep their heads up and their hearts filled, they speak with a strong admiration about the road that the Macedonian has gone in order to arrive and have today such national buildings making so impressive achievements.

The activities of this temple are remarkable, magnificent, lasting. The Church has hosted numerous convocations, gatherings, charitable and humanitarian actions, of youth meetings, and international gatherings. In the three church halls theater plays are held, songs are sung, Macedonian dances are performed, and Macedonian mother tongue is preserved. It is here that the children learn first letters of the Cyrillic alphabet which the Macedonians read write and study in their county and around the world.

In the church of St. Clement of Ohrid, on August 1, 1969, the enthronement of the new bishop Kiril of the newly formed US-Canadian-Australian-Macedonian Diocese took place. This event is written in capital letters in the history of the Macedonian Orthodox Church in the Diaspora. Then in October the same year,

in this temple the first diocesan assembly was held, while in September 1975 it hosted the first convocation of the Bishopric, an event that the church communities in Canada and the United States organize for more than four decades.

Within the church of St. Clement of Ohrid a number of associations and sections are active make great contribution to the overall community life, which affirm the Macedonian community in Toronto, Canada and beyond, and with that they add to the glory of Macedonia. These are: Ladies' Auxiliary, folk group "Macedonian", literary association "Braka Miladinovci", the Church choir, drama club, youth association with its reciting, historical-geographical, chess and sports clubs, Macedonian Sunday school, pensioners' clubs and other sections.

However, it seems that the activity of the folk group "Makedonka" has a special role in the overall life of the young Macedonian generations in Toronto and beyond. Since it was established in April 1960 to date, it is the nursery of young people from Macedonian origin who promote and represent the rich Macedonian folklore in Canada and worldwide. Therefore it is rightly said that "Makedonka" is an ambassador of dance and song of the Macedonian people and of Macedonia.

Една година подоцна, на 18 април 1965 година, архиепископот охридски и скопски и прв митрополит македонски, господингосподин Доситеј, во сослужение со злетовско-струмичкиот епископ господин Наум, протаставрофорите Нестор Поповски и Атанас Попов и архиѓаковскиот архијереј, митрополитот Кирил, а во присуство на неколку стотици македонски доселеници од сите делови на Македонија, го изврши осветувањето на храмот „Свети Климент Охридски“.

Со пуштањето во работа на оваа црковна општина, македонските доселеници започнаа да живеат свој македонски црковен живот. Секоја година сè побогат, сè поразновиден, сè позначаен, самосвесен и попривлечен црковен живот. Зашто тоа е место што им припаѓа на сите дојденци. Таму доаѓаат Македонци од сите делови на Торонто за да се помолат пред олтарот на Господ за здравје и живот, за успех и среќа. Богослужбите секогаш се следат од многу народ, а венчавките и крштивките ги облагородуваат душите на Македонците и се најдобриот показател дека македонската етничка заедница има напредок и дека се шири, се развива и мултиплицира. Ако македонскиот народ во татковината е распарчен на повеќе страни, ако судбината сакала тој да се расели на многу меридијани, тука, во Торонто, на едно место е заедно.

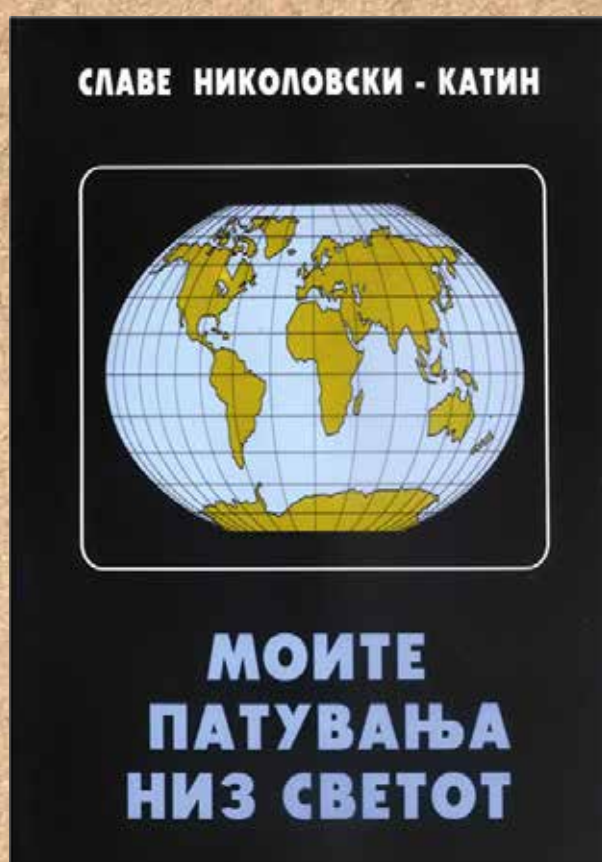
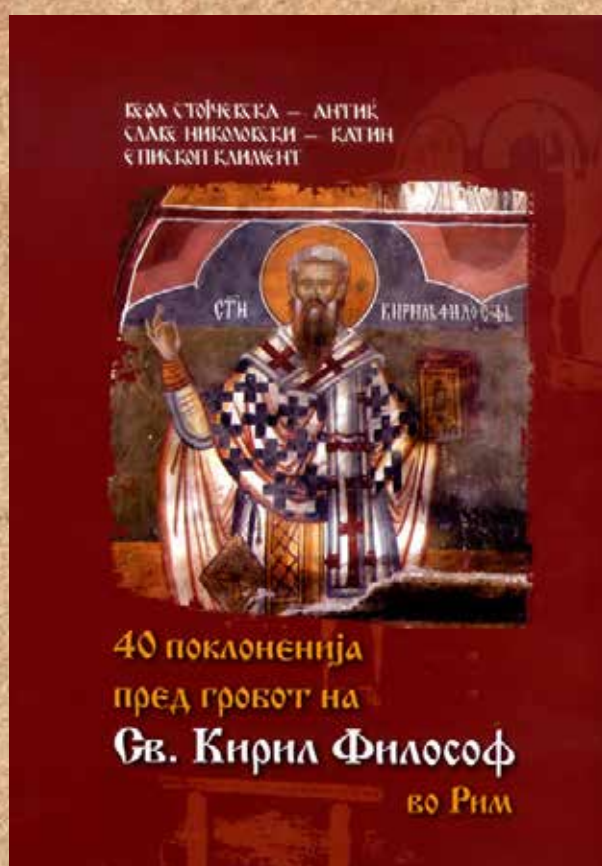
Во годините што изминаа, Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ стана втор дом за многу македонски доселеници. Во црквата членуваат, помагаат и даруваат недоброени ентузијастички, од кои голем дел не сакаат да им се спомене дури ни името, а работат и придонесуваат со силна љубов и жар. Тоа го прават поради вербата во она што го даваат, а тоа е за доброто на сите кои со гордо кренати глави и полни срца, со силен восхит зборуваат и раскажуваат за патот по кој тргна Македонецот за да стаса денес до вакви национални зданија и до толку импозантни постигнувања.

Активностите на овој Божји храм се извонредни, величествени, трајни. Оваа црква била домаќин на бројни црковно-народни собори, на добротворни и хуманитарни акции, на

средби на млади и на интернационални дружења. Во трите црковни сали се одржуваат драмски претстави, се пеат песни, се играат македонски ора, се негува мајчиниот македонски јазик, а дечињата тука ги научуваат првите букви од кирилицата, од азбуката на која пишуваат, читаат и учат Македонците во татковината и ширум светот.

Во црквата „Свети Климент Охридски“, на 1 август 1969 година е извршено востолучувањето на новиот владика господин Кирил на новоформираната американско-канадско-австралиско-македонска епархија. Чин што е запишан со големи букви во историјата на Македонската православна црква во дијаспората. Потоа, во октомври истата година, во овој храм се одржа Првото епархиско собрание, а во септември 1975 година таа беше домаќин на Првиот црковно-народен собир на Епархијата, кој повеќе од две и пол децении го организираат црковните општини во Канада и Соединетите Американски Држави. Во рамките на црквата „Свети Климент Охридски“ активно работат и придонесуваат во севкупното живеење повеќе друштва и секции кои ја афирмираат македонската заедница во Торонто, во Канада и пошироко, а со тоа ја прават препознатлива и Македонија. Тие се: Женската секција, Фолклорната група „Македонка“, Литературното друштво „Браќа Миладиновци“, Драмската секција, Младинската организација со рецитаторската, историско-географската, шаховската и спортската секција, Македонското неделно училиште, Пензионерскиот клуб и други секции.

Меѓутоа, се чини активноста на Фолклорната група „Македонка“ има посебна улога во севкупното живеење на младите македонски генерации во Торонто и пошироко. Таа, од своето формирање во април 1960 година до денес, е расадник на млади кадри од македонско потекло кои го афирмираат и го презентираат богатото македонско фолклорно наследство во Канада и во светот. Затоа, со право се вели дека „Македонка“ е амбасадор на орото и песната, на македонскиот човек и на Македонија.

НАСТАНИ ВО ИСЕЛЕНИШТВО

Торонто - Канада

35-ГОДИШНИНА НА МПЦ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

На 14 мај годинава Соборниот епархиски храм на Американско-канадската Македонска православна епархија "Св. Климент Охридски" во Торонто ги прослави јубилеите 2000 години од раѓањето на Спасителот Господ Исус Христос и 35-годишнината од осветувањето на храмот. Прославите беа одбележани со свети богослужби - света архиерејска литургија на која чиноначалствуваше Неговото Блаженство архиепископ Охридски и македонски Г.Г. Стефан и пригодна програма на која зедаа учество сите секции при црквата:

училиштето по македонски јазик, кое работи под раководство на учителката г-ѓа Блага Дафковска; училиштето по веронаука чиј учител е г. Мајк Ристик; драмската секција со која раководи г-ѓа Тања Ѓорѓевиќ; хорот под диригентство на г. Филип Ангелковски и Литературното друштво "Браќа Миладиновци" чиј претседател е г. Мицко Димовски и играорната група "Македонка".

Веќе од раните утрински часови храмот беше исполнет со верници кои нестрпливо го очекуваа доаѓањето на Поглаварот на МПЦ. Во оваа прилика благодарност им искажуваме и на свештениците при околните МПЦ - протоереј ставрофор Илија Димитриевски, прота Благое Димитриевски, прота Стеван Груевски и свештеник Гоце Деспотовски, кои заедно со нашите парохиски свештеници Јован Босеовски и Илија Донев кои сослужуваа на Литургијата. На крајот од Литургијата Г.Г. Стефан одржа свечена беседа во која покрај честитките за големите јубилеи им изрази благодарност на сите втемелувачи, ктитори, градители и украсители на овој наш прекрасен храм.

"Црквата Св. Климент Охридски", рече Поглаварот, "цели три и пол децении е духовен, културен, просветен и национален центар на Македонците не само во Торонто, туку и во целата епархија. Св. Климент на чудотворен начин не престанува да дејствува и ги поучува своите чеда и овде. Колкава е почитта ваша кон него сведочи вашето бројно присуство и делото со кое се гордееме сите".

Свечениот банкет се одржа во вечерните часови, а покрај Неговото Блаженство, како почесни гости беа присутни архимандритот

Нектариј, амбасадорот на РМ во Канада г. Јордан Веселинов, заменикот на премиерот на Онтарио г. Фран Клииз, инспекторот за вработени при полицијата на Торонто г. Сем Фернандес, потоа г. Ангел Иванов конзул на РМ во Торонто и многу други.

Претседателот г. Стив Пљакас од името на управниот одбор при црквата им се заблагодари на сите гости кои со присуството ја зголемија нашата свеченост со надеж и желби за поголеми успеси на духовно-црковен и национален план. Во поздравниот говор Поглаварот покрај другото нагласи: "...еве 2000 години христијанството е сол на 'земјата' и благодарение на верата Христова светот се одржува и опстојува во борбата помеѓу доброто и злото... Црквата Христова плови како вистински брод низ разбранетото море и опстоја на сите ветришта и бури низ вековите..."

по завршувањето на свечениот дел прославата продолжи со забава под звуците на оркестарот "Охрид".

Мајк Роштанковски,
секретар

Steve and the priest Ilija Donev
Стив и свештеникот Илија Донеv

*A Board of St. Clement of Ohrid
Управа на Свети Климент*

PRESIDENT OF THE OLYMPIC COMMITTEE

The name and work of Steve Pliakes is closely associated with the Olympic Games in Athens in 2004 and Beijing in 2008. He was one of the main sponsors for Macedonian athletes. Prior to that, due to his activities and contribution to the Macedonian athletes from Canada, Steve Pliakes was elected President of the Olympic Committee of Macedonians in Canada.

For the Olympic Games in Athens, Steve's made special preparations because he had to travel to the country of his ancestral roots. Namely, in the Olympic Village in Athens, among other athletes of the world, the Olympians from Macedonia defending the colors of our country were also accommodated. They were led by the Secretary General and MOC director Zoran Gapich and Nase Nasev, where they stayed from 13 to 29 August 2004.

In Athens, Macedonia was represented by ten Olympians in five sports disciplines. Swimmers were the most numerous, but for all four of them these Games were not their first such experience. Vesna Stojanovska, Alexander Miladinovski and Zoran Lazarevski swam in Sydney as well, while Aleksandar Malenko after an eight year hiatus returned to the Games after performances at the 1996 Olympic Games in Atlanta. Then performed kayaker Laze Popovski, athletes Alexandra Vojneski, Vane Stojanov, Divna Pesich with air rifle, and wrestlers Mohammed Ibragimov and Shihamir Osmanov, as well as handball judges Marjan and Dragan Nacevski.

Macedonian flag was raised in the Olympic village on Ilinden as planned, and Macedonia was a part of the Balkan Olympic House. The flag-bearer at the opening ceremony was Steve Pliakes.

The Olympic Games are a major international event, including summer and winter sports, in which thousands of athletes participate in various competitions. Olympics are considered the biggest sports competition in the world where more than 200 countries participate. Nowadays, the Olympic Games are held every two years, alternately Winter and Summer Olympics.

It is interesting to mention that the first Olympic Games were held in Olympia, Greece, in the 8th BC, but the Macedonians were not allowed to participate in the games for several reasons. Only Alexander III of Macedonia participated in the Olympics.

According to historical data, the International Olympic Committee (IOC) was set up in 1894 when this institution became the executive body of the Olympic Movement. Then, the Olympic Games were revived in 1896. However, world wars led to the cancellation of the Games in 1916, 1940 and 1944. In addition major protests during the Cold War II led to limited participation in the games in 1980 and 1984.

Olympic Movement consists of international sports federations, national Olympic committees and organizing committees for each Olympic Games. The celebration includes many

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОЛИМПИСКИОТ КОМИТЕТ

Името и делото на Стив Пљакас е тесно поврзано со олимписките игри во Атина во 2004 и во Пекинг во 2008 година. Тој беше еден од главните спонзори за македонските спортисти. Пред тоа, поради неговите активности и придонес за македонските спортисти од Канада, Стив Пљакас беше избран за претседател на Олимпискиот комитет на Македонците во Канада.

За олимписките игри во Атина Стив направи посебни подготовки, бидејќи требаше да патува во земјата од каде се неговите корени. Имено, во Олимпиското село во Атина, меѓу другите спортисти од светот беа сместени и олимпијците од Македонија, кои ги бранеа боите на нашата држава. Тие беа предводени од генералниот секретар и директорот на Меѓународниот олимписки комитет, Зоран Гапиќ и Насе Насев и останаа од 13 до 29 август 2004 година.

Македонија во Атина беше претставена со десетмина олимпијци во пет спортови. Најмногубројни беа пливачите, но за сите четворица ова нема да биде прво вакво доживување. Весна Стојановска, Александар Миладиновски и Зоран Лазаревски пливаа и во Сиднеј, додека Александар Маленко по осум години пауза, повторно се враќа на игрите, откако настапи на олимписките игри во 1996 во Атланта. Потоа настапија кајакарот Лазе Поповски, атлетичарите Александра Војнеска, Ване Стојанов, Дивна Пешиќ со воздушна пушка и борачите Могамед Ибрагимов и Шихамир

Османов, како и ракометните судии Марјан и Драган Начевски

Македонското знаме во Олимпиското село беше кренато на Илинден, како и што беше планирано, додека, пак Македонија беше дел од Балканската олимписка куќа. Носителот на македонското знаме на отворањето на игрите беше Стив Пљакас.

Инаку, олимписките игри се голем меѓународен настан, вклучувајќи летни и зимски спортови, во кои учествуваат илјадници спортисти во различни дисциплини. Олимписките игри се сметаат за најголемо спортско натпреварување во светот каде што учествуваат повеќе од 200 земји. Денес се одржуваат на секои две години, наизменично зимски и летни олимписки игри.

Интересно е да се спомене дека првите олимписки игри се одржале во Олимпија, во Грција во VIII век пр.н.е., меѓутоа на Македонците не им било дозволено да учествуваат на игрите од повеќе причини. Единствено Александар III Македонски учествувал на олимписки игри.

Според историските податоци, Меѓународниот олимписки комитет (МОК), е формиран во 1894 година од кога оваа организација станала извршно тело на Олимпиското движење. Потоа, олимписките игри биле обновени во 1896 година. Меѓутоа, светските војни довеле до откажување на игрите во 1916, 1940, и 1944 година, како и големите протести за време на

rituals and symbols, as well as the opening and closing ceremonies. The number of participants ranges of more than 13,000 athletes competing at the summer and winter Olympics in 33 different sports and 400 disciplines. The top three athletes in all disciplines receive Olympic medals - gold for the first, silver for the second, and bronze for the third place.

Games have grown to the point that nearly every nation competes, and therefore Macedonia as a sovereign and independent state is among the countries participating in the Olympics as well. Every two years the media exposure of the Olympic games allow less well-known athletes to gain national, and in some cases international glory. Games also represent a major opportunity for the host city to show its best to the whole world.

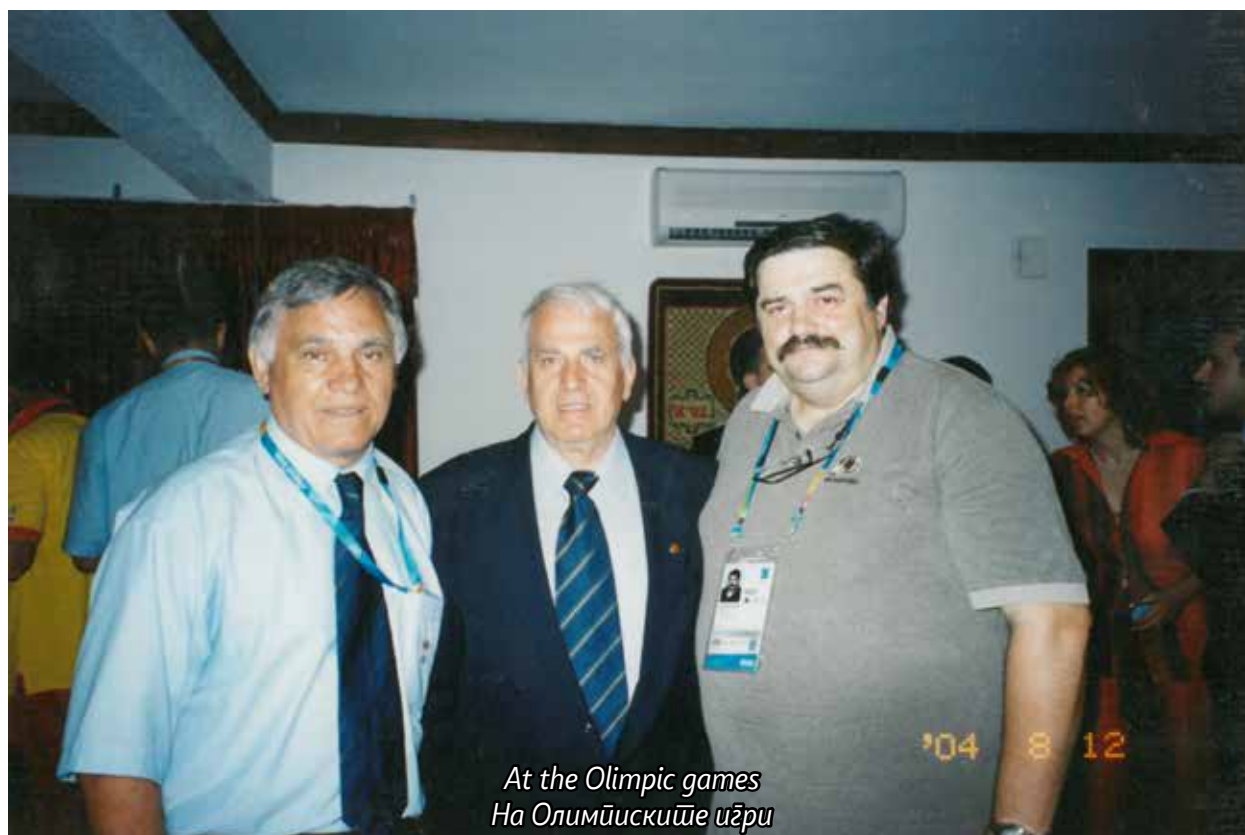
Summer Olympic Games in 2004 were held in the capital of Greece, Athens, home of the modern Olympics that were great challenge for Steve Pliakes. He had a desire, after Alexander III of Macedonia, to be a part of the Olympic Games in Athens too.

At the 2004 Olympics in Athens 202 countries participated from all corners of the world, and 5501 teams. The athletes won 301 medals in 28 different sports. It was the second time that Athens had the honor to be a host to the modern games. The first time was back in 1896.

In the Olympic Village in Athens, the athletes from Macedonia who defended the colors of our country, among other athletes of the world, were also accommodated. They were led by the MOC Secretary General and director, Zoran Gapich and Nase Nasev, and stayed there from 13 to 29 August 2004.

Steve Pliakes arrived at the Olympic Games in Athens via Vienna, and he entered his home country without any problem in spite the fact that he was banned to visit this country. Fortunately and as planned with Nase Nasev, the arrival of Lilly and Steve Pliakes, as the most important sponsors of the Olympic Games in Athens, was marked by great and warm hospitality.

On the opening day of the Olympics, Steve was given the Macedonian flag and he stood in front of the Macedonian Olympic team

*At the Olympic games
На Олимпискиите игри*

*At the Olympic games
На Олимпискиите игри*

Студената војна довеле до ограничено учество на игрите во 1980 и 1984 година.

Олимпиското движење се состои од меѓународни спортски федерации, национални олимписки комитети и организирање на комисији за секои олимписки игри. Прославата опфаќа многу ритуали и симболи, како и свечено отворање и затворање на игрите. Бројот на учесниците се движи над повеќе од 13.000 спортисти кои се натпреваруваат на летните и зимските олимписки игри во 33 различни спортови и во околу 400 дисциплини. Пласираните спортисти на првите три места во сите дисциплини добиваат олимписки медали, златен за првото, сребрен за второто и бронзен медал за третото место.

Игрите пораснаа до тој степен што речиси секоја нација се натпреварува, со што и Македонија како суверена и самостојна држава е меѓу земјите кои учествуваат на олимписките игри. Секои две години медиумската експонираност на олимписките игри овозможува помалку познати спортисти да се здобијат со

национална, а во некои случаи и со меѓународна слава. Игрите, исто така, претставуваат голема можност за градот-домаќин да се покаже во најдобро светло пред целиот свет.

Летните олимписки игри во 2004 година, беа одржани во главниот град на Грција, Атина, домот на модерните олимписки игри, кои беа голем предизвик и за Стив Пљакас. Тој имаше желба, после Александар III Македонски и тој да биде дел од олимписките игри во Атина.

На Олимпијадата во Атина, во 2004 година, учествуваа 202 држави од целиот свет, и 5.501 тим. Исто така, спортистите освоија 301 медал, во 28 различни спортови. Тоа беше вториот пат што Атина ја имаше честа да ги одржува игрите, а првиот пат бил во 1896 година.

Во Олимпиското село во Атина, меѓу другите спортисти од светот беа сместени и спортистите од Македонија, кои ги бранеа боите на нашата држава. Тие беа предводени од генералниот секретар и директорот на

*At the Olimpic games
На Олимписките игри*

*At the Olimpic games
На Олимписките игри*

overwhelmed by emotions. After the announcement of the Macedonian team was made, Steve stepped at the stadium first. His hands were shaking with excitement while he was carrying the Macedonian flag in his homeland, but he held it firmly and he proudly marched forward. He carried the flag until the end of the opening ceremony of the Games.

Those moments of joy, excitement, pride and pleasure have remained in lasting memories of Steve Pliakes. Therefore, after the Olympic Games in Athens, Steve Pliakes gave a statement saying that in those moments he was the happiest Macedonian in the world.

As an explanation, the Olympic Games in Athens in 2004 were assessed as a great success, given that security and organization were exceptionally good and only a few visitors reported minor problems, mostly related to transport or accommodation. The only noticeable problem was the small attendance at preliminary rounds.

Steve Pliakes was the person who also carried the Macedonian flag in 2008 at the Olympics in Beijing, the capital of the People's Republic of China. It is one of the most populated cities in the world, with a population of about twenty million inhabitants in 2010. Beijing is a political, cultural and educational center of the country and is a home to the largest state-owned companies in China. This metropolis is located in northern China, and is politically organized as a

municipality under the direct administration of the government.

Beijing is a major transportation hub in the country, with many rail and road lines, in which two million passengers daily are transported only by the underground. It is a metropolis with direct aerial lines connecting it to the rest of the world, where the family of Pliakes arrived for the Olympic Games.

According to the words of Steve Pliakes, Beijing is one of the four great old capitals of China. The city was at the heart of Chinese history for centuries and therefore it has many monuments from different historical eras, and all of them have national value. The city is known for its palaces, temples and large stone walls and gates. Art treasures and universities have made this city a cultural center of the Chinese people, both throughout history and nowadays.

Beijing Olympics were a great challenge for Steve Pliakes. Here, as one of the major sponsors of the Macedonian athletes, he's expressed strong love for his ancestral country Macedonia through these athletes. The act of carrying the Macedonian flag at the Olympic Games in Beijing, like he did in Athens, was an exciting event for Steve and his family, for which he received many accolades and awards. For Steve Pliakes the act of carrying the Macedonian flag is going to remain an unforgettable and unrepeatable experience.

Меѓународниот олимписки комитет, Зоран Гапиќ и Насе Насев и останаа од 13 до 29 август 2004 година.

Во Атина Македонија беше дел од Балканската олимписка куќа. Така, македонското знаме во Олимпиското село беше кренато на Илинден, а носителот на знамето на отворањето беше канадскиот Македонец Стив Пљакас.

За олимписките игри во Атина Стив Пљакас пристигна преку Виена и без проблем влезе во неговата родна земја, во која има забрана за да влезе и да ја посети. За среќа и како што беше планирано со Насе Насев, пристигнувањето на Лили и Стив Пљакас, како едни од значајните спонзори на олимписките игри во Атина, беше одбележано со големо и топло гостопримство.

На денот на отворањето на олимписките игри на Стив му беше дадено да го носи македонското знаме и тој возбудено стоеше пред македонскиот тим за Олимпијадата. Најавата на македонската екипа беше извршена и Стив зачекори прв на стадионот. Рацете му се тресеа од возбуда дека го носи македонското знаме во својата родна земја, но цврсто го држеше и горделиво чекореше напред. Тој го држеше знамето сè до крајот на отворањето на игрите.

Тие мигови на радост, возбуда, горделивост и задоволство останаа трајни во сеќавањата на Стив Пљакас. Затоа, по олимписките игри во Атина, Стив Пљакас изјави дека во тие мигови бил најсреќниот Македонец на светот.

Инаку олимписките игри во Атина од 2004 година беа проценети како голем успех, со оглед на тоа што безбедноста и организацијата биле исклучително добри и само неколку посетители пријавиле мали проблеми, главно, поврзани со транспортот или сместувањето. Единствениот забележителен проблем бил малата посетеност на прелиминарните настани.

Стив Пљакас беше личноста која го носеше македонското знаме во 2008 година и на олимписките игри во Пекинг, или Бејџинг, на кинески, кој е главен град на Народна Република Кина. Тој е еден од најнаселените градови во светот со население од околу дваесет милиони жители во 2010 година. Пекинг е политички, културен и образовен центар на државата и истиот е дом на најголемите државни компании во Кина. Оваа метропола се наоѓа во северна Кина и е политички организирана како општина, која е под директна управа на Владата.

Пекинг е главен транспортен центар во државата, со голем број железнички и патни линии, во кој само во метрот се превезуваат околу два милиона патници дневно. Тој е метропола со директни воздушни линии со кои се поврзува со останатиот дел од светот, со кои и семејството Пљакас пристигнаа за олимписките игри.

Според зборовите на Стив Пљакас, Пекинг е еден од четирите големи стари главни градови на Кина. Градот со векови бил во срцето на кинеската историја и поради тоа има голем број споменици од различни историски ери, кои имаат национална вредност. Градот е препознатлив по палатите, храмовите и големите камени сидови и порти. Уметничките богатства и универзитетите го направиле градот културен центар на кинескиот народ, како низ историјата, така и денес.

Олимписките игри во Пекинг беа голем предизвик за Стив Пљакас. И тука, како еден од големите спонзори на македонските спортисти, преку нив ја изрази силната љубов кон дедовската земја Македонија. Чинот на носењето на македонското знаме на олимписките игри и во Пекинг, како и во Атина, беше возбудлив настан и за Стив и за неговото семејство, за што тој доби бројни пофалби и признанија. За Стив Пљакас како знаменосец тоа ќе остане незаборавно и неповторливо.

ON THE ROAD OF ALEXANDER THE MACEDON

**MACEDONIA - HOMLAND OF STEVE PLIAKESTHE
MACEDONIANS IN PAKISTAN
FOLLOWING THE FOOTSTEPS OF ALEXANDER THE GREAT**

ПО ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ

**МАКЕДОНИЈА - РОДНАТА ЗЕМЈА НА СТИВ ПЉАКАС
МАКЕДОНЦИТЕ ВО ПАКИСТАН
ПО ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ**

MACEDONIA - HOMLAND OF STEVE PLIAKES

Macedonia, the birth country of Steve Pliakes has been a country of turmoil, but also a country of beauty and mystery where the strong survived war, famine, conquerors, insults and empires; preserving their name at the same time. That has started since the glorious times of Philip and Alexander of Macedonia, during the reign of Rome, the Byzantines, the great migrations of different nations to the south and Ottoman Empire up to now.

During this long and rich period only two nations, two peoples have chosen the name of this country as an integral part of their identity – the ancient Macedonians and the present-day Macedonians. It is this strong connection which spans millennia that shows the dedication of these peoples to their country. Therefore, about the historical development of Macedonia from ancient time up today, a large number of both foreign and domestic authors have written from ancient times up to the present. Some authors have tried to distort the Macedonian story, while others have presented the historical facts about Macedonia and the Macedonian people too easily

Macedonia, "The old country", as the Macedonian emigrants call their grandfathers land, where Lilli and Steve Pliakes were born, occupies a central part of the Balkan Peninsula and has an extremely advantageous position at the conjunction of important roads and highways.

According to Steve Pliakes: "In the rich history of Europe, it is hard to find a people like the Macedonian one who suffered so many upheavals during their national establishment. It is hard to find another people in the world who had so turbulent history, as well. Every single storm struck them. There was no war that failed to strike them. Each misfortune that took place in those areas put Macedonia in the very center, while the Macedonians received the first blows. Following their destiny in the last thirteen centuries, it could be said that destiny was history to many peoples, while for the Macedonians, history was their destiny.

Judging objectively, the people, whose best dance is the ancient one called "Teškoto" could not help having such fate and past. Macedonia was not only always at the point where many swords and yataghans crossed, where sabers and daggers crossed, but it was also the place where a number of different cultures clashed and intersected each other. In fact, Macedonia of that time was and now is a cradle of civilization, a focal point as one of the most ancient civilization", says Steve.

Since ancient times the name Macedonia stood for a small province in the immediate vicinity of Pella, today the village Postol – the capital of the ancient Macedonian Empire, which is about a hundred kilometers from the birth place of Steve Pliakes. It covered the area between present-day Lake Pazar, which is dried out, and

МАКЕДОНИЈА - РОДНАТА ЗЕМЈА НА СТИВ ПЉАКАС

Македонија, родната татковина на Стив Пљакас е земја на премрежја, но и земја на убавини, земја на мистери и опстојување, каде што силните луѓе преживеале војни, глад, освојувачи, навреди, империи, притоа, зачувувајќи ја волшебноста на своето име. Тоа започнало од величествените времиња на Филип и Александар Македонски, преку римските и византиските владеења, преку големите миграции на различни народи на југ и потпаѓањето под Отоманската Империја сè до денес,

Низ овој долг и богат временски период само два народа го избрале името на оваа земја за неразвоен дел на својот идентитет – древните Македонци и Македонците денес, а тоа претставува силна врска која датира од пред милениуми, укажувајќи на посветувањето на овие народи на својата библиска земја. Затоа, за историскиот развој на Македонија од античко време па сè до ден-денес, пишувале голем број странски и домашни автори. Некои се обиделе да ја искриват македонската историја, а некои лесно ги презентираат историските факти за Македонија и македонскиот народ.

Македонија „старата татковина“, како што македонските иселеници милуваат да кажат за нивната дедовска земја, од каде што потекнуваат Лили и Стив Пљакас, го зафаќа централниот дел на Балканскиот Полуостров. Таа има извонредно важна положба во спојувањето на важните патишта и крстосници.

Според зборовите на Стив Пљакас: „Во богатата историја на Европа тешко е да се најде народ каков што е македонскиот кој имал толку многу превирања со своето национално конституирање. Тешко е во светот да се најде друг народ кој имал и толку бурна историја. Затоа, често се вели дека на многу народи судбина им била историјата, а на Македонците историјата му била судбина.

Народ на кој најдоброто оро му е античкото оро, кое се вика „тешкото“, *објективно и не можел да има поинаква судбина и минало. Македонија не само што отсекогаш била на сечило што на многу мечеви и јатагани, сабји и ками, туку во неа се судрувале и прекрстувале многу различни култури. Иако, токму таа Македонија, всушност, била и е лулка на цивилизациските средишта како една најстара цивилизација, вели Стив.*

Со името Македонија уште во античките времиња се означувала една мала покраина во непосредна близина на Пела, денешното село Постол – столицата на античкото македонско царство, кое е оддалечено стотина километри од родното место на Стив Пљакас. Таа ја опфаќала земјата меѓу денешното исушено Пазарско Езеро и долниот тек на реката Вардар. Но, со проширувањето на границата на македонското царство постепено пораснала и областа означена со името Македонија, која античките Македонци ја делеле на Горна и Долна Македонија, пред се, поради

the lower basin of the Vardar River. But parallel to the expansion of the borders of the Macedonian Empire, this province named Macedonia gradually became larger and larger. Therefore the ancient Macedonians started to distinguish between Upper and Lower Macedonia mainly based on the geographical characteristics of the area. However, such a division of Macedonia had political, cultural, military and administrative importance. As a result Macedonia, as an historical and geographical region, is mentioned in the Bible several times.

As a geographical region, Macedonia covers the middle part of the Balkan Peninsula, the space which is enclosed by the Sar Mountain, Skopska Crna Gora, Kozjak, Osogovo and Rila to the north and by the river Bistrica and the coast of the Aegean Sea up to the mouth of the Mesta River to the south. The Bigla River and the watershed of the early-ridged mountains of Korab, Jablanica, Gramos and Pind enclose Macedonia to the north, while the Mesta River and the western parts of the Rhodopes enclose Macedonia to the east. Within these borders Macedonia covers an area of 67,741.2 km².

Because Steve Pliakes is dedicated to the Ancient Macedonia, he proudly says: "Philip II of Makedon and Alexander III of Macedon (the Great), are the most significant figures in the ancient period. They were warriors,

strategists, geniuses and kings of ancient Macedonia. They have changed the course of history, the boundaries of continents, the philosophy of the life paths, therefore even after three thousand years they remained to be constant inspiration and admiration in perpetuity".

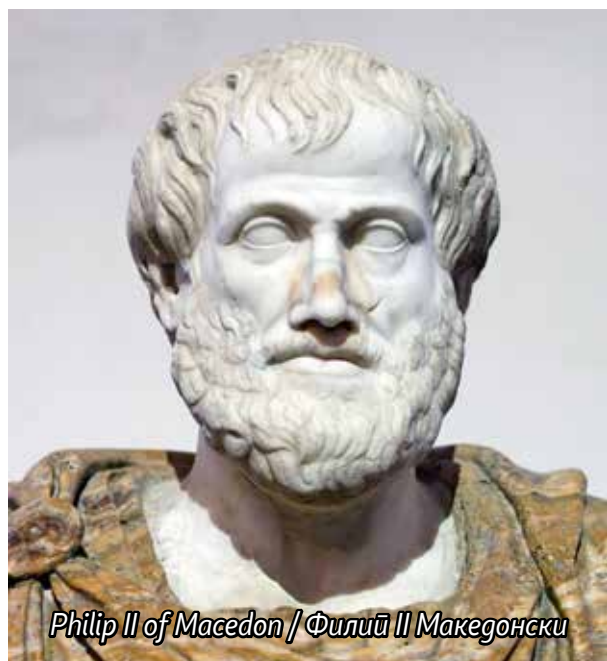
Philip II of Macedon (359-336 B.C.) came from Argeada dynasty. He is the son of King Amynta, the Macedonian king became of 23 years of age. Philip the monarch in all his wisdom, knowledge, experience, courage and militancy, opened the doors of his native Macedonia to the world.

However, most, territorial, political, military and economic rise and flourishing, and most unnoticed anywhere else on Earth, Macedonia experienced at the time when on the throne was the most successful sage, strategist, military commander and fearless fighter Alexander III of Macedon (the Great) . He was born in Pella, of father Philip, and mother Olympia from Epirus, in July 356 B.C. of the Argeada dynasty.

"Alexander III of Macedon (the Great) became acquired the fame ingenious strategist, warrior, general, sage and a visionary for a great world state. He subdued his successful military campaigns in Anatolia, Syria, Egypt, Persia and Mesopotamia, extending the boundaries of Macedonia to Afghanistan and India. Under his command were a number of countries, kingdoms, empires, tribal communities, peoples and nations on thousands of square miles. Therefore, I went along his roads and I went to Pakistan" stresses Steve Pliakes.

Wherever he fought and conquered, Alexander introduced special power and authority, with respected local traditions and customs. At the same time he was the initiator and organizer of major construction feats. To this day remain traces of some names, cities, towns and landmarks erected in Alexander's time. Just one month before he was 33 years, the legend died under still controversial circumstances in July 323 B.C. in Babylon.

Therefore, Steve said that the heroes go - but acts, records, myths and legends remain. That is stated by Alexander III of Macedon (the Great) who inserted a new chapter in world history, military doctrine, in literature, culture and other different fields.

Philip II of Macedon / Филип II Македонски

географските карактеристики на просторот. Меѓутоа, таквата поделба на Македонија имала политичко, културно, воено и административно значење. Затоа, Македонија како историско и географско подрачје се споменува како земја на неколку места и во Библијата.

Македонија како географски регион го зафаќа средишниот дел на Балканскиот Полуостров, просторот што е заграден на север со планините Шар Планина, Скопска Црна Гора, Козјак, Осогово и Рила, а на југ со реката Бистрица и брегот на Егејското Море до утоката на реката Места. Бигла и вододелниците на младонабраните планини Кораб, Јабланица, Грамос и Пинд ја заградуваат Македонија од запад, а од исток реката Места и западните делови на Родопите. Во овие граници Македонија зафаќа простор од 67.741,2 квадратни километра.

Бидејќи Стив Пљакас е посветен на атичка Македонија, тој со гордост вели: „Филип II Македонски и Александар III Македонски (Велики), се најзначајните личности во античкиот период. Тие биле војни, стратегии, генијалци и кралеви на античка Македонија. Тие го сменија текот на историјата, границите на континентите, филозофијата на животекот, *зайшоа и њо љри илјади години осџанаа* да бидат постојана инспирација и восхит за вечни времиња“.

Филип II Македонски (359 – 336 година пред Христа) потекнува од династијата Аргеади. Тој е син на кралот Аминта, а станал македонски крал на 23-годишна возраст. Филип монархот со сета своја мудрост, знаење, искуство, војственост и храброст, ги отворил вратите на неговата родна Македонија кон светот.

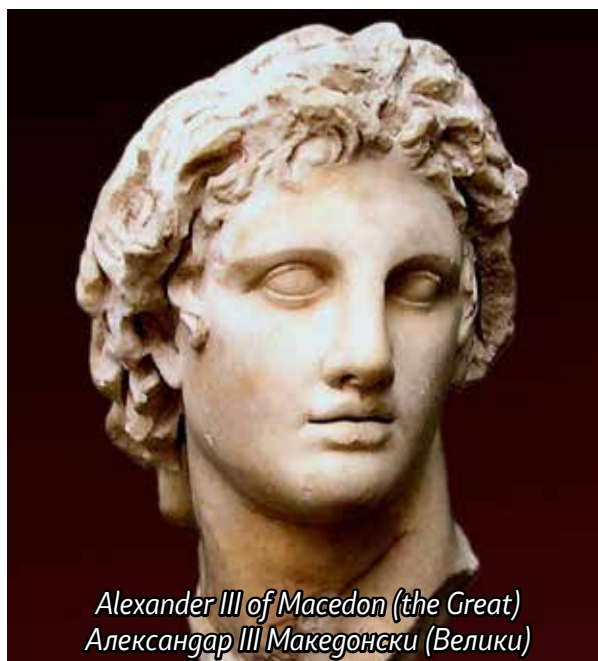
Меѓутоа, најголем територијален, политички, воен и економски подем и процут, незапамен и незабележан каде било на друго место на планетата Земја, Македонија доживеала во времето кога на престолот седнал најуспешниот мудрец, стратег, војсководец и бестрашен борец Александар III Македонски (Велики). Роден е во Пела, од таткото Филип и мајката Олимпија Епирска, во јули 356 година пред Христа. Тој потекнува од династијата Аргеади.

„Александар III Македонски (Велики) се стекнува со слава на генијален стратег,

воин, војсководец, мудрец и визионер за голема светска држава. Со своите успешни воени походи ги покорил Анадолија, Сирија, Египет, Персија и Месопотамија, проширувајќи ги границите на Македонија сè до Авганистан и Индија. Под неговата команда на илјадници квадратни километри биле бројни држави, царства, империи, племенски заедници, народи и нации, затоа и јас тргнав по неговите патеки до Пакистан“, потенцира Стив Пљакас.

Насекаде каде што војувал и освојувал, Александар воведувал посебна власт и управа, при што ги почитувал и локалните традиции и обичаи. Истовремено бил иницијатор и организатор на големи градителски подвизи. До ден-денес останале траги од некои имиња, градови, места и обележја подигнати во Александровото време. Само еден месец пред да наполни 33 години, легендата умира под сè уште контроверзни и неразјаснети околности во Вавилон, во јули 323 година пред Христа.

Затоа, тој вели дека хероите заминуваат – но делата, записите, преданијата, митовите и легендите остануваат. Тоа го потврди Александар III Македонски (Велики) кој впиша ново поглавје во светската историја, воената доктрина, во литературата, културата и многу други полиња.

Alexander III of Macedon (the Great)
Александар III Македонски (Велики)

Philip II of Macedon
Филип II Македонски

Alexander III of Macedon
Александар III Македонски

DISTINCTIVE CHARACTERISTICS OF MACEDONIA

It should be pointed out that there are many historical and archaeological findings that have confirmed the numerous facts of great importance to the Balkans, Europe and the world originating from Macedonia. Therefore we, the Macedonians, should be proud of them. Here are some of those unique and distinctive characteristics of Macedonia:

- ◇ *Ancient Macedonia was the first organized state in the Balkans and beyond that had established borders;*
- ◇ *Philip II of Macedon and Alexander III of Macedon (the Great) were the first rulers to introduce the following military parts: infantry, cavalry, and navy;*
- ◇ *The Macedonian Phalanx was the most disciplined and trained army armed with long spears unknown until that time. It fought for several decades, often fighting battles with armies that outnumbered them by several times, but they didn't lose a battle;*
- ◇ *Ancient Macedonia, as the first European empire, introduced specific objectives and behaviors towards the oppressed peoples, such as: respect for the cultures of those conquered: absence of violence and plunder of those who voluntarily agreed to join the Empire; establishing specific national characteristics and organizing special defense on its territories;*

- ◇ *Macedonians were the first people in Europe to accept Christianity as their religion which was later spread throughout Europe and to Asia;*
- ◇ *Saints Cyril and Methodij were brothers who came from Macedonia and translated Christian religious texts using the Glagolitic alphabet which they had devised, and that alphabet had its roots in Macedonia as well.*
- ◇ *The first Macedonian (Slavic Speaking) University was opened in Ohrid from which, in addition to Christianity, a special Macedonian culture was developed and spread;*

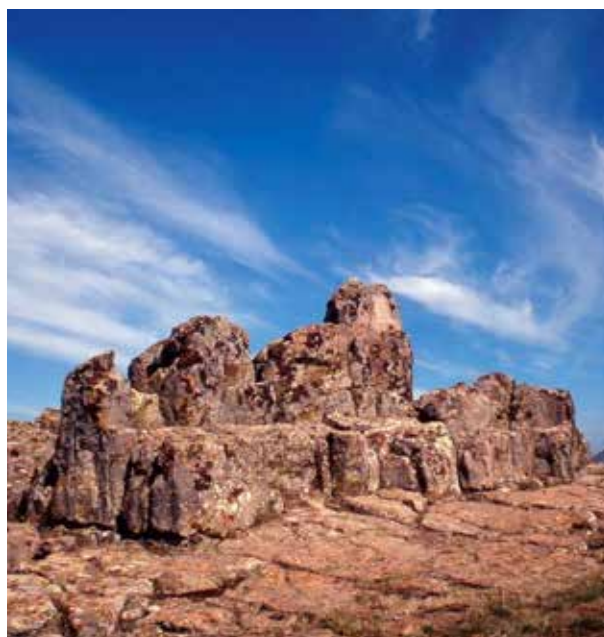

ПОСЕБНИ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА МАКЕДОНИЈА

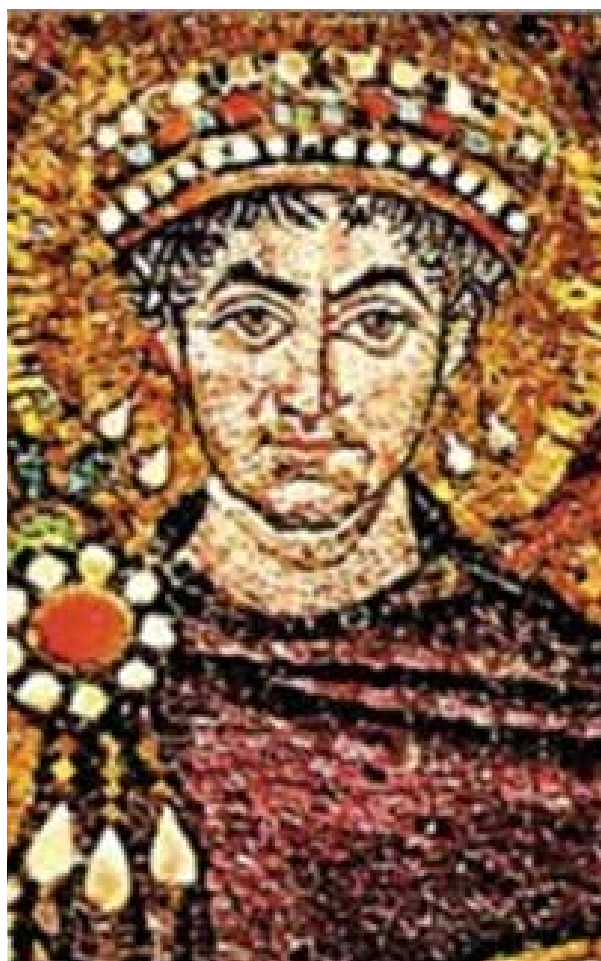
Треба да се нагласи дека голем број досегашни историски и археолошки наоди потврдиле голем број факти од балканско, европско и светско значење на коишто изворите им се од Македонија и за кои ние Македонците треба да бидеме горди.

- ◇ *Античка Македонија била првата организирана држава на Балканот и пошироко која имала утврдени граници;*
- ◇ *Филип II Македонски и Александар III Македонски (Велики), први ги вовеле војничките родови: пешадија, коњица и морнарица;*

- ◇ *Македонската фаланга била најдисциплинирана и најобучена војска и била наоружана со дошогаш неизвесно долго копје. Таа војувала неколку децении, често во битки со неколкукратно побројни војски, меѓутоа не изгубила битка;*
- ◇ *Античка Македонија како прва европска империја воспоставила специфични цели и однесувања со соседните народи, како: почитување на културите на покорените, неприменување насилство и грабежи на оние кои доброволно се согласиле да се приклучат кон Империјата, утврдување карактеристични државни обележја и организирање посебна одбрана на териториите;*
- ◇ *Македонците биле првите во Европа кои го прифатиле христијанството како религија и преку кои се проширило во Европа и Азија;*
- ◇ *Од Македонија потекнуваат браќата свети Кирил и свети Методиј кои ги превеле црковните христијански книги на посебно славјанско писмо (старомакедонско), со корени од Македонија;*
- ◇ *Во Охрид е основан првиот словенски универзитет, од кој, покрај христијанството се формирала и ширела посебната славјанска култура;*

- ◇ *The first Renaissance painting was drawn in Macedonia and it still hangs today in the St. Panteleimon Monastery in Nerezi, Skopje;*
- ◇ *Kokino near Kumanovo is one of the few Neolithic observatories in the world;*
- ◇ *Macedonia is one of the few regions in the world having many petroglyphs;*
- ◇ *The Alshar deposit is one of the rare mineral deposits by the use of which science can reveal the secret related to the origin of the universe;*
- ◇ *Macedonia is the homeland of Alexander III of Macedon (the Great) who, along with his father Philip II of Macedonia, is a prominent person whose contributions are declared to be landmarks in the history of waging wars and military tactics, and he is unparalleled thus far as a commander;*
- ◇ *Aristotle, "the father" of science and philosophy, was born in Macedonia;*
- ◇ *The most famous woman in the history of mankind - Cleopatra, Queen of Egypt, had Macedonian origin;*
- ◇ *One of the most famous Byzantine rulers, Justinian, whose legal provisions are taught today in all the universities worldwide, was born in the village Taor in Skopje;*
- ◇ *St. Dimitrija (St. Demetrius), known Christian martyr, was born in Macedonia;*
- ◇ *Kemal Ataturk, "the father" of modern Turkey, was also born in Macedonia;*
- ◇ *Skopje is the hometown of Mother Teresa, one of the most humanitarian women in the world.*

- ◇ Во Македонија е нацртана првата ренесансна слика која и денес стои во манастирот Свети Пантелејмон во Нерези, Скопско;
- ◇ Кокино кај Куманово е една од рејките неолитски осерватории во светот;
- ◇ Македонија е една од рејките територии со карбонски уметности;
- ◇ Алшарот е еден од рејките минерали, преку кој науката може да ги открие тајните на наситувањето на вселената;
- ◇ Во Македонија е роден Александар III Македонски (Велики), кој заедно со својот татко Филип II Македонски претставува меѓник на историјата на војувањето, тактиката и досега е ненадминат војсководец;
- ◇ Во Македонија е роден Аристотел, „таткото“ на науката и филозофијата;
- ◇ Од македонско потекло е и најпознатата жена во историјата на човештвото – кралицата на Египет – Клеопатра;
- ◇ Во селото Таор, Скопско е роден и најпознатиот византиски владетел Јустинијан, чии закони одредби и денес се учат во сите светски универзитети;
- ◇ Во Македонија е роден свети Димитриј, познат христијански маченик;
- ◇ Во Македонија е роден „таткото“ на современа Турција, Кемал Ататурк;
- ◇ Во Скопје е родена Мајка Тереза, една од најхуманите жени во светот.

Mustafa Kemal Ataturk
Мустафа Кемал Ататурк

Mother Teresa
Мајка Тереза

THE MACEDONIANS IN PAKISTAN

At the Himalayas, in the eastern-most part of Pakistan, lives a tribe that differs from all those around. They are tall and have blond hair. They have their own autonomous country called Hansa or Najza-Kut and speak Burushasky language and considered themselves Macedonians, descendants of Alexander. The Macedonian public first learned about them in 1992 through contact show on MTV. Macedonians from Australia, America and Canada have long manifested interest in them and this summer an exploration team was sent to collect initial data on the spot.

According to the book by Canadian John Tobin "People of Hansa" in the constitution of this Himalayan country it is written that they are descendants of Alexander of Macedon and his generals. Their flag is red, with golden eight-ray sun. More recently they've adopted Islamic religion, but they keep their old traditions. The book

"Diary of Colonel Lorimer" published in Norway in 1934 contains a fund of words of this people. German Sanskrit expert Dr. Hermann Berger published a study in 1935 in which he says that the language of the Hansa, burushasky language, resembles Basque by its melody. On the other hand, the Basque language has its emphasis on the third syllable from right to left, just like the Macedonian has, and Dr. Olga Lukovic-Pjanovic, after thirty years working at the Sorbonne, wrote that the Basques 'speak Serbian', referring to the Cvijic's thesis from 1937 according to which the "Serbian" language from the region of Veles has most archaic words. Dr. Herman Berger rejected the possibility of similarity of that language with the Greek language. Recently, Mr. Ilija Casule of Australia has started to study the words contained in "The Diary of Colonel Lorimer." In doing that he has selected about 200 words that he groups as mainly Macedonian, Vlach to some extent, little Albanian and rarely Greek. Dr. Lydia Slaveska has established more similarities of a multitude of these words based on etymological analysis. Ilija Casule, for example, indicates that there are words preserved only in the current Macedonian language with the same meaning: 'rmbam, baram (working, looking)... According to the statements of our Macedonians in Toronto, John Tobin picked nearly 1,000 words that the Macedonians understood. However, when he tried to present his findings in Athens fifteen years ago as a new proof of the origin of Alexander of

МАКЕДОНЦИТЕ ВО ПАКИСТАН

На Хималаите, во најисточниот дел од Пакистан, живее племе кое се разликува од сите наоколу. Тие се високи и русокоси. Имаат своја автономна држава која ја нарекуваат Ханза или Најза-кут, а говорат бурошаски јазик и се сметаат себе си за Македонци, потомци на Александар. За нив македонската јавност првпат дозна во 1992 година преку контактна емисија на МТВ. Македонците од Австралија, Америка и Канада веќе подолго време пројавуваат интересирање за нив и летово беше испратена извидувачка екипа да прибере првични податоци од самото место.

Според книгата на Канаѓанецот Џон Тобе „Народот Ханза“, во Уставот на таа хималајска држава пишува дека се потомци на Александар Македонски и неговите генерали. Знамето им е црвено, со златно сонце со осум зраци. Во поново време прифатиле исламска религија, но си ги чуваат своите стари традиции. Во книгата „Дневникот на полковникот Лоример“, издадена во Норвешка во 1934 година, се наоѓа извесен фонд зборови на тој народ. Германскиот експерт за санскрит д-р Херман Бергер во 1935 година објавил студија во која за јазикот на народот Ханза, бурошаскиот јазик, вели дека според мелодичноста наликува на баскискиот јазик. Баскискиот јазик, пак, има акцент на третиот слог од десно налево, исто како македонскиот јазик, а д-р Олга Луковиќ-Пјановиќ, по триесетгодишна работа на Сорбона, напиша дека Баскијците „говорат

српски“, подразбирајќи ја под тоа Цвијикевата теза од 1937 година, дека најархаични зборови има во „српскиот“ јазик од околината на Велес. Д-р Херман Бергер ја исклучи можноста за сличност на тој јазик со грчкиот. Од пред извесно време во Австралија м-р Илија Чашуле ги проучува зборовите од „Дневникот на полковник Лоример“. Притоа, има издвоено околу 200 зборови кои ги групира, главно, како македонски, извесен дел влашки, малку албански и сосема ретко грчки. Д-р Лидија Славеска утврди многу повеќе сличности на мноштво од тие зборови според етимолошка анализа. Илија Чашуле, на пример, укажува дека има зборови кои се зачувани единствено во сегашниот македонски јазик со исто значење: 'рмбам, барам... Според кажувањата на нашите од Торонто, Џон Тобе собрал близу 1.000 зборови кои ги разбирале Македонците. Меѓутоа, при обидот да ги презентира во Атина пред петнаесетина години како нов до-

Macedon pursuant to his tongue preserved in the offspring at the Himalayas, he didn't return from Greece where he died suddenly the day he was to present his work.

Among the Macedonians at the Himalayas stayed a TV crew from Sweden that broadcast a show in 1982 in which the Macedonians of Sweden recognized the Macedonian dance, music, instruments and costumes. In 1988 the Swedish TV presented a new film (with comparisons) titled "Folk From the Balkans" which recorded a parallel between the show recorded in Himalayas and a show recorded in Macedonia, in Istibanja, in the region of Kocani, with the local folklore club. The similarities were striking.

The first Macedonian team went among people who consider themselves descendants of the Macedonians of Alexander of Macedon in July 1995, at its own expense. The collected footage is yet to be explored by folklorists, linguists and other experts and then eventually a specialized expedition is to be sent. The first impression of the travels of Steve Pliakes causes interest. For example, blue-eyed and blue-haired (blondes) at the Himalayas are compared with the original written materials. Macedonians in ancient times were described as blond and tall in original written material (Plutarch, Quintus, Curtius Ruf).

Alexander himself had blond hair, even golden, and he had blue eye, while his military commander Erigey had almost white hair. In the description of Curtius Ruf of the Macedonians before entering India, they are described as being tall so that several of nations there couldn't reach their shoulders, which is a relative notion. Anthropological measurements of the bones of Peonies in the Republic of Macedonia speak of relatively tall people for that time (161-171 cm or even more).

Steve Pliakes and Michael A Dimitri encountered an interesting symbolism – sun and a rosette of flowers of Geranium. The Geranium flower is placed in the circle, in the middle of the sun on the golden Casella containing the bones of Philip of Macedon in Kutlesh (Vergina), and it is an accompanying element almost everywhere in Macedonia together with the suns. This flower, in the shape of a typical Macedonian rosette, is also a solar symbol. With various stylizations it could be seen in the closed and inaccessible to the public warehouses of the Museums of Macedonia in Skopje, on at least 130 stone steles. Dances that the two visitors saw, according to the description of Pliakes, resemble the Macedonian folk-dance "Teskoto" or other dances recorded by the Swedish TV.

Macedonian delegation with the king and Queen of Hunza
Македонска делегација со кралоџ и кралицаџа на Хунзи

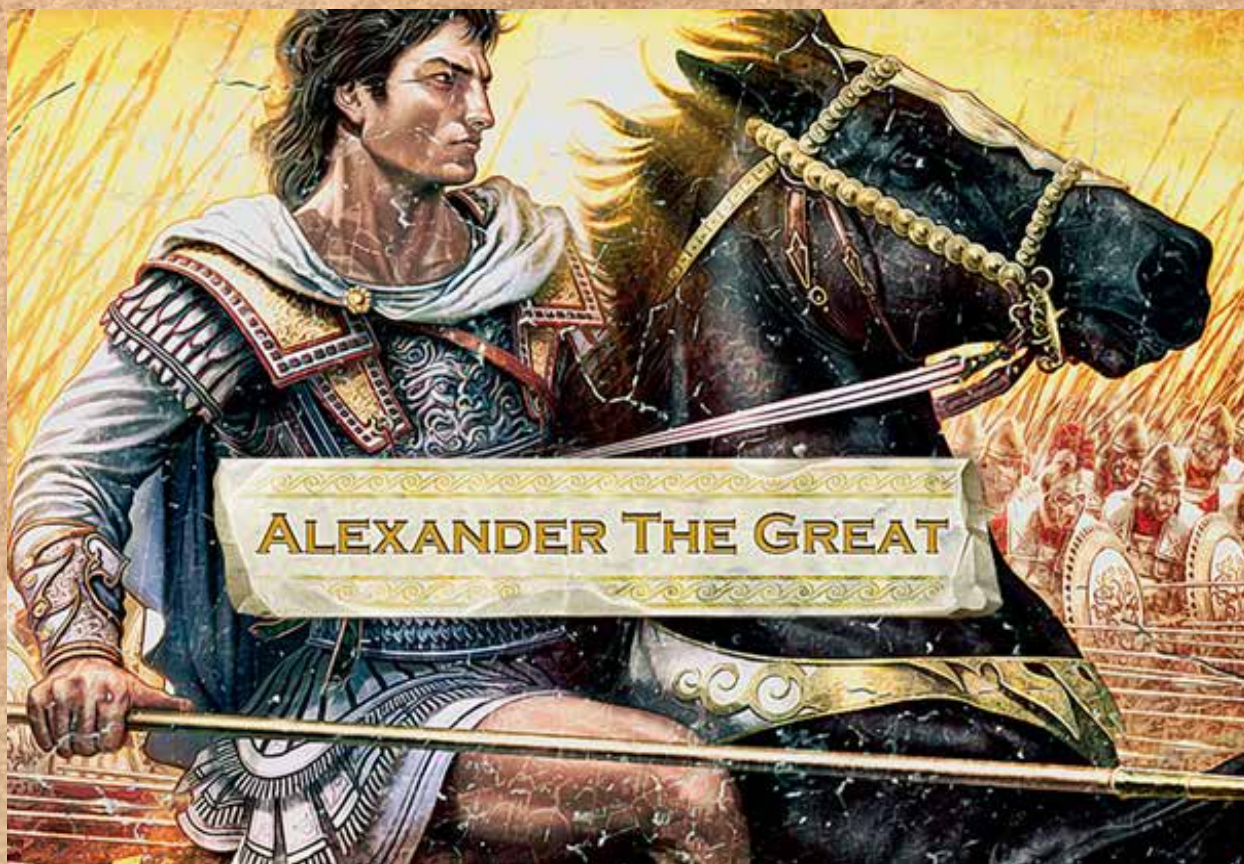
каз за потеклото на Александар Македонски, според неговиот јазик зачуван кај потомците на Хималаите, тој не се вратил од Грција каде што ненадејно починал дента кога требало да го презентира својот труд.

Меѓу Македонците на Хималаите престојуваше телевизиска екипа од Шведска која во 1982 година прикажа емисија во која Македонците од Шведска препознаа македонско оро, музика, инструменти и носии. Во 1988 година шведската телевизија прикажа нов филм (со компарација) „Folken frum Balkane“ во кој е направена паралела меѓу снименото на Хималаите и снименото во Македонија, во Истибања, Кочанско, со локалното фолклорно друштво. Сличностите биле за за вчудоневикување.

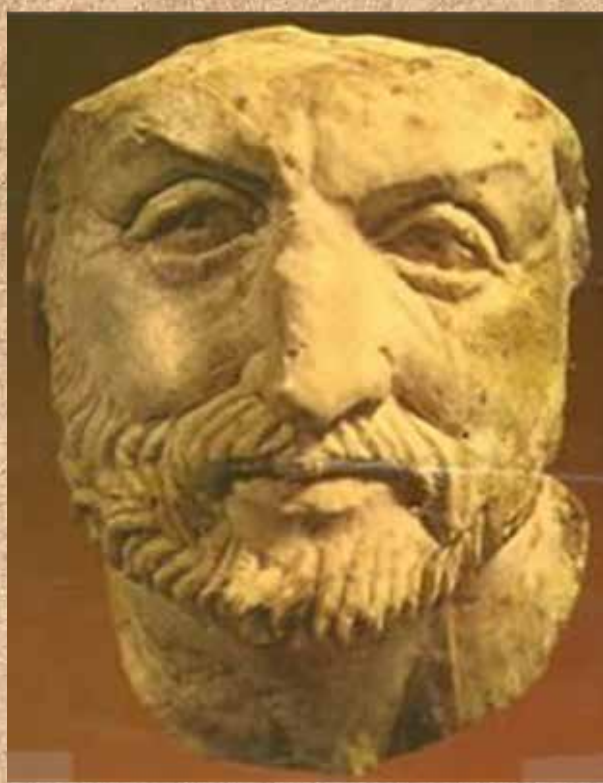
Во месец јули 1995 година, на сопствен трошок, прва македонска екипа отиде меѓу луѓето што се сметаат себеси за потомци на Македонците на Александар Македонски. „Собраниот снимен материјал допрва треба да се проучи од фолклористи, лингвисти и други стручњаци од други области за потоа, по потреба, да се испрати специјализирана експедиција. Првата импресија од патеписот на Стив Пљакас предизвикува интересирање. На пример, за синооките и русокоси на Хималаите со компарација во изворите. Македонците

во античко време во изворите се опишани како русокоси и високи (Плутарх, Квинт Куртиј Руф). Самиот Александар имал руса коса, златеста и едно сино око, а неговиот војсководец Еригеј имал, речиси, бела коса. Во описот од Куртиј Руф пред навлегувањето во Индија, Македонците се опишани така што неколку тамошни народи не им стигнувале до рамениците, што е релативен поим. Антрополошките мерења на коските на Пеонците во Република Македонија говорат за релативно високи луѓе за тоа време (161-171 см, па и повеќе).

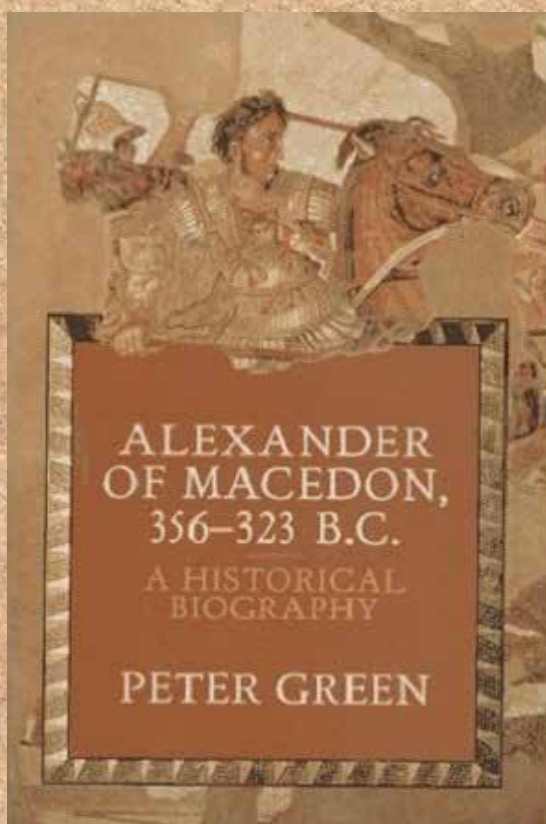
Стив Пљакас и Мајкл Китли наишле и на интересна симболика – сонце и розета од цвеќе здравец. Цвеќето здравец се наоѓа во кругот во средината на сонцето на златната касета со коските на Филип Македонски во Кутлеш (Вергина) и е придружен елемент, речиси, насекаде во Македонија заедно со сонцата. Тоа цвеќе во облик на типична македонска розета е, исто така, соларен симбол. Со разни стилизации го има во магацините на музеите на Македонија во Скопје на најмалку 130 камени стели, но тие се затворени и непристапни за публиката. Ората и танците кои ги виделе двајцата посетители, според описот на Пљакас, наликуваат на „тешкото“ или на други ора снимени од шведската телевизија.

Olimpia
Олимпија

Philip II of Macedon
Филип II Македонски

FOLLOWING THE FOOTSTEPS OF ALEXANDER THE GREAT - A DREAM COME TRUE

BY STEVE PLIAKES

After three years of planning, studying and dreaming about the journey, finally the beginning of a dream became a reality. On July 25, 1995, Michael Keathley and myself landed at the airport of a former capital city of Pakistan, Rawalpindi. A light drizzle was falling down; it was about 9:00 A.M. Little did we know that this was the Monsoon season for that part of the world. We felt everything was under control.

We had a prepaid ticket from Pindi to Gilgit, which is a 700 kilometre flight. We took a taxi to the Pakistani Airline office. There we found out to our surprise, all flights to Gilgit or the Chitral Valley were cancelled. We asked if we could board the next day and they replied that we were to be at their office at 11:00 A.M. in the morning and we will see, weather permitting. Disappointed, we asked the driver to take us to a hotel. As we arrived at the hotel, we noticed that there were no women in the lobby or anywhere on the street. We do recall that on the airplane, the women who boarded from Manchester, England, were dressed casually, and as we approached our landing, they all went to the washrooms, dressed in the Muslim dress, loaded with jewelry from head to toe. The men wore

very loose baggy pants and a shirt or cover from shoulder to below the knees.

We had our first different cultural encounter with the hotel manager. We asked if they had a room for two; oh yes he replied, it would be thirty dollars American, but why don't you have some breakfast first and we will get the room ready in the meantime. After we had our breakfast, the manager said the room which he thought he had available, wasn't, but he had a better room for \$38.00 American. Fine, we said and we accepted it.

After we rested, we decided to go out and look around. The streets were very busy, traffic moving in all directions, cars, horse drawn buggies, bicycles and on foot, constant congestion, but nobody gets into an accident, also it seems that nobody moves out of the way for anyone. Small Suzuki cars everywhere, but no beggars, keep in mind this is about the centre of Pakistan. If you went south, where the population is enormous, there, I was told, you would find beggars and thieves. The men were very polite, all were dressed the same, and I mean exactly the same. Only men, everywhere, young and old, but no women.

The living standards are very poor, but they are all the same, so this way no one feels short

СЛЕДЕЈЌИ ГИ ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ - ОСТВАРЕН СОН

СТИВ ПЉАКАС

По тригодишно планирање, проучување и сонување за патувањето, конечно сонот стана реалност. На 25 јули 1995 година јас и Мајкл Китли, пристигнавме на аеродромот во Равалпинди, поранешен главен град на Пакистан. Беше околу девет часот наутро и паѓаше ситна роса. Не знаевме дека во тој дел од светот преовладува монсунската сезона. Чувствувавме дека сè е под контрола.

Имавме однапред платен билет од Пинди до Гилгит, кој е оддалечен 700 километри по воздушен пат. Побаравме такси и се упативме кон претставништвото на Пакистан Ерлајнс, каде што, на наше изненадување, дознавме дека сите летови за Гилгит или долината Читрал се откажани. Се обидовме да резервираме билети за следниот ден, но ни одговорија да ги посетиме следниот ден околу 11 часот. Разочарани, го замоливме возачот да нè одведе во хотел, каде забележавме дека ниту во предворјето, а ниту, пак, на улиците немаше жени. Паметиме дека жените кои патуваа во авионот од Манчестер беа ноншалантно облечени, но како што се приближувавме кон нашата дестинација тие се пресоблекуваа во муслимански алишта и ставаа накит на себе од глава до пети. Мажите носеа широки вреќасти панталони и кошула или наметка од рамењата до потколелата.

Првиот судир поради различните култури го доживеавме со менаџерот на хотелот. Побаравме соба за двајца, за која рече дека ќе чини 30 американски долари, но ни предложи, прво, да појадувме додека во меѓувреме тие ја подготват собата. По појадокот, менаџерот ни кажа дека собата не е слободна, но ни понуди подобра за 38 американски долари која ја прифативме.

Откако се одморивме, решивме да прошетаме и да разгледаме наоколу. Улиците беа преполни, сообраќајот се одвиваше во сите насоки од возила, кочии што ги влечат коњи, велосипеди и луѓе кои се движат пеш, постоеше константен застој, но никој не предизвикуваше незгода и како никој да не му ослободува пат на другиот. Насекаде имаше мали возила „сузуки“, но по улиците немаше питачи, иако стануваше збор за центарот на Пакистан. Ако заминете кон густо населениот југ, ќе забележите питачи и арамии. Луѓето беа мошне љубезни и сите беа облечени во исти алишта, потенцирам во исти. Насекаде само мажи, млади и стари, но не и жени.

Животниот стандард е многу низок, но за сите е исти, така што ниту еден не чувствува дека се разликува од другите. Верував дека единственото нешто што ќе нè спаси е што дома ги примивме сите вакцини. Работите не

changed. We were glad we took all the vaccinations back home. I believe that is the only thing that would save us. Things are not very clean, also no government assistance of any kind and only up to grade 3 free schooling. No alcohol of any kind, it is pure and simply illegal, or any other drugs. But the one and only drug is cigarettes and they are being exploited with advertising.

The next day, we knew the airport was closed again, so we hired a private taxi to take us to Gilgit. About 300km, up the highway, the traffic stopped still. We went to look and to our sad surprise the mountain had slid and the road was cut off, with big boulders and mud. We asked the Army men when the road would be cleared and they told us not for at least 2 days. So I took out my movie camera and started acting like a tourist. The scenery was spectacular, simply beautiful. Sky high mountains with a rushing river at the bottom of the gorge. People everywhere, some decided to walk past the slide and continue on their destination. We decided to turn back because we didn't know any better.

Back we turned; we were furious, mad, very mad. We thought we were doomed, back to Pindi, again no flights, no roads. The next day, this is now two days later, we had breakfast and headed to a Pakistani government office. There we told them our story and the purpose of our trip. The man was very nice, he told us to forget flying, because even if the sky cleared for a short time, government officials would be the first to board and because no flights took off for a week there was a back log of people. Take a 4 x 4, which is a jeep or stay here for the duration of your holiday. Thanks to Visa, plus 20% for the use of it, because we did not have an American Express, and they did not take any other cards or travelers cheque. We charted a different course, instead of going first to Hunza Valley, we would go west to Chitral Valley and meet the Kalashi people. This was the perfect destination, because I read a lot about the Kalashi people.

First point of interest on the road to Chitral valley was pointed out to us by the driver, the road built by Alexander the Great and his army. This road was from Kabul, Afghanistan to

Calcuta, India. We stopped to take photos and I walked on the same footsteps of Alexander. I felt very touched, 2300 years later, the first Macedonians, Steve Pliakes and Michael Keathly felt part of Alexander. You have to be there to feel the emotions.

As we went on our journey, the driver again pointed one of the narrow passes that Alexander went on. This pass was called the Malakand Pass, and not too far was Kyber Pass. These are mountain tracks, some places they are paved, but most are no more than 4 feet wide. But the road Alexander the Great's army built was solid. I believe the Macedonians were the first road builders and what other way can an army travel. Most of this road was scavenged and only small parts remain intact.

The people in these parts of the country are very hard working. They take the mountain and slowly turn it into beautiful terraced and lush fields. Also the aqueduct methods that they use are out of this world. Every village and every household have water right to their homes. All by engineering methods of redirecting the river and making these aqueducts.

As we took a closer look at these people, they have blue eyes, a fair complexion. They are totally different from the Muslim Pakistanis, in fact they do not want to be called Pakistani, because they are not, they stated this to us. Michael and I even joked as to which one of these men were our brothers. As the day came close to the end, we decided to spend the night at a town called Dir. To our amazement, again more of our brothers and sisters were visible. We walked the main street of Dir. There we saw the small shops where people were selling anything they could sell. At the restaurant, we had mountain tea, thin bread called Chipati, a flat, round in the middle loaf of bread. In the east they call it Pita bread. They also served us yogurt or I call it sour cream, and a delicious plate of cucumbers, yogurt and garlic.

The next morning, off we go to Chitral, a Town and the valley called Chitral. It was about 100 km to Chitral, a very remote area, no road as we would call it. River flowing, rocks falling

се многу чисти, а исто така не постои никаква помош од владата, додека образованието се помага само до трето одделение. Никаков алкохол не е дозволен, ниту, пак, НЕКАКВИ дроги. Тоа, едноставно, претставува илегална работа. Единствена дрога се цигарите и тие се користат дури со рекламирање.

Бидејќи знаевме дека аеродромот повторно е затворен следниот ден, најмивме приватно такси да нè одвезе до Гилгит. На околу 300 километри од автопатот, сообраќајот беше запрен. Излеговме да видиме за што се работи и на наше изненадување забележавме одрон од планината, додека патот беше затрупан со големи камења и кал. Ги запрашавме претставниците на армијата кога ќе биде расчистен патот и ни одговорија дека ќе бидат потребни барем два дена. Ја зедев камерата и почнав да се однесувам како турист. Пределот беше спектакуларен, едноставно прекрасен. Високи планини извишени до небото, со надојдена река на дното од кањонот. Насакаде луѓе. Некои решија да минат покрај одронот и да продолжат кон нивните дестинации. Ние решивме да се вратиме назад.

Бевме бесни и многу, многу лути. Мислевме дека сме осудени. Се вративме во Пинди, но повторно немаше летови ниту, пак, слободен пат. Следниот ден, односно два дена подоцна, по појадокот се упативме кон пакистанската влада. Таму им раскажавме за целта на нашето патување. Претставникот беше мошне љубезен и ни кажа да не сметаме на летовите бидејќи дури и да се расчистат облаците, предност ќе имаат владините претставници затоа што летовите се откажани веќе една недела. Можеме да земеме џип за четворица или да останеме тука до крајот на одморот. Добро беше што кај себе ги имавме картичките на „Виза“, иако плаќавме уште дваесет отсто за нивно користење, бидејќи немавме картички на „Американ експрес“, а тие не примаа други картички или туристички чекови. Зацртавме нов курс – наместо прво да ја посетиме долината Ханза, ќе одиме на запад кон долината Читрал и народот Калеша. Сметав дека тоа е одлична дестинација, бидејќи знаев многу за народот Калеша.

Првиот интересен момент на патот кон долината Читрал ни го посочи возачот. Тоа беше патот што го изградил Александар Македонски

и неговата армија. Патот водеше од Кабул, Авганистан, до Калкута, Индија. Застанавме да направиме неколку снимки и чекоревме по трагите на Александар Македонски. Се чувствував многу возбуден, бидејќи по 2300 години ние, Јас и Мајкл Китли, сме првите Македонци кои се наоѓаат таму. Треба да го посетите местото за да ги почувствувате овие емоции.

Како што одевме понатаму, возачот повторно ни посочи една од тесните патеки по која одел Александар. Патеката носи име Малаканд, а на некои места е калдрмисана, но, во најголема должина не се пошироки од 130 сантиметри (четири стапки). Меѓутоа, и покрај сè, патиштата што ги изградила војската на Александар Македонски се навистина солидни. Верувам дека Македонците се меѓу првите градители на патиштата, а во тоа време и немало друг начин за патување освен со друмски сообраќај што најмногу го користела војската. Голем дел на патеката сосема е руиниран и само кратки делови од патеката му одолеале на забот на времето.

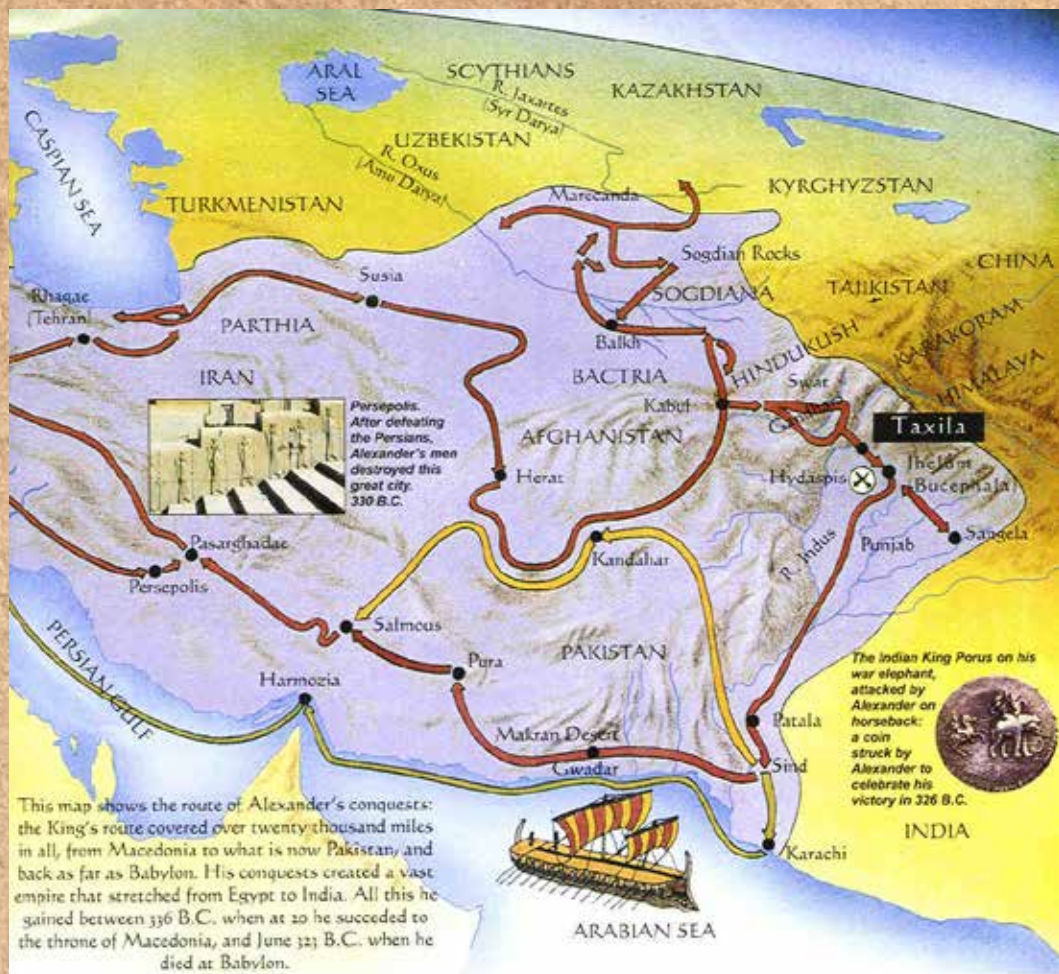
Населението во тие региони е многу трудољубиво. Тие од планините прават прекрасни градини. Исто така, мрежата за наводнување што тие ја изградиле е нешто навистина несекојдневно. Секое место и секое домаќинство имаат донесено вода во своите дворови. Сето тоа е постигнато со помош на методите користени за промена на текот на реките и за изградба на аквадукти.

Ако подетално ги анализирате, ќе заклучите дека овие луѓе имаат карактеристични сини очи и руси коси. Физички, сосема се разликуваат од муслиманските Пакистанци и, всушност, мразат кога некој ќе ги нарече Пакистанци, бидејќи не се тоа. Мајкл и Јас дури се шегувавме со нив како да ни се браќа. Како што денот се ближеше кон својот крај, решивме да ја поминеме ноќта во градот Дир. И во овој град можеше да се види голем број наши „браќа и сестри“. Тргнавме во прошетка по главната улица. Имавме можност да разгледаме помали дуќанчиња каде што се продаваше сè што може да се замисли. Во еден ресторан испивме планински чај, пробавме лепиња 'чипати', сплескано тркалезно лепче, што на Исток го нарекуваат пита. Бевме понудени со јогурт или како што Јас го викам – киселкав крем, како и со извонредна

PAKISTAN

پاکستان

and rivers crossing and blocking the road. Now I understand how these people remained in isolation. We drove to a height of 10,500 feet. It was cold and windy and you couldn't stand at the edge of the road for fear of being blown over.

People live and eke a living from the mountains. We stopped for tea where a family lived and worked. We also bought goat cheese for the long drive. The speed we travelled was not more than 10-20 km.

We reached Chitral Valley. It is beautiful. The river flowing through the middle of the valley. The people have very fair complexions, with blue eyes; mind you there were darker people among the lighter skinned or Kalashe as they call themselves. Sadly, creeping civilization is now always good for some people and some areas in the world. But they must accept change, and as change comes, we lose the innocence and the old traditions. As far as Michael and myself are concerned, we came here in the nick of time. The first Macedonians and hopefully not the last.

Daily, I was writing my findings, as we witnessed everything. Early the next morning to be precise July 29, 1995, we are leaving Chitral for another valley called Kalash Valley. It took 2 ½ hours, over the most treacherous road you could imagine. Again, these are not roads, goat trails. If it were not for the jeep, we would never have reached anywhere. Stones were all over the road, falling everywhere, it was very scary. At one time, our driver, a Muslim asked if he could stop the jeep to pray. We agreed and even asked him to pray for all of us. As we approached Kalash valley, we were stopped by an official and he asked us to record the purpose of our trip, the passport number and the length of our stay. Naturally we had to pay him. They told us this is frontier territory and the locals do not like Pakistanis, so we obeyed as instructed.

As we entered the Kalash valley, we could see the beauty before us. The lush scenery, the rivers flowing and merging, the fruit trees, mainly apricots, plums, mulberries and grapes. The vegetables growing everywhere. They grow two crops a year on the same plots, thus enabling them to survive because of land shortage. To

make a plot of land, first they have to remove all rocks from the lot, and they built a stone wall horizontally so there won't be any land erosion, then a slow process of planting first grass so that top soil could be retained. All this time an aqueduct has to be built to irrigate the soil and then a house will be built to accommodate the rest of the family.

We were met by a young man called Dawoo, who spoke English. He took us to the cemetery and showed us their method of burying people. He said as far back as approximately fifty years ago, they were laying the coffin on the ground. This was a custom which came from Afghanistan, but recently they bury their dead underground. He showed us a place where they gather during their festivities. An open concept with a roof. This is for the summer. There they dance and romance. There were many carvings on wooden posts or pillars. We saw the Macedonian flower, Zdravets on these carvings, although the flower does not grow anywhere in Kalash valley or Hunza valley.

We went to the place of worship. An enclosed room, again decorated with carvings on walls and posts, more of the same and also shapes of the sunburst, Alexander's flag. We asked what religion they worshipped and they said they believe in God, and if you are good in this life, you go up to a beautiful place, and if you are bad, you go down to bad places and suffer forever. They are not Pakistanis and they do not even like the Pakistanis. In their place of worship, I did see the sign of crosses, here they don't pray, they sing and dance. As we concluded our walk, we finally stopped to rest and have some food. Talking and eating, we learned they were told by their elders and foreigners about Alexander the Great. Also they were told of their blue eyes and fair complexion and that they are descendants of Alexander the Great. All countries that Alexander conquered, there were Macedonians living there. I asked them if they knew where Alexander was buried and they said maybe Bagdad.

Every week they have dances at different villages. Kalsh Valley has three villages. That same evening, we were asked if we wanted to go to

порција краставички, јогурт и лук. Следното утро заминавме за Читрал, град и долина со исто име. До Читрал требаше да поминеме уште стотина километри. Тоа е провинциски регион без сообраќајници или не такви какви што ние подразбираме под тој термин. Патот на многу места е блокиран со потоци, одрон на карпи и буици. Сега ми станува јасно зошто жителите останале да живеат во изолација.

Се искачивме на височина од 3.200 метри (10.500 стапки), беше студено и дуваше силен ветер и ако ви се случи да застанете на работ на провалијата, ветерот може лесно да ве турне в бездна. Застанавме да испиеме чај во друштво то на едно домаќинство кое живее и работи во овој далечен регион. Од нив купивме овчо сирење да ни се најде попат. Брзината со која се движевме не беше поголема од 10 до 20 километри на час. Така бавно пристигнавме во долината Читрал. Таа навистина е прекрасна. Една река ја сече долината точно на половина. Луѓето се русокоси, со сини очи, меѓутоа, ве потсетувам дека меѓу „белите“ има и црномурести или како што тие себеси се нарекуваат – калеши.

Жално е, но, изолираните цивилизации не влијаат секогаш позитивно врз нивните соседи или пак врз цели региони. Сепак, доаѓа време кога тие ќе мора да прифатат промени, а со бранот на промени неповратно се изгубени невиноста и старите традиции. Јас и Мајкл стигнавме во Читрал токму навреме.

Преку ден ги запишував моите впечатоци според личното искуство. Рано следното утро, или да бидам уште попрецизен, на 29 јули 1995 година, заминавме од Читрал во друга долина – таканаречената долина Калеш.

Ни требаше два и пол часа возење по најнесигурен пат што може да се замисли. Но, всушност, тоа и не е пат. Ако не возевме џип, немаше да стигнеме далеку. Насекаде имаше одрони од камења, така што патот беше опасен. Во еден миг, нашиот возач - муслиман запраша дали можеме да застанеме за да се помоли. Се согласивме и го замоливме во молитвата да нè спомене и нас. На патот кон долината Калеш, бевме запрени од едно униформирано лице кое нè запраша каде и зошто патуваме, побара да го кажеме бројот на пасошот и должината на нашиот престој. Нормално, моравме да му

платиме. Ни кажа дека ова е гранично подрачје и дека населението не сака Пакистанци.

На влезот во долината Калеш нè чекаше извонредна природна убавина. Изобилство реки што течат и исчезнуваат, овошни градини – главно кајсии, сливи и грозје. Во вегетацијата преовладуваат мали парцели почва поредени во планинскиот масив на кој расте свеж зеленчук. Во регионот има две жетви годишно на иста почва. Но, и покрај тоа, опстанокот не им е сигурен, бидејќи недостасува земја погодна за обработување. За да добијат вакви површини, населението ќе треба, најпрвин, да ги отстрани карпите, да изгради хоризонтални бариери од камен за да се оневозможи ерозија на земјиштето со што ќе се овозможи свртување на почвата и потоа да се почне со процес на расадување. И сега во овие услови ќе биде неопходно да бидат изградени аквадукти за наводнување на почвата. Тој нè поведе до гробиштата и ни го опиша обичајот при закоп на мртвите. Додаде дека пред речиси 50 години тие ги поставувале ковчезите на површината на земјата. Ова било обичај усвоен од Авганистан, но од неодамна и повторно ги закопуваат мртвите во земјата. Момчето ни покажа место каде што се собираат за време на прославите. Тоа е една градба од отворен тип, само со конструкција и кров. Просторот се користи во летата. Тоа е идеално место за танц и бендисување. Исто така, забележавме многу дрворези и дрвени столбови. На еден ваков дрворез се наоѓаше македонското цвеќе здравец и покрај тоа што ова цвеќе го нема никаде во Калеш.

Заминавме во светилиштето. Се најдовме во една затворена одаја повторно украсена со резби на сидовите и со столбови, кои исто така имаа форма на изгрејсонцето, знаме на Александар. Запрашавме на кој а религија тие ѝ припаѓаат, а тие ни одговорија дека веруваат во Господ и доколку човек прави добри дела во овој живот, во другиот живот ќе замине на прекрасно место, а доколку е злобен, ќе оди во пеколот и вечно ќе страда. Тие не се Пакистанци и нив воопшто не ги сакаат. Во нивниот храм видов знак на крст - тие овде не се молат, туку пеат и танцуваат. Кога ја завршивме нашата посета, седнавме да се одмориме и да јадеме. За време на оваа починка, дознавме дека од постарите сонародници и од туѓинци слушнале

their village to dance. Of course we agreed and by nine p.m. we arrived on an open court yard where the dance was being performed. Only single girls dance, from ages of about 8 to 15 or 16. They all dance the same as all Macedonians; counter clockwise, with a leader and a tail end person. All shoulder to shoulder with their hands stretched. Young girls in the centre of the oro and according to groups and the oldest girls on the outside. Men only observe. I should mention, no cover charge and no other business were conducted, very innocent. All the girls were dressed with their best costumes. Lovely embroidery and head pieces. The band consisted of two drummers, one small and one larger. The drummers sang and tapped their drums. The girls sang and dances. Men dance in the day time, I was told. The dance lasted until about 12 or 1:00 A.M. and off to work the next morning.

The next morning we went back to their temple, although that is not what they call it. We took a few more pictures and the off to another valley and more people to see. But we had to use the same road, it was awful. This is when it dawned on me of the movie "Lost Horizons" Shangrila. In the movie it was snow storms and blizzards, with us it was rocks and floods.

On to Hunza, following a mountain range called Hindukush. We came to an old fort about 300 to 400 years old called Massooch. Here we met the owner of the property, who was a Prince before Pakistan took their title and made them commoners. We discussed religion and most of all, Alexander the Great. He told us that every young man, when he grows up wants to be as wise and strong as Alexander. They even study it in school and he told us that he felt he was a descendent of Alexander of Macedonia, who conquered Athens, Egypt, Persia, Afghanistan and down to today Pakistan and India, after about four cups of mountain tea, we returned to our tent for the night. The next morning, I found the dogs had chewed up one of my shoes. Breakfast was scrambled eggs and tea. On the road again. What road, 10 KHM was the fastest speed for another day.

We are following the hindukush mountain range with the Gilgit River running in the middle

between both sides of the mountains. First stop was at a hotel on the road go Gilgit. The hotel consisted of three tents, one for the staff and two for customers. Bathroom facilities on the river. For lunch we had two little fish the size of smelt flat bread, corn soup and tea. As we drove for a few hours, we stopped by the river to wash our faces. Well, the water was so cold that if you were in it for 10 minutes you would be dead. Off we go chugging along 10 to 20 KHM more or less, until the next stop. Along the way, we found young boys fishing. We bought fish as we went on until we had about 10 of them. We finally found a place to stay, a cabin with no hydro of course. The driver cooked the fish we bought. We also bought some cucumbers and tomatoes, and we had the best drink ever, mountain tea. As I am writing this report three young boys are watching us and wondering what we are doing here in their land, but we must drive on after a night's sleep. I guess all good things in life you have to pay dearly, both physically and financially in order to see or feel.

On the road again. Now the Hindukush Mountains become the Karakoram mountains. Spectacular view as usual and the road is called the Karakoram highway, built by China and Pakistan, finally we reach Gilgit and rested at the Chinar Inn. We finally ordered a can of beer each, cool and delicious. After we drank it, we found out that it was non alcoholic which suited us just fine. We forgot that alcohol is illegal in Pakistan. I admire the Muslim religion, no alcohol. The next morning we are headed towards a town called Karimabad. As you know Gilgit is in Hunza valley. Along the way we stopped to buy apricots, mulberries and grapes, mangoes and vegetables. We found a good stream and there we stopped for a picnic. At Karimabad, there was no room so we drove 2 km and came to a village called Altit. We found room here at a hotel called Kissar Inn. A real dream place, a beautiful grape covered shelter throughout the whole courtyard. In front, the mountain Rakaposhi, snow capped. We even witnessed an avalanche. A beautiful sight all around us. We decided to have a shower, a very cold shower naturally. That same day we visited a fort called Fort Altit. As we entered the

за Александар Македонски. Исто така, им било кажано дека тие имаат сини очи и светол тен бидејќи се потомци на Александар Македонски. Во сите земји што ги освоил Александар, живееле Македонци. Ги запрашав дали знаат каде бил погребан Александар, а тие одговорија можеби во Багдад.

Секоја недела тие организираат танчарски вечери во различни села. Во долината Калеш се лоцирани три села. Истата вечер бевме поканети да присуствуваме на нивниот селски танц. Се разбира, ја прифативме поканата и во 21 часот отидовме во отворениот двор каде што единствено танцуваа девојките, на возраст од 8 до 16 години. Тие танцуваа како сите Македонци – со ороводец, рамо до рамо, со испружени раце. Помладите девојки се во центарот на орото, а постарите поназад. Мажите само набљудуваа. Сите девојки беа облечени во народни носии, украсени со богат вез. Музичката придружба се состоеше од двајца тапанари кои додека удираа на тапаните во исто време и пееја. Девојките пееја и играа. Ми беше кажано дека мажите играат во текот на денот. Овој младешки вечерен танц траеше до полноќ или до еден часот наутро.

Следниот ден само што се зазори, ние повторно се вративме во нивниот храм и покрај тоа што тие не го викаат така. Снимивме уште неколку фотографии, а потоа се упативме кон друга долина за да запознаеме нови луѓе. Меѓутоа, моравме да патуваме по истиот мошне лош пат. Тогаш се потсетив на филмот „Изгубени хоризонти“ во кој главните јунаци се бореа со снежната бура и вејавици, а ние се боревме со камења и вода во непознатите предели од далечната земја.

Продолживме кон Ханза, минувајќи низ големиот планински масив Хундукуш. Дојдовме до една тврдина стара околу 300-400 години, наречена Машошж. Овде се сретнавме со сопственикот на имотот кој бил принц, пред Пакистан да му ја одземе титулата. Разговаравме за религијата, а најмногу за Александар Македонски. Тој ми рече дека секое момче кога ќе порасне сака да биде мудро и силно како Александар, за кого учат и на училиште. Притоа ни потенцира дека тој се чувствува како потомок на Александар од Македонија. Глемиот воин

кој ги освои Атина, Египет, Персија, Авганистан, Пакистан и Индија. По четири испиени шолји планински чај, се вративме во нашиот шатор за да преспиеме. Следното утро видов дека едниот чевел ми беше изеден од кучињата. За појадок имавме кајгана и чај. Повторно заминавме на пат, движејќи се со најголема брзина од десет километри на час.

Се движевме низ планинскиот масив Хидукуш, каде од двете страни на планината тече реката Гилгит. Првото запирање беше кај еден хотел на патот кон Гилги, кој се состоеше од три шатори, еден за персоналот, а два за гостите. „Бањата“ се наоѓаше на реката. За ручек, добивме две рипчиња, леб пита, супа од пченка и чај. По неколкучасовно возење, запревме покрај реката за да се измиеме. Водата беше толку студена што по десетминутно бањање ќе бидеш мртов. Продолживме да се движиме со 10-20 километри на час до следното запирање. Долж патот наидовме на момчиња кои ловеват риба, и од нив купивме 10 рипчиња.

Најпосле, најдовме место каде што ќе преспиеме, тоа беше една кабина во која, се разбира, немаше вода. Возачот ја подготви рибата и неколкуте краставици и патлиџани што ги купивме, а залеавме со планински чај. Додека пишував белешки, три момчиња ме набљудуваа и се прашуваа што правиме во нивната земја, меѓутоа следното утро ние моравме да го продолжиме патот.

Повторно сме на патот. Сега планината Хиндукуш ја заменува Каракорам. Глетката, како и обично, е величествена, а за да одмориме малку влеговме во крчмата „Чинар“. Со задоволство нарачавме пиво во конзерви, кое беше студено и мошно вкусно и не содржеше ниту еден процент алкохол што не нè разочара. Следното утро патувавме кон градот Каримабад. Како што е познато, Гилгит се наоѓа во долината Ханза. Долж патот запревме за да купиме кајсии, црници и уште нешто, и пристигнавме во селото Елтит. Тука најдовме соба во хотелот „Кишар“ кој беше вистинско место за медитација, со двор целиот обраснат со винова лоза. Во далечината е планината Ракопоши, чиј врв е прекриен со снег, така што бевме сведоци и на една лавина. Инаку, насекаде околу нас глетката беше прекрасна. Истиот ден ја посетивме

fort, we saw carvings of the flower Zdravets and the Sunburst. After the fort, we went shopping for souvenirs and I mean real antiques, carvings and whatever you wished.

The following morning we went to visit the Mir of Hunza. We had a 9:30 AM appointment. A real gentleman, but also a rich one. We told him we are Macedonian and he said he was a descendent of Alexander the Great. We had about a two hour meeting. We covered a lot including the Muslims in Macedonia. He didn't know there were Muslims in Europe. I gave him presents that I brought along. I should say that I gave presents everywhere I met people of interest to me. He loved the Macedonian flag. He said that he would make every effort to adopt it as the flag of Hunza. He asked what Macedonia exported because he was very interested in us. I told him we export tobacco, shoes, clothes, jam and wines. He wants closer ties with us and the Republic. In the mean time he wants us to send him anything he could display at all of his hotels. As we departed he told us to stay at his brother's Inn along the way because it had a museum. What a store, again we saw ancient souvenirs, the Zdravets, the flag and real artistic works of art. The museum person told us that a particular stone was from the time of Alexander. I held it in my hand, I was very excited.

The next day we parted for China. We are on the Karakoram mountain range and Karakoram highway and the Gilgit river becomes the Hunza river. What a road, they call it the highway to Heaven, very scenic and very dangerous, rock slides and mu slides. Finally we reached China. The elevation was 17,000 feet above sea level. You could not run around here. I tried and got dizzy, then I realized the air is very thin. We met some Chinese tourists and naturally we told them we were Macedonians from the land of Alexander the Great. By now we weren't surprised to hear that everybody knew of Alexander the

Great. As we left for Gilgit, we stopped and bought silk for dresses and shirts. Further down we stopped along a beautiful river, a true turquoise color, then we bought some fish and the young man cooked them for us, and made us tea. I believe we got hosed at the next town, which is normal, small amounts to us, but large for them.

The next day the driver took us and showed us his home. Five miles on the mountain, a one room house, dirt floor, chickens living under the bed, the stable was the next room. He had one bull, one water buffalo and two baby ones. He had three girls and two boys. His wife and mother cooked dinner for us, friend meat, okra, yogurt and tea. Inat, the driver, wants us to sleep at his home that night, but there was no room. He was going to sleep in the stable if we stayed. So we decided to go to the nearest town called Balakose. There we booked at the hotel, had a shower and did our last clothing wash in a pail. The next day will be our last in Pakistan.

We went to a town called Taxila with plenty of history. A monastery with immense Macedonian information, a tremendous find for us. Everywhere we looked, we found history of Alexander. At the souvenir shop we gave the owner the Macedonian flag. At first he didn't believe, but when he opened a book of all the countries in the World, sure enough there was Macedonia with its flag.

I urge all Macedonians wherever you may be, do not wait for someone else to write your history. Go out and tell the World the truth, see for yourselves, what is out there waiting for you. We must change the course that others took to falsify our history. We are as old as the Egyptians. We did have an Empire, which lasted 500 years. Alexander's adventure took him about 7,000 miles, to promote culture. We travelled only 200 miles following in his footsteps. Imagine what is out there for us to find, more and more of our roots.

тврдината Форт Алтит. Кога влеговме во неа ги видовме резбите на цветот здравец и на изгрејсонцето. По посетата на тврдината, отидовме да купиме сувенири, вистински антиквитети и резби.

Следниот утро отидовме да го посетиме Мир од Ханза. Средбата беше закажана околу девет и пол часот. Тој е вистински господин, кој е и богат. Му кажавме дека сме Македонци, а тој ни рече дека е потомок на Александар Македонски. Имавме двочасовна средба, на која. разговаравме за многу работи, вклучувајќи ги и муслиманите во Македонија. Тој не знаел дека има муслимани во Европа. Му ги дадов подароците што ги понесов. Имам обичај да подарувам на луѓе кои кај мене предизвикуваат интерес. Нему му се допадна македонското знаме. Ни рече дека ќе направи сè што е во негова моќ знамето да стане и знаме на Ханза. Бидејќи многу се интересираше за нашата земја нè праша што извезува Македонија, . Му одговорив дека извезуваме тутун, чевли, облека, мармалад и вино. Тој посака да воспостави поблиски врски со нас и со нашата република. Во меѓувреме, побара да му испратиме што и да е што може да го изложи во своите хотели. На разделбата, ни препорача да преноќиме во мотелот на неговиот брат, бидејќи таму има и музеј. И повторно најдовме древни сувенири, предмети украсени со цветот здравец, знамето и предмети со уметничка изработка. Лицето вработено во музејот ни рече дека еден камен потекнува од времето на Александар. Додека го држев тој камен во рацете бев мошне возбуден.

Следниот ден минувавме низ планинскиот масив Каракорум, а потоа крај реката Гилигит која се влева во реката Ханза. Патот кој го нарекуваат „Патот во рајот“ е мошне живописен и опасен со одрони од камења и кал. Најпосле, стигнавме во Кина. Надморската височина изнесува околу 5.200 метри (17.000 стапки) и во таков предел на планините човек не може брзо да се движи. Се обидов да побрзам, но почувствував вртоглавица и сфатив дека воздухот е многу редок. Сретнавме некои кинески туристи и, се разбира, им кажавме дека ние сме

Македонци од земјата на Александар Македонски. Сега веќе не нè изненадуваше кога ќе слушнеме дека секој знае за Александар Македонски. Кога заминавме за Гилгит, запревме за да купиме свила за фустани и кошули. Потоа застанавме покрај една прекрасна река со тиркизна боја, тука купивме риба која ни ја подготви едно момче.

Следниот ден возачот нè однесе во неговиот дом. Куќата сместена во планина се состоеше од една соба, нечист под, кокошки кои беа сместени под креветот, а следната соба беше шталата во која имаше еден вол, еден бивол и две телиња. Имаше три женски и две машки деца. Неговата жена и мајка му подготвија вечера за нас, која се состоеше од пржено месо, јогурт и чај. Инат, возачот, сакаше да преспиеме во неговиот дом, меѓутоа, во куќата немаше место. Доколку ние останевме, тој ќе спиеше во шталата. Затоа, решивме да заминеме во најблискиот град Балакосе. Таму се сместивме во хотел, се истуширавме и за последен пат ја исправме облеката во кофа. Наредниот ден ќе биде наш последен ден во Пакистан.

Заминавме во градот Тахила кој има богата историја. Тука е лоциран манастирот со многу податоци за Македонија што претставуваше извонредно откритие за нас. Насакаде каде што ќе погледнеме се среќававме со историјата на Александар. Во продавницата за сувенири на сопственикот му го подаривме македонското знаме, и отпрвин тој не веруваше, меѓутоа, кога го отвори атласот со сите земји во светот, таму ја виде и Македонија со своето знаме.

Александар минал околу седум илјади милји за да ја промовира македонската култура со својот потфат. Ние патувавме само во еден дел од долгата траса на воинот следејќи ги неговите траги. Замислете си уште колку непознати факти се поврзани со македонските корени што останува да ги пронајдеме, завршува Стив Пљакас во својата репортажа за Македонците на Хималаите и за трагите на Александар Македонски.

Битка на античката македонска фаланга

New books, new discoveries

FOLLOWING ALEXANDER OF MACEDON'S TRAIL

Alexander of Macedon is the great one for his successors, the present day Macedonians, and the great one for every nation in the world. He created and left as heritage the philosophy of bringing together nations, cultures, religions...Hence, Alexander is a great challenge for numerous researchers, scientists, travel-writers, journalists and ordinary mortal beings, who treat him with respect, love, and strong faith in the past, the presence, and the future.

This is also the case with Steve Plyakas and Mihail A. Dimitri's challenge to travel to northern Pakistan. The book titled "In Search of the Macedonians in Pakistan" came as the result of this long, painstaking and interesting trip. This book, modest in pages, yet large in events, represents a kind of travelogue about the "campaign" of Steve Plyakas, a Macedonian from Canada, and Mihail A. Dimitri, an American of Macedonian descent. The book was first published in English, but was recently published in Macedonian, which signifies a significant contribution towards the clearing up of the truth and enigmas related to Alexander of Macedon. Published by the publishing house "Alexandra" P.O. Box 5321, Fort Wayne, Indiana, the text was translated by Iliana Jakimovska, and edited by Aleksandar and Pavlinka Georgiev.

The author of this interesting publication, Mihail A. Dimitri, was born in the USA, in 1960. His grandfathers' roots go back to the village of Nevolyani, near Lerin, and the village of Olishta, near Kostur. He grew up with tales about Macedonia, which made him want to, and helped him learn more about his, and the rich history of the Macedonian people. After getting his degree in classical studies at "Michigan" state university, and his MA at "Wayne" state university, he

Steve Plyakas and Mihail A. Dimitri's journey through the valley of Kalash and Hunza, in Pakistan, discovers successors to Alexander of Macedon.

began working as professor at a number of important institutions in the USA. He is an historian, archaeologist, travel-writer, lover of the Macedonian truth. At the same

time, he is author of a number of books including "Splendor of the Ancient Macedonians," "Neoptolemus' Daughter," "Collection of Articles 1989-1999" and "Nevolyani: Portrait of a Macedonian Village."

His companion, and like-minded friend, Steve Plyakas, was initiator and sponsor of the long journey to Pakistan. He is a well-known and distinguished Macedonian emigrant from Toronto, whose roots go back to the village of Zelenitche, near Kostur. Steve and his wife, the charming Lilly Plyakas, are virtuous Macedonians and donators. They donated a kidney machine to the hospital in Skopje, provide financial assistance for activities of the Macedonian organisations, folklore societies, clubs, and other kinds of associations. Among other things, Steve Plyakas was also president of the Macedonian organisation, "United Macedonians" in Canada, and is now the president of the Macedonian

Orthodox Church of "St. Clement Ohridski" in Toronto. He is the man who carries Macedonia in his heart, and gives it his strong love and sincere respect.

The book, "In Search of the Macedonians in Pakistan" is the precise expression of the love of Macedonians in the Diaspora of Steve Plyakas and Mihail A. Dimitri, towards their roots and their distant ancestors. As the author states in his introduction, their journey was in fact necessary in order to collect evidence as proof that the Macedonian culture is one of the oldest and most influential civilizations in the world. Thus, these two enthusiasts set off to follow Alexander of Macedon's trail.

Michael A. Dimitri
In Search of the
Macedonians of Pakistan

Михаил А. Димитри

ВО ПОТРАГА ПО
МАКЕДОНЦИТЕ
ОД
ПАКИСТАН

Нови книги, нови откритија

ПО ТРАГИТЕ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ

Александар Македонски е великан за неговите потомци-денешните Македонци и великан за сите народи во светот. Тој ја создаде и ја остави во наследство филозофијата за големите зближувања на народите, културите, религиите... Затоа Александар е голем предизвик за бројни истражувачи, научници, патописци, новинари и обични смртници, кои кон него се однесуваат со почит, љубов и силна верба во минатото, сегашноста и иднината. Таков е и случајот со предизвикот за патувањето во северен Пакистан на Стив Пљакас и Михаил А. Димитри. Како резултат на ова долго, макотрпно и интересно патување излезе книгата: "Во потрага по Македонците од Пакистан". Ова скромно дело по страници, а големо по дејствија, претставува патописна белешка за "походот" на Стив Пљакас, Македонец од Канада и Михаил А. Димитри, Американец од македонско потекло. Книгата прво е издадена на англиски јазик, а од неодамна е отпечатена и на македонски, што претставува значаен прилог кон расветлувањето на вистината и енигмите поврзани со Александар Македонски. Публикацијата ја издаде издавачката кука "Александра" Р.О.Бох 5321 од Форт Веин (Fort Wayin, Indiana), а преведувач на текстот е Илина Јакимовска, додека уредници се Александар и Павлинка Георгиев.

Авторот на оваа интересна публикација, Михаил А. Димитри е роден во САД, во 1960 година, а неговите дедовски корени се од селото Неволјани, Леринско и селото Олишта, Костурско. Тој пораснал со приказните за Македонија, кои го натерале и му помогнале да дознае повеќе за неговото и богатото минато на македонскиот народ. По завршувањето на

Патувањето на Стив Пљакас и Михаил А. Димитри во долината Калаш и во Хунза, во Пакистан, го открива постоењето на потомците на Александар Македонски.

класичните студии на државниот универзитет "Мичиген" и магистратурата на државниот универзитет "Веин", работи како професор во повеќе значајни институции во САД. Тој е историчар, археолог,

патописец, вљубеник во

македонската вистина. Тој, меѓудругото, е автор на книгите: "Сјајот на древните Македонци", "Керката на Неоптоломеј" (Neoptolemus), "Збир на статии 1989-1999" и на книгата "Неволјани: Портрет на едно македонско село."

Неговиот компанион, другар и истомисленик, пак, Стив Пљакас е иницијатор и спонзор на долгото патување во Пакистан. Тој е познат и признат македонски исленик во Торонто, чие потекло е од селото Зелениче, Костурско. Стив и неговата сопруга, симпатичната Лили Пљакас се едни од доблесните Македонци и донатори. Тие подариле апарат за дијализа на болницата во Скопје, финансиски ги помагаат активностите на македонските организации, на културно уметничките друштва, клубовите и друг вид асоцијации. Стив Пљакас, покрај другото бил претседател на Македонската организација "Обединети Македонци" од Канада, а сега е претседател на МПЦ "Св.

Климент Охридски" од Торонто. Тој е човекот на кого Македонија му лежи на срце, а тој ѝ возвраќа со силна љубов и почит.

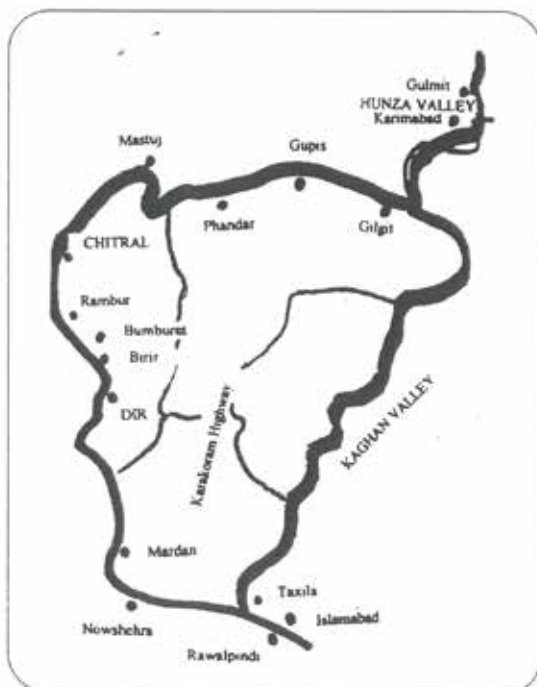
Делото "Во потрага по Македонците од Пакистан" е токму одраз и израз на љубовта на Македонците во дијаспората на Стив Пљакас и Михаил А. Димитри, кон своите корени и пошироко кон своите далечни предци. Како што авторот наведува во воведот, нивното патување, всушност, било неопходно за собирање докази, за тврдењата дека македонската култура е една од најстарите и

Михаил А. Димитри

ВО ПОТРАГА ПО
МАКЕДОНЦИТЕ
ОД
ПАКИСТАН

It seems though that Mihail A. Dimitri got this idea from a certain woman at one of the Macedonian meetings who pointed out to him that there is a group of people living in Northern Pakistan who claim to be descendants of Alexander of Macedon. According to the woman, they were fair-skinned, and had similar costumes and customs to those familiar to us, Macedonians. She also said to him: "You should go there, and see for yourself."

This thought troubled Steve Plyakas, who invited Mihail A. Dimitri in 1995 to take part in the research in Pakistan. They arrived there in July, 1995, first in the city of Ravalpindi, later going to Chitral, finally reaching the valley of Kalash and Hunza, where according to some sources, descendants to the soldiers of Alexander of Macedon live today. The purpose of this journey was to gather evidence for knowledge and records on Macedonian culture throughout the world, to prove that the Macedonian tongue, customs, traditions, and other characteristics are recognisable.

The conclusion of the book "In Search of Macedonians in Pakistan" tells us that this is not full research, but merely evidence of the first steps made towards a better understanding and lightening up of Macedonian culture and history. Therefore, deeper and much more extensive research is necessary. The author hopes that his journey will motivate other journeys. Steve Plyakas is now preparing to start similar research of Anadolia, Persia... He continues to point out that the Macedonians remained behind in Northern Pakistan in the course

of Alexander of Macedon's conquests and they retained their culture.

The book contains information that Steve Plyakas and Mihail A. Dimitri found traces and symbols characteristic of Macedonian culture. Thus, they found the same geranium flower in the valleys of Kalash and Hunza as could be found in Macedonia from as early as the ruling of Philip II until the present day. The author states that the symbol of the flaming Macedonian Sun with rays could also be seen in the valley of Kalash and Taksilla, the grape vine is a symbol in Macedonia and the two Pakistani valleys, and the symbol of snakes represented in various ways can also be found. Folk dress in Taksilla were very similar to some costumes in Macedonia. This was also the case with some traditional folk dances in the region. They also found a large number of words in the Kalash and Hunza tongue which are similar to those used in Macedonian. This too, can serve as motivation for further research.

According to the author, the influence of a defined, independent Macedonian culture over the people in Northern Pakistan is indisputable. Steve Plyakas and Mihail A. Dimitri's journey clearly shows that this connection does exist and it deserves further research for greater accomplishment.

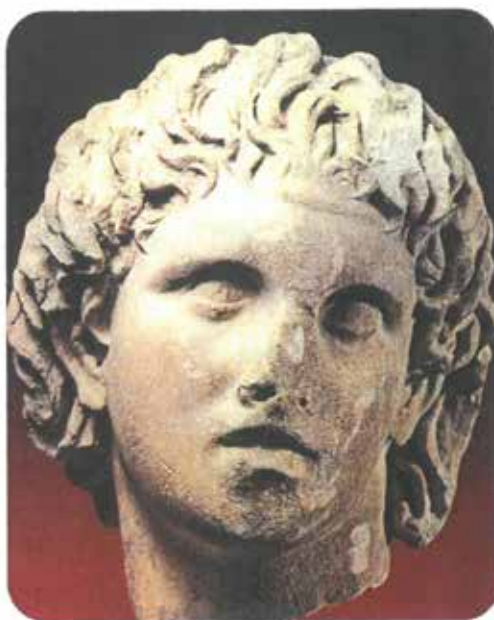
Hence, the author concludes his text by saying: "The splendor of Macedonian culture will be understood and completely free only if its people remain strong and united like the geranium flower which represents it."

Slave Nikolovski-Katin

највлијателните цивилизации во светот. Затоа овие двајца ентузијастички заодиле по трагите на Александар Македонски. Но, се чини дека идејата за ова патување на Михаил А. Димитри му ја дала една жена на еден од македонските собири која му укажала дека постои група луѓе кои живеат во северен Пакистан, а кои тврдат дека се потомци на Александар Македонски. Според зборовите на жената, тие биле со светла боја на кожата, со слични носии и обичаи што ни се познати нам на Македонците. Таа му го рекла и следното: "Вие треба да појдете таму и сами да се уверите".

Оваа помисла го мачела и Стив Пљакас кој во 1995 година го поканил Михаил А. Димитри да учествува во истражувањето во Пакистан. Таму стигнале во јули 1995 година, прво во градот Равалпинди, а потоа заминале за градот Читрал, за конечно да стасаат во долината Калаш и во Хунза, во која според некои податоци живеат потомци на војниците од Александар Македонски. Целта на ова патување било да се соберат докази за сознанијата и записите во светот за македонската култура. Да докажат дека македонскиот јазик, обичаите, традициите и другите карактеристики се препознатливи.

Во заклучокот, пак, на книгата "Во потрага по Македонците од Пакистан", се вели дека таа не е целосно научен труд, туку само доказ од

направените први чекори кон подобро разбирање и расветлување на македонската култура и историја. Затоа е потребно подлабоко изучување и многу пообемни истражувања, за кои и авторот се надева дека неговото патување ќе биде само поттик за други патувања. Така Стив Пљакас се подготвува за истражување во Анадолија, Персија... Во продолжение авторот нагласува дека останувањето на Македонците во северен Пакистан се случило во текот на освојувачките битки на

Александар Македонски и тие ја зачувале својата култура.

Во книгата се наведува дека Стив Пљакас и Михаил А. Димитри, пронашле траги и симболи карактеристични за македонската култура. Така, цвеќето здравец може да се најде во Македонија уште од владеењето на Филип Втори, па сè до денес, а истото го пронашле и во долините Калаш и Хунза. Символот на распламеното македонско сонце со зраци, можело да се види во долината Калаш и во Таксила, потоа виновата поза е симбол во Македонија и во двете пакистански долини, а може да се сретне и симболот на змиите претставени во различни форми, вели авторот. Исто така и народните носии во Таксила биле многу слични со некои во Македонија. Таков бил случајот и со традиционалните народни игри на тие простори. Таму пронашле и голем број слични зборови кои се употребуваат во македонскиот, во калашкиот и јазикот хунза. Тоа може да послужи како поттик за понатамошно истражување.

Според авторот, несомнено е влијанието на една дефинирана, независна македонска култура врз народите на северен Пакистан. Патувањето на Стив Пљакас и Михаил А. Димитри успешно докажува дека таква врска постои и дека таа заслужува понатамошно истражување од различен дострел.

Затоа, авторот го завршува текстот со реченицата: "Значењето на македонската култура ќе биде сватено и целосно ослободено само ако нејзиниот народ остане силен и обединет како и цвеќето здравец кој го претставува".

Славе Николовски - Катин

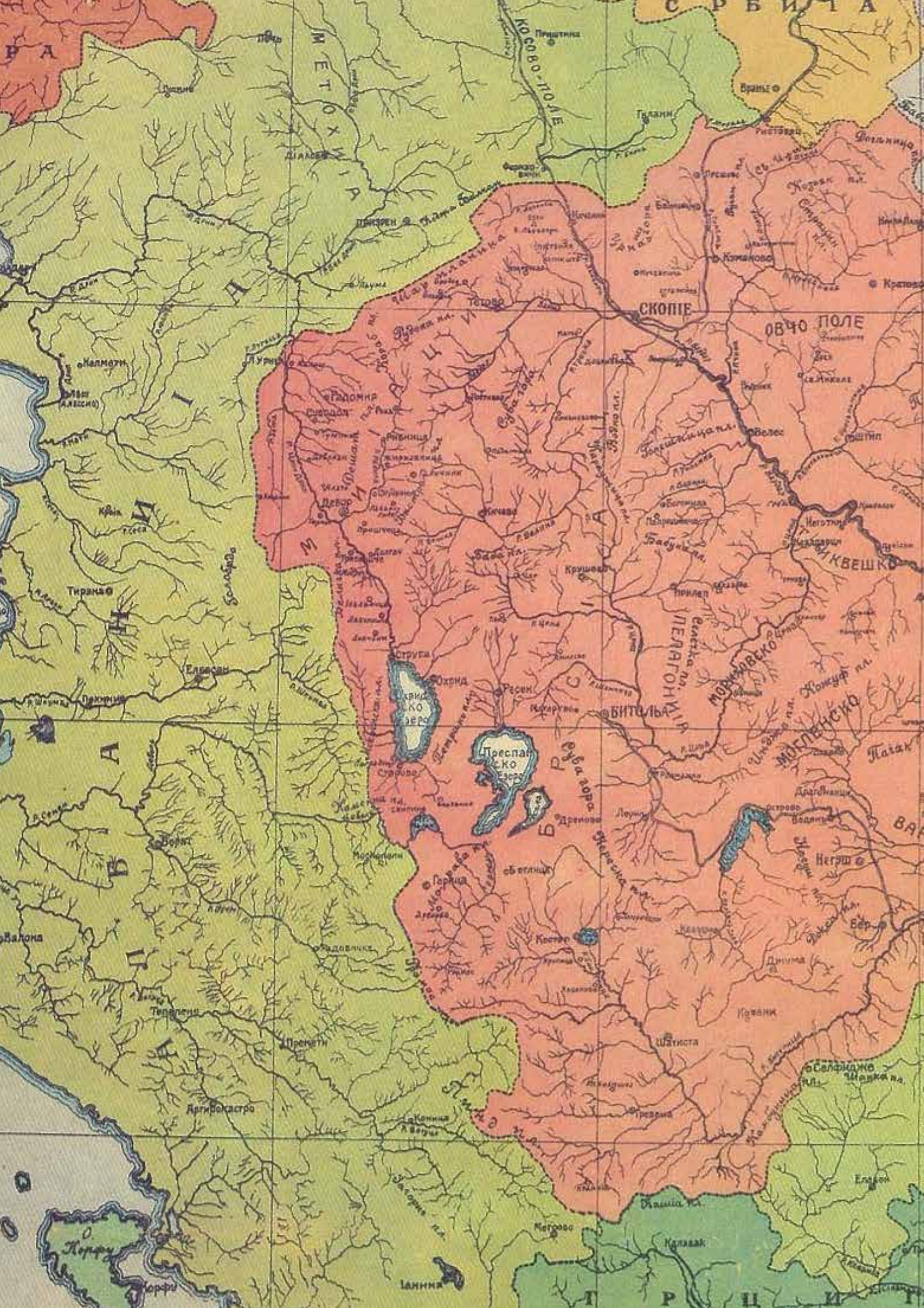

MUTUAL TRAVELING

IN FRONT OF THE SARCOPHAGUS OF
ALEXANDER THE GREAT IN ISTANBUL
IN EPHESUS AND IN THE HOUSE OF
(THE HOLY MOTHER OF GOD) ST. MARY
VISITS OF ANCIENT LOCATIONS IN MACEDONIA ON THE
GRAVE OF YANE SANDANSKI
LILLY & STEVE IN MALA PRESPA

ЗАЕДНИЧКИ ПАТУВАЊА

ПРЕД САРКОФАГОТ НА
АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ ВО ИСТАНБУЛ
ВО ЕФЕС И КУЌАТА
НА СВЕТА БОГОРОДИЦА
ПОСЕТА НА АНТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ ВО МАКЕДОНИЈА
НА ГРОБОТ НА ЈАНЕ САНДАНСКИ
ЛИЛИ И СТИВ ВО МАЛА ПРЕСПА

IN FRONT OF THE SARCOPHAGUS OF ALEXANDER THE GREAT IN ISTANBUL

For many people in the world it is a great challenge to visit the fatherland of Kemal Ataturk, the land of the great contrasts recently taking place, the Republic that is different from Turkey of the past; the region that was conquered by Alexander of Macedon, and later the empire of which Macedonia was a part for entire five centuries.

Kemal Ataturk, the great reformer and greatest son of the Turkish state, was born in Macedonia, in Salonika, and he developed, was educated and became a strong soldier in Bitola. However, he originates from a Macedonian family from the village of Kodgadjik, near Debar. According to Turkish sources his father was from Macedonia, a Macedonian Muslim, while his mother was Turkish coming from Anadolia. He is the person who devoted his life to Turkey and its better future, the man who, amongst other things, unveiled the Turkish woman, separated religion from the state, and introduced the Latin alphabet into Turkish language. He is the man who is widely accepted by both the high classes and the masses. For this reason the journey to Istanbul, which was sponsored by the guest from Canada and lover of the Macedonian roots, Steve Pliakes was a challenge, and was accepted with great pleasure.

Usually trips take place on land or water, our trip was on air, by plane. Thus, when we started from Macedonia early in the morning during the summer when we reached the airport

“Alexander the Great”. There were a great number of passengers who rushed to the counters to hand luggage and heading towards the entrance to all destinations. And we made the necessary controls and headed towards the exit of the plane that was to fly the route Skopje-Istanbul. There are cozy feel to travel and the international space at the airport person feels as if a major world airport. This indicates that the Turkish company “TAF” make airport, and therefore Skopje and Macedonia to be known and recognized worldwide.

Takeoff from Skopje was comfortable and for about an hour we arrived in Istanbul. There, in the airport building, which resembles a closed city, stayed briefly, then went by taxi to the hotel where we were welcomed and accommodated. There, in Istanbul began our Tour with guest Steve Pliakes plan a longer period.

Istanbul is one of the oldest cities in the world. Divine glory has been with it from the moment when the Roman emperor Constantine decided to move the capital from Rome to Byzantium, as Istanbul was then called. Today it is a city with numerous heritage of the eternal cultural and historical past, with monuments from the Byzantine and Ottoman period. At the same time it is the biggest economic and cultural centre of the culture of present-day Republic of Turkey.

In fact, Istanbul is a crossroads of Asian and European culture, civilization and religion, and it represents a corridor from the north to the

ПРЕД САРКОФАГОТ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ ВО ИСТАНБУЛ

За многу луѓе на светот голем е предизвикот да се посети татковината на Кемал Ататурк, земјата на големите контрасти што се во тек во последно време, Републиката која се разликува од онаа Турција во минатото; просторот кој беше освоен од Александар Македонски, а потоа империја во чиј состав беше Македонија цели пет векови.

Кемал Ататурк, големиот реформатор и најголем син на турската држава е роден во Македонија, во Солун, а се формирал, се школувал и постанал силен војник во Битола. Меѓутоа, неговото потекло е од македонски род од с. Коџаџик, Дебарско. Според турските извори неговиот татко бил од Македонија, Македонец-муслиман, а мајка му од Анадолија, Турчинка. Тој е човекот кој животот го посветил на Турција и на нејзината посреќна иднина, човекот кој, меѓу другото, ја одбулил турската жена, ја одвоил верата од државата и го вовел латинското писмо во турскиот јазик. Тој е човекот кој е широко прифатен од високите и од народните маси. Затоа, ова нашето патување за Истанбул кое го спонзорираше гостинот од Канада и вљубеник во корените на Македонија, Стив Пљакас беше предизвик и прифатено со големо задоволство.

Истанбул е еден од најстарите градови на светот. Светата слава го следи од моментот кога римскиот император Константин решил да ја пресели престолнината од Рим во Визант,

како тогаш се нарекувал Истанбул. Денес тој е град со многубројни сведоштва за вечното културно-историско минато, со споменици од византискиот и од отоманскиот период, а во исто време е најголем економски и културен центар на културата на современа Република Турција.

Всушност, Истанбул е раскрсница на азиската и европската култура, цивилизација и религија и претставува порта од север кон југ и од исток кон запад. Турските истражувачи велат дека ниту неговите постојани жители не се целосно запознаени со сите негови убавини. Не се знае ниту точниот број на неговото население. Според официјалните документи, во Истанбул живеат околу 10 милиони жители. Добрите познавачи на турските прилики, пак, тврдат дека тој број изнесува 12 милиони и повеќе. Освен тоа, градот секојдневно го посетуваат илјадници намерници и туристи.

Друг интересен податок е дека во овој град се собираат 40 отсто од средствата, што како данок се собираат во целата држава. Тоа доволно зборува за моќта на Истанбул, градот на Босфорот во современа Турција.

Стасавме во Истанбул во метрополата која се протега на три морски брега и на седум ридови. Тоа е Бизантинион, римски Константинопол и турски Истанбул. Македонците отсекогаш го викале Цариград или Станбол. Менувањето на овие имиња е последица на претходните

south and from the east to the west. Turkish researchers claim that even its constant residents are not fully familiar with all of its beauties. Not even the exact number of its population is known. According to official documents, approximately 10 million people live in Istanbul. Experts on the Turkish situation, on the other hand, claim that this number is more than 12 million or more. In addition to this, the city is visited by thousands of travelers and tourists every day.

Another point of interest is the fact that this city collects 40 % of the funds collected as taxes throughout the whole country. This speaks enough of the power of Istanbul, the city on Bosphorous in present-day Turkey.

We came to the city of Istanbul which stretches along three coasts and over seven hills. It is the ancient Byzantion, Roman Constantinopolis, and Turkish Istanbul. The Macedonians always called it Tzarigrad, or Stanbol. The change in names is a consequence of previous dramatic events related to this city, which many nations tried to grab. Thus, the Emperor Constantine declared it the capital of the Eastern Roman Empire in 330 AD and hence it got the name Constantinopolis, after the ruler. Nowever on May 29, 1453 it was conquered by the Turkish Sultan Mehmed II Faith (Conqueror) after which the city was named Istanbul.

The city spreads along the coasts of the Bosphorous, golden Horn, Sea of Marmara; Beyogly, between the Golden Horn and the western coast of the Bosphorous; Iskadar or Skutari on the eastern coast of the Bosphorous, where we were staying and from where the European part of Istanbul could be seen.

Stanbul is not only the oldest part of the city, but it is also the richest with cultural and historical monuments. Hence, it is the most important tourist quarter of Istanbul, and a great challenge for the numerous visitors to this metropolis. Some of its historical artistic monuments have been damaged or destroyed by time; some suffered natural catastrophes, mostly earthquakes, or we were informed that they disappeared in the frequent fires.

In Istanbul there are more than 50 king's palaces, more than 1,500 mosques, approximately 100 churches, numerous cultural and historical monuments, 10 universities, numberless shops... The most famous among the cultural and historical monuments is, by all means, the Topkapi Palace with its magnificent king's chambers and harems. At the museum of "Topkapi" we also saw the special plates which change their color at the contact with poison. They were intended for kings only. We were also astounded by the diamond known as "Kashichki elmaz" and by the dagger decorated with diamonds and other objects of priceless value.

Steve and myself it seems that one of the greatest challenges was the visit to the sarcophagus of Alexander of Macedon. This huge, and in many ways characteristic historical exhibit, has been the biggest attraction for visitors who come to the Archeological Museum of Istanbul ever since it was first discovered in 1887. Even though the sarcophagus is named after Alexander of Macedon, it does not belong to him, but most probably to King Abdolonomis, who was the last King of Sidon (Saida) in present-day Lebanon, a city which at that time was a part of the Ottoman Empire.

The sarcophagus is named after Alexander of Macedon as a result of the hundreds of engraved figures which symbolize the conquests of Alexander of Macedon. At the same time, because of the large decoration on the relief devoted to the great warrior, the sarcophagus was named not after the ruler, but after Alexander of Macedon.

According to the written documents the twenty two sarcophagi discovered in 1887 at Sidon represent the biggest discovery in classical archaeology. Among them, by all means, the sarcophagus of Alexander of Macedon deserves special attention, found by a villager from Sidon who was working on the field and discovered this important monument.

During our visit, the sarcophagus of the greatest general in the history of mankind – Alexander of Macedon – we found in one of the biggest museums in the world, the Archeological Museum of Istanbul. This significant, and in

драматични настани околу овој град, за кого се грабале повеќе народи. Така, царот Константин во 330 година од н.е. го прогласил за престолнина на Источното Римско Царство, па според владетелот го добил името Константинопол, меѓутоа, на 29 мај 1453 година го освоил турскиот султан Мехмед II Фатих (Освојувач) по што градот бил наречен Истанбул.

Градот се развил по должината на бреговите на Босфорот, Златниот Рог, Мраморното Море и на околните ритчиња, па тешко е да се каже каде тој завршува, а каде почнуваат приградските населби. Сепак, познати се и убавите туристички квартави: Станбул, меѓу Златниот Рог и Мраморното Море; Бејоглу, меѓу Златниот Рог и западниот брег на Босфорот; Искандар или Скутари на источниот брег на Босфорот, од каде се гледа европскиот дел на Истанбул.

Станбул не само што е најстар дел од градот, туку и најбогат со културно-историски споменици. Оттаму, тој е најважен туристички квартал на Истанбул и претставува голем предизвик за бројните посетители на оваа метропола. Некои од неговите историски уметнички знаменитости ги оштетил и уништил забот на времето; некои настрадале од природни непогоди, пред сè, од земјотреси или исчезнале во честите пожари.

Во Истанбул има повеќе од 50 царски палати, повеќе од 1.500 џамии, околу 100 цркви, бројни културно-историски споменици, 10 универзитети, безброј дуќани... Најпознатата меѓу културно-историските споменици е, секако, палатата на Топкапи со преубавите царски одаи и хареми. Во музејот „Топкапи“ се наоѓаат и специјалните чинии што ја менуваат бојата при допир со отров. Тие биле наменети само за царевите. Здив одзема и дијамантот познат како „кашички елмаз“, како и камата украсена со дијаманти и други непроценливи вредни предмети.

За нас со Стив Пљакас еден од најголемите предизвици беше посетата на саркофагот на Александар Македонски. Овој огромен и

по многу нешта карактеристичен историски експонат е најголемата атракција за посетителите што доаѓаат во Археолошкиот музеј на Истанбул од времето кога е пронајден во 1887 година, па сè до денес. И покрај тоа што саркофагот е именуван по Александар Македонски, тој не е негов, туку, веројатно, на кралот Абдолонумис, кој бил последен крал на Сидон (Саида), во денешен Либан, град кој во тоа време бил дел од Отоманската Империја.

Саркофагот е именуван по Александар Македонски поради изгравираниите стотина фигури што ги симболизираат победите на Александар Македонски. Исто така, поради големата декорација на релјефот посветена на големиот воин, саркофагот го добива името не по името на владетелот, туку по името на Александар Македонски.

При нашата посета саркофагот на најголемиот генерал во историјата на човештвото – Александар Македонски, се наоѓаше во најголемиот музеј во светот, Археолошкиот музеј во Истанбул. Овој извонредно значаен и карактеристичен споменик беше пронајден од еден селанец од Сидон кој работејќи на својата нива го открил ова значајно дело

Реализацијата на саркофагот на Александар Македонски ја извршил бегот Осман Хамбди, кој во тој период бил директор на Османлискиот музеј. Пред саркофагот на Александар Македонски останавме подолго време. Го гледавме, го анализиравме, се чудеаме, се восхитувавме и се потсетивме на големите подвизи на Александар Македонски, кој заедно со својата војска од Македонија и од други места стасал дури до реката Инд.

Исполнети со восхит и силни чувства кон минатото на македонскиот човек, го напуштивме Музејот во кој се наоѓа саркофагот на Александар Македонски и се упативме кон „Света Софија“ (Аја Софија).

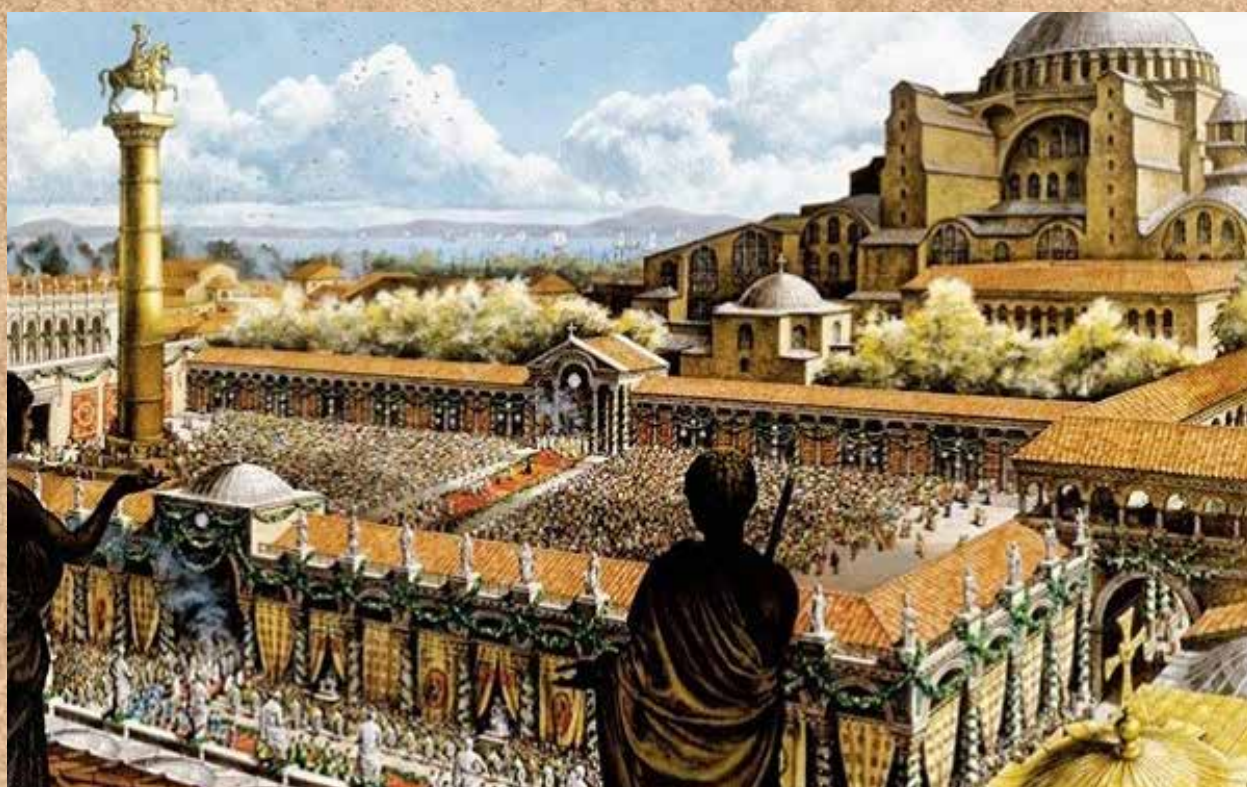
Овој споменик доминира над Истанбул и е изграден да биде виден и почувствуван од сите простори на градот.

Istanbul / Истанбул

Sarcophag of Alexander of Macedon in Istanbul
Саркофагот на Александар Македонски во Истанбул

The ancient city of Babylon / Древниот град Вавилон

many ways characteristic work, was discovered by a peasant from Sidon, who discovered this important work while working in his field.

The realization of the sarcophagus of Alexander of Macedon was conducted by the Bey Osman Hambdi, who was director of the Osmanli Museum at that time. We remained in front of the sarcophagus of Alexander of Macedon for quite a long time. We watched, analyzed, wondered, admired and remembered the great accomplishments of Alexander of Macedon, who together with this army from Macedonia and from other places reached as far as the Indus River.

Filled with admiration and strong feelings towards the past of the Macedonian people, we left the museum with the sarcophagus of Alexander of Macedon and set out towards "St. Sophia" (Hagia Sophia).

This monument dominates over Istanbul as if built to be seen and felt from all parts of the city. It is difficult for the visitor, on the basis of its present appearance, to discover the varying fate of this building. Thus, written documents claim that for 150 years St. Sophia was appreciated as a wonder of the world impressing everyone because it is a monument of the tremendous culture of mankind, as has never again been built. The changing fate of St. Sophia, from the Christian church of all churches, to the Islamic mosque, and finally to today's museum, has left traces everywhere: in this form, the numerous additions, renovations, and changes. Only the magnificent cupola, whose dome stretches 56 meters above the nave of the church, has not lost any of its priceless value and beauty. It served as model to many eastern mosques. King Constantine the Great first built a church in the place of today's St. Sophia, when he proclaimed Byzantium, under the name of Constantinopolis, as capital of the eastern Roman Empire, and called this church "Great Church".

Two hundred years later this church, and a large part of Constantinopolis, was burnt in a fire during the rebellion against King Justinian. However, Justinian built another church, even bigger and more beautiful than the first. An-

temie of Tral and Isidor of Milet, the most famous constructors of the Eastern Roman Empire made sketches for St. Sophia. But, the King constantly monitored the development of this project. It was whispered among the people that an angel had shown him the building plans in his dream. Construction work cost 360 centenarius (18 tons) of gold.

For six years tens of thousands of craftsmen collected all the valuables of the Eastern Empire, the shiniest marble, the most beautiful columns, and golden mosaics were made to decorate the walls. When it was completed St. Sophia became the major temple of Christianity. It remained so until the Turks conquered Constantinopolis in 1453, bearing the name of Istanbul since then. The church was turned into a mosque, and Kemal Ataturk declared St. Sophia a museum.

Otherwise Justinian I was born in the village of Taor, near Skopje, in Macedonia and was a Byzantine emperor, the emperor of the Eastern Roman Empire, Christian and Orthodox theologian. Endeavored to restore the power and size of the Roman Empire was weakened by incursions of barbarian tribes. Famous for the expansion of the empire, primarily with military campaigns and after his marriage to the controversial Empress Theodora. History remembers him as the most coders of classical Roman law. Justinian was one of the most important figures in late antiquity, and it ends the period of prosperity in the Byzantine Empire until the IX century.

In addition to the legendary St. Sophia we also visited the Horse Square which is part of the Byzantine hippodrome with three magnificent monuments: the Theodosius obelisk, the Snake column, and Constantine's column. We visited these monuments in the afternoon hours, when the number of visitors is small, unlike the morning hours. Therefore, we had sufficient time to admire their size, construction and transportation, especially the Theodosius obelisk which arouses great interest in every visitor.

"Sultan Ahmet", or Blue Mosque, is situated not far from these monuments. We visited it in the afternoon hours, when the number of believers was insignificant. Here we found out that

На посетителот му е тешко врз основа на денешниот изглед да ја открие променливата судбина на оваа градба. Така, во пишаните документи стои дека за 150 години „Света Софија“ беше оценета како светско чудо кое ги импресионира сите посетители, бидејќи тоа е споменик на огромната култура на човештвото, којшто никогаш повторно не бил изграден. Менувањето на судбината на „Света Софија“, од христијанска црква на сите цркви, до исламска џамија, и, конечно, до денешниот музеј, оставила траги насекаде: во оваа форма, со бројните дополнувања, реновирање, и промени. Само прекрасната купола, чиј покрив се протега 56 метри над наосот на црквата, нема изгубено од својата непроценлива вредност и убавина. Служела како модел за многу источни џамии. Цар Константин Велики прво подигнал црква на местото на денешната „Света Софија“, кога ја именува Византија под името Константинопол, како главен град на Источното Римско Царство, и ја нарече оваа црква „Голема црква“.

Двесте години подоцна оваа црква, а поголем дел и од Константинопол, биле изгорени во оган за време на бунтот против царот Јустинијан. Сепак, Јустинијан изградил уште една црква, дури и поголема и поубава од првата. Артемие од Трал и Исидор од Милет, најпознатите конструктори на Источното Римско Царство направиле планови за „Света Софија“. Но, кралот постојано го следел развојот на овој проект. Се шепотело меѓу луѓето дека еден ангел на кралот му ги покажал градежните плановите на сон. Градежните работи чинеле 360 сентенарии или 18 тони злато.

Десетици илјади занаетчи и шест години ги собирале сите скапоцености на Источното Царство, најблескавиот мермер, најубавите столбови, а се правеле и златни мозаици за да ги красат сидовите. Кога била завршена, „Света Софија“ станала главен храм на христијанството. Така останало сè додека во 1453 година Турците не го зазеле Константинопол, кој оттогаш го носи името Истанбул. Црквата е

преправена во џамија, а Кемал Ататурк ја прогласил „Света Софија“ за музеј.

Инаку, Јустинијан I бил роден во селото Таор, кај Скопје, во Македонија, а бил византиски цар, император на Источното Римско Царство, христијанин и православен теолог. Настојувал да ја обнови моќта и големината на Римската Империја која била ослабена со упадите на варварските племиња. Познат е по проширувањето на Империјата, првенствено, со воените кампањи на Византија, како и по неговиот брак со контроверзната царица Теодора. Историјата го памети и како најголем кодификатор на класичното римското право. Јустинијан бил една од најзначајните личности во доцната антика, и со него завршува периодот на благосостојба во Византија.

Покрај легендарната „Света Софија“ го посетивме и Коњскиот плоштад кој е дел од византискиот хиподром со три прекрасни споменици: Теодосиевиот обелиск, Змискиот столб и Константиновиот столб. Овие споменици ги посетивме во попладневните часови кога бројот на посетителите е мал, за разлика од претпладне и имавме доволно време да се восхитуваме на нивната големина, начинот на изработка и транспортирањето, особено Теодосиевиот обелиск кој предизвикува голем интерес кај секој посетител.

Недалеку од овие споменици е сместена Султан-Ахмедовата или Сината џамија, која ја посетивме во попладневните часови кога бројот на верниците беше незначителен. Тука ги добивме податоците дека оваа џамија е градена во периодот од 1609 до 1616 година и претставува ремек-дело на турското градежништво. Ентериерот е од син и зелен мермер; има 260 прозорци претежно со кристални стакла; во неа постои царска лежа во која султанот можел да дојде на коњ. Таа е една од најголемите и најубавите џамии на светот, која во еден долг период имала за цел да ја симболизира силата и големината на турските султани.

this mosque was built in the period 1609-1616 and represents a masterpiece of Turkish construction. Its interior is of blue and green marble; it has 260 windows, mostly of crystal glass; inside it has a king's box to which the sultan could come riding a horse. It is one of the biggest and most beautiful mosques in the world, which for a long time had the aim of symbolizing the power and strength of the Turkish sultans.

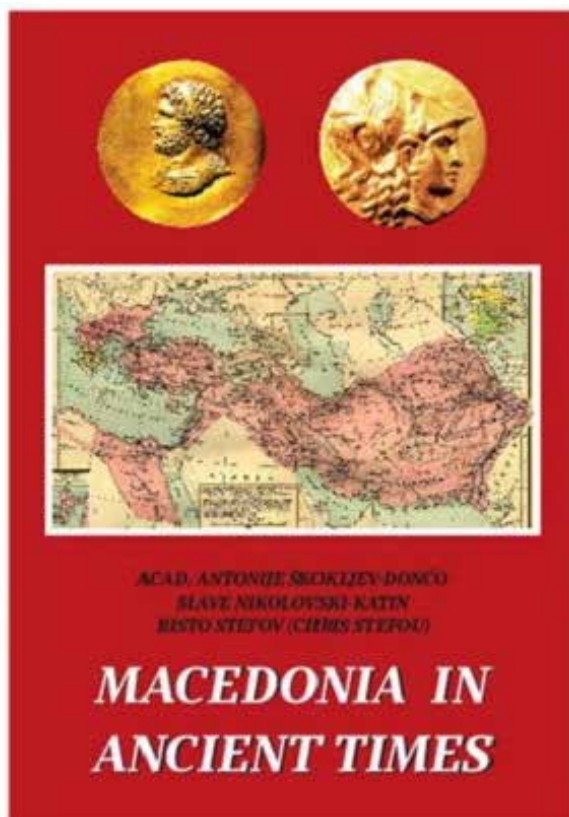
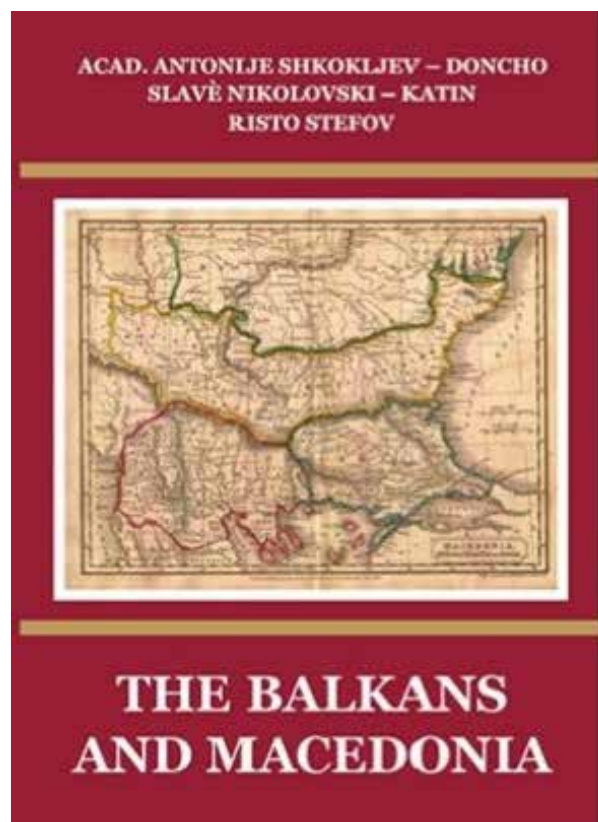
We visited the St. Stefan church, known as "Iron Church". We were informed that according to the ancestor's words about this church, which is under the jurisdiction of the Bulgarian patriarch, but built mainly with the money and donations of the Macedonians in Istanbul. Its construction began in 1849, when a migrant named Stefan bought a piece of land for the construction of a church where magnificent architectural edifice stands proudly today.

This church was first constructed of wood, but was set on fire several times. For this reason, the believers who were mainly Macedonians from Aegean Macedonia, ordered an iron church from Vienna in 1891. This was later transported

by hip and constructed in the same place of the previous church. The church was consecrated in 1898 by an exarchate bishop and even today priests from the Bulgarian Orthodox Church exclusively come to satisfy the religious needs of the Macedonians.

We visited the "Iron Church" of St. Stefan in the afternoon, and later bowed at the St. George church, situated within the complex of the Universal (Vselenska) Patriarch. Here we were also informed that approximately 1,500 Orthodox Christians, amongst whom mostly Macedonians and Greeks, visit this picturesque church with numerous significant icons and ornaments.

That is the Istanbul Bosphorus which I visited with Steve Pliakes where we spent memorable moments and currently holds our memories remained in everything that we saw for us Macedonians, especially ancient Macedonia, which, for the Turks have a special respect. All these historical facts and the existence of Macedonia and the Macedonian people have support and a special place in the history of modern Turkey.

Црквата „Свети Стефан“, позната како „Железна црква“, која е под јурисдикција на Бугарската патријаршија, е изградена повеќе со пари и донации на Македонци во Истанбул. Започнала да се гради во 1849 година кога некој доселеник по име Стефан купил место за градба на црква каде денес се надвишува прекрасна архитектура.

Првиот објект на црквата бил од дрво и бил опожарен неколку пати. Затоа, верниците, меѓу кои најбројни биле Македонците од Егејска Македонија, во 1891 година наредиле железна црква од Виена, која подоцна бродски била пренесена и монтирана на истото место каде и била старата црква. Црквата била осветена во 1898 година од егзархиски владика и до денес доаѓаат исклучително свештени лица од Бугарската православна црква за да ги задоволат религиозните потреби и на Македонците.

Железната црква „Свети Стефан“ ја посетивме попладне, а потоа се поклонивме во црквата „Свети Ѓорѓи“ што се наоѓа во комплексот на Вселенската патријаршија. И тука бевме информирани дека околу 1.500 православни христијани, меѓу кои најбројни се Македонците и Грците, ја посетуваат оваа живописна црква со бројни значајни икони и орнаменти.

Ете, тоа е Истанбул на Босфорот кој ние со Стив Пљакас го посетивме, се воодушевувавме и поминавме незаборавни моменти и ни остана во сеќавања сè она што го видовме за нас Македонците, особено за античка Македонија, за која Турците имаат посебен резпект. Сите тие историски факти и постоењето на Македонија и македонскиот народ имаат поддршка и посебно место во историјата на денешна Република Турција.

IN EPHEBUS AND IN THE HOUSE OF (THE HOLY MOTHER OF GOD) ST. MARY

It was the morning of a warm and pleasant day when the Sun had just risen over the Asian part of Istanbul, and the plane had taken off for the East, towards Izmir. We continued our flight on the iron bird ("Boeing 747") of Turkish Airlines. In less than an hour we were in the three-and-a-half million city of Izmir. This metropolis is situated in the bay that bears its name and spans over its lowlands and the surrounding hills.

It appears as though the regions of Dolna Reka, Veles and other regions of Macedonia have moved to Izmir and its surroundings. There are large numbers of these Turkish citizens from Macedonia, amongst which the greatest in number are the Macedonian Muslims. There are more of them in Turkey than there are in Macedonia. This is what we were informed, because according to some unofficial statistics, there are from 300 to 500 thousand Turkish citizens from Macedonia living only in Izmir and the surrounding cities. There are people from Vranovtsi and Orizari, near Veles, from Skudrinye, from Zhupa and Debar, from near Pehchevo, Delchevo, Shtip, and other places in Macedonia.

They all have a good life in democratic Turkey, which has accepted them as honest, kind, and good-hearted people. Many of them have become famous and respected businessmen, intellectuals, doctors, shop owners, and loyal citizens of their second fatherland, Turkey.

At the same time, these Turkish citizens from Macedonia love and respect Turkey, but their grandfathers' land, Macedonia, too, which they carry in their hearts and in their souls.

During our visit with Steve Pliakes of Turkey, we organised a visit to the city of Selchuk and the ancient city of Ephesus. In Selchuk we visited the City Museum where many exhibits from Ephesus and other localities in Anatolia and the coast region are displayed. The museum is an unavoidable stop for visitors to this part of Turkey.

We continued towards the well known, ancient treasury of Ephesus, situated less than 200 kilometres south of Izmir, 20 kilometres north of the summer resort, Kushadası. Ephesus, the famous city of the past and the present, is situated at the foot of Mt. Bilbil, Koressos, where the Kaister river enters the Aegean Sea, and on the lowland region near the sea.

This significant ancient city is first mentioned in the middle of the 7th century BC. Ever since its foundation it has played an important role in the Anatolian region. Because of this, it was often attacked and conquered. It was under Persian, Spartan rule. In 334 Alexander of Macedon conquered the city and the strategic military area surrounding the city of Ephesus. Ephesus was under authority of the Roman Empire and was a major city of the Asian province at the time.

ВО ЕФЕС И КУЌАТА НА СВЕТА БОГОРОДИЦА

Беше утро, топол и пријатен ден кога штотуку сонцето се појави над азискиот дел на Истанбул, а авионот се издигаше кон југ - кон Измир. Го продолживме нашиот лет со железната птица („Боинг 747“) на „Туркиш ерлајнс“ и за помалку од еден час стасавме во три и пол милионскиот град Измир. Оваа метропола се наоѓа во заливот кој го носи неговото име, а е распространет во низинскиот дел и на околните ридови. Во Измир и околните места како да се преселило населението од долнореканскиот, велешкиот и други региони од Македонија.

Нив ги има во голем број како турски граѓани од Македонија, меѓу кои најбројни се Македонците – муслимани. Нив ги има повеќе во Турција отколку во Македонија. Така ни рекоа домаќините, бидејќи, според некои нивни неофицијални податоци, само во Измир и во околните населени места живеат од 300 до 500 илјади турски граѓани од Македонија. Ги има од Врановци и Оризари, Велешко, од Скудриње, од Жупа и Дебар, од Пехчевско и Делчевско, од Штипско и од други места од Македонија.

Сите тие добро живеат во демократска Турција, во која се прифатени како добронамерници, добродушни и честити луѓе. Многумина станале познати и признати бизнисмени, интелектуалци, лекари, општественици, дуќанџии, лојални граѓани на нивната втора

татковина – Турција, но и кон дедовската земја – Македонија, која ја носат во своите срца и души.

Во текот на нашиот престој со Стив Пљас во античкиот град Ефес, во Селчук го посетивме Градскиот музеј во кој се изложени многубројни експонати од Ефес и од други локалитети од Анадолија и крајбрежниот регион. Музејот претставува неодминливо катче за посетителите на овој дел на Турција. Се упативме кон многу познатата стара античка ризница Ефес, што се наоѓа на помалку од 200 километри јужно од Измир и на дваесетина километри северно од летувалиштето Кушадаси. Познатиот град на минатото и на сегашноста – Ефес е сместен во подножјето на планината Билбил, каде реката Кајстер се влива во Егејското Море и во рамничарскиот дел што е во непосредна близина на морето.

Овој значаен антички град се споменува од средината на VII век пр.н.е. Од своето формирање до денешни дни игра важна улога на тие анадолски простори. Затоа, често бил напаѓан и освојуван. Бил под власта на Персија, Спарта. Александар Македонски во 334 година пред Христа го освоил градот и стратешкото воено место околу градот Ефес, кој постанал дел од Македонската Империја. Ефес бил и под управа на Римската Империја и бил најважен град на тогашната анадолска провинција.

In the meantime, at the beginning of the first millennium, Christianity began spreading in the city very quickly. However, the Romans opposed Apostle Paul's doctrines. This was confirmed by the residents of Ephesus, who demonstrated under threat against the spread of Christianity, gathering in the largest theatre in the city in order to express their anger against the "new" religion. However, according to many, Ephesus was God's chosen place, where the Holy God Mother and St. John spent the last days of their life. Namely, the house of the Holy Mother of God is found very close to Ephesus, on the western side of Mt. Bilbil. The Church of St. John, one of the composers of the Bible, reaches high over the present-day city.

At the same time, one of the seven churches in Asia, where St. John found his inspiration for religion, was in Ephesus.

The history of Ephesus records that, in AD 262, the Gothic destroyed the city together with

the Temple of Artemis. The city never again regained its previous state of magnificent growth and development.

It is also very significant for Ephesus that in AD 431 the Third ecumenical Council was held in the house of the Holy Mother of God. This council accepted the Holy Mother of God as Mother of God Jesus Christ.

During our visit to Ephesus we saw numerous structures and objects from the long history of this significant ancient locality. We visited the remains of the Temple of Artemis, Trayan's Fountain, the Marble Road, the Stadium, and other structures. However, the visitor is especially impressed by the great theatre, it being an exceptional experience. It is situated in a recess of the western side of the hill. Its size, expanse and magnificence gives one the feeling, and takes him in his thoughts many centuries far from the present. We were told here that in recent years Luciano Pavarotti, Julio Iglesias,

Во меѓувреме, во почетокот на првиот милениум, христијанството започнало многу брзо да се шири во градот. Меѓутоа, Римјаните биле против доктрините на апостол Павле кој прв дошол во Македонија. Тоа го потврдувале граѓаните на Ефес, кои под закани протестираше против ширењето на христијанството, притоа, собирајќи се во најголемиот театар на градот за да го изразат својот бес против „новата“ религија. Меѓутоа, како што многумина велат, Ефес бил одбрано Господово место, каде света Богородица заедно со свети Јован ги поминале последните денови од животот. Имено, во непосредна близина на Ефес, на западната страна на планината Билбил, се наоѓа куќата на света Богородица. Во денешниот град се надвишува црквата на свети Јован, еден од составувачите на Библијата.

Во исто време Ефес бил место на една од седумте цркви во Азија, во кои свети Јован ја добил својата инспирација кон религијата.

Во историјата на Ефес е забележано дека во 262 година од нашата ера Готите го уништиле

градот, заедно со Храмот на Артемис. Оттогаш градот никогаш не се обновил каков што бил во минатото, кога имал величествен растек и напредок. Притоа, значајно за Ефес е тоа што во 431 година по Христа бил одржан Третиот екуменски совет, токму во куќата на света Богородица. Овој Совет ја прифатил света Богородица како мајка на Господ Исус Христос.

При нашата посета на Ефес се сретнавме со безброј објекти и предмети од еден долг период на постоење на оваа значајна античка локација. Така, ги посетивме остатоците од Храмот на Артемис, Фонтаната на Трајан, Мермерниот пат, Стадионот и други објекти. Меѓутоа, Големиот театар кај посетителот остава посебен впечаток и доживување. Тој е сместен во длабнатината на ридот од западната страна и, по својата големина, пространост и величественост човек има чувство и во мислите се пренесува како да се наоѓа многу векови подоцна од сегашноста.

Таму бевме информирани дека во последните години, пред десетици илјади посетите-

Steve and Katin / Стив и Катин

and many other world famous artists presented their artistic qualities there before several thousand guests at this theatre.

Our visit to the house of the Holy Mother of God aroused in us a special feeling of excitement, which transformed into peace. It feels as though one is somewhere in Macedonia, in one of the monasteries of the Macedonian Orthodox Church. The picturesque area where the house of the Holy Mother of God was built reminds the visitor of the areas taken as models for the construction of Christian monasteries around the world. And here, according to the customs, after bowing in the church, leaving the temple and washing with the holy water, according to customs and beliefs, the visitor becomes an "ad`i-ja" (pilgrim.). Thus, Steve Pliakes and I became pilgrims.

The area attracts with its beauty and scenery, while the church represents a place where thousands of Christians and Muslims come to bow and to pray. It appears that this year the church will be most visited on 15 August, when the largest gathering to celebrate the third millennium of Christianity will be held. On this occasion thousands of believers, Christians, Muslims, and others are expected to visit the house of the Holy Mother of God.

According to written documents we know that St. John brought the Holy Mother of God to Ephesus during the fourth or fifth year, immediately after the crucifixion of Jesus Christ. The house on Mt. Bilbil, planned and constructed by St. John, is at 420m above sea level.

According to the tales the house was discovered by the German nun, Anna Katerina Emerich, who devoted her entire life to God. She was paralysed and made spiritual connection with the Holy Mother of God. The documents claim that, while in a trance, she had a vision that the Holy Mother of God was buried somewhere near the

church. This was confirmed by some Lazarian priests, who in 1891 discovered the location of the house where the Holy Mother of God spent the last days of her life. Thus, it was discovered that the cross-shaped building and dome were ruined, but were later restored.

During our visit to the house of the Holy Mother of God we were familiarised with many details relating to the discovery of the temple, as well as the visits and respect of both Christians and Muslims towards this spiritual centre. The large statue in the garden of the church giving one the feeling that the Holy Mother of God welcomes guests and those of good intent with widespread arms, leaves one with a special impression. On the other hand, the statue of the Holy Mother of God found in the apse was erected about a hundred years ago and represents a magnificent structure before which everyone bows and pays respect to the Mother of Jesus Christ.

During the evening hours we returned to Izmir where we stayed at the exclusive hotel of "Ephesus" situated in the centre of the city and is of a high category. The city, though, whose Turkish name is Izmir, is also known by the name of Smirna. It is a major seaport in Asia Minor, on the coast of the Aegean Sea, and is the third largest city in Turkey. Smirna is an old Ionic settlement which was renewed in the 4th century BC. During the Roman Empire and Byzantium, Izmir was one of the largest cities in Asia Minor. Its history claims that the city had been under the rule of the Tatars, who devastated it. Later it was under the rule of the Greeks, who built it and turned into Greek, and in 1922 it was freed by the Turks, headed by Kemal Ataturk. This significant seaport and strategic land location has been an important NATO base since 1952.

This visit to the metropolis of Izmir and the House of the Holy Mother of God will remain for us forever.

ли во Театарот своите уметнички вредности ги презентирале Лучијано Павароти, Хулио Иглесиас и многу други познати светски уметници.

Посетата на куќата на света Богородица, пак, кај нас предизвика посебно чувство на возбуда кое се преточи во спокојство. Во тој прекрасен објект, човек како да е некаде во Македонија, во некои од манастирите на Македонската православна црква. Живописниот предел каде што е изградена куќата на света Богородица посетителот го потсетува на пределите кои се земени за пример при изградбата на христијанските манастири во светот. А, таму, според обичаите, по поклонувањето во Црквата, излегувањето од храмот и миенењето со светата вода, според обичаите и верувањата, посетителот станува аџија. Така, Стив Пљакас и јас станавме аџии,

Просторот привлекува со својата убавина и живопис, а Црквата претставува место каде илјадници христијани и муслимани доаѓаат да се поклонат и да се помолат. Се чини дека на 15 август во 2.000 година Црквата била најпосетена, кога се одржал најголемиот собир по повод Третиот милениум од христијанството, кога Црквата била посетена од илјадници верници, намерници, христијани, муслимани и други кои ја посетиле куќата на света Богородица.

Инаку, според пишаните документи познато е дека свети Јован ја донел света Богородица во Ефес во четвртата или петтата година, веднаш по распетието на Исус Христос. Куќата на планината Билбил, која била подготвена и направена од свети Јован, се наоѓа на 420 метри надморска височина.

Според кажувањата неа ја открила германската калуѓерка Ана Катерина Емерич, која својот живот го посветила на Бога, била парализирана и воспоставила духовна комуникација со света Богородица. Нејзе во бесвесна состојба и' се прикажувало, се вели во документите, дека Богородица е закопана во

близина на Црквата. Тоа го потврдиле некои лазарински свештеници кои во 1891 година го откриле местото на куќата во која света Богородица ги поминала последните денови од животот. Така, било откриено дека зградата во форма на крст и кубето биле руинирани, но подоцна биле реставрирани.

Во текот на нашата посета на куќата на света Богородица бевме запознаени со многу детали за откривањето на храмот, за посетите и почитта од страна на христијаните и муслиманите кон овој духовен центар. Притоа, силен впечаток оставаат големата статуа во дворот пред црквата, каде човек има чувство дека света Богородица ги пречекува дојденците и добронамерниците со раширени раце. Статуата, пак, на света Богородица во апсидата, била поставена пред стотина години и претставува прекрасен примерок преку кој секој се поклонува и ѝ оддава почит на мајката на Исус Христос.

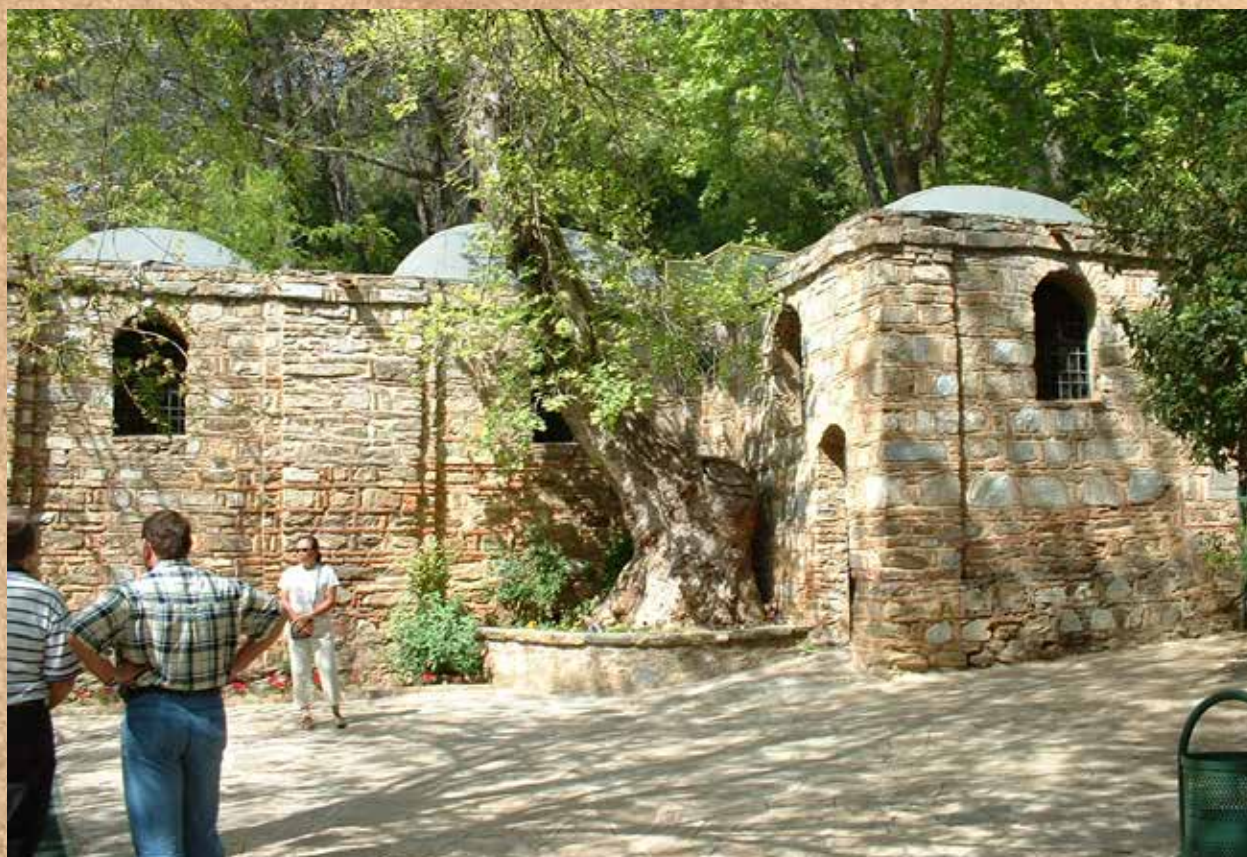
Во текот на вечерните часови се вративме во неколку милионскиот Измир, каде бевме сместени во ексклузивниот хотел „Ефес“, што се наоѓа во центарот на градот и е хотел од висока категорија. Градот, пак, чие турско име е Измир, е познат и по името Смирна. Тој е најважното морско пристаниште во Мала Азија, на брегот на Егејското Море и е трет град по големина во Турција. Смирна е стара јонска населба која била обновена во IV век пред Христа. За време на Римската Империја и Византија, Измир бил еден од најголемите градови во Мала Азија. Во неговата историја стои дека градот бил под власт на Татарите, кои го опустошиле, потоа под власт на Елините, кои се потрудиле да ги погрчат лугето што живееле во градот, а во 1922 година е ослободен од Турците на чело со Кемал Ататурк. Ова многу значајно морско пристаниште и стратешки копнена локација, во 1952 година станала значајна база на НАТО. Посетата на велеградот Измир и куќата на Мајката Богородица ни остана во трајно сеќавање за нас двајцата со Стив Пљакас.

The ancient city of Ephesus / Древниот град Ефес

*The house of Mary in Ephesus
Куќата на Мајка Богородица во Евес*

The house of Mary in Ephesus
Куќата на Мајка Богородица во Евес

VISITES OF ANCIENT LOCATIONS IN MACEDONIA

It was afternoon in July when Steve Pliakes arrived at the airport "Alexander the Great" in Skopje. The airport was very busy, it looked like a beehive, which was usual for that period of the year, when thousands of travelers arrive and depart from Macedonia. It is a period when one may meet numerous known and unknown Macedonian emigrants from the overseas countries, as well as from the European Union and other countries worldwide.

We saw the plane when it landed at the runway and we felt a relief when our guest safely landed on the Macedonian land which he respects, and as a Canadian Macedonian he always expresses his love for the country of his ancestors. Some 15 minutes after the plane landed from Vienna, our guest Steve Pliakes appeared leaving the customs.

We welcomed him emphasizing that Macedonia is eager to receive a guest such as Steve Pliakes who bears Macedonia in his heart and soul and we headed to Skopje, to our home located in the centre of the capital of Macedonia. We welcomed him once again wishing him pleasant stay in Macedonia and toasted with a tasteful Tikvesh yellow rakija, and luscious Macedonian specialties.

Next morning we went to the Archbishopric of the Macedonian Orthodox Church where we had a scheduled meeting with the Metropolitan of Polog and Kumanovo Eparchy, H.E. Cyril, who was a friend of Steve Pliakes; they were friends

for a long time and used to meet both on the North American continent and in Macedonia. The meeting was in Christian manner, friendly, warm and very important for Steve, who on that occasion handed to the Bishop Cyril the presents from his family, and gave him many regards from the Board of the Macedonian Orthodox Church "St. Clement of Ohrid" and from the numerous mutual friends and distinguished Macedonian emigrants who live in Canada.

At the meeting with the first bishop of the American-Canadian Macedonian Orthodox Eparchy H.E. Cyril, they discussed many issues of essential importance for the Macedonian Orthodox Churches in Canada and USA, the role and progress of the Macedonian communities in the Diaspora. The meeting ended with an invitation by the bishop to visit the Leshok monastery, which invitation was accepted and realized during Steve's stay in Macedonia. Their conversation lasted for few hours, and the guest from Canada was very satisfied with the meeting and full of beautiful memories.

At the afternoon we went for a walk in Skopje to see some newly built buildings and historical and cultural monuments which Steve Pliakes saw for the first time. We paid special attention to the monument of Alexander the Great or, as officially named "The Statue of the Warrior". Steve was delighted from the idea of erecting such a monumental statue in the capital of the Republic of Macedonia. The monu-

ПОСЕТА НА АНТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ ВО МАКЕДОНИЈА

Во еден топол попладневен јулски ден Стив Пљакас пристигна на аеродромот „Александар Македонски“ во Скопје.. На аеродромот вриеше како во кошница, вообичаено за тој период од годината, кога илјадници патници доаѓаат и заминуваат од Македонија. Тоа е период кога можат да се сретнат бројни знајни и незнајни, познати и непознати македонски иселеници во прекуокеанските земји, Европската унија и други земји ширум светот.

Го видовме авионот кога слета на пистата и како да ни олесни што нашиот гостин безбедно ја допре македонската земја која тој ја почитува, длабоко е поврзан и како канадски Македонец ја изразува својата љубов кон дедовската земја. По петнаесетина минути од слетувањето на авионот од Виена, од царинскиот дел се појави нашиот гостин Стив Пљакас.

Му посакавме топло добредојде со одбра-ни зборови дека Македонија очекува вакви гости како што е нашиот гостин Стив Пљакас, кој во срце и во душа ја носи Македонија, и се упативме кон Скопје кон нашиот дом во центарот на главниот град на Македонија. Му посакавме добредојде и му приредивме пријатен престој во Македонија, наздравувајќи со убава тиквешка жолта ракија, за потоа да ги вкуси македонските специјалитети.

Другиот ден во утринските часови се упативме кон Архиепископијата на Македонската

православна црква, каде беше закажана средба со полошко-кумановскиот архијереј господинот Кирил, со кого Стив Пљакас беше пријател и се среќаваше повеќе години на северноамериканскиот континент и во Македонија. Средбата беше христијанска, пријателска, срдечна и значајна за Стив, кој, меѓу другото, на митрополитот Кирил му ги предаде подароците од неговото семејство, му ги пренесе поздравите од Управата на Македонска православна црква „Свети Климент Охридски“, како и од поголем број заеднички пријатели и истакнати иселеници во Канада.

На средбата со првиот архијереј на Американско-канадско-македонската епархија, митрополитот Кирил, се разговараше за поголем број прашање што беа од суштинско значење за македонските православни цркви во Канада и САД, за улогата и напредокот на македонските заедници во дијаспората. Средбата заврши со покана за посета на Лешочкиот манастир која се реализира во текот на престојот на Стив во Македонија. Разговорот траеше неколку часа, а средбата остави убави спомени за гостинот од Канада.

Вечерните часови ги искористивме за прошетка низ Скопје и запознавање со некои нови објекти од историјата и културата, со кои Стив Пљакас се сретна за првпат. Особено внимание посветивме на споменикот на Александар Македонски, или „Споменикот на воиот“, како званично се вели. Стив беше

ment dedicated to Alexander the Great inspired us to talk about the ancient Macedonia, about Philip and Alexander. We also discussed the old flag with the Sun of Kutlesh (Palatica), as well as about the new flag of the Republic of Macedonia, which according some historians and journalists originates from the period of Jesus Christ. On that occasion Steve Pliakes said that he respected the new flag, but we must not forget that the flag with the Sun of Kutlesh is as favored as the new one among the Macedonians living in the Diaspora, who display both flags with great love. We also talked about many issues related to the ancient period of Macedonia, the connection of the Macedonians from Canada with these problems, as well as about his trip to Pakistan.

Next morning, accompanied by the previous minister of emigration with the Government of the Republic of Macedonia Mr. Martin Trenevski we left Skopje and went to Veles where Steve wanted to visit the seat of the Eparchy of Povardarie and to get informed on the actual issues. After we walked through the center of the native town of the great Macedonian poet Kocho Racin, we passed behind the Eparchy building and headed toward Babuna River. Then we took the highway to Gradsko and Stobi.

In Stobi we were welcomed by a nice girl who worked as a customs at the archeological location. We stayed there more than an hour, walking around and listening to the facts about this Roman city. The customs informed us that Stobi was an ancient city which with its urban part is spread over three terraces which are surrounded by walls and descending towards Black River (Crna Reka), more precisely at the mouth between Black River and Vardar River.

We were informed that the main roads run nearby the archeological location Stobi which connected the regions of Danube River with the Mediterranean countries since the pre-historical period. The cultural influences on the Balkans Peninsula flew from south to north and vice versa along this main road. On the other hand, Crna Reka represented a natural connection of the central regions of Macedonia to the Aegean Sea. Therefore, the city of Stobi had has

very important strategic, military, and trading position in the ancient period.

We were also informed that according to some old written sources about Stobi the victory of Philip V, the King of Macedonia over the Dardanians in 197 BC was mentioned. The research conducted under the several constructions in the central area of the later city discovered layers from the 3. and 2. Centuries BC and bronze objects from the classical and archaic period, as well as particular ceramics objects from the Neolith period which originate from that period of freedom of Macedonia.

It is assumed that the city was established in 359 BC. In 168 BC, after the victory of the Romans over the King Perseus, Macedonia was divided in four regions. At that point Stobi became a trade centre of the third region. In 148 BC Macedonia became a Roman province.

During the Roman period Stobi was an important and influential city. It was Episcopal center since 325. During the 4th – 5th century a number of churches were built which were impressive by their size and internal decoration with rich architectural ornaments, mosaics, fresco paintings and structure, of which the most were found during the excavation.

It is interesting to mention that in Stobi there was also a Jewish Community dating from 3th century and a synagogue which was destroyed at the end of the 4th century and over it early Christian basilica was erected.

In the excavated part of Stobi so far a number of architectural object has been discovered and studied, that is, profane and sacral constructions with a public function, private houses, baths, thermals, a theater, a part of the city walls, streets, the Forum and the main entrance to the city.

We left Stobi and continued our journey to Drenovo Canyon and over the bridge nearby Drenovo River we climbed on the old path made of cobbled pavement. Regretfully, this location is still not explored, but we were very curious. That is why we climbed to an old quarry which is assumed to date from the period of Philip and

одушевен од идејата што се постави еден таков монументален споменик во главниот град на Република Македонија. Споменикот на Александар Македонски нè инспирира да разговараме за античка Македонија, за Филип и Александар. Исто така, разговараме и за старото знаме со сонцето од Кутлеш (Палатица), како и за новото знаме на Република Македонија, кое според некои историчари и новинари потекнува од времето на Исус Христос. Во таа пригода Стив Пљакас рече дека го почитува новото знаме, но не смее да се заборава дека и знамето со сонцето од Кутлеш е омилено како и новото кај Македонците во дијаспората, кои со голема љубов ги истакнуваат двете знамиња. Исто така, стана збор и за бројни прашања сврзани со античкиот период на Македонија, а со тоа и за поврзаноста на Македонците од Канада со оваа проблематика, како и за неговото патување до Пакистан.

Наредниот ден во утринските часови, заедно со поранешниот министер за иселеништво во Владата на Република Македонија, м-р Мартин Треневски заминавме од Скопје за Велес, каде Стив имаше желба да го види седиштето на Повардарската епархија и да се запознае со проблемите во неа. По прошетката низ центарот на родниот град на големиот македонски поет Кочо Рацин, поминавме покрај епархиската зграда и се упативме кон реката Бабуна, а оттаму заминавме кон автопатот во правец кон Градско и Стоби.

Во Стоби бевме пречекани од една пријатна девојка која работи како кустос во археолошкиот локалитет. Таму останавме повеќе од еден час, разгледувајќи и запознавајќи се со голем број вистини за овој римски град. Притоа девојката не информира дека Стоби е древен град кој со својот урбан дел се наоѓа на три тераси, што се спуштаат кон Црна Река, опкружени со сидови, а на устието меѓу Црна Река и Вардар.

Бевме информирани дека кај археолошкиот локалитет Стоби минувале главните патишта кои ги сврзувале областите на преден Дунав со медитеранските земји, уште од предисторискиот период. По овој главен пат

на Балканскиот Полуостров се движеле културните влијанија од југ кон север и обратно. Црна Река, од друга страна, пак, претставувала природен пат кој ги сврзувал централните области на Македонија со Егејското Море. Така, градот Стоби заземал мошне значајна стратегиска, воена и трговска позиција во античкиот период.

Исто така, бевме информира дека според старите пишани извори за Стоби се споменува за победата на Филип V, кралот на Македонија над Дарданците во 197 г. пр.н.е. Во тој слободен период на Македонија со истражувањата под неколкуте градби во централното подрачје на подоцнежниот град, констатирани се слоеви од III и II век п.н.е., а пронајдени се бронзени предмети од класичниот и архајскиот период, како и поединечни керамички предмети од неолитскиот период.

Се претпоставува дека градот бил основан во 359 г. пр.н.е. Во 168 г. пр.н.е., со победата на Римјаните над кралот Персеј, Македонија била поделена на четири области. Тогаш Стоби станал центар на трговија на третата област. Во 148 г. пр.н.е. Македонија станала римска провинција.

Во текот на римскиот период Стоби бил значаен и влијателен град. Тој бил епископско средиште уште од 325 година. Во текот на IV и V век, овде биле подигнати повеќе импозантни цркви, како по својата големина, така и по својата внатрешна декорација со богато архитектонско украсување, мозаици, фреско-живопис и структура, од кои голем дел биле најдени при ископувањето.

Интересно е да се спомене дека во Стоби постоела и еврејска заедница од III век и таму имало синагога која била уништена при крајот на IV век и над неа е подигната ранохристијанска базилика.

Во откриениот дел на Стоби досега се откриени и проучени повеќе архитектонски објекти, и тоа профани и сакрални градби со јавна функција, потоа приватни куќи, бањи, терми, театар, дел од градските бедеми, улици, форумот и главниот влез во градот.

Heraclea / Хераклеа

Stobi / Стобу

Alexander the Great and it was very important in that period, because beautiful stone figures have been carved there. Then we climbed to the narrow area between the two hills where according to some legends, there was a big gate behind which another world was beginning. In that area we found stony pillars which were precisely carved and fundaments for some statues or monuments. We had a hunch that there was an amphitheatre on that space some time ago. The place is oriented toward south and it has semicircular shape with a wide view toward the southern side. We climbed over the hill and reached a plain with steep inclination toward the canyon. From there we could see large part of Drenovo and Tikvesh fields. A view which catches and relaxes one's eyes.

We left the location nearby Drenovo Canyon and continued our trip to Prilep, and from there, toward a tomb in Staro Bonche. This archeological location is called Pavle Chuka and is placed between the villages of Podmol and Bonche. We arrived at this location at noon; therefore we had problems during climbing to the tomb and later to the plateau.

However, the tomb is of Macedonian type which by its architectural conception is unique. It is composed of open dromos carved in a rock which descends to the tomb like a ramp; then, there is arched part of the dromos with a length of 11 meters and height of 3 meters. At the beginning of the arched dromos on its both sides there is a ring-shaped wall which surrounds the entire tomb. This kind of arcade of the Macedonian tombs is used since the period of rule of Philip and Alexander III the Great.

We left Bonche and headed to the ancient city Stibera – the centre of the Macedonian kings who have waged the battles against Illyrians. Stibera is located along the Black River (Erigon) in the immediate vicinity of the village of Chepigovo near Prilep. It is still not established when Stibera was built, but it is assumed that it was built in the time of Philip II. Stibera is a city in which the archeological excavations discovered most ancient sculptures which were completely preserved.

Stibera is one of the largest ancient cities in Macedonia and at the same time, one of the most attractive ancient urban settlements. The archeological research conducted in this location has discovered a whole treasury of movable archeological material, ceramic bowls, coins, marble monuments, boards with inscription and many marble plastics, more than 30 statues and busts of distinguished citizens of that time. It witnesses that this excavations have discovered a part of a city wall, because the barbarian devastations of the peripheral parts of the Roman Empire toward the end of the 3rd century led to the mass detriment of many cities, among which the city of Stibera as well.

From Stibera we went back to Prilep where our friend Martin Trenevski stayed, and together with Steve we continued our trip to Bitola. There, in the evening in the hotel "Epinal" where we were accommodated, we met several representatives of "Vinozito" from Lerin. The meeting lasted all night long. We discussed about the presence and the future of the Macedonians in the Aegean part of Macedonia and their associations.

The next day we went sightseeing Bitola, particularly its central part and then we continued to Heraclea Lyncestis – an urban settlement from ancient Macedonian period up to the Middle Age. According to the information we provided while we were sitting in the amphitheater, it was founded in the middle of 4th century BC by the king Philip II of Macedonia, in order to be an important strategic point. It is located in the southern periphery of the city of Bitola, in the foot of Baba Mountain. It is named after Heracles, the mythic hero and the founding father of the Macedonian royal dynasty Argeadi, while the epithet Lyncestis, meaning "Lyncestis's" comes from the name of the region of Linkes-tida where the city was located and where the ancient Macedonian tribe Lyncestides lived. Heraclea is located on a fertile plain, from the northern side it is protected by Baba Mountain, that is, Tumbe Kafe hill and Siva Voda River on south. Heraclea has endured and developed in an important crossroad on the Via Ignatia road.

Го напуштивме Стоби и нашето патување го продолживме кон Дреновската Клисуре, каде од кај мостот кај Дреновската Река се искачивме по стариот антички пат направен од калдрма. За жал, овој локалитет сè уште не е испитан, но нашата љубопитност беше голема. Затоа се искачивме до еден стар каменолом за кој се претпоставува дека е од времето на Филип и Александар Македонски и бил значаен во тој период, бидејќи таму се режени убави камени фигури. Потоа се искачивме до тесниот простор меѓу двата рида, каде се смета дека таму имало голема порта од каде почнувал некој друг свет. На тој простор наидовме на камени столбови прецизно изделкани и на основи за поставување на некакви статуи и други фигури. Имавме чувство дека некогаш на тој простор имало амфитеатар. Местото е свртено кон југ во полукруг и со широк видик кон јужната страна. Се искачивме на ридот и дојдовме до една рамнина која стрмно се спушташе кон клисурата. Оттаму гледавме голем дел од Дреновското и Тиквешкото Поле. Глетка што пленува и ги одмора очите.

Го напуштивме локалитетот кај Дреновската Клисуре и го продолживме патот кон Припеп, а оттаму кон гробницата во Старо Бонче. Овој археолошки локалитет се вика Павла Чука и се наоѓа помеѓу селата Подмол и Бонче. Ние стасавме на овој локалитет во пладневните часови, затоа и имавме проблеми при искачувањето до гробницата, а потоа и до платото.

Инаку, гробница е од македонски тип, која според архитектонската концепција е единствена. Составена е од отворен дромос вкласан во карпа кој во вид на рампа се спушта во гробницата; потоа следува засводениот дел од дромосот со должина од 11 метри и висина од 3 метри. На почетокот на засводениот дромос од двете негови страни откриен е сид кој во вид на прстен ја опкружува целата гробница. Овој тип на свод на македонските гробници започнува да се применува во владеењето на Филип и Александар III Македонски.

Од Бонче се упативме кон античкиот град Стибера - центарот на македонските кралеви

во борбите против Илирите. Стибера се наоѓа по течението на Црна Река (Еригон) во непосредна близина на прилепското село Чепигово. Кога точно е изградена Стибера сè уште не е точно утврдено, но се претпоставува дека тоа било во времето на Филип II. Стибера е град во кој со археолошките ископувања се откриени најмногу антички скулптури зачувани во целост.

Стибера е еден од најголемите антички градови во Македонија а, истовремено и една од најатрактивните антички градски населби. Со археолошките истражувања на овој локалитет пронајдена е цела една ризница од подвижен археолошки материјал, керамички садови, монети, мермерни споменици, плочи со натписи и голем број на мермерна пластика, повеќе од триесет статуи и бисти на угледни граѓани од тоа време. Тоа зборува дека со овие ископувања е откриен дел од градскиот бедем, бидејќи варварските пустошења на периферните делови на Римското Царство, кон крајот на III век, било причина голем број градови да бидат разрушени а меѓу нив и градот Стибера.

Од Стибера се вративме во Прилеп каде го оставивме нашиот пријател Мартин Треневски, а ние со Стив го продолживме патувањето кон Битола. Таму, во вечерните часови, во хотелот „Епинал“, каде ние престојувавме, се сретнавме со неколку претставници на „Виножито“ од Лерин. Средбата траеше до доцна во ноќта, кога и се разговараше за сегашноста и иднината на Македонците во егејскиот дел на Македонија и нивните асоцијации.

Утредента ја разгледавме Битола, особено централниот дел и заминавме кон Хераклеја Линкестис - градска населба од старомакедонско време до средниот век. Според информациите што ги добивме седејќи во амфитеатарот, таа е основана кон средина на IV век пред н.е. од страна на кралот Филип II Македонски, како важен стратегиски пункт. Таа се наоѓа на јужната периферија на градот Битола, во подножјето на планината Баба. Името го носи според Херакле, митскиот јунак и родоначалник на македонската

We were also informed that according to the written sources, after he had conquered Linkes-tida, Philip II had erected a fortress from which he could control a part of his kingdom. There is also data that at the beginning of the 2nd century BC, during the wars with the Romans, the Macedonian king Philip V had built several fortresses in the bordering regions in order to secure the border of the kingdom.

The city has experienced the highest degree of civilization development in the time of Roman governance in the first centuries of the new era when it was granted a status of a colony. In that period Heraclea became a strong economic and political centre with its permanent Roman regent and its Roman army. All of that reflected on the image of the city in a manner that the Roman architecture was mostly represented, although the traditional influences and the historical heritage were still characteristic for the city.

From Heraclea we went to the border crossing Medzitlija in order to continue our journey to Lerin, Zeleniche, and the native place of Steve Pliakes and from there to Kostur where we planned to visit some locations of the ancient Macedonian kingdom.

We quickly passed the border of the Republic of Macedonia and headed to the border to Aegean Macedonia. There we gave our Canadian passports but we were told to wait. We were waiting for a long time so we asked about the reason why we were waiting so long. But we did not get any answer because the officers were checking our Canadian travelling documents. After approximately 40 minutes we were told that the author of this book was allowed to enter Greece, but Steve Pliakes was not. The Greek officers forbade him to enter his native land. After long discussions we asked them to explain us the reasons why Steve was forbidden in writing. The officers did it and in a rude manner told us to get back.

We went toward the border crossing to Republic of Macedonia, but disappointed and degraded by the fact that Greece did not respect the fundamental human rights. But we were dissatisfied at most that this state being a member of the European Union does not recognize Canadian documents. That is why we decided to send the document which forbade Steve Pliakes to enter Greece to the Canadian Embassy and the Canadian-Macedonian Committee of Human Rights. Then, without saying a word, we went to Ohrid.

кралска династија Аргеади, додека епитетот Линкестис со значење „Линкестидска“, доаѓа од називот на регионот Линкестида во кој се наоѓал градот, а во кој живеело древното македонско племе Линкестиди. Сместена во плодната рамнина, од север заштитена од планината Баба, односно ридот Тумбе Кафе и реката Сива Вода на југ, Хераклеја опстојала и се развила во една значајна раскрсница на патот Виа Игнација.

Исто така бевме информирани дека според пишаните извори, по освојувањето на Линкестида, Филип II ја подигнал тврдината преку која можел да контролира дел од кралството. Исто така, постои податок според кој во почетокот на II век пр.н.е., за време на војните со Римјаните, македонскиот крал Филип V изградил неколку тврдини во пограничните области за да ја осигура границата на кралството.

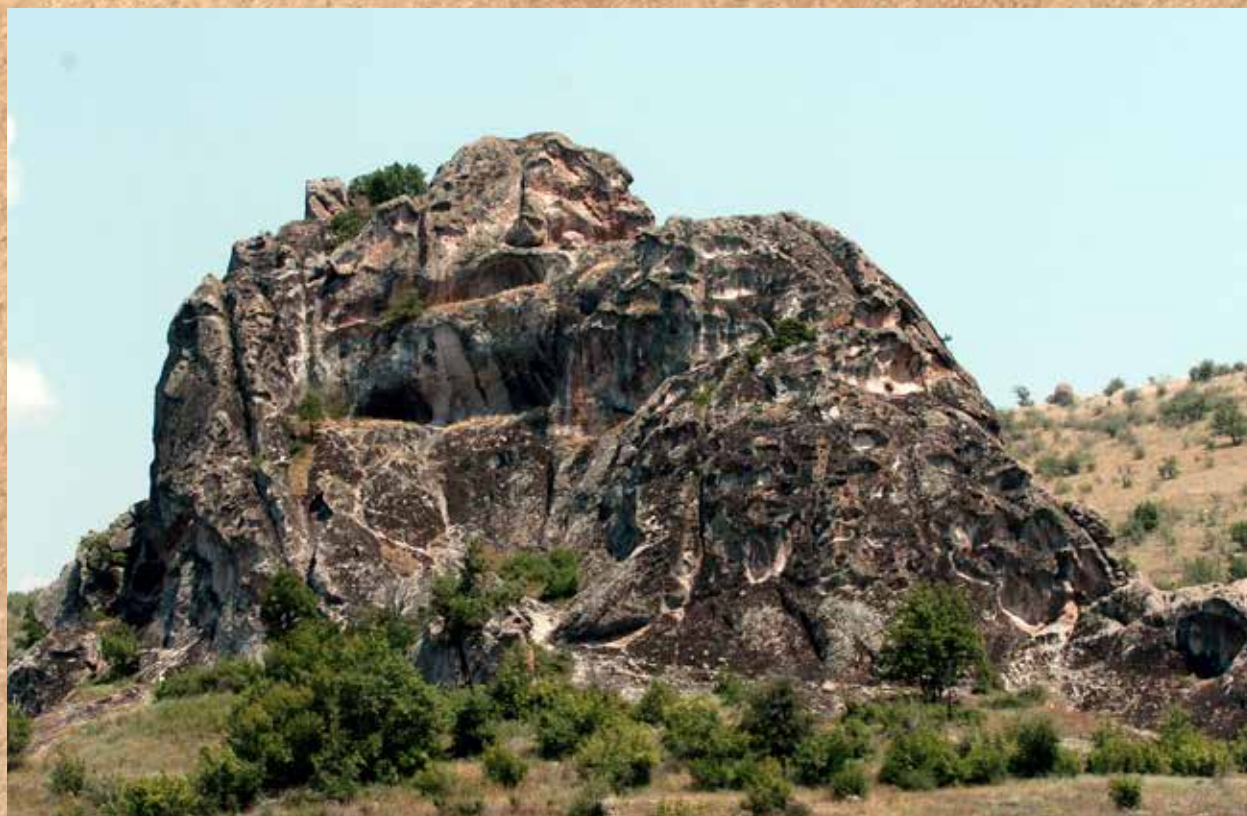
Највисок степен на цивилизациски развој во времето на римското владеење градот доживеал во првите векови на новата ера, кога добива статус на колонија. Во овој период Хераклеја станува силен економско-политички центар со свој постојан римски намесник и со своја римска војска. Сето тоа се одразило врз изгледот на градот, така што во голема мерка била застапена римската архитектура, иако традиционалните влијанија и историските придобивки сè уште давале свој белег на градот.

Од Хераклеја се упативме кон граничниот премин Меџитлија со цел да го продолжиме

патувањето кон Лерин, Зелениче, родното место на Стив Пљакас и оттаму кон Костур, каде требаше да посетиме некои локалитети од античкото македонско кралство.

Брзо ја поминавме границата на Република Македонија и се упативме кон преминот за Егејска Македонија. Таму ги предадовме нашите канадски пасоши и ни беше речено да чекаме. Чекањето беше предолго, па затоа прашавме за причините на чекањето и до кога ќе чекаме. Меѓутоа, одговор не добивме, бидејќи службениците ги контролирале нашите канадски патни исправи. По четириесетина минути чекање на преминот ни беше речено дека авторот на овие редови може да влезе во Грција, додека на Стив Пљакас му е забрането да влезе во неговата родна земја. По подолги разговори замоливме писмено да ни ги објаснат причините за забранетиот влез на Стив. Тоа службите го направија и, малку на груб и некултурен начин ни рекоа да се вратиме од каде што сме дошле.

Тргнавме кон преминот во Република Македонија, но разочарани и деградирани што Грција не ги почитува основните човекови права. Но, најмногу бевме незадоволни што оваа држава како членка на Европската унија не ги признава канадските документи. Затоа се одлучивме документот со кој му се забранува влез на Стив Пљакас во Грција да го испратиме до канадската амбасада и до „Канадско-македонскиот комитет за човекови права“. Потоа, без збор заминавме за Охрид.

Cosev Stone / Цоцев камен

Kuklici / Куклици

Ancient ruins of Stibera / Ископини на античкиот град Стибера

Stibera / Стибера

ON THE GRAVE OF YANE SANDANSKI

When Steve Pliakes arrived in Skopje, he expressed his wish to visit Pirin Macedonia, because he decided to donate money to OMO "Ilinden" in Sandanski. But, most of all, he wanted to visit the grave of Yane Sandanski, "the czar of Pirin".

The historical materials referring to that part of Bulgaria, among others, say that Pirin Macedonia is a part of the ethnic territory of Macedonia, which part after the 1913 "Peace" Treaty of Bucharest was given to Bulgaria. In the ancient time, Pirin Macedonia initially was a part of Panonia and Trakia, and later became a part of the Ancient Macedonian Empire.

However, toward the end of XIX century the territory of Pirin was ruled by the great Macedonian revolutionary Yane Sandanski and his company, who was a close associate of Goce Delchev and the greatest warrior against the vrhovism. He is known under his nickname "Pirin Czar" who had committed the famous kidnapping of the Protestant missionary Miss Stone.

After the World War I, in the period of governance of Georgi Dimitrov, the Macedonians from Pirin Macedonia got total cultural autonomy which was to lapse into legal territorial autonomy and to unite Pirin Macedonia with the People's Republic of Macedonia at that time as its mainstream state within the Balkans Federation.

It is impossible to calculate the exact number of the ethnic Macedonians in Bulgaria especially due to the fact that various sources cite controversial data. Nonetheless, there is a common consent that a large number (over two millions, including those originating from mixed marriages) of the citizens of the Republic of Bulgaria are ancestors of immigrants from Macedonia who, being emigrants or refugees, had moved to Bulgaria.

According to the census of population as of December 1946, in the People's Republic of Bulgaria out of the total number of 252,908 inhabitants of Pirin Macedonia, 160,541, that is 70% declared themselves as ethnic Macedonians. These presented facts acknowledge the truth about the Macedonians in Bulgaria, which Bulgaria skillfully tries to manipulate. Regretfully, and for the shame on principles of democracy, according to 2011 Census of population in the Republic of Bulgaria, the number of Macedonians who live there is only 1,654 of which 561 are inhabited in the district of Blagoevgrad, and the number of Macedonians who speak their mother's Macedonian language is 1,163, while 1,091 are citizens of the Republic of Macedonia who "live" in Bulgaria.

In addition, it should be emphasized that in 1947 were established the printed media "Pirin Newspaper" and the printing house "Macedonian Book". That was a part of the realized promises regarding the rights of the Macedonians in

НА ГРОБОТ НА ЈАНЕ САНДАНСКИ

Кога Стив Пљакас пристигна во Скопје, изрази желба да ја посети Пиринска Македонија, а за тоа имал договорено уште од Канада да подари средства на ОМО „Илинден“ во Сандански, а најмногу сакаше да го посети гробот на Јане Сандански „Пиринскиот цар“.

Во историски материјали за тој дел во Бугарија, меѓу другото, се вели дека Пиринска Македонија е дел од етничката територија на Македонија, дел кој по Букурешкиот „мировен“ договор во 1913 година припаднал на Бугарија. Во антиката, пак, Пиринска Македонија, најпрвин, била дел од Панонија и Тракија, а подоцна станала дел од Царството Античка Македонија.

Меѓутоа, кон крајот на XIX век на територијата на Пирин со својата чета царувал големиот македонски револуционер и великан Јане Сандански, кој бил близок соработник на Гоце Делчев и најголем борец против врховизмот Тој е познат под прекарот „Пирински цар“ кој ќе го изврши познатото грабнување на протестантската мисионерка Мис Стон.

Инаку, по Втората светска војна во времето на владеењето на Георги Димитров, Македонците од Пиринска Македонија добија целосна културна автономија која требаше преку законска рамка да прерасне во територијална и Пиринска Македонија да се обедини кон тогашната Народна Република Македонија како кон матична држава во рамките на Балканската федерација.

Невозможно е да се каже колкав е точниот број на етнички Македонци коишто живеат во Бугарија, особено поради фактот што различни извори даваат спротивставени податоци. Сепак, сите се согласуваат дека голем број (над два милиона, вклучувајќи и од мешани бракови) од граѓаните на Република Бугарија се потомци на доселеници од Македонија, кои како емигранти или бегалци својот дом го нашле во Бугарија.

Според пописот на населението во декември 1946 година, во Народна Република Бугарија од вкупно 252.908 жители во Пиринска Македонија од 160.541 лице, односно 70% се изјасниле како етнички Македонци. Изнесените факти ја потврдуваат вистината за Македонците во Бугарија, за што Бугарија вешто се обидува да ги изманипулира. За жал, и за голем демократски срам, според пописот на населението во Република Бугарија од 2011 година таму живеат само 1.654 Македонци, од нив: 561 се населени во Благоевградската област, а 1.163 се со мајчин македонски јазик, додека 1.091 се државјани на Република Македонија кои „живеат“ во Бугарија.

Исто така, треба да се нагласи дека во 1947 година биле создадени печатените медиуми, „Пирински весник“ и Печатницата „Македонска книга“. Тие биле дел од остварените ветувања за правата на Македонците во Бугарија, кои би го зајакнале македонскиот јазик и култура. Медиумите биле укинати и затворени

Bulgaria which would invigorate the Macedonian language and culture. The media were cancelled and closed in 1958 due to political calculations and the change of power.

However, in 1990 a newspaper named "People's Will" for the Macedonian minority in Bulgaria was established. The newspaper was edited and printed in Upper Dzumaja, now Blagoevgrad. There was also established the United Macedonian Organization "Ilinden" – Pirin, a party for economic development and integration of the population in the Republic of Bulgaria. It is a democratic party which protects the minority rights and pledge for decentralization of the country. It is the only party which is working toward the rights of the Macedonian minority in Bulgaria. The party mainly operates in south-western region of the country, also known as Pirin Macedonia. It was registered as a political party in 1999 and it participated in the local elections. However, on February 29, 2000 the Constitutional Court of Bulgaria pronounced that the party was unconstitutional, violating the right of freedom of association and the right of non-discrimination.

Regretfully, the Bulgarian government refuses to recognize the existence of the Macedonian minority in Pirin Macedonia, disregarding that after the World War II there were Macedonian schools, bookshops, newspapers in the Pirin part of Macedonia. Even today the Bulgarian government continues to violate the fundamental human rights. The members and followers both of OMO "Ilinden" – PIRIN, a political party and organization for human rights, and OMO "Ilinden", an organization for human and minority rights are tortured, mistreated, beaten, punished and even arrested, just for declaring their Macedonian identity.

However, the fact is that in Pirin Macedonia during the cultural autonomy there were 93 teachers working with more than 35,000 Macedonian children who have learned the Macedonian literary language and developed their cultural and national traditions. At that time in the Pirin part of Macedonia there were libraries full of books written by Macedonian, Bulgarian and

world authors. The Macedonian people in that period have experienced the magic of the written word in its mother's Macedonian language. In those days there was also a Macedonian theatre in this part of Bulgaria, which supported the cultural exaltation of the Macedonian and which helped them to forget the dark fascist years of physical and spiritual pain.

Nonetheless, after the resolution of the Inform bureau the Bulgarian policy regarding the former Yugoslavia, and consequently regarding the Macedonian issue experienced huge downturn. The schools and other institutions in Macedonian language were terminated and the teachers and other cultural workers were expelled in the People's Republic of Macedonia. Then, the period of falsifying of everything which was Macedonian followed. Regretfully, obstructions and denial are still performed over the Macedonian population. It remains to see whether the new democratic processes which are in place on the Balkans will change that situation. The European vision has already shown its interest about the existence of the Macedonians in Bulgaria, about the execution of the decisions on the respecting the human rights and freedoms. Therefore, the Macedonians in the Pirin Macedonia and in the entire Bulgaria, which is a member of the European Union, should not be given other names but Macedonians.

The cause for the persisting denial of the Macedonians in Bulgaria comes from the Bulgarian nationalist dogma that which says that there are no, there cannot be and should not be Macedonians. But, the truth is different not only according to the census, but also according to the real existence of the Macedonian people.

That is why the businessman Steve Pliakes and I wanted to get convinced, to confirm that and to get informed on the truth about the Pirin Macedonia. Because of that, one August morning we went to Upper Dzumaja, now Blagoevgrad. In the distance we could see Pirin, the most beautiful and highest Mountain in Macedonia. It seemed to us that we could touch with our hands the glorious mountain of Yane Sandanski which is connected with numerous legends of the Macedonians from that area.

во 1958 година, поради политички причини и менување на власта.

Меѓутоа, во 1990 година, бил создаден нов весник за македонското малцинство во Бугарија, со име „Народна волја“. Весникот се уредува и печати во Горна Џумаја, денешен Благоевград. Исто така, таму е формирана Обединетата македонска организација „Илинден“ – Пирин, партија за економски развој и интеграција на населението во Република Бугарија. Таа е демократска партија која ги штити правата на малцинствата и се залага за децентрализација на земјата. Тоа е единствената партија која се бори за правата на македонското малцинство во Бугарија. Партијата работи, главно, во југозападниот регион на земјата, исто така, познат како Пиринска Македонија. Таа беше регистрирана како политичка партија во 1999 година и учествуваше во општинските избори. Меѓутоа, на 29 февруари 2000 година, Уставниот суд во Бугарија прогласи дека таа е неуставна, повредувајќи го правото на слобода на здружување и правото на слобода од дискриминација.

За жал, бугарската влада одбива да го признае постоењето на македонското малцинство во Пиринска Македонија, заборавајќи дека по Втората светска војна во пиринскиот дел на Македонија биле отворени македонски училишта, книжарници, весници, а денес таа продолжува да ги крши основните човекови права. Членовите и симпатизерите на ОМО „Илинден“ – Пирин, политичка партија и организација за човекови права и ОМО „Илинден“, организација за човекови и малцински права биле малтретирани, тепани, казнувани, па дури и затворани, едноставно, за прогласување на својот македонски идентитет.

Меѓутоа, факт е дека во Пиринска Македонија, за време на културната автономија работеле 93 учители со повеќе од 35 илјади македонски деца, кои го изучувале македонскиот литературен јазик и ги развивале своите културни и национални традиции. Тогаш во пиринскиот дел на Македонија имало библиотеки исполнети со литература од македонски, бугарски и светски автори. Тогаш

македонскиот народ ја имал таа среќа да ја почувствува магијата на пишаниот збор на својот мајчин македонски јазик. Во тој период, во овој дел на Бугарија имало и македонски театар, со цел Македонецот културно да се издигнува, заборавајќи ги мрачните фашистички години кои му нанеле и физичка и духовна болка.

Меѓутоа, по резолуцијата на Информбиро-то, настапил пресврт во бугарската политика во однос на тогашна Југославија, а во тие рамки и во однос на македонското прашање. Така, дошло до укинување на училиштата и другите институции на македонски јазик и до протерување на учителите и на другите културни работници во НР Македонија. Потоа, настапил период на фалсификување на сè што е македонско. И денес, за жал, се вршат опструкции и негирање врз македонското население. Дали новите демократски процеси, со кои е зафатен Балканот, ќе ја изменат таа ситуација, останува да се види. Европската визија веќе го покажа својот интерес за постоењето на Македонците во Бугарија, за спроведување на одлуките за почитување на човековите права и слободи. Затоа, Македонците во Пиринска Македонија и во цела Бугарија, која е членка на Европската унија, да не ги преименуваат во ништо друго, освен во Македонци, што, всушност, и се.

Причината за упорното негирање на Македонците во Бугарија доаѓа од бугарската националистичка догма дека нема, не може и не треба да има Македонци. Меѓутоа, вистината е друга не само со пописот, туку и со вистинското постоење на народот.

Затоа, заедно со бизнисменот Стив Пљакас сакавме да се увериме, да го потврдиме тоа и да се информираме за дел од вистината на Пиринска Македонија. Така, во утринските часови на едно августовско утро, тргнавме кон Горна Џумаја, денешен Благоевград. Во далечината горделиво се издигаше Пирин, убавецот и највисоката од сите планини во Македонија. Чиниш со раце ќе ја допреш славната планина на Јане Сандански за која се врзани безброј легенди на Македонците од овој крај.

Пирин / Pirin

*On the tomb of Jane Sandanski
На гробот на Јане Сандански*

Jane Sandanski / Јане Сандански

We continued our journey to the city of Sandanski (former Sveti Vrach) or the "Pirin Beauty" as it was often called. From the distance we could see the residential buildings located at one height, which number was increasing as we approached. We entered Sandanski which population is about 30,000 inhabitants and we drove along the picturesque boulevard with evergreen trees in the midst which beautify the view and make the city a pleasant corner for its visitors. We saw the monument of Spartacus. As one Macedonian from OMO "Ilinden" whom we met in the centre of the city told us, according to a German scientist, the Valley of Struma River, between Pirin and Maleshevo Mountains is the native place of this leader of the slaves, a man about who many legends are written.

We visited one of the restaurants located on the square and had a pleasant time with several members of OMO "Ilinden". Later, we also visited the premises of OMO "Ilinden" which were regretfully in a basement. On that occasion our guest from Canada, the humanist Steve Pliakes donated money for the organization and the members of OMO "Ilinden" were very grateful to him.

There was an old plane near the restaurant which reminded us of the plane in Ohrid. The city of Sandanski is pretty neat, and many new houses are built. Huge wealth for Sandanski is the springs of mineral water which flow from the beginning of time. There are many of those springs: some of them are in the City Park and others are on the right bank of the river Sandbanks Beatrice, which temperature reaches above 80oC and they also contain healing mud. The city of Sandanski with its surrounding is one of the warmest and most sunny places in Pirin Macedonia. The snow here is very rare and there is almost no fog. Because of those favorable climate conditions and natural spas, the people who suffer from chronic and bronchial diseases visit this place.

We left Sandanski in the afternoon and headed to south, that is, to Melnik which the visitors often call "legend city", "city of vine", "and city of the past". But, in fact, it is the smallest city in

Pirin Macedonia and even on the Balkans, if not in Europe, as well. There are hardly 400-500 inhabitants living there. However, Melnik attracts the visitors with its colorful appearance and its architectural deeds. It is located between the sandy pyramids on both side of Melnik and Rozhen Rivers and it represents a city – museum, because each house is a museum of its own; the monastery "St Virgin Mary" and the church "St. Nicholas" which are the witnesses of the rich church life in this area are also preserved and in good condition.

Melnik has very interesting past. Since the period of the King Samoil, it was very important military center and later it became an attractive place because the continental climate becomes mountainous, and to become upper toward the Pirin Mountain an alpine climate. In the previous century, Melnik was very important trading centre and a city of prestige among the traders who were opened the wide perspectives from there. That is the reason why in this city, besides Macedonians – from Pirin, a great number of Hellenics (Greeks), Turks, Armenians, Vlachs and others, which number at the end of the 19th century has reached 20,000 have moved in. In that period the city experienced a great up bring and growth in the field of trade; caravans of horses and camels, loaded with barrels and wineskins full of Melnik vine were daily expedited all over the world. Those caravans went to Egypt, to the south, to Paris and Madrid on the west and to Budim and Pesta to the north.

In Melnik we took a break in the restaurant under the big plate which is located in the centre of Melnik River, from where one can see a part of the city in which many old houses of various architecture are renovated and in which a new life begins. After the brief nap, we passed by the monument of Yane Sandanski which is placed in the park below the road, in the immediate vicinity of the auto camp crowded by many tourists. Then, we went to the village of Rozhen, which is approximately 10 kilometers away from Melnik.

However, Rozhen is a small village located on the both banks of Rozhen River, which is populated by only 20 families. The village is connected

Нашето патување го продолживме кон градот Сандански (поранешен Свети Врач) или кон „Пиринскиот убавец“, како што често го нарекуваат. Од далечините ги гледавме стамбените згради лоцирани на една височинка, чиј број се зголемуваше со самото приближување. Влеговме во Сандански, чија популација брои околу триесет илјади жители и се движевме по живописниот булевар во чија средина има зимзелени дрвја кои ја разубавуваат глетката и градот го прават пријатно катче за посетителите. Тука го видовме споменикот на Спартак. Како што нè информира еден нашинец од ОМО „Илинден“, со кого се сретнавме во центарот на градот, според еден германски научник долината на реката Струма меѓу Пирин и Малешевските Планини е место од каде што потекнува овој водич на робовите, за кого се напишани многу легенди.

Во еден од рестораните лоциран на плоштадот минавме неколку пријатни часови со неколку членови на ОМО „Илинден“, со кои ги посетивме нивните простории, кои, за жал, се наоѓаа во едни подруми. Таму, гостинот од Канада, Стив Пљакас се покажа како хуманист и поклати одредена сума пари за организацијата, за што членовите на ОМО „Илинден“ му се заблагодарија.

Во близина на ресторанот имаше еден стар чинар кој не потсети како на оној во Охрид. Градот Сандански е мошне уреден, чист, со нови архитектонски градби. Големо богатство за Сандански се минералните извори кои течат од памтивека. Нив ги има повеќе: едни во Градскиот парк, а други на десниот брег на реката Санданска Бистрица, чија температура достигнува и над 80°C, а има и лековита кал. Градот Сандански со околината е едно од најтоплите и најсончевите места во Пиринска Македонија. Овде многу ретко врне снег и речиси никогаш не паѓа магла и, поради поволните климатски услови и природните бањи, тука се лекуваат хронични и бронхијални болести, поради што градот е посетен од многу бројни туристи.

Сандански го напуштивме во попладневните часови и се упативме на југ кон Мелник,

кого често случајните намерници го нарекуваат „град легенда“, „град на виното“, „град на минатото“, а тој, всушност е најмалиот град во Пиринска Македонија и на Балканот, ако не и во Европа. Во него живеат едвај 400-500 жители. Меѓутоа, Мелник пленува со својот необично живописен изглед и архитектонски остварувања. Сместен е меѓу песочните пирамиди на двете страни на Мелничката и Роженската Река и претставува град-музеј, бидејќи секоја кука е музеј за себе, а се зачувани и манастирот „Света Богородица“ и црквата „Свети Никола“, кои зборуваат за богатиот црковен живот на овие простори.

Мелник има многу интересно минато. Уште во времето на цар Самуил бил важен воен центар, а подоцна станал привлечно место, бидејќи тука континенталната клима се преточува во планинска, а и во алпска погоре кон Пирин Планина. Во минатиот век Мелник бил многу значаен трговски центар и град на престиж меѓу трговците каде што се отвораа широки перспективи. Затоа во него, покрај Македонци - Пиринци се доселиле бројни Елини (Грци), Турци, Ерменци, Власи и други, чиј број на крајот од XIX век достигнал до 20.000. Во тој период градот доживува голем растеж и напредок на трговско поле; карвани од коњи и камили натоварени со буриња и мешини мелничко вино секојдневно заминувале на сите страни на светот. Така, карваните на југ оделе до Египет, на запад до Париз и Мадрид, а на север до Будим и Пешта.

Во Мелник застанавме да се одмориме во кафеаната под големиот чинар што се наоѓа во центарот до Мелничка Река, од каде што се гледа еден дел од градот, во кој се реновираат бројни стари куќи со различна архитектура и во кои започнува нов живот. По кратка починка со нашиот познајник поминавме покрај споменикот на Јане Сандански што е сместен во паркот под патот, во непосредна близина на автокампот, во кој имаше бројни туристи и се упативме кон селото Рожен, кое е оддалечено десетина километри од Мелник.

Инаку, Рожен е мало село сместено на двата брега на Роженска Река, во кое живеат

by an asphalt road, and the social life takes place in front of the restaurant, at the large parking place. From that spot you can reach Rozhen monastery using the asphalt road which runs up like a serpentine to the hill where the monastery and the grave of Yane Sandanski are located. First we visited the monastery which dated from 1220, over which foundation the church "Nativity of the Virgin Mary" is built.

The monastery is surrounded from each side by high monastery dormitories which terraces attract every visitor, and it can be entered only from the eastern side through the massive oak door. The church has interesting frescoes and icons, and the most valuable is the iconostasis made by the hands of the Macedonian masters of Debar School, who besides in this monastery have left many eternal and precious woodcarving pieces throughout Macedonia.

At a distance of about hundred meters from the monastery toward East there is the church "Sts. Cyril and Methodij" in front of which altar is placed the grave of Yane Sandanski. We made a bow and showed our respect to the Macedonian legendary vojvod, which was often called the "Pirin Czar". Some people told us that in the past the grave of Sandanski was several kilometers away from the church "Nativity of Virgin Mary". There is inscription on the grave saying that Yane had fought for the human rights and freedoms of Macedonia, and particularly of the Macedonian people in the Pirin part of Macedonia. However, we got convinced that on the present tombstone of the "Pirin Tsar" Yane Sandanski there is the following inscription:

***„To live means to fight -
The slave for freedom, and the free
For perfection“.***

Yane Sandanski 1872-1915

Steve Pliakes, whose great desire was to see the grave, was walking around the monument of Yane, occupied with his thoughts. Then we made a bow in front of the great "Pirin Tsar" once again and without saying a word we left the grave of the vojvod. We remained silent when we headed to Petrich, the southernmost city in this Macedonian region.

We drove along the main street which divides Petrich into two parts and watched and admired this beautiful Macedonian city which has left a great impression to the travel author Evlia Chelebija from XVII century with its high chestnut, maple, oak and beech trees.

About 15 kilometers west of Petrich, in the immediate vicinity of Strumeshnica, which was named after the river, the town of Kluch is located. There, on the right bank of the river, next to the road, were found remainders of a fortress. Exactly at that place in 1014 was waged the most horrible and murderous battle between the Macedonian King Samoil, who has set the Macedonian seed and established the Ohrid Archbishopric, and the Byzantine king the Macedonian Basil the Second. The Army of Basil II in retaliation had blinded 99 men in each group of Samoil's army and left one man in each group with one eye so that they could lead their wounded companions to their king in Prespa and Ohrid. When Samoil saw his defeated army, he had a heart stroke and died.

околу дваесетина семејства. Селото е поврзано со асфалтен пат, а животот се одвива пред ресторанот на големиот паркинг. Оттаму до Роженскиот манастир се оди по асфалтниот пат што стрмно и како змија се извива кон ридот на чија рамна височина се наоѓа манастирот и гробот на Јане Сандански. Прво го посетивме манастирот кој датира уште од 1220 година, на чии темели е изградена црквата „Раѓање на Света Богородица“.

Манастирот е заграден од сите страни со високи манастирски конаци, чии чардаци го привлекуваат секој посетител, а се влегува само од источната страна низ дебелата дабова врата. Црквата има интересни фрески и икони, а највреден е иконостасот направен од рацете на македонските мајстори од Дебарската школа, кои не само тука, туку ширум Македонија оставиле трајни и многу вредни дела во резба.

На оддалеченост од стотина метри од манастирот кон исток се наоѓа црквата „Свети Кирил и Методиј“, пред чиј олтар е гробот на Јане Сандански. Се поклонивме и му оддадовме почит на македонскиот легендарен војвода, кого што често го нарекуваат „Пирински цар“. Бевме информирани дека во минатото гробот на Сандански на кој пишувало дека Јане се борел за човекови права и слобода на Македонија и, особено на македонскиот народ во пиринскиот дел на Македонија, бил на неколку километри далеку од црквата „Раѓање на Света Богородица“. Меѓутоа, ние се уверивме дека на сегашната надгробна плоча на „Пиринскиот цар“ Јане Сандански го пишува следното:

*„Да живееш, значи да се бориш -
робој за слобода, а слободниот
за совршенство“.*

Јане Сандански 1872-1915

Стив Пљакас, кој дојде специјално да го види гробот се вртеше околу споменикот на Јане, нешто размислуваше, потоа повторно се поклонивме пред големиот „Пирински цар“ и без збор го напуштивме гробот на војводата. Молчешкум се спуштивме по патот и се упативме кон Петрич, најјужниот град на овие македонски простори.

Се движевме по главната улица којашто Петрич го дели на два дела и ја гледавме и се восхитувавме на оваа убава македонска населба, која со високите костенови, јаворови, дабови и букови стебла уште во XVII век оставила силен впечаток на патеписецот Евлија Челебија.

На петнаесетина километри западно од Петрич, во непосредна близина на Струмешница, којашто името го добила по реката Струмешница, се наоѓа месноста Клуч. Тука, непосредно до патот, на десниот брег на реката се пронајдени остатоци од тврдина. Токму на тие простори, во 1014 година се одиграла најстрашната крвава битка меѓу македонскиот цар Самуил, кој го посеал македонското семе и ја формирал Охридската архиепископија, и византискиот цар Македонецот Василиј II. Војската на Василиј II за одмазда им ги ископала очите на Самуиловите војници, а на секој стоти војник му оставиле по едно око за да ги поведе своите ранети другари кај царот во Преспа и во Охрид. Кога Самуил ја видел страшната трагедија од болка починал.

In front of the monument of Gotse Delchev in Blagoevgrad
Пред споменикот на Гоце Делчев во Благоевград

Melnik / Мелник

Blagoevgrad / Благоевград

LILLY & STEVE IN MALA PRESIPA

A couple of years ago Steve Pliakes and his wife Lilly decided to visit Macedonia. They travelled many hours from Toronto to Vienna, and then to Athens, from Athens to Solun (Thessalonica) and finally to their native places Zeleniche and Zhel-evo. Later they visited Lerin, in the Aegean part of Macedonia.

The author of this book waited for them at the border crossing Medzitlija nearby Bitola. Their meeting was cordial and pleasant like a meeting of long-year family friends. We immediately left for Skopje where we stayed several days. During their stay, Steve and Lilly had many meetings with their friends from Macedonia; most of them have visited Canada and been guest in the house of Pliakes family.

During the stay in Skopje, Steve Pliakes had pleasant memories of his meeting with the Prime minister of the Republic of Macedonia, H.E. Nikola Gruevski, which took place in the evening in the Government building. They talked about many issues and problems related to the recognition of Republic of Macedonia under its constitutional name, about the election of Members of Parliament from the Macedonians in the Diaspora, as well as about many other issues of interest for the future of Macedonia and Macedonian people.

The next day Steve had a meeting with the Head of the Macedonian Orthodox Church H.B. Stefan. On that occasion they talked and

presented their positions regarding the conditions, opportunities and problems of the church life in the North American continent. Later, Steve met the former ambassadors Denko Malevski, Sashko Nasev and Ljuben Tevdovski, Todor Petrov, the President of the World Macedonian Congress, Joe Petreski of the House of immigrants from Macedonia, as well as other persons. He and Lilly visited the Foster Home "11 Oktomvri" in Skopje, where they donated 2,500 Canadian dollars. Steve and Lilly also organized a dinner for all athletes who competed in the Olympic Games and the team which accompanied the Macedonian competitors in the Olympic Games in Beijing, where they were one of the main sponsors. In Beijing Steve was honored to carry the Macedonian state flag on behalf of the Macedonian athletes and he was the happiest Macedonian in China.

After the stay in Skopje Steve, Lilly, my wife Nada and I left for Ohrid. There we visited the churches of "St. Sofia", "St. Clement of Ohrid" and "St. Panteleimon" in Plaoshnik, as well as the Samoil Fortress where the guest were informed about the historical development of Ohrid considered to be the second Jerusalem for the Orthodoxy. We also visited the monastery "St. Naum of Ohrid" where we spent a pleasant time by the wells.

Next day we left for Ljubojno, in Prespa, where we stayed several days. There we visited the graves of my parents who were friends of

ЛИЛИ И СТИВ ВО МАЛА ПРЕСПА

Едно од патувањата на Стив Пљас за Македонија беше заедничкото доаѓање со неговата сопруга Лили. Нивното долго патување беше од Торонто до Виена, а потоа до Атина и оттаму до Солун и до нивните родни места, Зелениче и Желево, а потоа и во Лерин, во егејскиот дел на Македонија.

Авторот на овие редови ги пречека на граничниот премин Меџитлија кај Битола. Во договорено време тие се појавија со таксито кај царинскиот дел каде што ги пречекаа. Средбата беше срдечна и пријатна како меѓу драги долгогодишни семејни пријатели. Веднаш заминавме за Скопје каде останавме неколку дена. Притоа, Стив и Лили имаа бројни средби со пријатели од Македонија, од кои поголемиот број биле во Канада и биле гости на семејството Пљас.

Во текот на престојот во Скопје, за Стив Пљас, секако, остана во пријатно сеќавање средбата со премиерот на Владата на Република Македонија, Никола Груевски, која се одржа во вечерните часови во зградата на Владата. Во разговорите стана збор за голем број прашања и проблеми за признавањето на Република Македонија со уставното име, за избор на пратеници од Македонците во дијаспората, како и за други прашања од интерес за иднината на Македонија и македонскиот народ.

Другиот ден Стив имаше средба и разговор со поглаварот на МПЦ господин господин

Стефан, со кој разменија мислење за условите, приликите и неприликите на црквното живеење на северноамериканскиот континент. Потоа, Стив имаше средби со поранешните амбасадори Денко Малевски, Сашко Насев и Љубен Тевдовски, со Тодор Петров, претседател на Светскиот семакедонски конгрес, со Џо Петрески во Матицата на иселениците од Македонија, а се сретна и со други личности. Заедно со Лили го посетија Домот за деца без родители „11 Октомври“ во Скопје, каде подарија 2.500 канадски долари. Исто така, Стив и Лили приредија заедничка вечера со сите олимпијци и екипата што ги следеше македонските натпреварувачи на олимписките игри во Пекинг, каде тие беа едни од главните спонзори. Во Пекинг, Стив беше среќникот кој го носеше македонското државно знаме пред натпреварувачите и беше најсреќниот Македонец во Кина.

По престојот во Скопје заедно со Стив, Лили и мојата сопруга Нада, заминавме за Охрид. Таму, меѓу другото, ги посетивме црквите „Света Софија“, „Свети Климент“ и „Свети Пантелејмон“ на Плаошник, како и Самоиловата тврдина каде гостите беа запознаени со историскиот развој на Охрид, како втор Ерусалим за православието. Исто така, го посетивме манастирот „Свети Наум Охридски“ каде и имавме пријатни мигови на островот кај изворите.

Другиот ден заминавме за Љубојно, Преспа, каде останавме неколку дена. Таму ги

Steve and Lilly in Toronto, as well as the graves of my grandfather Alekso who was fortune seeker entire 40 years in Detroit, as well as my grandmother Kata, after whom I have my nickname, that is my surname – Katin. Then we visited the villages of Brajchino, Nakolec and Lower Dupeni in order to allow our guests to see the “end of the world” at the borderline nearby Markova Noga.

Next day, early in the morning we left Ljubojno and directed to Oteshevo, and then we headed to Mala Prespa. We passed the Macedonian – Albanian borderline at the border crossing Stenje. We headed to our destination – Pustec which is located in Mala Prespa, or Lower Prespa, as the inhabitants of Prespa call this Macedonian area along the south-western Coast of Prespa Lake. The entire area consists of approximately ten villages which are organized in the Municipality of Pustec. And, Pustec is the largest settlement in Mala Prespa, and a seat of the municipality as well, which mayor and all members of the Municipal Council are ethnical Macedonians.

However, the part of Macedonia known as Mala Prespa, or Lower Prespa was given to Albania after the signing of the “Peace” Treaty of Versailles in 1919. This unjust treaty completed the division of the ethnic Macedonia between the newly established states: Serbia, Greece, Bulgaria and Albania, followed by the beginning of the era of denationalization, forced assimilation and emigration of the Macedonian people from their homes.

The destiny of the Macedonian people until the World War II was basically the same in all parts of the divided and enslaved Macedonia. The Macedonian people was and still is (in Bulgaria and Elada – Greece) denied the fundamental human rights, assimilated, divided and expelled, but also spiritually and physically assimilated. Because of these reasons in some areas of ethnic Macedonia major migration and ethnic changes occurred which have had catastrophic consequences for the Macedonian population.

After the World War I and the liberation of a part of ethnic Macedonia, it was taken a

special care of the Macedonians who lived in the neighboring countries regarding their education on their mother’s Macedonian language. It was especially actual in the period from 1945 to 1948 when Albania asked the previous Yugoslav government to send teachers for Macedonian language in the regions where Macedonian population lived. The teaching staff, first of all, was needed in the villages of Tuminec, Pustec, Lower and Upper Gorica, Globochani, Shulin and Zrnovsko which are located in Mala Prespa, and belong to Korcha region, as well as in the villages of Vrbnik and Cerje in Bilishte area, then in Lin, the region of Pogradec and in other populated settlements.

We arrived in Pustec at noon. We went immediately to the municipal building where the mayor Edmond Temelko and his associates cordially welcomed us. On that occasion Lilly and Steve donated 2,500 Canadian dollars as a support for the Macedonian children in Mala Prespa. We also visited the new church “St. Archangel Michael” when the guests from Canada donated 1,000 dollars for this Macedonian spiritual temple.

During our stay in Pustec we met and talked to a number of Macedonians who were good-hearted and friendly and spoke readily with the guests from Canada. We were informed that according to the available data, the real number of ethnic Macedonians with Islamic religion was over 200,000. Their largest concentration is in the bordering regions of Gora, Golo Brdo and Mala Prespa. There are also many Macedonians who live in Tirana (approximately 20,000), Pogradec, Korcha, Kavaje, Elbasan and other places.

However, we should mention that Albania and Serbia are neighboring countries to the Republic of Macedonia which recognize the status of the Macedonian ethnic minority. Since 1945 there are teaching lessons in Macedonian language in Albania, more precisely in Mala Prespa for the elementary education from 1-5th grade, and the state has published relevant textbooks. Also, there is a library with enormous fund of books in Macedonian language within the school in Pustec; the author of this book has

посетивме вечните почивалишта на моите родители, кои беа пријатели со Стив и Лили во Торонто, како и гробовите на мојот дедо Алексо кој беше на печалба цели четириесет години во Детроит, како и на мојата баба Ката, по која го носам прекарот, односно презимето Катин. Потоа ги посетивме селата Брајчино, Наколец и Долно Дупени, за да го видат гостите „крајот на светот“ на границата кај Маркова Нога.

Другиот ден во утринските часови го напуштивме Љубојно и тргнавме за Отешево, а потоа заминавме за Мала Преспа. Ја преминавме македонско-албанската граница на преминот кај Стење. Од границата се упативме кон нашата дестинација - Пустец, кој се наоѓа во Мала Преспа или Долна Преспа, како Преспанци ја нарекуваат оваа македонска област покрај југозападниот брег на Преспанското Езеро. Целата област се состои од десетина села коишто се организирани во Општината Пустец. А, Пустец е најголемата населба во Мала Преспа, а истовремено е и седиште на општината, чиј градоначалник и сите членови на Советот на општината се етнички Македонци.

Инаку, делот од Македонија познат како Мала Преспа, или Долна Преспа бил даден на Албанија по потпишувањето на Версајскиот „мировен“ договор во 1913 година. Со тој несправеден договор завршила поделбата на етничка Македонија меѓу новоформираните држави: Србија, Грција, Бугарија и Албанија а потоа за да започне ерата на денационализација, присилна асимилација и иселување на македонскиот народ од своите вековни огништа.

До Втората светска војна судбината на македонскиот народ во основа била иста во сите делови на поделена и поробена Македонија. Врз македонското население се вршеле, а и денес во Бугарија и Елада (Грција) му се оспоруваат основните човечки права, и се врши асимилација, поделба и раселувања, но и духовно и физичко асимилирање. Од тие причини во некои краишта на етничка Македонија настанале крупни миграциски и етнички измени што имале катастрофални последици за македонското население.

По Втората светска војна и ослободувањето на дел од етничка Македонија, се водела посебна грижа за Македонците кои живееле во соседните земји и тие да се воспитуваат и образуваат на својот мајчин македонски јазик. Тоа било изразено, особено, во периодот од 1945 до 1948 година кога Албанија побарала од тогашната југословенската влада да испрати учители за настава по македонски јазик во подрачјата во кои живеело македонско население. Наставниот кадар, пред сè, бил потребен во селата Туминец, Пустец, Долна и Горна Горица, Глобочани, Шулин и Зрновско, кои се наоѓаат во Мала Преспа, а припаѓаат во корчанскиот регион, како и во селата Врбник и Церје во околијата Билиште, потоа во Лин, во поградечкиот регион и во други населени места.

Пристигнавме на пладне во Пустец. Веднаш се упативме кон општинската зграда каде бевме пречекани од градоначалникот Едмонд Темелко и неговите соработници, кои љубезно не пречекаа. Притоа, Лили и Стив подарија 2.500 канадски долари, како помош на Македончињата во Мала Преспа. Исто така, ја посетивме и новата црква „Свети Архангел Михаил“ при што гостите од Канада подарија 1.000 долари за овој македонски духовен храм.

При нашата посета во Пустец се сретнавме и разговаравме со поголем број Македонци, кои беа добронамерни, пријателски расположени и со љубов разговараа со гостите од Канада. Притоа, бевме информирани дека, според поголем број податоци, реалниот број на етнички Македонци и Македонците со исламска вероисповед во цела Албанија е оценет како поголем од 200.000 лица. Нивната најголема концентрација е во пограничните региони на Гора, Голо Брдо и Мала Преспа. Исто така, постојат голем број Македонци кои живеат во Тирана (околу 20.000), Поградец, Корча, Каваје, Елбасан и други места.

Инаку, Албанија и Србија се соседни земји на Република Македонија кои го признаваат статусот на македонското етничко малцинство. Во Албанија уште од 1945 година во Мала Преспа има настава на мајчин

Македонците од Мала Преспа во Канада

also donated several hundreds of books to the library. In fact, it is the first case of official use of the Macedonian mother's language in the Republic of Albania.

During our visit we were informed that there were several organizations and active associations and a party of Macedonians in Albania, but the possibilities for political activity were small, because the state did not provide financial support to their organizations. However, the Macedonians in Albania make great efforts for their self-organizing. So, the first periodical journal in Macedonian language "Peace" ("Mir") was published in 1993, then "Prespa" followed, as well as many electronic portals. There was also radio and TV program in Macedonian language in Korcha.

Unfortunately, the position of the ethnic Macedonians in Albania is far away from the position of the ethnic Albanians in the Republic of Macedonia. While the ethnic Albanians in the Republic of Macedonia are ministers and members of parliament and their large party is in a coalition with the actual government, the Macedonians in Albania still do not have opportunities for real political participation. At this moment, there are no ethnic Macedonian MPs, and the number of Macedonians employed in the institutions of the state and local administration is small, compared to the overrepresentation of the Albanians in the administration of the Republic of Macedonia.

Regretfully, during our visit to Mala Prespa, we noticed that it was one of the poorest regions in the Republic of Albania. In this case, the Albanian authorities, as well as the authorities in the Republic of Macedonia seem like they "have forgotten" their obligations and left that people to itself. The population is engaged in fishing, agriculture and cattle breeding, but in very modest conditions and very small scope. After the fall of the previous Stalinist regime and the opening of its borders, most of the inhabitants have reoriented themselves toward trade and seeking fortune in the Republic of Macedonia and Greece, and some of them work in the larger Albanian cities, in the European Union and in the

overseas countries; they are especially present in Toronto, where they have established their association.

Pustec is the pivot of Mala Prespa. This beautiful Macedonian village is located along the hill above the Prespa Lake. The houses are built of stone; they are Macedonian-styled, modest, just like in many Prespa and other villages. Its inhabitants speak beautiful Macedonian dialect from Prespa; the students learn their mother's Macedonian language in all four years, there is an ambulance, agricultural cooperative, cinema, house of culture, several shops, fishermen's cooperative, there is the gorgeous Macedonian Orthodox Church "St. Archangel Michael" (Sveti Arhangel Mihail) in the centre of this urban village, as well as many other institutions.

But, the most important is that they have genuine Macedonian spirit and faith in the future of the Macedonian nation, of the Macedonian language, and of all which is Macedonian. Pustec is the only Macedonian municipality and one of the biggest settlements in the region of Korcha, as well as the largest Macedonian village in Albania. And there, in Dolna Prespa, people sing songs, laugh, dance, grieve in Macedonian mother's language.

The Municipality of Pustec is registered in the Registry in Macedonian language as Pustec, and in Albanian language as Likenas. The name of Pustec had been changed in the 1970-es. It was renamed by Hodza Leshi, the secretary of the Communist Party of Albania at that time. However, today all road signs and other public signs are bilingual in the entire Mala Prespa – both in Macedonian and Albanian languages.

It is interesting to mention that the coat of the municipality includes the ancient Macedonian symbol, 16-beam sun of Kutlish (Palatica – Virginia) above which is placed bilingual inscription in Macedonian language Municipality of Pustec, and below is the title in Albanian language.

We ended our visit to Mala Prespa with the joint lunch at the restaurant in Zrnovsko where we had Prespa carp and other Prespa specialties.

македонски јазик во основното образование до петто одделение, за кое образование се издадени учебници од страна на државата. Исто така, во рамките на училиштето во Пустец постои и библиотека со огромен фонд книги на македонски јазик, каде и авторот на овие редови подарил неколку стотини.. Всушност, тоа е прв случај на официјална употреба на македонскиот мајчин јазик во Република Албанија.

При нашата посета бевме информирани дека постојат неколку организирани и активни здруженија и партија на Македонците во Албанија, но можностите за политичка активност се мали, бидејќи државата не дава финансиска поддршка на нивните организации. Меѓутоа, Македонците во Албанија прават големи усилби за самоорганизирање. Така, меѓу другото, уште од 1993 година започна да излегува првото периодично списание на македонски јазик, „Мир“, а потоа и „Преспа“, и се појавија поголем број електронски портали а, исто така, во Корча беше пуштена во употреба и радио и телевизиска програма на македонски јазик.

За жал, позицијата на етничките Македонци во Албанија е далеку од онаа на етничките Албанци во Република Македонија. Додека во републиката етничките Албанци се и министри и пратеници во Собранието и нивната голема партија е коалициски владин партнер, Македонците во Албанија сè уште немаат можности за вистинско политичко учество. Во моментот, не постојат етнички македонски пратеници, а мал број од Македонците се застапени во институциите на државната власт и локалната самоуправа, во споредба со прекубројната застапеност на Албанците во администрацијата во Република Македонија.

При нашата посета се уверивме дека Мала Преспа, за жал, е еден од најсиромашните предели во Република Албанија. Таму албанските власти, а и Република Македонија „ги заборавиле“ своите обврски и го оставиле тој народ сам да се снаоѓа. Населението се занимава со риболов, земјоделство и сточарство, но во многу мал обем и во скромни услови. По соборувањето на некогашниот сталинистички режим и отворањето на границите, повеќе-

то жители се преориентирале кон трговија и печалба во Република Македонија и Грција а некои работат во поголемите албански градови, во Европската унија и во прекуокеанските земји, особено ги има во Торонто, каде имаат свое здружение.

Пустец е стожерот на Мала Преспа. Ова убаво македонско село е распространето вдоль ридот над самото Преспанско Езеро. Куќите се од камен, македонски, скромни, како и во многу преспански и други села. Сите зборуваат убав преспански македонски говор, на училиште четири години учат на мајчин македонски јазик, имаат амбуланта, земјоделска задруга, киносала, културен дом, неколку колонијални продавници, рибарска задруга, ја имаат прекрасната Македонска православна црква „Свети Архангел Михаил“ во центарот на ова градско село, како и голем број други институции.

Но, најважно е што имаат чист македонски дух и верба во иднината на македонската нација, на македонскиот јазик, на сè што е македонско. Пустец е единствена македонска општина и една од поголемите населби во Корчанскиот регион и најголемо македонско село во Албанија. А, таму во Долна Преспа се пее, се смее, се игра, се тагува и боледува на македонски мајчин јазик.

Општина Пустец во регистарот е запишана на македонски како Пустец и на албански Ликенас. Името на Пустец му било сменето во седумдесеттите години. Таквото преименување на Пустец го направил Хоџа Леши, тогашниот секретар на Комунистичката партија на Албанија. Меѓутоа, денес сите патокази и други јавни натписи се на македонски на албански јазик во цела Мала Преспа.

Интересно е да се спомене дека грбот на општината го содржи древниот македонски симбол, сонцето од Кутлеш (Палатица - Виргина) со шеснаесет зраци над кое стои двојазичен натпис на македонски јазик Општина Пустец, а под него и на албански јазик.

Нашата посета на Мала Преспа ја завршивме со заедничкиот ручек во ресторанот во

On that occasion we talked about many issues, problems and future plans for better tomorrow for the Macedonians in Mala Prespa and entire Macedonia. Our host Edmond Temelko showed great respect to Steve and Lilly, his hosts during his stay in Canada.

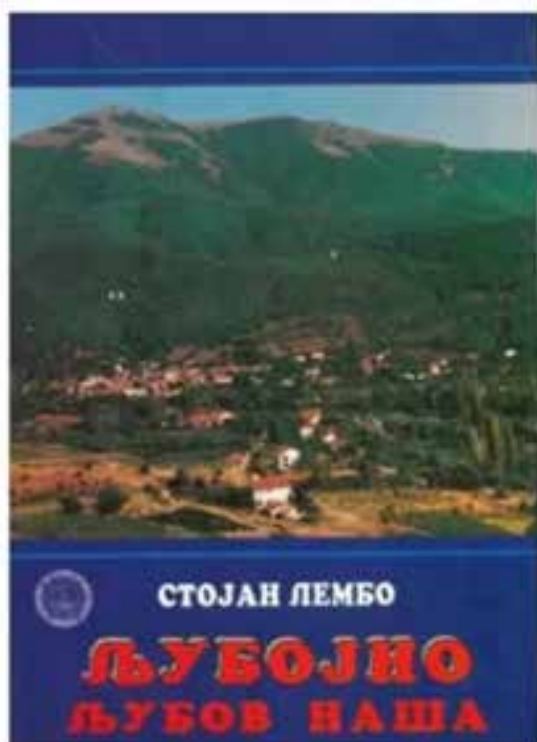
However, it should be noticed that the Macedonians in Albania succeeded to register their political party "Macedonian Alliance for European Integration" with lot of difficulties. It was an important event for the Macedonians, because they showed maturity and voted for themselves, for their party, their president, the respected mayor Edmond Temelko and the secretary Vasil Sterjovski. On that occasion they showed the Albanian society that they were also a part of that society and that they would take active participation in the dealing with the unsolved issues of that country.

The party made enormous efforts to develop projects with foreign companies, embassies, as well as with the Republic of Macedonia in order to help the people from Mala Prespa regarding their decent and normal living standard. All the states worldwide know that the Macedonians

from Mala Prespa are loyal citizens of Albania; they pay taxes and obey the laws, but they demand better living conditions.

At the local elections in Albania which took place on June 21, 2015 the party "Macedonian Alliance for European Integration" won one mayor seat and nine counselors. On June 21, the Macedonian party won 3,641 voices. Edmond Temelko became a mayor of the Municipality of Pustec for the third time. Based on the 7 counselor's seats won this party will also have its counselor in Pogradec and Malikj.

It should be emphasized that Edmond Temelko, together with the secretary Vasil Sterjovski and other members, supported by the businessman Gjorgija George Atanasovski from USA, are the founders of the party "Macedonian Alliance for European Integration" and tireless fighters for the rights of the Macedonians in Albania and worldwide. They have also close cooperation with the World Macedonian Congress, OMO "Ilinden" – Pirin "Vinozhito" ("Rainbow") and other Macedonian national organizations and parties both from the Diaspora and the Republic of Macedonia.

Зрновско, каде ни беше подготвен преспански крап и други преспански специјалитети. Таму се разговараше за многу прашања, проблеми и идни планови за подобро утре за Македонците во Мала Преспа и во цела Македонија. Притоа, домаќинот Едмонд Темелко им укажа голема чест на Стив и Лили, кај кои, во Канада, тој бил срдечно примен на гости.

Инаку, за одбележување е тоа што Македонците во Албанија на многу тежок начин успеале да ја регистрираат нивната политичка партија „Македонска алијанса за европска интеграција“. Тоа е голем настан за Македонците, бидејќи тие покажаа зрелост и гласаа за себе, нивната партија, и за нивниот претседател, почитуваниот градоначалник Едмонд Темелко и секретарот Васил Стерјовски. Со тоа тие му покажаа на албанското општество дека и тие се дел од него и дека ќе земат активно учество со справување на нерешените прашања во земјата.

Партијата прави силни обиди да развие проекти со странски фирми, амбасади, како и со Република Македонија, со цел да им се помогне на луѓето од Мала Преспа, тие да имаат пристапен и нормален животен стандард. Сите

држави во светот знаат дека Македонците во Мала Преспа се лојални граѓани на Албанија; тие плаќаат даноци и го почитуваат законот, а за возврат, бараат подобри услови за живот.

Партијата „Македонска алијанса за европска интеграција“ на локалните избори во Албанија, кои се одржаа на 21 јуни 2015 година, освои едно градоначалничко место и девет советнички места. На 21 јуни македонската партија освои 3.641 глас. Во Општина Пустец по третпат градоначалник стана Едмонд Темелко. Со освоени 7 советнички места партијата ќе има свој советник и во Поградец и во Малик.

Треба да се нагласи дека Едмонд Темелко, заедно со секретарот Васил Стерјовски и другите членови, поддржани од бизнисменот Ѓорѓија-Џорџ Атанасовски од Соединетите Американски Држави, се едни од основачите на партијата „Македонска алијанса за европска интеграција“ и неуморни борци за правата на Македонците во Албанија и светот. Тие се во најтесна соработка и со Светскиот македонски конгрес, ОМО „Илинден“-Пирин „Виножито“ и други македонски национални организации и партии од дијаспората и Република Македонија.

Македонска нација

МЕЃУ МАКЕДОНЦИТЕ ВО ФЛОРИДА

СРЕДА, 08 АПРИЛ 2015

Флорида е интересна и значајна од север со границата на државата Џорџија, па до југ кај Флоридскиот Мореуз, кој е еден од најважните морски теснеци на Западната хемисфера. Таму живее бизнисменот Стив Плиакес од Канада, кој потекнува од селото Зелениче, Леринско. Тој е Македонецот кој прв отиде во посета на Хунзите во Пакистан да ги открие и да остави вечна трага кај едни од потомците на Александар Македонски во големата Македонска Империја.

Често се вели дека богатите Американци не случајно ја одбрале Флорида, каде живеат претежно во есен и зима. И ние се шетавме по сите убави интересни и по многу нешта карактеристични простори, за кои е потребно многу време за да ги видиш. Меѓутоа, одличната инфраструктура, поврзаноста со главните и споредни сообраќајници патувањето го прават пријатно и интересно.

Во пишаните материјали кои ги читавме пред нашето патување, меѓу другото, се вели дека Флорида е сојузна држава на Соединетите Американски Држави, на полуостровот Флорида, помеѓу Атланскиот Океан и Мексиканскиот Залив, чиј главен град е Теласи, но се чини Мајами е најзначајниот град, како и градовите Џексонвил, Темпа и прочуените морски капалишта Мајами Бич, Палм Бич и Дејдона Бич. Флорида е пространа рамница, со песочни брегови и суптропска клима, со многу благи зими и топли лета.

Низ Флорида течат многу реки со бавен тек. Има голем број мочуришта и езера, а поголемо е езерото Окичоби. Туризмот е најразвиена гранка во Соединетите Американски Држави, но, исто така, во Флорида е развиена и прехранбената, дрвната и други индустрии. По производство на минерални фосфати е прва во Западната хемисфера.

Инаку, Флорида ја открил шпанскиот истражувач Понсе де Леон во 1513 година. Под Шпанија била до 1763 година, потоа под Англија Се' до 1783 година, кога повторна потпаднала под Шпанија. Во 1819 година Соеди-

нетите Американски Држави ја откупиле од Шпанија, меѓутоа долготрајната битка меѓу Соединетите Американски Држави и семинолските Индијанци оставила траги. Флорида е сојузна држава на Соединетите Американски Држави од 1845 година.

Таа е интересна и значајна од север со границата на државата Џорџија, па до југ кај Флоридскиот Мореуз, кој е еден од најважните морски теснеци на Западната хемисфера. Тој ја дели Флорида од Куба, а со тоа дели два различни света. Ние имавме среќа да го видиме тоа и да го почувствуваме од двете страни. Од Флорида при посетата на еден наш роднина од Преспа каде имавме прекрасни мигови и поминавме незаборавно, и од Куба, пак, при нашите посети ја гледавме Флорида од каде од двете држави гледавме чудесно зајдисонце кое остава траги во сеќавањата на посетителот.

Во монденските летувалишта на Флорида - Форт Лодердел, не пречекаа нашите домаќини Лили и Стив Плиакес. Тие се познати и признати Македонци во македонската комуна во Торонто и се едни од бројните Македонци од Канада и северните делови на САД кои

во текот на есента и зимата се преселуваат во Флорида. Инаку, тие кои во летниот период живеат во Маркам или патуваат за Македонија и на многу места ширум светот, се едни од Македонците кои се населиле како ластовички од Канада во Флорида.

Но, во Канада тие се едни од најактивните во македонската заедница во Торонто. Меѓу другото, Стив Плиакес, кој потекнува од селото Зелениче, Леринско бил претседател на организацијата „Обединети Македонци“ и еден од најактивните во текот на одржувањето на Средбата на децата бегалци од Беломорска Македонија во 1988 година, што се одржа во Република Македонија.

Меѓу другото, тој бил и претседател на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто. Стив Плиакес е Македонецот кој прв отиде во посета на Хунзите во Пакистан да ги открие и да остави вечна трага кај едни од потомците на Александар Македонски во големата Македонска Империја.

Исто така, тој беше еден од спонзорите на олимпијците од Република Македонија на Олимписките игри во Атина и во Пекинг, каде го носеше македонското знаме и, покрај спортистите, тогаш тој беше најгордиот од сите горди Македонци во светот.

Лили Плиакес, животниот сопатник на Стив, пак, е родена во селото Желево, Леринско, која со неполни две години го напуштила родното огниште и патиштата ја однеле во Полска, а потоа дошла во Канада. Таа со своите активности во женските секции на македонските православни цркви во Канада и Флорида и други асоцијации е позната и призната Македонка.

Лили, заедно со Стив, меѓу другото, се донатори на инструмент за дијализа во болницата во Скопје, финансиски поддржувачи на голем број активности на Македонците во Канада и САД, како и на македонските православни цркви, друштва и различни македонски асоцијации во Македонија, во Беломорие-

то, во Пирин, во Албанија и други места ширум светот каде живеат Македонци.

Исто така, Стив и Лили Плиакес и нивното семејство со своите бизниси играат значајна улога во канадското општество. Меѓутоа, се чини дека тие особено се познати по трговскиот центар именуван како „Македонската плаза“ во Маркам, во Канада единствен од таков вид во македонската дијаспора.

Бевме сместени во нивниот убав и богат апартман на 22 кат, како тие често го нарекуваат македонски дом. Зградата претставува интересно архитектонско здание со сите потребни простории за одмор, удобно живеење и рекреација. Таа е зграда каде претежно живеат Евреи од САД и Канада.

На тие простори можат да се видат десетици повеќекатни згради, распослани покрај океанот, кои се значајни сами за себе и претставуваат една богата архитектонска целина. Се чувствува дека брегот дише многу потопло и поубаво и за очите и за душата од каде и да било на друго место во светот.

Да се види Флорида, во исто време значи човек да се запознае со вистините кои се видени на филмското платно, преку малиот екран, во фантазиите, мечтите...

Затоа, со право Евреите, кои ги запознавме кај базенот и џакузите во дворот за рекреација на зградата, велат дека општината каде се наоѓа зградата - Авентура е вистинското место за живеење и рекреација. Со своите трговски центри, места за рекреација, со културниот центар и синагогата, со прекрасните океански плажи и многуте заливи за паркирање на богатите јахти, Авентура станало многу популарно место на богатите од северниот дел на САД и од Канада, кои привремено или постојано се населиле во Флорида.

Флорида е една од најинтересните простори на Земјината топка со својата географска положба, клима и посебност од секаков вид. Имаш впечаток дека по должината на брегот на океанот се наоѓа еден град чија големина е непрегледна илјадници километри од Џонсонвил до Мајами. Затоа, често се вели дека

богатите Американци не случајно ја одбрале Флорида, каде живеат претежно во есен и зима, А нив, со право нив ги викаат „птици преселници“, кои се шетаат по убавите и интересните и по многу нешта карактеристични простори, за кои за да се видат е потребно многу време.

Публикацијата „Македонците во САД и Канада“, и мпнпграфијата „Бошко Рајчовски-Пелистерски од Флорида“, чиј автор е Славе Николовски-Катин, се изданија на „Македонска искра“ - Скопје, 2002, 1-382, и 2008, 1-254 (на македонски и англиски јазик)

Во текот на нашиот престој во Флорида бевме гости на Годишниот македонски пикник што го организираше Македонската православна црква „Свети Димитрија“ од Јужна Флорида. Во еден од парковите за рекреација се собраа околу 250 Македонци од различни возрасти, меѓу кои членовите на црквата и други добронамерници и пријатели на Македонците.

Исто така, тогаш се одржа и Традиционалниот голф турнир, кој го организираа македонски бизнисмени од Канада и САД. Во тие денови во акцијата за собирање средства за црквата „Свети Димитрија“ беа собрани околу 50 илјади долари. Тоа значеше и нов почеток на започнувањето на градежните работи и по-светла иднина на овој македонски храм.

Пишува: **Славе Кайин**

APPENDIX

ARTICLES IN THE NEWSPAPERS

STEVE PLIAKES' AWARDS AND DIPLOMAS

SLAVE KATIN'S BIOGRAPHY AND PUBLICATIONS

ДОДАТОК

НАПИСИ ВО ВЕСНИЦИТЕ

НАГРАДИ И ДИПЛОМИ НА СТИВ ПЉАКАС

БИОГРАФИЈА И ПУБЛИКАЦИИ НА СЛАВЕ КАТИН

*In the home of Kire Pechenkovski
Во домот на Кире Печенковски*

*Steve with friends in Ohrid
Стив со пријателите во Охрид*

In front of the tomb of Gotse Delchev
Пред гробод на Гоце Делчев

In front of the tomb of Jane Sandanski
Пред гробод на Јане Сандански

Steve Pliakes wins NDP nomination for York-Simcoe

By **WAYNE SNIDER** — Staff writer

NEWMARKET — Local businessman Steve Pliakes won the York-Simcoe NDP Riding Association nomination and will stand as the party's candidate in the next federal election.

The Riding Association held its candidate election and annual general meeting at the Newmarket Public Library Thursday evening. Pliakes beat out one other nominee, Peggy Stevens, a school teacher from Bradford.

Pliakes was pleased to win the nomination and looks forward to a federal election in 1993.

"This is just the beginning," he said. "I believe the election may be called in March, April or May. We have not yet selected a campaign executive. Once we do that, we will elect a campaign manager and our strategy will be set.

"In the meantime, my job is to go from town to town in the riding and just meet the people, tell them what I believe and where I stand."

Steve Pliakes

Pliakes believes he has an advantage, being an NDP candidate from the business sector rather than social services.

"This riding has been Conservative and Liberal throughout history. You're not going to get people to flip over just like that," he said. "You need a business person because that's the person who has sweated it out the most to make a success. That knowledge can be used to make the country prosper."

He said that employment will be the main issue of the federal election, both locally and nationally.

"People are out of work. Businesses are suffering," Pliakes said. "I'm a small businessman, and I know my tenants are suffering. When people are back to work they will have money to spend, then business will pick up and everyone will live happily."

Pliakes said the federal role in creating employment should be cutting back on spending and abolishing the Goods and Services Tax (GST).

"What the federal government should do immediately is scrap 10 or 15 ministries, because there are billions of dollars to save there. We should scrap GST as well," he said. "Maybe that would give some confidence back to the people."

Money left over after dismantling ministries should be applied to the deficit or transferred to the provinces, according to Pliakes.

He added that the GST should be replaced by a manufacturer's tax.

"We should introduce, as we had before, the manufacturing tax. Maybe not 13 per cent, but 10 or 12 per cent," Pliakes said. "But the GST as it stands, should be scrapped."

"I'm not sure where that money (GST) is going. If we didn't have the GST we wouldn't have spent a billion dollars where our federal government sent in our navy and air force to Saudi Arabia to fight Iraq. That was an unnecessary war. It was a show off on our part to be part of the George Bush camp. But if we didn't have that kind of money coming into the government, we wouldn't have participated in that war."

На 2-ри март оваа година Македонската православна црква Св. Димитрија од Јужна Флорида организираше годишен пикник на кој присуствуваа 250 посетители. Пикникот беше дел од активностите на членовите на црквата Св. Димитрија и други добронамерници и пријатели на Македонците и Македонија.

На присутните на пикникот им се обратија претседателот на црквата управа Васил Цајковски, почесниот конзул на РМ во Јужна Флорида САД Dina Klaim, координаторот на пикникот бизнисменот Steve Phakes, донаторот на оваа црква бизнисменот Џорџ Атанасовски, Лена Гогова и Славе Катин.

Тие со поздравни говори ја истакнаа улогата на МПЦ Св. Димитрија што ја има меѓу Македонците во Флорида,

потребите за доизградба на храмот и за иднината на овој значаен духовен, национален и семакедонски центар во Јужна Флорида. На пикникот настапија македонски играорки, а гостите ги забавуваше естрадниот уметник Перо Христов. Инаку, почетоките за формирањето на црквата Св. Димитрија започнале со конституирањето на

„Македонскиот Клуб“, на Флорида, на Василица, на 14 јануари 1989 година.

Таа забава останала

незаборавна како собир на другарување и братска љубов на македонските доселеници во овие убави и топли краишта во Јужна Флорида. Потоа, на 15 август 1989 година била формирана македонската православна црква Св. Димитрија

и регистрирана пред американските власти во Tallahassee (Tallahassee). За Македонците во Флорида ќе остане за

паметење 2004 година, кога се купени две куќи на Булеварот Northlake во Palm Bich Gardens. Тие потоа се адаптирани во црква и црковна сала. Во нив се продолжи и се практикува православната македонска вера, обичаите, традициите, песните и орото и други духовни и културни вредности донесени од Македонија. Во црквата Св. Димитрија има

голем број Македонци кои од почеток до денес се вклучени во активностите за изградба и реконструкција на зградата, меѓу кои најголеми донатори се бизнисмените браќата Јосиф и Џорџ Атанасовски. Се чини членките на женската секција се столбот на активностите во црквата. Тие заедно со другите членови на црквата, со младите генерации организираат игранки, прослави за верски празници, прослава на Нова Година и други собирања за Македонците од сите делови на Македонија.

За весникот „Македонија“ од Флорида известува Славе Катин.

Во фокусот

Иселенички разговори: Стив Пљакас од Торонто, Канада

Без татковината е како без најсветото

СТИВ Пљакас е уважен бизнисмен, долгогодишен активист и донатор во најголемата македонска заедница на Северноамериканскиот континент и угледен македонски клангаџи во онтарскиот центар Торонто. Тој бил претседател на Организацијата Обединети Македонци, бил претседател на црковната општина "Свети Климент Охридски", а неговото хоби е одот по врвните и постојаното трагање по старо-нови факти и соопштавања за древна Македонија и времето на империјата на Александар Македонски.

■ Не треба можеби да Ве прашува човек зошто си доаѓате дома, но, сепак, кој е поводот овојпат што сте во Македонија?

- Ова патување сакав да ми го осветли патот. Дојдов да го видам, да го почувствувам направениот исчекор од минатиот пат кога бев тука, па се до оваа јунско - јулска повторна средба со земјата на моите корени и детството. Значи, да го видам економскиот, културниот, националниот и духовниот прогрес. Тоа е во глобала мојата работно - променлива летна палета, тука во Македонија.

■ Бевте претседател на Обединети Македонци, а до неодамна и претседател на МПЦО "Свети Климент" - најголемиот духовен храм на северноамериканските простори, време во кое се забележани и доста значајни резултати?

- Нескромно е да зборувам што сторивме јас како претседател, и ние заедно како управна формација во нашиот мандат. Но, не седевме со скрстени раце, туку напротив "Свети Климент" веќе со децении е постаментот, вртотот на семакедонското секојдневие во Торонто и пошироко, и токму затоа и предизвиците и обврските се многу големи. Прекрасно беше што во

и поддржано од народот. Што значи, младите - напред, постарите - до нив, и сепак сите тука сме заедно во нашиот катедрален храм.

■ Кои се Вашите други активности во Торонто?

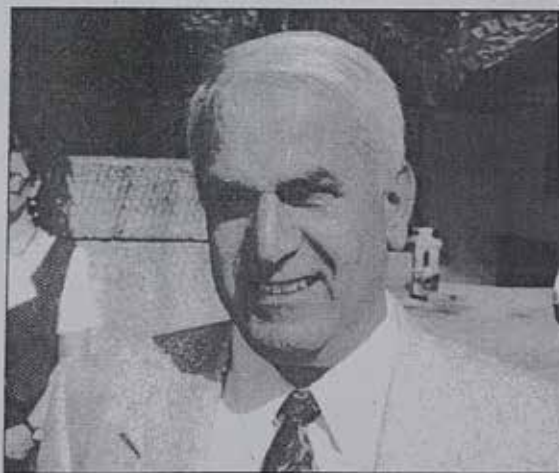
- Знаете, мојата да ја нарекам економска иднина е обезбедена, но, се чувствувам несигурен и неисполнет, доколку не преземам и натаму активности за постојано афирмирање на мојот народ и моите национални достоинства. Избран сум за член на Советот на општината Јорк во Торонто, меѓутоа можам уште многу работи да помогнам да бидат финализираани.

Не можам во оваа пригода да не споменам дека освен со исељениците, Републиката мора да покажува непрестајна грижа за својот малцински народ во Грција, Албанија, Бугарија и Србија. Никогаш и никако не смеа да се забо-

Нашиот сонародник Стив Пљакас е угледен бизнисмен и долгогодишен активист во македонската комуна во Торонто. Негово хоби е трагањето по фактите и вистината за древна Македонија и за големиот Александар Македонски

Фиданка
ТАНАСКОВА

меѓувреме дојдоа околу 80 млади Македонци, кои се зачленија во нашата црква и тоа беше силна искра која најавуваше стапување на сцената на еден подмладен тим. Јас го поддржував доаѓањето на младите ентузијастички, кои потоа на изборното собрание ја добија довербата од големото мнозинство. Тие внесоа една полетност и свежина во организационно - програмските сегменти, што е прифатено

рани на нив, туку мора постојано да се следи што се случува преку плотот во комшинскиот двор, кај својот брат или сестра. Македонија има право на тоа. Таа овдеа дома, им даде надстандардни права на малцинствата, па и нејзината родна околина во соседството не може да биде оставена сосема на маргините.

■ Дојдовте и натаму да трагате по вистината за древната македонска земја и по патничката на Александар Македонски?

- Токму така. Пресилна е желбата во мене да проникнувам во античкото минато на Македонија и да патувам по Александриите врвни на неговата голема империја. Бев во Пакистан меѓу племието Ханзи, бев во Персија; Турција... Деновите со мојот уважен пријател Славе Николовски - Катин бевме во селото Бонче, Прилепо, таму горе каде што според некои претпоставки се наоѓа гробницата на прадедото на Александар Македонски, а им и други значајни ископини. Потоа отидовме во Бакарно Гумно за да го посетиме локалитетот на гимназиумот уште од времето на античките Македонци. И во Дреновската клисура има една населба од тој период која се истражува, а стручњаци и фактите ќе го кажат своето, допирајќи барем до дел од неопитноста.

"Без татковината е како да останеш без најсветото"... рече деновиве во разговорот за "Нова Македонија", нашиот сонародник Стив Пљакас.

According to the spring 1995 ... include the usual myriad of

Distinguished visitor

Steve Pliakas, federal NDP candidate for York Simcoe, officially opened his Newmarket campaign headquarters June 16 and invited prominent NDP MP Steven Langdon along to celebrate. The office is located at Bayview and Mulock and can be reached at 841-7574.

Jim Barber photo

Provincial Affairs

Businessman wins NDP nomination

Pliakes to run in York-Simcoe

BY RICK VANDERLINDE
Staff Writer

Steven Pliakas isn't your typical NDP candidate.

First of all, he's a small businessman who owns several local commercial properties.

And he thinks Reform Party leader Preston Manning has some good ideas.

But the 52-year-old Whitchurch-Stouffville man says that doesn't mean he can't be a good New Democrat, too.

"I feel more like an NDPer because they have always been with the people," he says. "I don't have to think hard to be an NDPer -- it just comes straight from my conscience."

Pliakas won the NDP nomination

to become the federal candidate in the riding of York-Simcoe.

He beat his only challenger, Bradford high school teacher Peggy Stevens, by a slim margin.

Pliakas' background doesn't paint a picture of a typical NDP candidate.

For instance, he runs his own business -- Lilcris Industries Ltd. -- and has never been a member of a labor union, peace group or environmental movement.

But he has as much distaste for big business and the Conservative

government as any New Democrat.

"The Conservatives get their orders from Washington and New York," Pliakas says. "Big business tends to run this country and I don't think anything good has come out of it."

Pliakas doesn't pretend to be a hardcore New Democrat either.

He believes in many of their policies -- he's pro-choice on abortion and he's against free trade.

But Pliakas says he'll still go to Ottawa with an open mind, even if it means voting against party lines.

"I'm not what you call a yes-man. I don't go in blind," he says. "I don't agree with all their policies."

Pliakas even believes some of Preston Manning's ideas make sense, such as his plan to axe several ministries in Ottawa.

PLIAKES

NDP infiltrates Masons

My priest, Jungle Jim, noticed I'd turned ghastly pale.

"What's wrong?"

"It's the NDP," I replied putting down the paper. "They've infiltrated the Masons."

"What?"

"The Freemasons. I can't believe it. First the educational system. Then Queen's Park. Now the Masons. It's never going to end!" My mind reeled.

He offered me another beer and passed me a smoke. "I'm going to have to check this out," I told him, explaining the local NDP was having a fundraising bash at the Masonic Hall in Queensville. Socialists in the Masonic Hall! And their candidate, Steve Pliakes, is a Macedonian!

All of this reeked of conspiracy. I like Macedonians. They're the only ones in the Balkans who aren't stark raving crazy. And Pliakes is a decent, salt-of-the-earth type. It just didn't make sense. It wasn't that long ago when the NDP seemed out of it, packing the women's washroom of the Newmarket library for their nomination meeting. Pliakes won after he managed to squeeze an extra relative in. How quickly things change.

I arrived in due course at the Masonic Hall. Clouds of cheap cigar smoke wafted up the stairs. Audrey McLaughlin grinned down at me from a poster, like a deranged stewardess. I made immediately for the bar.

"Whiskey!" I screamed at the

John Slykhuis

bartender, seizing him by the throat. "And be quick about it! I'm a personal friend of Carl Masters!"

I spotted MPP Larry O'Connor and grabbed his hand. It was true dammit. He gave me the secret Mason's handshake and winked slyly at me.

Pliakes came up smiling happily. And so he should. Now that the NDP have taken over the Masons they're a shoo-in at the next election.

The Tories don't know, I thought feverishly. They're in such a feeding frenzy around Kim Campbell they haven't found out about this.

It was just a month ago when I infiltrated their fundraiser. They were blissfully out of it, consuming vast amounts of cheap wine and whooping it up to the heavy metal sounds of Doug Zimmerman and His Orchestra in the Grand Vandorf Ballroom of the Glenway Country Club.

Joe Clark was there. He

lunged at me, but I was faster, giving him a quick kick in the groin that brought him to his knees. "Joe," I pleaded, "You can't leave us Joe! Canada needs you!"

He splashed wine on my shoes and shrugged. "Indeed. Ho, ho, ho. John, my old friend, I can make more money doing this," he waved his arm around.

I found out later why. He was having his picture taken with party faithful for twenty five bucks a pop plus GST.

For that you got Joe, MP John Cole and your own smiling mug, all nicely framed. I thought back to that night. It was true. They didn't know.

I phoned a Liberal friend of mine and told her my suspicions.

"You're nuts," she said. "What are you smoking?"

I bristled. "I've never smoked pot in my life," I howled. "I've never even seen a woman naked!"

Those poor dumb Grits. Victory snatched at the last moment by the Masonic Lodge of the NDP. First Jean Chretien, now this. They're doomed, I realized quickly.

I tried to contact some members of the Reformed Party but they've all disappeared, rumor has it, because of an all night glue-sniffing binge behind the Newmarket arena.

After being as popular as moustache wax at a feminists' convention, they've sunk out of sight.

I was alone with my secret.

Steve Pliakes

*In honour of your commitment to volunteerism
En l'honneur de votre engagement au bénévolat*

5

The Honourable Dr. Marie Bountrogianni
Minister of Citizenship and Immigration
L'honorable Marie Bountrogianni, D. Ed.
Ministre des Affaires civiques et de l'immigration

The Honourable Dalton McGuinty
Premier of Ontario
L'honorable Dalton McGuinty
Premier ministre de l'Ontario

STEVE PLIAKES, FORMER PRESIDENT OF UNITED MACEDONIANS, IS RUNNING FOR PARLIAMENT.

STEVE PLIAKES AND THE NDP STAND FOR:

- A full-employment strategy
- A national child care system
 - Opposition to NAFTA
- Environmental protection
 - A fairer tax system
- Environmental protection
- Aid for small businesses

*Steve Pliakes, NDP
candidate for York-Simcoe*

*Steve with federal NDP
leader Audrey McLaughlin*

STEVE PLIAKES - NDP CANDIDATE FOR YORK-SIMCOE

Steve needs your financial support! Please send donations to the York-Simcoe NDP at:
16700 Bayview Avenue, Unit 16, Newmarket, Ontario L3X 1W1
Tel. (416)841-7574 or (416)476-8650, Fax (416)853-6819

UNITED MACEDONIANS ORGANIZATION OF CANADA

45th. ANNIVERSARY

1959 - 2004

Presented to

Steve Pliakes

*In appreciation and recognition of your
contribution to the Organization
and the Macedonian Community in Canada*

Boris Jangov, President

**Toronto, Ontario
February 7, 2004**

ИЛИНДЕН ВО ЉУБОЈНО И ПРЕСПА ILINDEN IN LJUBOJNO AND PRESPA

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН
SLAVE NIKOLOVSKI - KATIN
БОШКО РАЈЧОВСКИ - ПЕЛИСТЕРСКИ
BOŠKO RAJCHOVSKI - PELISTERSKI

АНТОНИЈЕ ШКОКЉЕВ - ДОНЧО
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

ОД ПАНОНИЈА
ДО ЕФЕЈ

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН
BOŠKO RAJCHOVSKI - PELISTERSKI

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН
BOŠKO RAJCHOVSKI - PELISTERSKI

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

СВЕТОЗАР - СВЕТОЗАР
СТАМЕВСКИ

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

СВЕТОЗАР - СВЕТОЗАР
СТАМЕВСКИ

BIOGRAPHY

Slavè Nikolovski-Katin, who is known only as **Slavè Katin**, is a great lover of his native Prespa, of Macedonia, ethnic Macedonians, and the Macedonian Diaspora. He is known to the Macedonian and international community for his numerous publications, journalistic and scientific papers devoted mainly to the ethnic Macedonia and the Macedonians in the world. Also, his work applies to many other aspects related to the Macedonian Diaspora and culture, literature, language, history, journalism and religion. He is an author of fifty five publications, on a hundred scientific papers presented on different symposiums and other gatherings, as well as on over 3.000 journalistic texts published in Macedonian and in the world, which can be seen and read on his website: www.slavekatin.com e-mail: slavekatin@gmail.com

Slavè Katin was born on August 19, 1941 in Dolna Prespa, in the house at that time was very closed to Prespa Lake, near the old settlement Nakolec. That was the beginning of the Second World War, when Hitler's Germany, blinded by the ideology of fascism, stood up against the world.

He spend in Ljubojno most of his childhood and youth, and he goes back there during his lifetime. There he felt the heavy emigration lives of Prespa people, especially through fortune seeking saga of his family. Primary school (low graduation) he finished in Ljubojno, while the Survayin-Geodetic Department of the Secondary Technical School in Skopje. He studied engineering in Belgrade for two years, then language in Toronto, and he graduated at the Department of English Language and Literature at the University "Ss. Cyril and Methodij" in Skopje.

As an official person of the Government of the Republic of Macedonia, he visited and discussed with the heads of the Romanian, Ukrainian, Russian and Serbian Orthodox Churches, then with the representatives of Constantinople Patriarchate in Istanbul, while several times he was with the church and state delegations in Vatican in Rome. He was also in the delegation of the Government of the Republic of Macedonia for the funeral of Mother Teresa in Calcutta, India. He traveled constantly around the world during these fifty years. Therefore, the latest publication "The world in your hand - Svetot na dlanka" is his 50th edition, in which are published 40 reports of experiences and visits to 40 countries worldwide.

In his biography it is marked that he was a honorary member of the "Academy for Freedom of Religion" in Washington, USA, Secretary of the Association "Macedonia-Canada," Secretary of the Association of Journalists of Macedonia", he was an accredited journalist from Macedonia for the "Australian-Macedonian Weekly" from Melbourne and "International Politics" from Belgrade. Today he is a member of the "Association of Science and Art" from Bitola, and a permanent member of the largest Diaspora Foundation "Atanas Bliznakoff", at the University of "SS. Cyril and Methodij" in Skopje.

Slavè Katin is a receiver of numerous honors and awards, including the prestigious "Krste Petkov Misirkov" award by the Association of Journalists of Macedonia in the field of journalism.

БИОГРАФИЈА

Славе Николовски-Катин, кој е познат само како **Славе Катин** е голем вљубеник во својата родна Преспа, во етничка Македонија и македонскиот народ, како и во македонската дијаспора. Тој е познат на македонската и на меѓународната јавност по неговите бројни публикации, новинарски и научни трудови кои се посветени, главно на етничка Македонија и на животот на Македонците во светот. Исто така, неговата работа се однесува и на низа други аспекти поврзани со македонската дијаспора, како и со културата, литературата, јазикот, историјата, журналистиката и религијата. Тој е автор на педесет и пет публикации, на стотина научни трудови презентирани на различни симпозиуми и други собири, како и на преку 3.000 новинарски текстови објавени во Македонија и во светот, кои можат да се видат и прочитаат на Веб – страница: www.slavekatin.com e-mail: slavekatin@gmail.com

Славе Катин е роден на 19 август 1941 година во Долна Преспа, во кука која во тоа време ја заплиснувале брановите на Преспанското Езеро, во непосредна близина на старата населба Наколец. Тој е роден на почетокот на Втората светска војна, кога Хитлеровска Германија, опијанета и заслепена од идеологијата на фашизмот, се крена против целиот свет, верувајќи дека има сили да завладее со него.

Во Љубојно, го минува поголемиот дел од детството и младоста, а се навраќа во него цел живот. Таму од мали нозе го почувствувал тешкиот печалбарски живот на луѓето од Преспа, особено преку печалбарската сага на неговото семејство. Основното и осумгодишното училиште (со мала матура) го завршува во Љубојно, а геодетскиот отсек на Средното техничкото училиште во Скопје. Студирал геодезија во Белград, потоа јазик во Торонто, а дипломирал на Катедрата за англиски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Како функционер на Владата на Република Македонија, тој бил на посети и разговори кај поглаварите на Романската, Украинската, Руската и Српската православна црква, потоа во Цариградската патријаршија во Истанбул и повеќе пати во Ватикан во Рим. Меѓу другото, бил и во делегацијата на Владата на Република Македонија за погребот на Мајка Тереза во Калкута, Индија. Патува непрестајно по светот цели педесет години. Затоа, публикацијата „Светот на дланка“ е негово 50. издание, во кое се објавени 40 репортажи од доживувањата и посетите на 40 земји во светот.

Во неговата биографија е забележано дека Славе Катин беше почесен член на “Академијата за слобода на религијата” во Вашингтон, САД, секретар на друштво – то “Македонија-Канада”, секретар на Здружението на новинарите на Македонија, беше акредитиран новинар од Македонија за “Австралиско-македонски неделник” од Мелбурн и “Меѓународна политика” од Белград. Денес е член на „Друштвото за наука и уметност“ од Битола и е постојан член на најголемата фондација од дијаспората “Атанас Близнаков”, при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Славе Катин е добитник на бројни признанија и награди, меѓу кои и на престижната награда “Крсте Петков Мисирков” на Здружението на новинарите од Македонија од областа на журналистиката.

KATIN'S PUBLICATIONS / ПУБЛИКАЦИИ НА КАТИН

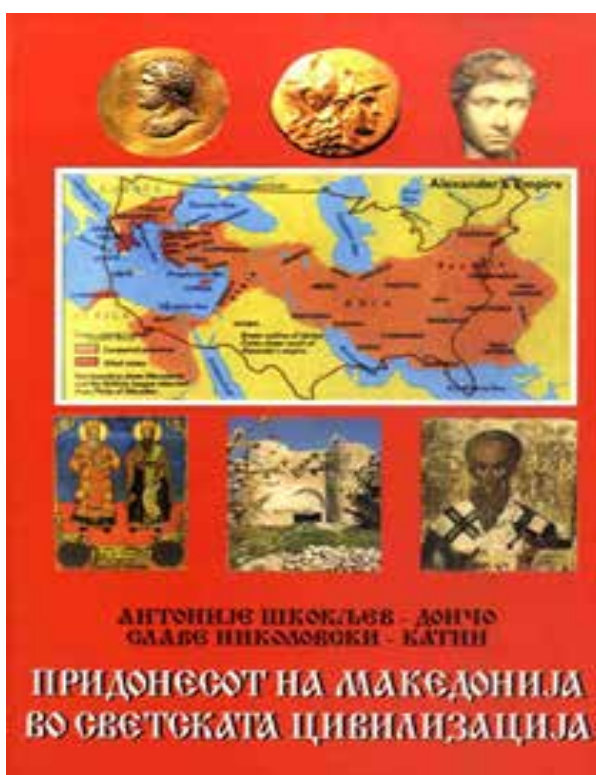
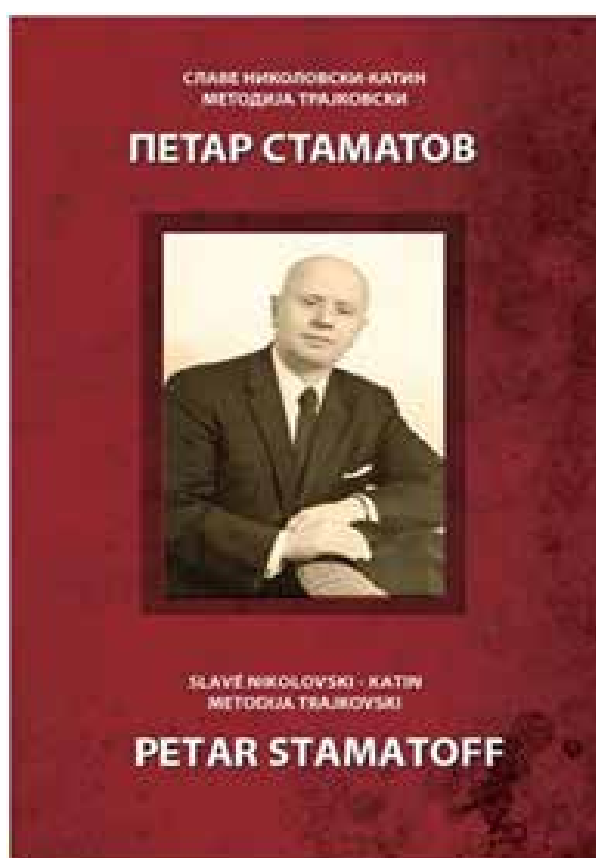
1. **An English – Macedonian Limnological Dictionary, (Македонско-англиски лимнолошки речник),** Hydrobiological Institute, Ohrid, 1986, pp. 1-206, (in English and Macedonian).
2. **Macedonian Holocaust, (Македонски холокауст),** Studentski zbor (NIO), Skopje, 1990, pp. 1-236, (in Macedonian).
3. **The Macedonian Orthodox Churches and Church Communities in Australia, Canada and USA, (МПЦ и црковните општини во Австралија, Канада и САД),** NIO Nova Makedonija, Skopje, 1991, pp. 1-192, (in Macedonian).
4. **In Australia as at Home, (Во Австралија како дома),** Matica makedonska, Skopje, 1992, pp. 1-136, (in Macedonian).
5. **The Press of Macedonian Emigrants, (Македонскиот иселенички печат),** NIO Studentski zbor, Skopje, 1993, pp. 1-254, (in Macedonian).
6. **Emigrant Longings, (Печалбарски копнеж),** Makedonska iskra, Skopje, 1993, first addition, pp. 1-156, 1993, (in Macedonian).
7. **Emigrant Longings, (Печалбарски копнеж),** Makedonska iskra, Skopje, 1993, second addition, pp. 1-156, 1994, (in Macedonian).
8. **An English - Macedonian Bio-technical Dictionary, (Англиско-македонски био- технички речник),** Makedonska iskra, Skopje 1994, pp. 1-192, (in English and Macedonian).
9. **In Honor of Saints Cyril and Methodius, (Во чест на Св. Кирил и Методиј),** co-author with Prof. Dr. Vera Stojčevska – Antic, Matica makedonska, Skopje, 1994, pp. 1-212, (in Macedonian).
10. **Macedonian inspiration, (Македонски вознес),** co-author with Fidanka Tanaskova, МОС St. Klement of Ohrid, Toronto, 1994, pp. 1-232, (in Macedonian and English).
11. **Poetic Emigrant Meridians, (Поетски иселенички меридијани),** co-author with Fidanka Tanaskova, Matica na iselenicite od Makedonija, 1995, pp. 1-122, (in Macedonian).
12. **Macedonian Emigrant Panopticon, (Македонски иселенички паноптикум), Македонско научно друштво, Bitola, 1996, pp. 1-296, (in Macedonian).**
13. **English - Macedonian Veterinary Dictionary, (Англиско-македонски ветеринарен речник),** co-author with Prof. Ilinka Drakulevska-Grubovic, M.A. and Prof. Dr. Nikola Jordanovski, Makedonska iskra, Skopje 1996, pp. 1-380, (in English and Macedonian).
14. **Biblical Dictionary, (Библиски речник),** co-author with проф. д-р Petko Zlatevski, Makedonska iskra and Biblisko zdruzenie na Makedonija, 1997, pp. 1-215, (in Macedonian).
15. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and German, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и германски),** Makedonska iskra, Skopje, 1997, pp. 104, (in Macedonian, English and German).
16. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and French, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и француски),** Makedonska iskra, Skopje, 1997, pp. 104, (in Macedonian, English and French).
17. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and Turkish, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и турски),** co-author with Isnie Saban, Makedonska iskra, Skopje, 1998, pp. 104 (in Turkish).
18. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and Albanian, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и албански),** co-author with Liria Redzeqi, Makedonska iskra, Skopje, 1998, pp. 104 (in Albanian).
19. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and Vlach, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и влашки),** co-author with Zaharitsa Porcy, Makedonska iskra, Skopje, 1998, pp. 104. (in Vlach).
20. **Illustrated Dictionary – Let's Learn English and Roma, (Илустриран речник-ајде да учиме англиски и ромски),** co-author with Ljativ M. Demir, Makedonska iskra, Skopje, 1998, pp. 104 (in Roma).
21. **Macedonian Club "Ilinden 1903" – Hamburg (1978-1998), (Македонскиот клуб "Илинден 1903"-Хамбург (1978-1998),** co-author with Fidanka Tanaskova, Makedonska iskra, Skopje, 1998, pp. 1-86, (in Macedonian).
22. **Emigrant Horizons, (Иселенички хоризонти),** Makedonska iskra, Skopje, 1999, pp. 1-226, (in Macedonian).
23. **Monograph of Atanas Bliznakov from Gary, (Монографија за Атанас Близнаков од Гери),** Atanas Bliznakoff Foundation at the Rectorate of the University St. Kiril and Methodij, Skopje, 2000 pp. 1-336, (in Macedonian).
24. **A Guide Through the Computers Terminology, (Водич низ компјутерската терминологија),** co-author with Stefan Tomovski, Makedonska iskra, 2000, pp. 1-256, (in English and Macedonian).

25. **Monograph of Andrea Branov from Melbourne, (Монографија за Андреа Бранов од Мелбурн),** Makedonska iskra, Skopje, 2001, pp. 1-222, (in Macedonian and English).
26. **My Travels Throughout the World, (Моите патувања низ светот),** Makedonska iskra, Skopje, 2001, pp. 1-192, (in Macedonian).
27. **The Macedonians in USA and Canada, (Македонците во САД и Канада),** Makedonska iskra, Skopje, 2002, pp.1-382, (in Macedonian and English).
28. **Monograph of the Janovski Family from Toronto, (Монографија за семејството Јановски од Торонто),** Makedonska iskra, Skopje, 2002, pp. 1-226, (in Macedonian and English).
29. **Ilinden 1903-2003 and the Macedonian Emigrants, (Илинден 1903-2003 и македонските иселеници),** Makedonska iskra, Skopje, 2003, pp. 1-232, (in Macedonian).
30. **Macedonia's Contribution to World Civilization, (Придонесот на Македонците во светската цивилизација),** co-author with Academician Prof. Dr. Antonije Škokljev - Dončo, Makedonska iskra, Skopje, 2004, pp. 1-346, (in Macedonian).
31. **Monography of Goga Pečenkovski from Resen, (Монографија за Гога Печенковски од Ресен),** Makedonska iskra, Skopje, 2004, pp.1-112, (in Macedonian).
32. **Monograph of Svetle (Steve) Stamevski from Detroit, (Монографија за Светле (Стив) Стамевски од Детроит),** Makedonska iskra, Skopje, 2005, pp. 1-222, (in Macedonian and English).
33. **Monograph on George Tomov from New York, (Монографија за Ѓорѓи Томов од Њујорк),** Makedonska iskra, Skopje, 2007, pp. 1-320, (in Macedonian and English).
34. **From Panonija to Aegean, (Од Панонија до Егеј),** co-author with Academician Prof. Dr. Antonio Škokljev-Dončo, Makedonska iskra, Skopje, 2007, pp. 1- 196, (in Macedonian).
35. **The Aureal of Holy Virgin Mary and the Monastery of St. Mary of Slivnica in Prespa, (Ореолот на Дева Марија и манастирот Св. Богородица во селото Сливница во Преспа),** co-author with Prof. Dr. Vera Stojčevska – Antic, Makedonska iskra, Skopje, 2007, pp.1-148, (in Macedonian).
36. **Along the Tracks of Evliya Celebiya, (По стапките на Евлија Челебија),** Makedonska iskra, Skopje, 2007, pp. 1-192, (in Turkish).
37. **Monograph of Mitropolitan Kiril, (Монографија за митрополитот Кирил),** Polog and Kumanovo Diocese and Makedonska iskra, Skopje, 2007, pp.1342, (in Macedonian and English)
38. **Emigration carousel, (Иселеничка вртелешка),** Makedonska iskra, Skopje, 2008, pp.1- 164, (in Macedonian).
39. **Monograph of Boško Rajčovski-Pelisterski from Florida, (Монографија за Бошко Рајчовски-Пелистерски од Флорида),** Makedonska iskra, 2008, pp.1-254, (in Macedonian and English).
40. **Pilgrimages to the Tomb of St. Cyril in Rome, (40 Поклоненија на гробот на Св. Кирил во Рим),** co-author with Prof. Dr. Vera Stojčevska-Antic, and Episkop Climent, Makedonska iskra, Skopje, 2008, pp. 1-228, (in Macedonian).
41. **Macedonia in Ancient Times, (Македонците во античкиот период),** co-author with Academician Prof. Dr. Antonio Škokljev-Dončo and Risto Stefov, Makedonska iskra, Skopje, 2010, pp.1-232, (in English).
42. **Monograph of Peter Stamatoff from Chicago, (Монографија за Петар Стаматов од Чикаго),** co-author with Prof. Dr. Metodij Trajkovski. Petar Stamatoff Foundation at the Rectorate Office at the University St. Kiril and Methodij, Skopje, 2010, pp. 1-192, (in Macedonian and English).
43. **Love Stories, (Љубовни приказни),** Makedonska iskra, Skopje, 2011, pp 1-130, (in English).
44. **Monograph of George Atanasoski from Florida (Монографија за Ѓорѓија-Џорџ Атанасоски од Флорида),** Makedonska iskra, Makedonsko sonce and TV Sonce, Skopje, 2012, pp. 1-468, (in Macedonian and English).
45. **Ilinden in Ljubojno and Prespa (Илинден во Љубојно и Преспа),** co-author with Boshko Rajchovski-Pelisterski, Makedonska iskra, Makedonsko drushtvo "Љубојно", Detroit, 2013, pp. 1-320 (in Macedonian and English).
46. **Monograph of Siljan Micevski from Bitola (Монографија за бизнисменот Силјан Мицевски од Битола),** co-author with Gjorgi Lumburovski, Makedonska iskra, Skopje, 2014, pp. 1-320, (in Macedonian).
47. **The Balkans and Macedonia (Балканот и Македонија),** co-author with Antonije Shkokljev-Doncho, Slave Nikolovski-Katin, Risto Srefov, „Kontura“, Skopje, 2014, pp. 1-308, (in English).

48. **Monograph of Blagoj Mehandziski - Zegin** (Монографија за Благој Механџиски-Зегин), Makedonska iskra, Skopje, 2017, pp 1- 380.
49. **Monograph of the donor Atanas Bliznakoff** (Монографија за донаторот Атанас Близнаков), Rectorate of the University of St. Cyril and Methodij, Skopje, 2017, pp.1-320 (in Macedonian and English).
50. **The World on the Hand (Светот на дланка)**, Trimax, Skopje, 2014, pp. 1- 424 (in Macedonian).
51. **Monograph of Esma Redzepova – Teodosievska** (Монографија за Есма Реџепова- Теодосиевска), Makedonska iskra and The Queen Esma and Stevo Teodosievski, Skopje, 2015, pp. 1-412, (in Macedonian, English and Roma).
52. **Monograph of George Atanasoski from Florida** (Монографија за Ѓорѓија-Џорџ Атанасоски од Флорида, (II издание / II edition) Makedonska iskra, Makedonsko sonce and TV Sonce, Skopje, 2015, pp. 1-496, (in Macedonian and English).
53. **Monograph of the busnissman Steve Plakes from Toronto, Canada** (Монографија за бизнисменот Стив Пљакас, од Торонто, Канада), Makedonska iskra, Skopje, 2017, pp. 1-416, (in English and Macedonian).
54. **Macedonian Immigrant's Meridians** (Македонски иселенички меридијани) Makedonska iskra, Skopje, 2017, pp. 1-592, (in Macedonian).
55. **Israel and Macedonia** (Израел и Македонија) Makedonska iskra, Skopje, 2017, pp. 1-416 (in English, Macedonian and Hebrew).

TRANSLATED BOOKS BY KATIN, BOOKS ABOUT HIM AND HIS FAMILY ПРЕВЕДЕНИ ДЕЛА НА КАТИН, КНИГИ ЗА НЕГО И НЕГОВОТО СЕМЕЈСТВО

1. **Monograph About the Village of Nevoljani–Lerin District**, (Монографија за селото Неволјани, Леринско), by Risto Kiradziev, Toronto, Canada, Translated by Slave Katin and Jim NaPateroi (Jim Thom- ev), 1986, pp. 1- (30)–64, a private edtion (from Macedonian to English).
 2. **Aleksandar Makedonski (Alexander the Great), (Александар Македонски)**, by Urlih Wilken, Mislra, Skopje, 1988, pp. 1 – 387, (from English to Macedonian).
 3. **Development and Nutrition of the Young Cyprinids of Lake Ohrid**, (Развој и исхрана на младидите циприниди во Охридското Езеро), докторска дисертација на Милчо Точко, дел I и дел II) A Doctoral Disertatio by Milco Tocko, Part I and II, Hidrobiological Institute, Ohrid, 1988, (in English).
 4. **Pages About Macedonia and the Macedonians**, (Страници за Македонија и Македонците), by Hristo Andonovski, Macedonian Committee for Human Rights, Toronto, 1990, pp. 1 – 60 (from Macedonian to English).
 5. **Macedonian Economic Directory**, (Македонски стопански речник), **Stopanski vesnik (Economic Newspaper)**, Stopanska komora na Makedonija (Economic Chamber of Macedonia), Skopje, 1990, pp. 1 – 340 (from Macedonian to English).
-
1. **Monograph of Katin**, by Borče Naumovski, (Монографија за Славе Катин), Makedonska iskra, Skopje, 2002, pp. 1-382, (in Macedonian and English).
 2. **Macedonian Emigrant Portrait**, by Borče Naumovski, (Македонски иселенички портрет), Makedonska iskra. Skopje, 2004, pp. 192, (in Macedonian).
-
1. **Monograph of Sandra Nikolovska-Katin (САНДРА НИКОЛОВСКА – КАТИН)**. Таа е прва рожба на Радмила и Александар, како и прва внука и голема љубов на Нада и Славе Николовски - Катин и на Дивна и Дино Чрчеви), Makedonska iskra, 2009, Skopje, 1-64 (in Macedonian and English).
 2. **Monograph of Isabel Katin Scatozza (ИЗАБЕЛ КАТИН СКАТОЦА)** Таа е прва рожба на Дафинка и Џампаоло, како и втора внука на Нада и Славе Катин и прва внука на Умберто и Лаура Скатаоца), Makedonska iskra, 2012, Skopje, 1-64 (in Macedonian, English and Italian).
 3. **Monograph of Dina (Kostadina) Nikolovska-Katin (ДИНА (КОСТАДИНА) НИКОЛОВСКА - КАТИН)**. Таа е втора рожба на Радмила и Александар, како и трета внука на Нада и Славе Катин и на Дивна и Дино Чрчеви), Makedonska iskra, 2012, Skopje, 1-64 (in Macedonian and English).
 4. **Monograph of Massimo Katin-Scatozza (МАСИМО КАТИН СКАТОЦА)**. Тој е втора рожба на Дафинка и Џампаоло, како и четврти внук на Нада и Славе Катин и втор внук на Умберто и Лаура Скатаоца), Makedonska iskra, 2013, Skopje, 1-64 (in Macedonian, English and Italian).
 5. **La Pioggia, Дождот, The rain**, Isabel Katin Scatozza (Изабел Катин Скатаоца), Македонска Искра, Скопје 1-70 (in Italian, Macedonian and English).

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

929Пљакас,С.

KATIN, Slavé

Steve Pliakes / Slavé Katin = Стив Пљакас / Славе Катин. - Skopje : Makedonska iskra = Скопје = Македонска искра, 2017. - 336 стр. : илустр. ; 30 см. - (Edition Monographs = Едиција Монографии)

Текст напоредно на англ. и мак. јазик. - Biography ; Биографија: стр. 328-329

ISBN 978-608-202-062-4

1. Nasp. stv. nasl.

а) Пљакас, Стив (1940) - Биографии б) Македонци во Канада

COBISS.MK-ID 105177354

PUBLISHER - MAKEDONSKA ISKRA – SKOPJE, MACEDONIA
ИЗДАВАЧ - „МАКЕДОНСКА ИСКРА“ - СКОПЈЕ, МАКЕДОНИЈА

SLAVÈ NIKOLOVSKI - KATIN
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

STEVE PLIAKES
СТИВ ПЉАКАС

For the Publisher **За издавачот**
Dragan Popovski **Драган Поповски**

Editor in Chief **Главен и одговорен уредник**
Slavè Katin **Славе Катин**

Editors **Уредници**
Dafinka Katin Scatozza **Дафинка Катин Скатоца**
Fidanaka Tanaskova **Фиданка Танаскова**

Translation **Превод**
Zorica Angelovska - Kovachevich **Зорица Ангеловска - Ковачевиќ**
Slavè Katin **Славе Катин**

Proofreaders **Лектура и коректура**
Patrik Pelegrino - Angelovski **Патрик Пелегрино - Ангеловски**
Elena Tosheva **Елена Тошева**
Slavè Katin **Славе Катин**

Art and Graphic Design **Ликовно и графичко обликување**
Bobby Avramoski - Macedon **Боби Аврамоски - Македон**
Kontura, Skopje **Контура, Скопје**

Printing House **Печати**
Evropa 92, Kochani **Европа 92, Кочани**

